

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

© Bishnu Pd. Thapaliya

वार्षिक प्रतिवेदन
२०६१/०६२

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

वार्षिक प्रतिवेदन

०७१/०७२

संरक्षक

कमलजङ्ग कुँवर/रामचन्द्र कँडेल
प्रमुख संरक्षण अधिकृत

सम्पादन

स.सं.अ. विष्णु प्रसाद थपलिया
रेञ्जर कुन्नारायण चौधरी
रेञ्जर ऋषिराम ढकाल

सम्पादन सहयोगी

व.प.चि.डा. कमल प्रसाद गैहे
स.सं.अ. टिकाराम पौडेल
स.सं.अ. वेद बहादुर खड्का
स.सं.अ. चन्द्रशेखर चौधरी
स.सं.अ. नुरेन्द्र अर्याल
प.चि. चित्र बहादुर खड्का
ले.अ. आनन्द प्रसाद शर्मा
रेञ्जर अविनाष थापामगर
रेञ्जर लक्ष्मण राय
ना.सु. रामचन्द्र सापकोटा
सा.रे. वसन्त देवकोटा
खरिदार गोपाल पोखरेल
का.स. विष्णु प्रसाद ढकाल
लेखापाल (BCF) हिमादेवी भुषाल
का.स. अम्बिका ढुङ्गाना

फोटोहरू

प्र.सं.अ. कमलजङ्ग कुँवर
व.प.चि.डा. कमल प्रसाद गैहे
स.सं.अ. टिकाराम पौडेल
स.सं.अ. वेद बहादुर खड्का
स.सं.अ. विष्णु प्रसाद थपलिया
रेञ्जर कुन्नारायण चौधरी
रेञ्जर ऋषिराम ढकाल
सा.रे. वसन्त देवकोटा

प्रकाशक

नेपाल सरकार

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

कसरा, चितवन

प्रकाशक : चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
कसरा, चितवन

प्रतिलिपी अधिकार : २०७२, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

कभर फोटो : विष्णु प्रसाद थपलिया

सम्पर्क ठेगाना : चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
कसरा, चितवन

फोन नं. : ०५६-४११०२४, ४११०२५

फ्याक्स नं. : ०५६-४११०२४

इमेल : info@chitwannationalpark.gov.np

वेवसाइट : www.chitwannationalpark.gov.np

मुद्रण : सिग्मा जनरल अफसेट प्रेस
साँचल, सानेपा, ललितपुर
फोन: ०१-५५५४०२९

क्षेत्रफलको हिसावले सानो भएतापनि जैविक विविधताको धनी देशको रूपमा विश्व जगतमा नेपालको छुट्टै पहिचान रहेको छ । विगत चार दशकदेखि नेपालमा वन्यजन्तु र जैविक विविधता संरक्षणमा संस्थागत प्रयास भई आएका छन्, जुन संरक्षणका स्थापित मूल्य मान्यता तथा वैज्ञानिक तथ्यमा आधारित छन् । वन, वन्यजन्तु र वातावरण संरक्षणको यो प्रयास देशको करिब २३.३१ प्रतिशत भू-भाग समेटेको संरक्षित क्षेत्रहरूको सञ्जालभित्र प्रतिनिधिमूलक पारिस्थितिकीय प्रणालीहरूको संरक्षण मार्फत महत्वपूर्ण वन्यजन्तुहरूको जीवन थाम्न सक्ने (Viable Population) संख्या कायम राख्न सफल देखिन्छ । तथापि जनसंख्या वृद्धिसँगै चुलिदै गएको असीमित मानवीय चाहना, इच्छा, आकांक्षा र आवश्यकताका कारण दुर्लभ एवम् महत्वपूर्ण वन्यजन्तुहरू लगायत समग्र जैविक विविधता संरक्षण कार्य थप जटिल र चुनौतिपूर्ण रहेको छ ।

नेपालमा वन्यजन्तु संरक्षणको पर्यायको रूपमा परिचित चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको अद्वितीय जैविक विविधता संरक्षण तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा एकीकृत संरक्षण र विकास कार्यलाई विद्यमान क्षमता तथा उपलब्ध श्रोत र साधनको परिचालन मार्फत आ.व.२०७१/०७२ मा पनि उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाइएको छ । यस निकुञ्जमा एकसिंगे गैंडा, बाघ, गौरीगाई, जङ्गली हात्ती, घडियाल गोही, खरमुजुर, डल्फिन लगायतका दुर्लभ एवम् महत्वपूर्ण वन्यजन्तु र प्रजातिहरूको संरक्षण उपलब्धिमूलक छ एकातिर भने अर्कोतिर विकरालरूपमा चुरे क्षेत्रको विनास भएको वर्तमान अवस्थामा निकुञ्जले चुरे संरक्षणमा खेलेको भूमिका उल्लेखनीय छ ।

पर्यापर्यटनको क्षेत्रमा यो निकुञ्ज नेपालको तेस्रो पर्यटकीय गन्तव्यस्थलको रूपमा विकास भएको छ । केन्द्र र जिल्लास्तरमा गठित वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण व्यूरो र अन्य सरोकारवाला निकाय तथा व्यक्तिहरूसंगको समन्वय र सहकार्यमा वन्यजन्तुहरूको चोरी शिकार एवम्

त्यसको अङ्गको अवैध व्यापार लगायतका वनजन्य अपराध नियन्त्रण कार्यमा उल्लेख्य सफलता प्राप्त भएको छ । गत विगत देखि यस निकुञ्जको दक्षिण पश्चिम सिमानासंग जोडिएको भारतको वाल्मिकी बाघ परियोजनासंग (Valmiki Tiger Reserve) स्थानीयतहमा सीमापार समन्वय गरी संरक्षणमा सहकार्य बढाइएको छ । वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण गर्ने कार्यमा अग्रणी भूमिका निर्वाह गर्दै निकुञ्जले आ.व.२०७१/७२ लाई गैंडा संरक्षणमा शुन्य चोरी शिकार आर्थिक वर्ष कायम गर्न सफल भएको छ ।

यस निकुञ्जलाई सन् १९८४ मा यूनेस्कोले विश्व सम्पदा सूचीमा समावेश गरेको छ । बरण्डाभार जैविक मार्गमा पर्ने मध्यवर्ती क्षेत्रको बीसहजारी र वरिपरीका ताल सन् २००३ मा अन्तरराष्ट्रिय महत्वको सिमसार सूचीमा समावेश भएको छ भने सन् २००५ देखि यस निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने बरण्डाभार क्षेत्रलाई महत्वपूर्ण चराहरूको क्षेत्र (Important Bird and Biodiversity Area-IBA) मा राखिएको छ । त्यसै गरी सन् २०१५ को फेब्रुअरी देखि ३ वर्षको लागि यस निकुञ्ज विश्वमा बाघ पाइने देशहरू मध्येबाट छनौट भई CATS (Conservation Assured Tiger Standard) को उपाधि पाउने पहिलो निकुञ्ज हो ।

नेपालको गौरवको रूपमा परिचित एकसिंगे गैंडा, बाघ लगायतका समग्र जैविक विविधताको संरक्षणका लागि महत्वपूर्ण योगदान गर्नु हुने स्थानीय प्रशासन, सुरक्षा निकायहरू, संरक्षणका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय र स्थानीय तहका सम्पूर्ण संघसंस्था, समुदाय, संचार जगत, नागरिक समाज तथा व्यक्तिहरूका साथै प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षरूपमा सहयोग गर्ने सम्पूर्ण संरक्षण प्रेमीहरूलाई हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा समेत संरक्षण जस्तो महान कार्यमा आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सहयोग पुऱ्याई जैविक विविधता संरक्षणको कार्यमा ऐक्यबद्धता जनार्दीनका लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

विषय सूची

१. चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको संक्षिप्त जानकारी	१
२. निकुञ्ज व्यवस्थापन कार्यक्रम	२
२.१ बासस्थान व्यवस्थापन	२
२.२ प्रजाति संरक्षण	६
२.३ भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सुधार	२१
२.४ निकुञ्ज संरक्षण र सुरक्षा प्रवन्ध	२५
२.५ चितवन जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको बैठक	२८
२.६ अध्ययन अनुसन्धान	३०
२.७ तुहुरा तथा अलपत्र परेका वन्यजन्तु व्यवस्थापन	३१
२.८ हिंस्रक वन्यजन्तु नियन्त्रण र व्यवस्थापन	३२
२.९ वन्यजन्तुको मृत्यु	३३
३. मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन	३५
३.१ नीति तथा उद्देश्य	३६
३.२ संगठन तालिका	३६
३.३ मध्यवर्ती क्षेत्रका कार्यक्रम	३६
४ क्षमता अभिवृद्धि (बैठक, गोष्ठी, तालिम)	४५
५ वन्यजन्तु संरक्षण चेतना अभिवृद्धि	४८
६ पर्या-पर्यटन	५८
७. संरक्षणका मुख्य साभेदार संस्थाहरु	६०
७.१ तराई भू-परिधि र हरियो वन कार्यक्रम	६०
७.२ राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र	६०
८. बिशिष्ट महानुभावहरुबाट निकुञ्ज भ्रमण	६१
९. सृजनशिल कार्य	६२
१०. छात्रवृत्ति वितरण	६३
११. अतिक्रमण नियन्त्रण कार्यदलको बैठक	६३
१२. विविध	६४
हार्दिक स्वागत	६६
हार्दिक बधाई	६६
अनुसुचीहरु	६७-१९६
भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली	१९७

१. चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको संक्षिप्त जानकारी

नेपालमा जैविक विविधता संरक्षणको संस्थागत शुरुवातसंगै नेपालको पहिलो संरक्षित क्षेत्रको रूपमा वि.सं. २०३० आश्विन ४ तदनुसार सेप्टेम्बर २०, १९७३ मा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापना भएको हो। चितवनको जंगललाई सन् १८४६ देखि १९५० सम्म राणाहरु र उनीहरुका विशिष्ट स्वदेशी तथा विदेशी पाहुनाहरुको लागि शिकार क्षेत्रको रूपमा संरक्षण गरिदै आएको पाइन्छ। त्यस समयमा तराईमा औलोको प्रकोपले आदिवासी थारुहरु बाहेक अन्य मानव बस्ती थिएन। औलो उन्मुलनसंगै पहाडी क्षेत्रका मानिसहरु तराईमा बसाई सर्ने क्रम शुरु भयो भने सोही समयमा नै राणा शासनको समाप्ति समेत भएकाले यहाँको जंगल अतिक्रमणमा तिव्रता आएको पाइन्छ। यसरी जंगल फँडानी गरेर घरहरु बनाउने तथा कृषि योग्य जमिनमा रुपान्तरण गर्ने क्रियाकलापले वन्यजन्तुहरुको बासस्थान संकुचित हुँदै गएको साथै चोरी शिकारको समेत कारणबाट एकसिङ्गे गैँडा लगायतका वन्यजन्तुहरुको संख्यामा निकै ह्रास आएको पाइन्छ।

वि.सं. २००७ (सन् १९५०) सालतिर चितवन उपत्यकामा करिब ८ सयको हाराहारीमा रहेको अनुमान गरिएको एकसिङ्गे गैँडाको संख्या यस अवधिमा सय भन्दा कमको संख्यामा सिमित भएको अनुमान गरियो। उल्लेखित सन्दर्भमा दुर्लभ हुन पुगेका वन्यजन्तुहरुको संरक्षणको आवश्यकता महसुस गरी वि.सं. २०२० (सन् १९६३) मा राप्ती नदीदेखि दक्षिणको क्षेत्रलाई गैँडा आरक्ष घोषणा गरी सशस्त्र वन रक्षकबाट गैँडा गस्तीको शुरुवात गरियो। सोही क्रममा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐनको प्रावधान अनुसार विधिवत रूपमा ५४४ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रलाई वि.सं. २०३० (सन् १९७३) मा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज घोषित गरियो भने वि.सं. २०३४ (सन् १९७७) मा क्षेत्र विस्तार गरी यस निकुञ्जको क्षेत्रफल ९३२ वर्ग किलोमिटर बनाइयो।

नेपालको मध्य तराईका ४ वटा जिल्लामा फैलिएको यस निकुञ्जको कुल क्षेत्र मध्ये चितवनमा ७४.०४%, पर्सामा १५.४५%, मकवानपुरमा ६.९७% र नवलपरासीमा ३.५४% क्षेत्र पर्दछ। एकसिङ्गे गैँडा, पाटेबाघ, गौरीगाई, जंगली हात्ती तथा घडियाल गोही यस निकुञ्जमा पाइने केही महत्वपूर्ण वन्यजन्तुहरु हुन्। अनुपम भौगोलिक बनावट तथा अद्वितीय जैविक विविधताले भरिपूर्ण यो निकुञ्ज वि.सं. २०४१ (सन्

संक्षिप्त परिचय	
स्थापना	वि.सं. २०३० आश्विन ४ (सन् १९७३ सेप्टेम्बर २०)
क्षेत्रफल	९३२ वर्ग कि.मी. (चितवनमा ७४.०४%, पर्सामा १५.४५%, मकवानपुरमा ६.९७% र नवलपरासीमा ३.५४%)
विश्व सम्पदा सुचीमा सुचीकृत : सन् १९८४	
वनको प्रकार	नदीतटिय (Riverine), उष्ण (Tropical) र उपोष्ण (Sub-tropical) प्रकृतिको (साल वन ७३%, घाँसेमैदान ९.६१%, नदीतटिय ७%, जलक्षेत्र ३% र अन्य ५%)
वन्यजन्तु प्रजाति	स्तनधारी ६८, चरा ५७६, माछा १२०, पुतली १५०, सरिसृप र उभयचर ४९
वनस्पति प्रजाति	५७० भन्दा बढी
धार्मिक स्थल	विक्रमबाबा, वाल्मिकी आश्रम, पाँचपाण्डव
मुख्य नदी	नारायणी, राप्ती, रिउ
प्रजनन केन्द्र	घडियाल गोही, हात्ती र गिद्ध

१९८४) देखि विश्व सम्पदा सुचीमा सुचीकृत भएको छ भने निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा अवस्थित बीसहजार तथा वरपरका तालहरु रहेको ३२ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रलाई वि.सं. २०६० (सन् २००३) मा अन्तरराष्ट्रिय महत्वको सिमसार क्षेत्रमा सुचीकृत गरिएको छ। त्यसैगरी सन् २००५ देखि यस निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने वरणडाभार क्षेत्रलाई महत्वपूर्ण चराहरुको क्षेत्र (Important Bird and Bio-diversity Area- IBA) मा राखिएको छ भने सन् २०१५ को फेब्रुअरी ६ देखि सन् २०१८ फेब्रुअरी ६ सम्म यस निकुञ्ज बाघ पाइने देशहरुमा CATS (Conservation Assured Tiger Standards) को उपाधि पाउने विश्वको पहिलो निकुञ्ज हो। यस निकुञ्जको वरिपरी रहेको हालको १५ वटा गा.वि.स., ८ वटा नगरपालिका र १ वटा उप-महानगरपालिकाको आंशिक तथा पुरै वडाहरु समावेश गरी ७५० वर्ग किलोमिटर क्षेत्र वि.सं. २०५३ मंसिर १७ (सन् १९९६ डिसेम्बर २) मा मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा भई निकुञ्जले आम्दानी गरेको राजश्वको ३०-५० प्रतिशतसम्म रकम उक्त क्षेत्रमा स्थानीय उपभोक्ताहरुको प्रत्यक्ष सहभागितामा एकिकृत संरक्षण, सामुदायिक विकास, आयआर्जन, संरक्षण शिक्षा तथा मानव-वन्यजन्तु बीचको असमझदारी (दन्ड) न्यूनीकरण जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालित छन्।

तालिका १

प्रजाति किसिम	नेपालमा पाईने संख्या	चि.रा.नि.मा पाईने संख्या	प्रतिशत (%)
स्तनधारी	२०८	६८	३३
पक्षि (चरा)	८७१	५७६	६६
घसिने तथा उभयचर	१४३	४९	३४
माछा	१८५	१२०	६५

यस निकुञ्जमा विभिन्न किसिमका वन, घाँसेमैदानहरु तथा सिमसार क्षेत्रहरु पर्ने भएकाले यहाँको पारिस्थितिकीय विविधता उच्च रहेको पाइन्छ। सन् १९७० को दशकमा यस निकुञ्जमा ७०% सालको वन, २०% घाँसेमैदान, ७% नदीतटीय वन र ३% सल्लाको वन रहेको थियो। सिमसार क्षेत्रहरुमा बीसहजारताल, देवीताल, तमोरताल, लामिताल, कमलताल, शोराताल, मुन्नाताल, लामोताल लगायतका ५८ भन्दा बढी ताल तलैयाहरु, नारायणी, राप्ती र रिउ नदीहरु तथा धेरै स-साना खोलानाला तथा घोलहरु यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्दछन्। यस निकुञ्जमा प्रजातिस्तरको विविधता पनि अन्य क्षेत्रहरुको तुलनामा अत्यधिक रहेको पाइन्छ (तालिका १)।

यस निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्र दुर्लभ एकसिङ्गे गैँडाको महत्वपूर्ण बासस्थान हो। यहाँ एकसिङ्गे गैँडाको विश्वमै दोस्रो ठूलो संख्या रहेको छ। त्यसैगरी यस निकुञ्जमा १२० भन्दा बढी अर्धवयस्क र वयस्क बाघ रहेका छन्। यस निकुञ्जको नारायणी र राप्ती नदी विश्वमा नै अति संकटापन्न अवस्थामा रहेको घडियाल गोहीको उपयुक्त बासस्थान हो। हाल निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रको जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापनमा रहेका विभिन्न चुनौतीहरुको सामना गर्दै वन, वन्यजन्तु र वातावरण संरक्षण तथा व्यवस्थापनका कार्यहरु अगाडी बढाइएको छ।

सुखिभार खरमुजुर फाँटा सफा गर्दै

२. निकुञ्ज व्यवस्थापन कार्यक्रम

निकुञ्जको समग्र व्यवस्थापन साथै मध्यवर्ती क्षेत्रको एकिकृत संरक्षण, विकास र मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनीकरणका लागि यस आ.व. मा निकुञ्ज आयोजना, हात्तीसार आयोजना, वन्यजन्तु संरक्षणको लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना, राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण कार्यक्रम, तराई भू-परिधि कार्यक्रम, हरियो वन कार्यक्रम, वन्यजन्तु संरक्षणको लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना (IDA-Window opportunity), राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्रबाट संचालन भएका कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति अनुसूची १ (क) मा समावेश गरिएको छ।

२.१ बासस्थान व्यवस्थापन

निकुञ्जमा घाँसेमैदान, तालतलैया, वन तथा बुट्यान व्यवस्थापनका कार्यहरु नियमित रुपमा संचालन गरिएको छ।

२.१.१ घाँसेमैदान व्यवस्थापन

यस निकुञ्जको संरक्षण र व्यवस्थापनमा घाँसेमैदानको अहम भूमिका रहेको छ। घाँसेमैदानले गैँडा, हात्ती तथा विभिन्न प्रजातिका मृगहरुलाई आहाराका साथै विभिन्न प्रजातिका वन्यजन्तुहरुलाई आश्रयस्थल प्रदान गर्दछ।

सुखिभार खरमुजुर फाँटा सफा गरेपछि

नयाँ गौरमचान फाँटा (डुमरिया) सफा गर्दै

नयाँ गौरमचान फाँटा (डुमरिया) सफा गरेपछि

सन् १९७० को दशकमा निकुञ्जको २०% भन्दा बढी भागमा घाँसेमैदान रहेको थियो । प्राकृतिक चक्रको कारणबाट र घाँसेमैदानमा क्षेत्रगत एवं गुणात्मक रूपमा क्रमिक ह्रास भै १२% (व्यवस्थापन योजना २०१३-२०१७) रहेको देखिन्छ भने सन् २०१५ (२०७२) मा गरिएको सर्वेक्षण बमोजिम निकुञ्जमा ९.६१% र मध्यवर्ती क्षेत्रमा २.०६% घाँसेमैदान रहेको छ । अर्को तर्फ माइकेनिया लगायतका मिचाहा प्रजातिको असर समेत घाँसेमैदानहरूमा अत्यधिक रहेको छ ।

यस आ.व.मा निकुञ्जको सुखिभार, लामिताल पश्चिम खण्ड, खरमुजुर फाँटा, घटगाई कछुवानी, डुमरिया, बोटेसिमरा, खोरियामुहान र पदमपुर क्षेत्रमा गरी २६० हेक्टर घाँसेमैदान व्यवस्थापन गरिएको छ । घाँसेमैदान व्यवस्थापन अर्न्तगत अग्लो घाँस/ढड्डी काट्ने, आगो लगाएर जलाउने, जरासहित रुख हटाउने, स-साना पोथ्रा हटाउने, रुखको मुनाहरु हटाउने जस्ता कार्यहरु भएको छ । खरमुजुरको लागि यस वर्ष पनि सुखिभारको खरमुजुर फाँटा व्यवस्थापन गरी छोटो घाँस कायम गरिएको छ । यस आ.व.मा व्यवस्थापन गरिएको घाँसे मैदानहरूको विवरण तालिका २ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २ : व्यवस्थापन गरिएको घाँसेमैदानको विवरण

क्र.सं.	फाँटाको विवरण	क्षेत्रफल (हेक्टर)	कार्यक्रमको नाम	कैफियत
१	सुखिभार फाँटा (खरमुजुर फाँटाको पश्चिम)	२५	राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना	
२	लामिताल पश्चिम खण्ड (माइकेनिया फाँटा)	१५	” ”	
३	घटगाई	१५	वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्धन आयोजना	
४	बोटेसिमरा फाँटा	१५	” ”	
५	खरमुजुर फाँटा (सुखिभार)	३०	तराई भू-परिधि कार्यक्रम	
६	कछुवानी फाँटा	२०	” ”	
७	डुमरिया फाँटा	१५	हरियो वन कार्यक्रम	
८	सुखिभार फाँटा (मचान खण्ड)	१५	” ”	
९	खोरियामुहान फाँटा	१५	” ”	
१०	लामिताल फाँटा (मचान खण्ड)	१५	” ”	
११	पदमपुर फाँटा (जयमंगला, ढेडौली, गरुड ताल नजिक, पटना, बनकट्टा, जयमंगला २, बनकट्टा २, जयमंगला ३, भिमपुर)	८०	IDA कार्यक्रम (Window opportunity)	
जम्मा		२६०		

घाँसेमैदान सर्वेक्षण, २०१५ (२०७२)

सामान्यतया घाँस प्रजातिले ढाकेको क्षेत्रलाई घाँसेमैदान भनिन्छ । साना किरा फट्याङ्गा, सरिसृपहरु देखि लिएर ठुला स्तनधारी प्रजातिहरु जस्तै गैँडा, बाघ, हात्ती लगायत अन्य खुर भएका (Ungulates) प्रजातिका वन्यजन्तुहरुलाई घाँसेमैदान विचरण गर्न, खेलन, हिँडडुल गर्न, घाम ताप्न, आराम गर्नका लागि अत्यन्तै उपयोगी क्षेत्र मानिन्छ । तसर्थ जैविक विविधता संरक्षण र पर्यावरणमा सन्तुलन राख्न घाँसेमैदानले ठुलो भूमिका खेलेको हुन्छ । हाल निकुञ्जमा जम्मा १२% क्षेत्र घाँसेमैदान रहेको छ (CNP, Mgmt. Plan 2013-17) । ५० प्रजाति भन्दा बढि घाँसका प्रजाति यस निकुञ्जमा पाईएको छ । निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रका घाँसेमैदानहरुमा मुख्य घाँस प्रजातिहरु जस्तै दुवो, काँस, सिरु, वरुवा, नर्कट, थमेडा, ढड्डी आदि पाइन्छन् । यस सर्वेक्षणको मुख्य उद्देश्य घाँसेमैदानको नक्साङ्कन र अवस्था विश्लेषण गर्नुको साथै घाँसेमैदानको संख्या र फैलावट पत्ता लगाई Geographical Information System (GIS) को प्रयोगबाट क्षेत्रफल निकाल्ने र व्यवस्थापन पक्षका कार्यहरु प्रस्ताव गर्ने रहेको थियो । मिति २०७२ जेठ २२ गते निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रको घाँसेमैदान सर्वेक्षणका लागि २७ जना निकुञ्ज कर्मचारीलाई घाँसेमैदानको

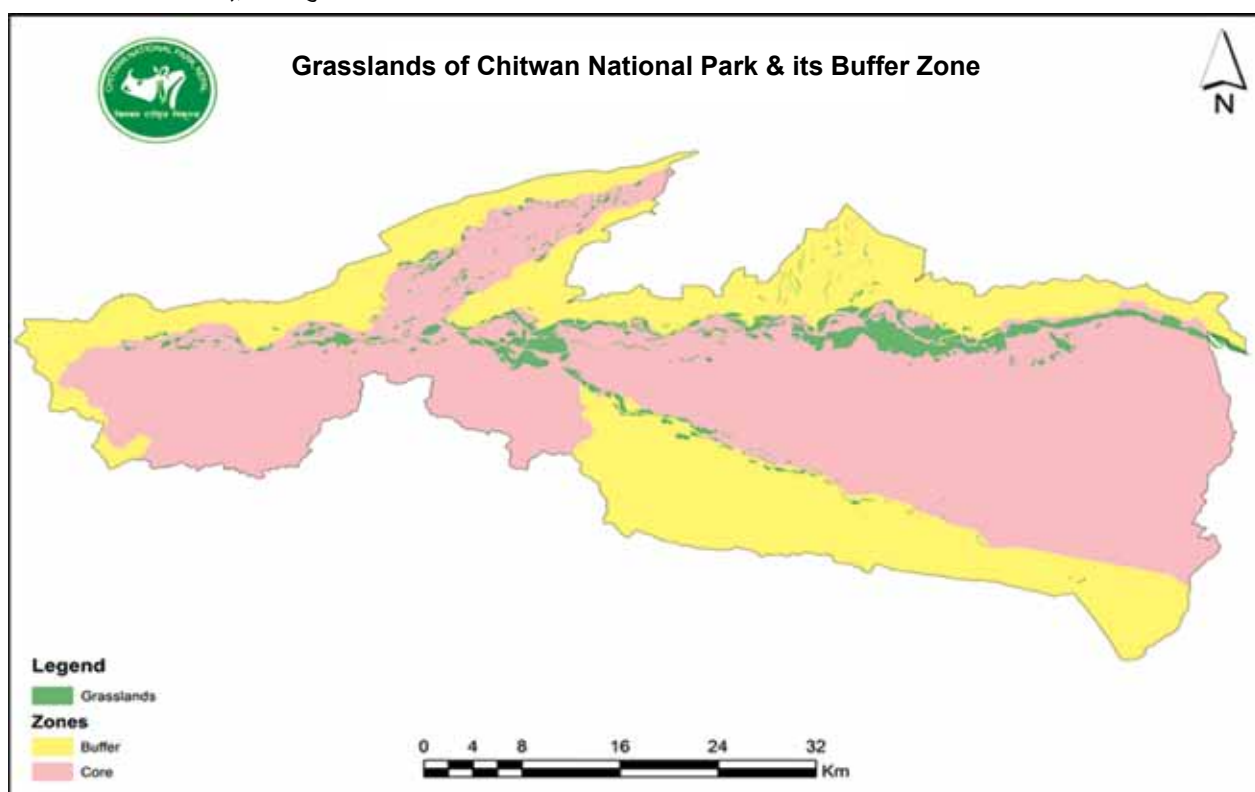
घाँसेमैदान सर्वेक्षणको पूर्व तयारी

घाँसेमैदान सर्वेक्षण हुँदै

महत्व, अवस्था र सर्वेक्षणको कार्यविधिको बारेमा १ दिने अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गरिएको थियो । निकुञ्ज

नक्सा : चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रको घाँसेमैदान

र मध्यवर्ती क्षेत्र दुवै भू-भागलाई ८ वटा ब्लकमा विभाजन गरी घाँसेमैदान सर्वेक्षण गरिएको थियो । फिल्डबाट आएका तथ्याङ्कहरू विश्लेषण गरी घाँसेमैदानको क्षेत्रफल, अवस्थिति र भिन्नता (पहिलेको र हालको) पत्ता लगाउन GIS, Map Source : Land use Map / Google Earth Imagery, 2015 प्रयोग गरि Mapping गरिएको थियो । यस सर्वेक्षण अनुसार निकुञ्ज र मध्यवर्तीमा जम्मा ४२५ वटा घाँसेमैदानको संख्या अनुसूची २ बमोजिम कुल क्षेत्रफल १०४९४.५३ हेक्टर रहेको छ । जस अन्तर्गत निकुञ्ज क्षेत्रमा ७७७८.७२ हेक्टर र मध्यवर्ती क्षेत्रमा १९४२.६२ हेक्टर रहेको छ । यसरी निकुञ्ज क्षेत्रमा ९.६१% घाँसेमैदानले ढाकेको देखिन्छ भने मध्यवर्ती क्षेत्रको कुल क्षेत्रफलमा भने २.०६% घाँसेमैदान रहेको पाइएको छ । मिचाहा प्रजातिहरू जस्तै माइकेनिया, काँडे वनमारा, पार्थेनियम, सेतो वनमारा र भाडी प्रजातिहरू जस्तै असार, वेतघारे, विलाउनेघारी घाँसेमैदानमा अनियन्त्रित रूपमा कोलोनी बनाई बढेको देखिन्छ । त्यसैगरी विभिन्न रुख प्रजातिहरू घाँसेमैदानमा हुर्किएर वन क्षेत्रमा परिणत हुने अवस्था रहेको छ ।

२.१.२ सिमसार क्षेत्र व्यवस्थापन

सामान्यतया सिमसार क्षेत्र अन्य क्षेत्रहरूको तुलनामा बढी उर्वर हुने भएकाले अधिकांस वन्यजन्तुहरू सिमसार क्षेत्र वरपर बस्न रुचाउँछन् । सिमसार क्षेत्र वन्यजन्तुहरूको

डुमरिया ताल निर्माण हुँदै

डुमरिया ताल निर्माणपछि गैडा सहित

लागि पानीको उपयुक्त स्रोत पनि हो । तसर्थ यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा अवस्थित ५८ (३७ वटा निकुञ्जमा र २१ वटा मध्यवर्ती क्षेत्रमा) भन्दा बढी साना ठूला ताल तलैयाहरूले जैविक विविधता संरक्षणमा अहम भूमिका निर्वाह गरेको छ । यी तालहरूमा क्रमिक रूपमा अवाञ्छित वनस्पतिहरूको विकास, वरपरबाट तालमा थुप्रिने ढुंगा, माटो, बालुवा तथा तालमा जम्मा हुने जैविक तत्व लगायतबाट सिमसार क्षेत्रको क्षेत्रगत तथा गुणात्मक क्षमतामा ह्रास आइरहेको छ ।

बहपुरताल (राष्ट्रपतिताल) मर्मत हुँदै

तमोरताल सरसफाई गर्दै

उल्लेखित सन्दर्भमा तालतलैयाहरूमा पानीको निश्चित सतह कायम राख्नका लागि आवश्यकता अनुसारको संरचना निर्माण, तालको पिंघमा थिगिएको माटो हटाउने, तालमा उम्रिएको जलकुम्भ, करौंतीभार लगायतका अनावश्यक वनस्पतिहरू हटाउने तथा तालको वरपर सरसफाई लगायतका कार्य नियमित रूपमा गर्न आवश्यक छ । यस आ.व.मा कमलताल, लामिताल, गरुडताल, नन्दभाउजुताल, लगुनाताल, देवीताल, बहपुरताल (राष्ट्रपति ताल चुरे) सिङ्गीताल र सेराताल सरसफाई तथा मर्मत सुधार गरिएको छ भने कसराखोला, डुमरिया, भालुखोला, लिगलिगे र गड्यौलीमा नयाँ ताल निर्माण गरिएको छ । गरुड तालमा पानीलाई संचित गर्न माटोको बाँध (Embankment) निर्माण गरिएको छ (तालिका ३) ।

तालिका ३ : निर्माण, सरसफाई तथा मर्मत सुधार गरिएको ताल तलैयाको विवरण

क्र.सं.	ताल घोलको नाम	कार्यक्रमको नाम	कैफियत
१	लिगलिगे ताल निर्माण	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास कार्यक्रम	
२	भालुखोला १ र भालुखोला २ ताल निर्माण	" "	
३	गड्यौलीताल निर्माण	" "	
४	सिङ्गीताल मर्मत सुधार	" "	
५	बहपुरताल (राष्ट्रपति ताल चुरे) मर्मत सुधार	" "	
६	लामितालमर्मत सुधार	तराई भू-परिधि कार्यक्रम	
७	कमलताल मर्मत सुधार	" "	
८	गरुडताल मर्मत सुधार	वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्धन आयोजना (IDA-Window opportunity)	
९	कसराखोला ताल निर्माण	हरियो वन कार्यक्रम	
१०	डुमरिया पोष्ट नजिक डुमरियाताल निर्माण	" "	
११	नन्दभाउजुताल मर्मत सुधार	" "	
१२	सेराताल मर्मत सुधार	" "	
१३	लगुनाताल मर्मत सुधार	" "	
१४	डुम्रेघोल मर्मत सुधार	" "	
१५	देविताल मर्मत सुधार	" "	

२.२ प्रजाति संरक्षण

सन्तुलित पारिस्थितिकीय प्रणाली कायम गर्न ठूला र लोपोन्मुख वन्यजन्तुहरूको संरक्षण कार्य निरन्तररूपमा भईरहेको छ ।

२.२.१ घडियाल गोही संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र

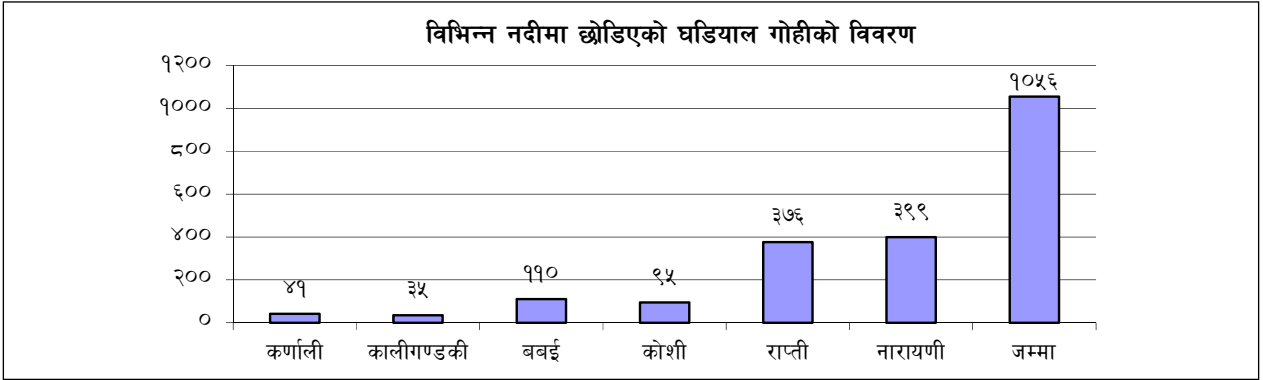
सन् १९५० को दशकसम्म नेपाल, भारत, भुटान, पाकिस्तान, बङ्गलादेश र बर्माका नदीहरूमा प्रशस्त मात्रामा घडियाल गोही पाइन्थे । त्यसताका नारायणीमा २३५ वटा घडियाल पाईएको तथ्याङ्क छ । जनसंख्या वृद्धिसंगै बढ्दै गएको मानवीय चाप तथा शहरीकरण एवं औद्योगिकीकरणबाट सृजित जल प्रदूषण लगायतका कारणबाट सन् १९७० को दशकमा घडियाल गोहीको संख्यामा अत्यन्त ह्रास आयो । फलस्वरूप विश्वमा नै घडियाल गोहीको संख्या नेपाल र भारतमा गरी २०० को संख्यामा सिमित हुन पुग्यो भने नारायणी नदीमा केवल ५३ वटा घडियाल बाँकी रहन गयो । यसरी घडियाल गोही लोप हुँदै जानुमा घडियाल गोहीको विशिष्ट स्वभाव तथा आवश्यकता पनि जिम्मेवार छ, जस्तै बगिरहने सफा पानी आवश्यक हुनु, आहारको लागि माछा आवश्यक हुनु र सामान्य खालको दबाव पनि

घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र, कसरा

सहन गर्न नसक्नु र घडियालको अण्डा तथा बच्चालाई मगर गोही, पानीमा विचरण गर्ने ठूलाखाले पक्षी, कछुवा लगायतका अन्य जलचरहरू तथा स्याल, कुकुरहरूले समेत खाईदिने जस्ता कारणले प्राकृतिक अवस्थामा बच्चा घडियालको मृत्युदर ९९% सम्म रहेको हुँदा घडियाल गोही संरक्षण कार्य थप चुनौतिपूर्ण बनेको छ ।

नेपाल र भारतका केही नदीहरूमा न्यून संख्यामा रहेको घडियालको दिर्घकालीन संरक्षणका लागि घडियाल गोही संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको आवश्यकता महसुस गरी सन् १९७५ मा भारतमा घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको

स्थापना गरिएको थियो भने नेपालमा वि.सं. २०३५ (सन् १९७८) मा फ्रयाङ्कफर्ट जुलोजिकल सोसाइटीको आर्थिक सहयोगमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको कसरामा घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको स्थापना भयो ।

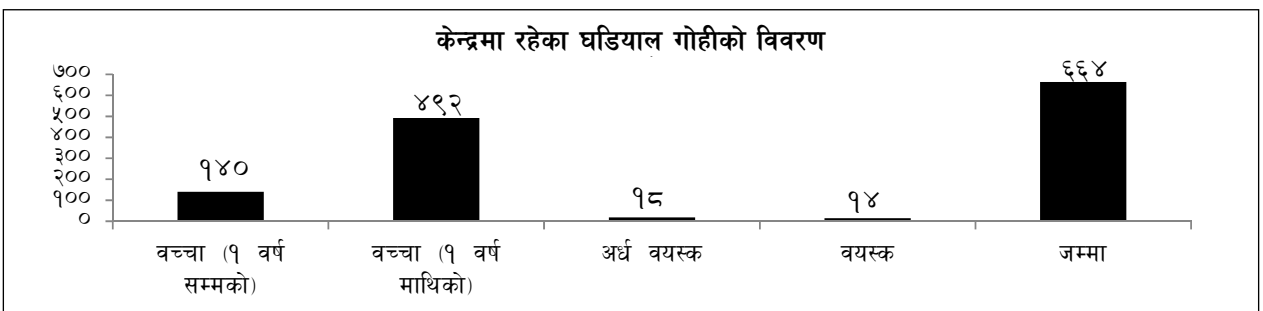
यस आ.व.मा यस केन्द्र व्यवस्थापनको लागि रु. ४५,०२,८६५।०० खर्च भएको छ । खर्च भएको रकम मध्ये रु. १०,००,०००।०० नेपाल सरकार, रु. ८,००,०००।०० मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रम, रु. ५९,८८५।०० तराई भू-परिधी कार्यक्रम र रु. २६,४२,९८०।०० राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र मार्फत व्यवस्थापन हुने शुल्कबाट खर्च भएको छ । खर्च भएको रकम मध्ये रु. २५,६९,८९७।०० घडियाल गोहीको आहारा माछा खरिदमा, रु. १७,०४,७७४।०० व्यवस्थापनमा खटिने कर्मचारीको पारिश्रमिक, ज्याला र पोशाक सुविधामा र बाँकी रु. ४,०६,८४४।०० मर्मत संभार लगायतका व्यवस्थापन कार्यमा खर्च भएको छ । उक्त केन्द्र अवलोकनका लागि यस आ.व.मा विदेशी र सार्क २०,६८५ जना र नेपाली २८,७२४ जना गरी जम्मा ४९,४०९ जनाले प्रवेश गरी रु. २६,४२,९८०।०० रकम संकलन भएको छ । केन्द्रको अवलोकन गर्दा विदेशी र सार्क मुलुकका नागरिकले रु. १००।०० र नेपाली नागरिकलाई रु. २०।०० शुल्क लाग्नेछ ।

नदीमा अनियन्त्रित रूपमा माछा मार्ने, बाढी, प्रदुषण, ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उठाउने तथा नदीमा निर्मित बाँध लगायतका

कारणहरूले गर्दा घडियालको संरक्षण चुनौतीपूर्ण छ । घडियाल गोहीलाई विश्व संरक्षण संघले सन् २००७ देखि अति संकटापन्न (Critically Edangered) प्रजातिको सुचीमा समावेश गरेको छ । प्राकृतिक अवस्थामा घडियालका गुँडबाट निस्केका वच्चाहरू १ प्रतिशत मात्र बाँच्ने कुरा अध्ययनले देखाएकोले नदी किनारामा रहेका घडियालका गुँडबाट अण्डा संकलन गरी यसबाट निस्कने वच्चा ४ देखि ६ वर्ष सम्म यस केन्द्रमा हुर्काएर मात्र नदीमा छोड्ने गरिएको छ । वि.सं. २०३८ (सन् १९८१) देखि हालसम्म यस प्रजनन केन्द्रबाट १०५६ वटा घडियाल गोहीहरू देशका प्रमुख नदीहरूमा प्राकृतिक वासस्थानमा पुर्नस्थापना गर्ने उद्देश्यले छोडिएको छ । विभिन्न नदीमा छोडिएका घडियाल गोहीको विवरण ग्राफमा उल्लेख गरिएको छ ।

स्थापनाकालमा नारायणी नदीको बगरबाट घडियालको अण्डा संकलन गरेर यस केन्द्रमा वच्चा हुर्काइएको थियो भने प्रजनन केन्द्रमा रहेका घडियालहरूले पनि २०५१ साल देखि नै निरन्तर रूपमा वच्चा कोरली रहेका छन् । हाल घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा वच्चा देखि प्रजनन उमेर सम्मका गरेर ६६४ वटा घडियाल गोही रहेका छन् ।

घडियाल गोही माछा मात्र खाने प्राणी हो । यस आ.व.मा केन्द्रमा रहेका घडियाल गोहीलाई खुवाइएको माछाको विवरण तालिका ४ बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४ : केन्द्रमा रहेका घडियाल गोहीलाई खुवाइएको माछाको विवरण

क्र.सं.	माछाको विवरण	तौल (कि.ग्रा.)	दर रु.	रकम रु.	कैफियत
१	ठूलो साईजका माछा	१७३१।५०	२४५।००	४,२४,२१७।५०	
२	मझौला साईजका माछा	१५५।७००	२४०।००	३,७३,६८०।००	
३	भुरा माछा	८६४३।९०	२०५।००	१७,७१,९९९।५०	
४	जिउँदो माछा	४४५।५०	०।००	०।००	केन्द्र परिसरमा रहेको पोखरीको माछा
५	साना माछा	१२७३।४०	०।००	०।००	बच्चा गोहीको लागि केन्द्रका कर्मचारीले राप्ती नदीमा मारेको माछा
जम्मा		१३,६५१.३०		२५,६९,८९७.००	

क) घडियाल गोहीका बच्चा प्रजनन्

विगत वर्षहरु भैं यस आ.व.मा प्राकृतिक वासस्थान राप्ती र नारायणी नदीको बालुवाको ढिस्कोमा फेला परेका ५/६ गुँडबाट संकलन गरिएको जम्मा २४७ अण्डाबाट १४० बच्चा कोरलएका छन्। यस पटक यस केन्द्रको Breeding Pool मा रहेका ८ वटा माउ घडियाल गोही मध्ये ५ वटाले बनाएको ५ गुँडको २२० अण्डाबाट बच्चा कोरलएका छैनन्। माउहरु आ-आफ्ना गुँड कुरेर बसेका तर बच्चा कोरलन नसकेपछि गुँडलाई उत्खनन् गरी हेर्दा भाले लागेको चिन्ह नभएको अण्डाहरु रहेको थियो। नारायणी नदीको वगरमा फेला परेको ६ वटा गुँड मध्ये ३ गुँडका

जिउँदो माछा खुवाउन घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन् केन्द्र नजिकैको पोखरीबाट माछा पालन गरी माछा खुवाउने प्रवन्ध मिलाइएको छ। उक्त पोखरीको माछाले १० वटा अर्धवयस्क घडियाल गोहीलाई आहारा पुगेको छ। जिउँदो र मरेका माछा खुवाउँदा गोहीको शारिरीक वृद्धि-विकासको बारेमा हाल अध्ययन अनुसन्धान गर्ने कार्य जारी रहेको छ। यस आर्थिक वर्षमा पोखरीबाट उत्पादन भएका ४४५.५० किलोग्राम माछा खुवाईएको थियो।

१२८ अण्डामा पनि भाले लागेको चिन्ह नभएको कारणले बच्चा पैदा हुन सकेन। अण्डा पार्ने समयमा माछा मार्ने मानिसहरुको गतिविधी नदीमा अत्यधिक भएको अवस्थामा घडियाल गोहीले पानीमा अण्डा पार्ने गरेको छ।

प्राकृतिक अवस्थामा स्वस्थ बच्चा कोरलनका लागि गुँडको तापक्रम ३१-३२ डिग्री हुनु आवश्यक मानिन्छ। कोरलएको गुँडहरुको विवरण अनुसुची ३ मा उल्लेख गरिएको छ।

घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन् केन्द्र, कसरा

घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन् केन्द्र, कसरा

ख) घडियाल गोही प्राकृतिक वासस्थानमा छोडिएको

यस आ.व.मा विश्व सिमसार दिवस (फेब्रुअरी २, २०१५), २०औं वन्यजन्तु सप्ताह-२०७२ र अन्य अवसरमा १० वटा भाले र ४० वटा पोथी गरी ५० वटा घडियाल गोही प्राकृतिक वासस्थानमा छोडियो। जस मध्ये बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको कर्णाली नदीमा १५ वटा र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको राप्ती नदीमा ३५ वटा छोडिएको छ। प्राकृतिक वासस्थानमा छोडिएको घडियाल गोहीको विवरण तालिका ५ मा उल्लेख गरिएको छ।

नदीमा Pre-Release Enclosure बनाएर घडियाल गोहीलाई छोडिन्छ। सानो पोखरीमा हुर्काएको गोहीलाई एकै चोटी ठूलो नदीमा छोड्दा असजिलो नहोस भनी अनुकुलन (Acclimatize) गराउनको लागि Enclosure बनाउने

तालिका ५ : प्राकृतिक वासस्थानमा छोडिएको घडियाल गोहीको विवरण

क्र. सं.	मिति	स्थान	संख्या	कोरलिएको वर्ष	लिङ्ग		औसत ल. (से.मी.)	औसत तौल (कि.ग्रा.)	मार्किङ्ग नं.	कैफियत
					भाले	पोथी				
१	२०७१।०।१९	राप्ती नदी	१२	२०६५	१	११	१६७.६६	१०.९५	२२४-२३५	विश्व सिमसार दिवस २०१५ को अवसरमा छोडिएको
२	२०७१।१।२४	राप्ती नदी	१३	२०६३ र २०६५	१	१२	१५३.९२	७.५३	२३६-२४८	
३	२०७२।१।१	कर्णाली नदी (बर्दिया रा.नि.)	१५	२०६७	५	१०	१८३.२६	१५.२३	५१-६५	२०औं वन्यजन्तु सप्ताह २०७२ को अवसरमा छोडिएको
४	२०७२।१।७	राप्ती नदी	१०	२०६६	३	७	१९५.२०	२०.६५	२४९-२५८	" "
जम्मा			५०		१०	४०	१७४.२८	१३.२९		

गरिन्छ । यसरी छोडेपछि घडियाल गोही आफैले विस्तारै Enclosure फोरेर बाहिर जान्छ । छोडिएका गोहीलाई पहिचान गर्न सजिलो होस भन्ने उद्देश्यले प्रत्येक गोहीको पछाडीको भागमा हुने Scute काटेर नम्बरिङ्ग गरिन्छ ।

प्राकृतिक अवस्थामा घडियालका गुँडबाट निस्कने बच्चाहरू १ प्रतिशत मात्र बाँच्ने कुरा अध्ययनले देखाएकोले नदी किनारामा रहेका घडियालका गुँडबाट अण्डा संकलन गरी यसबाट निस्कने बच्चा ४ देखि ६ वर्ष सम्म यस केन्द्रमा हुर्काएर मात्र नदीमा छोड्ने गरिन्छ ।

२.२.२ कछुवा संरक्षण

संसारभर पाइने २५० प्रजातिका कछुवाहरू मध्ये नेपालमा १७ प्रजातिहरू रेकर्ड गरिएका छन् भने चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा ९ प्रजातिका कछुवा पाइन्छन् । वासस्थानको आधारमा कछुवाहरू जमीनमा बस्ने (Terrestrial) र सिमसार (Wetland) मा बस्ने गरी दुई किसिमका हुन्छन् । घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको हाताभित्र वि.सं.

केन्द्रमा रहेको कछुवा

२०५६ सालमा कछुवा संरक्षण केन्द्र स्थापना गरिएको हो । यस केन्द्रमा २ वटा वासस्थान (Enclosure) निर्माण गरिएको छ । एउटा जमिनमा बस्ने र अर्को सिमसारमा बस्ने प्रजातिका कछुवा राखिएका छन् । Enclosure भित्रै सक्दो प्राकृतिक वातावरण सृजना गरेर कछुवा प्रजातिलाई हुर्काउने, बढाउने एवं तिनीहरूबाट प्रजनन समेत गराउने र ठुलो भई सकेपछि पुनः प्राकृतिक वासस्थानमा छोड्ने उद्देश्य राखी स्थापना गरिएको यस केन्द्रमा हाल ७ प्रजातिका ५० भन्दा बढी कछुवाहरू छन् । साइटसको अनुसूची १ मा सुचीकृत Tricarinate Hill Turtle पनि यस केन्द्रमा रहेको छ ।

जमीनमा बस्ने पहेंली ठोटरी कछुवा (Elongated Tortoise) बाट यस आ.व.मा ७ वटा बच्चा जन्मिएकोमा २ वटा बच्चा आफै मरेको र बाँकी ५ वटा बच्चाहरू जाडो याममा शित निद्रा (Hibernation) मा रहने क्रममा कमजोर इन्क्लोजरका कारण जंगली मुसाले खाएका छन् । कछुवाले बच्चा नकोरल्ने अर्थात जमीनमुनी अण्डा पारेपछि जिम्मेवारी सकिने स्वभावका कारणले बच्चा पैदा भएपछि आफ्नो बच्चाको हेरचाह नगर्ने र जन्मदाको अवस्थामा खपटा एकदम नरम हुने भएकोले मुसाले सजिलै मारेर खाइदिने गर्छ । कछुवाका बच्चाहरूलाई दैनिक पाकेको फर्सी, घण्टी फूल (China Rose Flower) र हप्ताको एक चोटी राँगाको मासु खुवाउने गरिन्छ । यहाँ पालिएका terrestrial कछुवालाई मुख्यतया पाकेको फर्सी, गर्मी एवं सुख्खा याममा चना भिजाएर खान दिइन्छ, भने मौसम अनुसारको जंगली फलफूल तथा हप्ताको एक पटक राँगाको मासु समेत खान दिइन्छ । सिम प्रजातिका कछुवा (Wetland Species) लाई राँगाको मासुको साथै माछा पनि

खान दिने गरिएको छ। यस आ.व.मा कछुवाको लागि दाना चना, फर्सी आदी खरिदमा रु. २५,१२८।० खर्च भएको छ।

२.२.३ गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र

नेपालमा ९ प्रजातिका गिद्धहरू पाइन्छन्। सन् १९९० मा नेपालमा करिब ५ लाख र भारतमा करिब १६ करोडको हाराहारीमा गिद्धहरू पाइने अनुमान गरिएको थियो तर आज त्यही गिद्ध पूर्ण रूपमा यस संसारबाट लोप हुने खतरामा पुगेको छ। सन् १९९२ देखि नै गिद्धको संख्यामा कमी आउन थाल्यो र सन् २००० सम्म आईपुग्दा नेपाल, भारत र पाकिस्तानबाट डंगर गिद्ध, सानो खैरेगिद्ध, सुन गिद्ध र लामो ठूडे गिद्धको संख्यामा भारी गिरावट आई लोपोन्मुख अवस्थामा पुगेको तथ्य विभिन्न अध्ययनले देखाएको छ। विश्व संरक्षण संघ (IUCN) ले यी ४ प्रजातिका गिद्धहरूलाई अति संकटापन्न (Critically Endangered) पंक्षीको सुचीमा राखेको छ। सेतो गिद्धको संख्यामा ८०% ले कमी आएको हुँदा यस गिद्धलाई पनि संकटापन्न सुचीमा समावेश गरेको छ। अन्य प्रजातिका गिद्धहरूको संख्या पनि सन्तोषजनक छैन।

गिद्धहरूको लागि गुँड बनाई वच्चा हुर्काउन आवश्यक पर्ने ठूला रुखहरूको विनाश तथा उन्नत जातका पशुचौपाया पाल्ने प्रचलनले गर्दा आहाराको कमिले गिद्धको संख्यामा क्रमिक ह्रास आइरहेको सन्दर्भमा एक्कासी सन् १९९७ देखि धेरै गिद्धहरू विरामी परी मर्न थाले। गिद्धहरू मर्नुका कारण धेरै वर्षसम्म अनुत्तरित नै रह्यो। सन् २००३ मा वैज्ञानिकहरूले यसरी गिद्ध मर्नुको कारण पशुचौपायाहरूको उपचारमा प्रयोग गरिने डाईक्लोफेनेक (Diclofenac) नामको औषधी हो भन्ने कुरा पत्ता लगाए। डाईक्लोफेनेकले खास गरी समथर भू-भागमा बस्ने Gyps प्रजातिका गिद्धहरू बढी प्रभावित भएको अध्ययनले देखाएको छ। यसमा नेपालको तराई क्षेत्रमा पाइने डंगर गिद्ध र सानो खैरे गिद्ध पर्दछन्। पशुचौपायाहरू सामान्य विरामी पर्दा डाईक्लोफेनेक औषधी प्रयोग गरिएको छ। डाईक्लोफेनेक प्रयोग गरेको पशुचौपायाको सिनो गिद्धले खाँदा यसले विषको रूपमा प्रवेश गरी गिद्धको मृगौलामा असर पर्न गई गिद्धहरू मर्ने गरेको पाइयो।

नेपालमा गिद्ध प्रजातिको विनाश रोकनका लागि यस निकुञ्जको कसरामा वि.सं.२०६५ (सन् २००८) देखि गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको स्थापना भयो। यस केन्द्रमा हाल ५७ वटा डंगर गिद्धहरू रहेका छन्। उक्त गिद्धहरू

देशको विभिन्न भागबाट सन् २००८ देखि हालसम्म गुँडबाट वच्चाहरू संकलन गरी केन्द्रमा ल्याइएको हो। यस केन्द्रमा गिद्धहरूलाई डाईक्लोफेनेक रहित मासु दिई पालन पोषण गरिएको छ। यिनै गिद्धबाट प्रजनन गराई डाईक्लोफेनेकबाट सुरक्षित वातावरण बनेपछि पुनः तिनीहरूको प्राकृतिक बासस्थानमा छोड्ने लक्ष्यका साथ स्थापित यस्ता केन्द्रहरू भारतमा ३, पाकिस्तानमा १ र नेपालको १ गरी ५ वटा सञ्चालनमा रहेका छन्।

क) गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको व्यवस्थापन

यस केन्द्रको रेखदेख एवं व्यवस्थापनको जिम्मेवारी निकुञ्ज, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र र नेपाल पंक्षी संरक्षण संघले संयुक्तरूपमा गर्दै आएको छ। राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागले केन्द्रियस्तरको र यस कार्यालयले फिल्डस्तरको भूमिका निर्वाह गरी आयोजना प्रबन्धकको रूपमा यस निकुञ्जका सहायक संरक्षण अधिकृतलाई जिम्मेवारी दिइएको छ। केन्द्रमा हाल ५७ वटा डङ्गर गिद्धहरू रहेका छन्। तिनीहरूको पालन पोषणको लागि १ जना गिद्धको औषधी उपचार गर्ने पशु चिकित्सक र ४ जना गिद्ध हेरालुहरू रहेका छन्। गिद्ध अनुगमनको लागि CCTV (Closed Circuit Television) जडान गरिएको छ। यस केन्द्रको व्यवस्थापनको लागि यस आ.व.मा रु. ४८,७९,०९३।५६ खर्च भएको छ। खर्च रकम मध्ये राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषबाट रु. ४०,५२,६३०।५६ र पंक्षी संरक्षण संघबाट रु. ८,२६,४६३।० खर्च भएको छ।

गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र, कसरा

ख) गिद्धको आहारा व्यवस्थापन

केन्द्रमा रहेका गिद्धहरूलाई दिने आहारा मासुको लागि भैंसीको पाडा किनेर ल्याई केन्द्रको नजिकमा रहेको गाउँ जगतपुर घैलाघारीको एक गोठमा भण्डै १ हप्ता जति डाईक्लोफेनाक मुक्त (Diclofenac Free) को लागि पालेर

गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र, कसरामा रहेका गिद्धहरु

राखिन्छ । त्यसपछि पाडालाई केन्द्रमै काटेर गिद्धलाई खान दिइन्छ । गिद्धलाई दिएर बाँकी रहेको पाडाको मासु फ्रिजमा राखिन्छ र अर्को पटक आहारा खुवाउने वेलामा उक्त फ्रिजमा जमेको मासुलाई बाहिर केही समय राखी (Normal temperature) खान दिईन्छ भने अनुकुलन (Adaptation) को लागि गिद्धलाई फरक फरक समयमा अहारा दिने गरिन्छ । सामान्यतया आहारा २/३ दिन र कहिलेकाँही ४/५ दिनको फरकमा आहारा दिने गरिन्छ । सबै गिद्धहरुलाई साधारणतया पाडाको मासु खुवाईन्छ । पाडाको मासु मात्र खान दिँदा एकै प्रकारको आहाराले गिद्धमा एक प्रकारको एकोहोरो (Monotonous) प्रवृत्तिको विकास हुने हुँदा शुरु शुरुमा महिनामा १ पटक वाखाको मासु पनि दिने गरिएको भएता पनि वाखा महङ्गो र खरिद गर्न पनि भन्नुभट्टिलो भएकोले हाल पाडाको मासु मात्र

खुवाउने गरिएको छ । यस आ.व.मा ९४ वटा पाडा काटी त्यसबाट निस्केको १८,९६९ कि.ग्रा. मासु गिद्धलाई खुवाइएको छ (तालिका ६) ।

ग) गिद्धको प्रजनन

प्राकृतिक अवस्थामा गिद्ध प्रजातिहरु आफु जन्मेको ४ वर्षपछि मात्र बच्चा कोरल्ल शुरुवात गर्दछन् । एउटा गिद्धले वर्षको एक पटक एउटै मात्र अण्डा पार्दछ । यस केन्द्रमा गिद्ध आफैले प्रजनन गर्नको लागि गुँड लगाउने ठाँउहरुको वातावरण सृजना गरिएको छ । गुँड बनाउन सजिलो होस् भन्ने उद्देश्यले गुँड लगाउने समयमा हरियो पात सहितको स्याउलाहरु लगेर खोरमा राखीदिने गरिन्छ । यस आ.व.मा गिद्धहरुले ७ वटा अण्डा पारेकोमा कुनैपनि अण्डाबाट बच्चा पैदा भएन । ति अण्डाहरु मध्ये ३ वटा भुईँमा पारेको, १ ओथारो बसेको वेला भुँइमा भरेर फुटेको, १ गुँडमा नै माउले फुटालेको र बाँकी २ अण्डाका माउहरु ६० दिनसम्म ओथारो बस्दा पनि बच्चा कोरल्ल सकेनन् । यि गिद्धहरु पहिलो पटक वयस्क अवस्थामा पुगेका, पारेका अण्डाहरु भाले नलागेका वतासे (Unfertile) हुन सक्ने, गिद्धमा गुँड लगाउने कम अनुभव भएको, लगाएको गुँड पनि राम्रो नलगाएको कारणले अण्डा भुँइमा भरि फुटेको, ओथारो बस्ने कम अनुभवले गुँडमै अण्डा फुटाएको र गुँड लगाउन अल्ल्छी गर्नाले भुँइमा अण्डा पारेको, ओथारो पुरै

तालिका ६ : केन्द्रका गिद्धहरुलाई खुवाइएको मासुको विवरण

क्र.सं.	महिना	पाडाको संख्या	मासु (कि.ग्रा.)	हड्डी फालिएको (कि.ग्रा.)	राँगा खरिद मूल्य रु.	कैफियत
१	२०७१ श्रावण	८	१३१२	१०३	२,५३,०००।	खपत मासु १८९६९ कि.ग्रा. र नखाएको हाडखोर १५९६ कि.ग्रा.
२	२०७१ भाद्र	७	११७८	११२	२,२३,५००।	
३	२०७१ आश्विन	७	१३३३	१४१	२,११,२००।	
४	२०७१ कार्तिक	८	१४७०	१३३	२,५३,४००।	
५	२०७१ मंसिर	८	१६३७	१२०	२,५४,१००।	
६	२०७१ पौष	८	१९२९	१२५	२,६०,९००।	
७	२०७१ माघ	७	१४४९	१२८	२,२४,७५०।	
८	२०७१ फागुन	९	१९२१	१२५	२,९०,५००।	
९	२०७१ चैत्र	८	१५६०	१३७	२,६१,१००।	
१०	२०७२ वैशाख	७	१५६०	१५०	२,२७,४००।	
११	२०७२ जेष्ठ	८	१७००	१६९	२,६२,८००।	
१२	२०७२ आषाढ	९	१९२०	१५३	२,५६,९००।	
जम्मा		९४	१८,९६९	१,५९६	२९,७९,५५०।	

केन्द्रमा रहेको डंगर गिद्ध (*Gyps bengalensis*) को मृत्यु

गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा पालिएका डंगर गिद्धहरू मध्ये मिति २०७१/१०/१८ मा एकको मृत्यु भएको छ। गिद्धलाई आहार मासु हाल खोर (Aviary) मा जाँदा F - 40 Blue Tag लगाएको गिद्ध केही दिन अगाडीदेखि नै विरामी भई भोक्राएर भुँईमा वसेको देखिएको, नजिक जाँदा खुररर दौड्ने गरेको, उक्त दिन सो गिद्धले मासु खाएको, गिद्धको हाऊ-भाऊ देखा उसलाई सामान्य अवस्थामा पक्रेर अलग राख्न सक्ने अवस्था थिएन किनभने ऊ ओथारो वसेको गिद्ध थियो

केन्द्रमा मृत गिद्धको पोष्ट मार्टम गर्दै व.प.चि. डा. कमल प्रसाद गैरे लगायत र त्यहाँ अन्य माऊहरूले पनि आ-आफ्नो गुँडमा ओथारो वसेका हुनाले अन्य गुँडहरूलाई समेत असर पुग्ने देखि Close observation मा राखी उसलाई छोडिएको थियो। गिद्ध कहिले देखि विरामी थियो भन्ने कुरा CCTV विग्रेकाले एकिन हुन सकेन। उक्त मृतक गिद्ध करीव ५ वर्ष उमेर पुगेको भाले गिद्ध हो। गिद्ध प्रजाति भाले पोथी आलोपालो गरेर ओथारो वस्ने प्राकृतिक स्वभावका हुन्छन्। उक्त गिद्ध पनि ओथारो वसेको थियो। ओथारो अवधिमा गिद्धले खाना कम खान्छन्। त्यसैले मृतक गिद्धले खाना कम खाएकोले उसको शरिर एकदम दुब्लो रहेको र तौल ३ कि.ग्रा. मात्र भएको, शरिरलाई चिरफार गरी हेर्दा शरिरमा पानीको मात्रा कम भएको (Dehydration) देखिएको कारणले आन्द्राको Cell हरु मरी आन्द्रा सुन्निएर रक्तश्राव (Necrotic enteritis with hemorrhage) भएको कारणले गिद्धको मृत्यु भएको Post-mortem मा संलग्न भएका वरिष्ठ पशु चिकित्सकको निष्कर्ष छ।

अवधि (Incubation period) नवसी विचमै छोडिदिने गरेको कारणले बच्चा नकोरेलेको हुनु पर्दछ। गिद्ध प्रजातिमा भाले पोथी आलोपालो गरेर ओथारो वस्ने प्राकृतिक स्वभावका हुन्छन्। यस अवधिमा पोथी ओथारो वसेको र भाले जोडीको मृत्यु भएको जस्ता कारणहरूले गर्दा पनि बच्चा कोरल्ल नसकेको हुन सक्छ। बच्चा कोरल्ले अवधिभर CCTV ले काम नगरेकोले गिद्धहरूले के कति कारणले बच्चा कोरल्ल सकेनन् भन्ने एकिन गर्न गाह्रो भएको थियो।

ऐश्वर्यमाला हात्तीवाट मिति २०७१/७/२३ गते जन्मेको छावा

२.२.४ हात्ती प्रजनन केन्द्र तथा हात्ती व्यवस्थापन

नेपालमा हात्ती प्रजनन केन्द्रको शुरुवात वि.सं. २०४४ मा ६ वटा भाले र १४ वटा पोथी गरी जम्मा २० वटा हात्तीवाट चितवनको खोरसोरमा गरिएको हो। ती २० वटा हात्ती मध्ये १६ वटा भारतवाट ल्याइएको थियो भने २ वटा थाइल्याण्ड र २ वटा म्यानमारवाट उपहार स्वरूप प्राप्त भएका थिए। हालसम्म केन्द्रमा ४१ वटा हात्तीका छावा जन्मिन गर्दै ५० वटा हात्ती पुगेको छ। यस आ.व.मा हात्ती प्रजनन केन्द्र खोरसोरमा नारायणीकली नामको माउ हात्तीले मिति २०७१/१२/२६ गते बेलुका ८:३६ वजे एक छावा (भाले) र ऐश्वर्यमाला माउ हात्तीवाट मिति २०७१/७/२३ गते राती ९:५५ वजे एक छावा (पोथी) गरी जम्मा २ वटा छावाको जन्म भएको छ। हात्तीको विस्तृत विवरण अनुसूची ४ मा समावेश गरिएको छ।

क) बच्चा हात्तीलाई तालिम

हात्तीका छावालालाई २ देखि ४ वर्षको उमेरमा तालिम दिइन्छ। यो तालिम पूरा हुनलाई २० दिन देखि एक

खोरसोरमा बच्चा हात्तीलाई तालिम गराउँदै

महिना लाग्छ । एउटा बच्चाको तालिम गर्दा रु. ६५ देखि ८० हजारसम्म खर्च हुने गरेको छ । बच्चा हात्तीको तालिम गर्दा साधारणतया विहान र बेलुकाको समयमा गरिन्छ । तालिमको समयमा हात्तीलाई उठ्न, बस्न, सुत्न, हिड्न, आगोले नडराओस, हो-हल्लामा नभागोस, वन्यजन्तुसंग नडराओस र घाँस काटेर ल्याउने, पाहुना घुमाउने जस्ता कुराहरू हात्तीको घाँटीमा डोरीले बाँधी २ वटा माउ हात्तीको बीचमा राखेर सिकाइन्छ । हात्तीसारको परम्परा अनुसार हात्तीको तालिम शुरु गर्दा र तालिम सम्पन्न भएपछि हात्तीसारमा पुजा गर्ने चलन रहेको छ ।

यस आ.व.मा विभिन्न मितिमा हात्ती प्रजनन केन्द्र, खोरसोरमा माडीगज र सौराहागज बच्चा हात्तीहरूको तालिम सम्पन्न भएको छ । तालिम हात्ती प्रजनन केन्द्र खोरसोरमा कार्यरत हात्तीका कर्मचारीहरू, हात्तीको तालिमको लागि खटिएका माउ हात्तीहरू र ती हात्तीमा काम गर्ने कर्मचारीहरूको सहयोगमा सम्पन्न गरिएको हो । तालिम प्राप्त हात्तीको विवरण तालिका ७ मा दिइएको छ ।

तालिका ७ : तालिम गराइएको बच्चा हात्तीको विवरण

क्र.सं.	बच्चा हात्तीको नाम	लिङ्ग	माउको नाम	जन्म मिति	तालिम मिति	खर्च रकम रु.
१	माडीगज	भाले	नारायणीकली	२०६८।०२।२८	२०७१।१०।१ देखि २०७१।१०।२७ सम्म	८०,०००।००
२	सौराहागज	भाले	कर्णालीकली	२०६८।१२।०९	२०७१।११।१ देखि २०७१।११।१८ सम्म	८०,०००।००

लक्ष्मणगज हात्तीको औषधि उपचार

यस निकुञ्जको दिव्यपुरी पोष्टमा रहेको ५ वर्ष ७ महिनाको लक्ष्मणगज हात्ती मिति २०७१।३।२६ गते चराउन जाँदा करिब दिउसो ३:३० बजेको समयमा अकस्मात बसेको र सो को खबर पोष्टबाट प्राप्त हुने बित्तिकै २ घण्टा भित्र बरिष्ठ पशु चिकित्सकको टोली सौराहाबाट हात्ती बसेको ठाउँमा पुगी निरन्तर दैनिक औषधि उपचारको कार्य भैरहेकोमा निरन्तर १६ दिन सम्मको उपचारपछि मिति २०७१।४।९ गते लक्ष्मणगज हात्ती उठेर घाँस तथा दानापानी खान थालेको हो । हाल उक्त हात्तीको स्वास्थ्य अवस्था सामान्य रहेको छ ।

विरामी लक्ष्मणगज हात्तीको उपचार हुँदै

उपचार पछि ठीक भएको लक्ष्मणगज हात्ती

भेटेरिनरी शाखा

यस निकुञ्जको भेटेरिनरी शाखाबाट घरपालुवा हात्तीहरूको स्वास्थ्य उपचार नियमित रूपमा भएको छ । घरपालुवा हात्तीमा देखिने विभिन्न समस्याहरू (माटो खाई पेट फुल्ने, घाउ खटिराहरू निकल्ने, आँखा धमिलो हुने, नाइटो पाक्ने, विभिन्न कारणले घाइते हुने र ठुलो समस्याको रूपमा देखिएको टि.वी. रोग समेत पहिचान गरी औषधि उपचार, हात्तीको छावाहरूमा लाग्ने हरपिस भाईरसको अनुगमन तथा परीक्षण, सरुवा रोगहरू विरुद्ध खोप लगाउने, हात्तीसारमा रहेका माऊ हात्ती, गर्भिणी हात्ती र छावाहरूको स्वास्थ्य परीक्षण, मृत जनावरहरूको शव परीक्षण, आवश्यकता अनुसार हात्तीको नङ् काट्ने, समस्यामुलक वन्यजन्तुको उद्धार तथा औषधि उपचार, जंगली हात्तीको अनुगमन, नरभक्षी बाघ समाउने जस्ता कार्यहरू भेटेरिनरी शाखाबाट हुने गरेको छ ।

बच्चा हात्तीको तालिम, असहाय, अशक्त र समस्याग्रस्त वन्यजन्तुलाई नियन्त्रण गर्ने, निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र भन्दा बाहिरको क्षेत्र र चितवन जिल्ला बाहेकको अन्य जिल्लामा समेत गएर वन्यजन्तुको उपचार गर्ने, समस्यामुलक वन्यजन्तुलाई नियन्त्रणमा लिने, वन्यजन्तु स्थानान्तरण, वन्यजन्तुको अध्ययन अनुसन्धानमा सहयोग पुऱ्याउने जस्ता कार्यमा भेटेरिनरी शाखाका वरिष्ठ पशु चिकित्साक र अन्य प्राविधिक तथा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्रका वन्यजन्तु प्राविधिकहरुको भूमिका उल्लेखनिय रहेको छ ।

मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनीकरण गर्ने कार्य अन्तरगत विद्युतीय तारवारलाई प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने कार्य समेत भेटेरिनरी शाखाबाट हुने गरेको छ । यस आ.व.मा भेटेरिनरी शाखाबाट गरिएका मुख्य मुख्य कार्यहरु अनुसुची ५ मा उल्लेख गरिएको छ ।

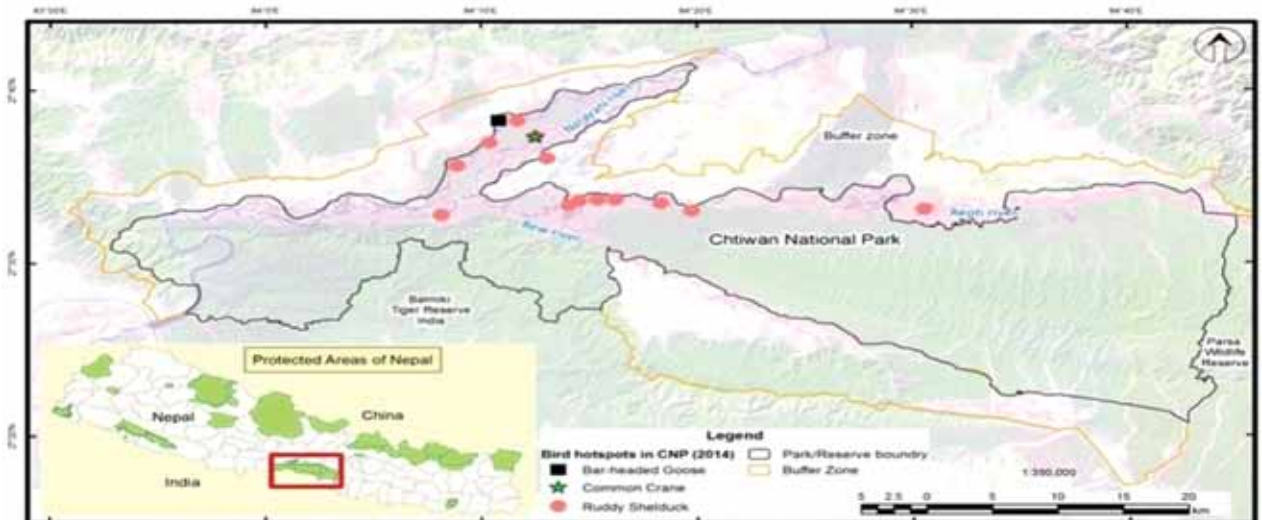
२.२.५ हिउँदै आगन्तुक चराको सर्वेक्षण

सिमसार क्षेत्रहरु सिम पंक्षीको विचरण, प्रजनन् तथा आहाराका लागि सुरक्षित स्थान हो भने सिमसार क्षेत्रमा पंक्षीहरुको उपस्थितीलाई स्वस्थ सिमसारको सुचकको रुपमा लिइन्छ । यस निकुञ्ज क्षेत्रमा ५७४ प्रजातिका पंक्षीहरु पाईने मध्ये भण्डै १२० प्रजातिका सिमसार क्षेत्रमा निर्भर जलपंक्षी रहेका छन् । जसमा ८० प्रजाति जाडो मौसममा आउने, ६ प्रजाति गर्मी मौसममा आउने, २८ प्रजाति रैथाने र ६ प्रजाति फिरन्ते (Vagrant) को रुपमा देखा पर्ने गरेका छन् । यस निकुञ्जमा जाडो छल्ल अधिकांश पंक्षीहरु नेपालको उच्च हिमाली भेग, तिब्बत, मंगोलिया, यूरोप एवं साईबेरियाबाट तथा गर्मी मौसममा प्रजनन्को लागि दक्षिण भारत, फिलिपिन्स, बर्मा लगायतका देशबाट आउने अनुमान गरिएको छ ।

पंक्षीहरु स्वस्थ वातावरणको सुचक भएको हुनाले यी पंक्षीहरु र यिनीहरुको बासस्थानको अवस्था बारे जानकारी लिई संरक्षण कार्य अगाडि बढाउनका लागि यस निकुञ्जको सिमसार क्षेत्रमा पंक्षी गणना गरिएको थियो । मिति २०७१।

अनुगमनको क्रममा राप्ती नदीमा देखिएका चराहरु

चराको महत्वपूर्ण बासस्थानहरु

१।२६ देखि २०७१।१०।०१ (१० जनवरी देखि १५ जनवरी, २०१५) सम्म निकुञ्जको राप्ती नदीको सुनाचुरी देखि राप्ती दोभान हुँदै नारायणीको त्रिवेणी सम्म डुङ्गावाट करीव १७३ कि.मि. (राप्ती ७१.६० कि.मी. र नारायणी १०१.४० कि.मी.) मा गरिएको गणनामा ५४ परिवारका १०१०० जलपंक्षीहरु रेकर्ड गरिएको छ । चरा सर्वेक्षणको विस्तृत विवरण **अनुसूची ६** मा समावेश गरिएको छ ।

चरा सर्वेक्षण गर्दा विहानको हुस्सु (कुहिरो) हटेपछि मात्र गणना शुरु गरी वेलुकी घाम नअस्ताए सम्म नै निरन्तर जारी राखि डुङ्गावाट दायँ बायाँ तर्फका पंक्षीहरुलाई प्रत्यक्ष गणना विधीबाट गणना गर्ने कार्य गरिएको थियो । उक्त कार्य गर्दा १०x५० DPS1 OLYMPUS DPSR दुरविन र Canon powershot 5x40 HS वाट photographs र video समेत रेकर्ड गरिएको छ ।

२.२.६ घडियाल गोही अनुगमन

घडियाल गोहीको प्राकृतिक वासस्थान नारायणी र राप्ती नदीमा घडियालको अनुगमन गर्ने कार्य यस आ.व.मा २०७१।१।२६ देखि २०७१।१०।११ सम्म सम्पन्न भएको छ । दुवै नदीमा गरिएको अनुगमन अनुसार ११९ वटा घडियालको रेकर्ड गरिएको छ (तालिका ८) । जाडोमा पानीवाट बाहिर घाम ताप्न निस्कनेका घडियाल गोही प्रत्यक्ष अवलोकनबाट देखिएको मात्र रेकर्ड गरिएकोले यो नै संख्या अन्तिम भने होइन । अनुगमन गर्दा भेटिएका ११९ घडियाल गोही मध्ये राप्ती र नारायणी नदीमा एउटा मात्र भाले देखा परेको छ । विगतमा जस्तै यस वर्ष पनि नारायणी नदीको खोरियामुहानमा उक्त भाले घडियाल गोही देखिएको थियो । विगत ५/६ वर्ष देखि नारायणीमा एउटै मात्र भाले घडियाल रहेको तथ्य हरेक वर्ष गरिने अनुगमनले देखाएको छ । विगतमा जस्तै यस वर्ष पनि भाले नलागेको अण्डा गुँडमा भेटिएका छन् । यस वर्ष नारायणी नदीमा भेटिएको ३ वटा गुँडको १२८ वटा अण्डामा भाले लागेको चिन्ह देखिएको थिएन ।

जाडो महिनामा हुस्सु/कुहिरो लाग्ने भएको हुँदा घडियाल गोही अनुगमन कार्य विहान हुस्सु/कुहिरो हटेपछि घाम लाग्न शुरु हुनासाथ वेलुका घाम नअस्ताए सम्म डुङ्गावाट राप्ती नदीको खगेन्द्रमल्ली देखि नारायणी नदीको विभिन्न भङ्गालो हुँदै त्रिवेणी सम्म ५ दिन लगाएर गरिएको थियो । दिउँसो घाम लागेको समयमा अधिकांश घडियाल गोहीहरु घाम ताप्न पानीवाट बाहिर निस्कने हुँदा टाढैबाट दुरविनको सहायताले हेर्दै प्रत्यक्ष गणना विधीबाट अनुगमन कार्य गरिएको हो ।

नदीमा अनियन्त्रित रूपमा माछा मार्ने, बाढी, प्रदुषण, डुङ्गा/गिट्टी/वालुवा संकलन तथा नदीमा निर्मित ठुला बाँध लगायतका कारणहरुले गर्दा घडियाल गोहीको प्राकृतिक वासस्थानमा संरक्षण चुनौतीपूर्ण छ । घडियाल गोहीलाई विश्व संरक्षण संघ (IUCN) ले सन् २००७ देखि अति संकटापन्न प्रजातिको सूचीमा समावेश गरेको छ ।

तालिका ८ : प्राकृतिक वासस्थानमा रहेका घडियाल गोहीको विवरण

क्र.सं.	नदीको नाम	बच्चा (Juvenile)	अर्ध वयस्क	बयस्क	जम्मा	कैफियत
१	राप्ती	१६	३४	१४	६४	
२	नारायणी	४	३७	१४	५५	
जम्मा		२०	७१	२८	११९	

२.२.७ राष्ट्रिय गैंडा गणना २०१५ सम्पन्न

नेपाल सरकार, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय (सचिवस्तर) को मिति २०७१।१२।२० को निर्णयानुसार अप्रिल ७,

२०१५ (२०७१ चैत्र २४) देखि गैंडा गणनामा खटिने प्राविधिकहरुलाई ३ दिने अभिमुखीकरण तालिम सम्पन्न

राष्ट्रिय गैडा गणना, २०१५ को उद्घाटन समारोहमा माननीय वन तथा भू-संरक्षण मन्त्री श्री महेश आचार्यज्यू

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक श्री टीकाराम अधिकारीले गणकहरुलाई निर्देशन दिदै

गरी मिति २०७१ चैत्र २८ गते देखि नेपालका प्राकृतिक वासस्थानमा एकसिङ्गे गैडा पाईने संरक्षित क्षेत्रहरु चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज र शुक्लाफाँटा वन्यजन्तु आरक्ष तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्र एवं आसपासका वनक्षेत्रमा राष्ट्रिय गैडा गणना शुरु भै मे २, २०१५ (२०७२ वैशाख १९) मा सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ ।

यस गणना कार्यमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्रमा ३४ वटा हात्ती तथा प्राविधिक र सहयोगी कर्मचारीहरु गरी १७० जना जनशक्तिलाई २६ दिन, बर्दियामा १६ वटा हात्ती तथा प्राविधिक र सहयोगी कर्मचारीहरु गरी ६८ जना जनशक्तिलाई ७ दिन र शुक्लाफाँटामा ४ वटा हात्ती तथा प्राविधिक र सहयोगी कर्मचारीहरु गरी २९ जना जनशक्तिलाई ७ दिन गरी कुल जम्मा १०२४ हात्ती दिन र मानव शक्ति जम्मा दिन ५० ९९ परिचालन गरिएको थियो ।

गैडा गणना कार्यलाई वैज्ञानिक एवं व्यवस्थित गरी कुनै गैडा नछुट्टुन र नदोहोरिउन भन्ने मान्यताका साथ गैडाको वासस्थान रहेको ब्लकमा प्रत्येक १००/१०० मिटरको दुरीमा भौगोलिक सूचना प्रणाली, जि.पि.एस. रिसिभर युनिट, दुरविन, वाकीटकी, एन्ड्रोइड मोवाइल फोन र

गणनापछि हरेक दिन साँझ गरिने समिक्षा

डिजिटल क्यामरा लगायतका आधुनिक उपकरणहरु सहितका प्राविधिक हात्तीमा बसेर स्वीपगर्दै प्रत्यक्ष गणना विधिबाट गैडा गणना गरिएको थियो । यस क्रममा गैडाको लिङ्ग र उमेर समुह पहिचान गरी विवरण संकलन गर्नुका साथै गैडाको वासस्थानको अवस्था, मिचाहा वनस्पति प्रजाति र मानवीय क्रियाकलाप सम्बन्धि तथ्यांक समेत संकलन गरिएको थियो ।

राष्ट्रिय गैडा गणना २०१५ राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको संयोजकत्व एवं वन विभाग, नेपाली सेना, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष र डब्लु डब्लु एफ नेपालको सहकार्यमा सम्पन्न भएको छ । यस कार्यमा सम्बन्धित जिल्ला वन

तालिका ९ : नेपालमा रहेका एकसिङ्गे गैंडाको विवरण

क्र. सं.	वासस्थान	लिङ्ग			उमेर समूह			जम्मा
		भाले	पोथी	नछुट्टिएको	बयस्क	अर्धबयस्क	बच्चा	
१	पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष र वरिपरीको वन क्षेत्र	१	०	२	३	०	०	३
२	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र वरिपरीको वन क्षेत्र	१७०	२२५	२१०	४३४	५५	११६	६०५
३	वर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज र वरिपरीको वन क्षेत्र	६	९	१४	२०	४	५	२९
४	शुक्लाफाँटा वन्यजन्तु आरक्ष र वरिपरीको वन क्षेत्र	१	३	४	५	१	२	८
कुल जम्मा		१७८	२३७	२३०	४६२	६०	१२३	६४५

कार्यालयहरु, मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, सामुदायिक वन लगायत स्थानीय सरोकारवाला संघ संस्थाहरुको समेत प्रत्यक्ष रुपमा संलग्नता रहेको थियो। राष्ट्रिय गैंडा गणना २०१५ सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक आर्थिक सहयोग (करिव नब्बेलाख नेपाली रुपैया) WWF Nepal, AREAS र USAID Funded हरियो वन कार्यक्रमबाट प्राप्त भएको थियो।

राष्ट्रिय गैंडा गणना २०१५ मा संकलन भएका विवरणहरुको विश्लेषणबाट नेपालमा प्राकृतिक वासस्थानमा निम्नानुसार ६४५ वटा एकसिङ्गे गैंडा रहेको यकिन भएको छ (तालिका ९)।

नेपालमा सन् २०११ मा गरिएको गैंडा गणनाको तुलनामा चितवनमा ५०३ बाट संख्या वृद्धि भई सन् २०१५ मा ६०५, वर्दियामा २४ बाट २९, शुक्लाफाँटा वन्यजन्तु आरक्षमा ७ बाट ८ र पर्सा वन्यजन्तु आरक्षमा सन् २०१५ मा ३ समेत गरी २०१५ मा नेपालमा गैंडाको संख्यामा जम्मा १११ ले वृद्धि भएको छ।

राष्ट्रिय गैंडा गणना २०१५ सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्ने कार्यमा अहोरात्र खटिएका हात्ती तथा हात्तीसार कर्मचारी, प्राविधिक एवं सुरक्षाकर्मी, व्यवस्थापनमा खटिएका कर्मचारी, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समूह/समिति तथा सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरु, स्थानीय संघ संस्था एवं उपभोक्ताहरु, पर्यटन व्यवसायी, सञ्चारकर्मी महानुभावहरु लगायत प्रत्यक्ष र परोक्ष रुपमा सहयोग पु-याउनु हुने सबैमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ। साथै निरन्तर सहयोगका लागि राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, डब्लु डब्लु एफ नेपाल, युएसएआईडीको सहयोगमा सञ्चालित हरियो वन कार्यक्रम लगायतका सहयोगी संघ संस्था प्रति आभार व्यक्त गर्दै हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ।

२.२.८ बाघ अनुगमन

क) सोमेश्वर चुरिया पहाडमा बाघ र अन्य वन्यजन्तुहरुको आधारभुत अध्ययन तथा सर्वेक्षण, २०७२

वाल्मिकी-चितवन-पर्सा भू-परिधि क्षेत्र बाघ र चितुवाको विचरण क्षेत्र हो। यो क्षेत्रमा शाकाहारी जनावरहरुको अत्यधिक घनत्व छ। सोमेश्वर चुरियाको क्षेत्र यस्तो महत्वपूर्ण वासस्थान हो जसले ३ वटा संरक्षित क्षेत्रहरुलाई एक अर्कामा जोड्न ठूलो सहयोग गरेको छ। यो भू-परिधि क्रमशः दक्षिणतर्फ भारतको वाल्मिकी टाइगर रिजर्भसँग, उत्तर पश्चिम र उत्तरपूर्व दुवै तिरबाट चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जसँग जोडिएको छ भने शिकारीवास क्षेत्रमा नेपालको २ र भारतको १ गरी तीन वटा संरक्षित क्षेत्रहरु एक आपसमा जोडिएका छन्। सन् २०१३ मा नेपाल भारत

दुवै देशले एकै पटक यो भू-परिधिमा बाघको अध्ययन तथा सर्वेक्षण गर्दा नेपालको चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र पर्सा वन्यजन्तु आरक्षमा पाइएको ४ वटा वयस्क बाघहरु भारतको वाल्मिकी टाइगर रिजर्भमा पनि रेकर्ड भएका थिए । तसर्थ, यो क्षेत्रमा बाघ विचरण गर्न सक्ने धेरै सम्भावना भएकाले नेपालको तर्फबाट यसलाई अवसरको रूपमा लिई दिगो संरक्षण र अध्ययनलाई संगसंगै लैजानु पर्ने भएको छ । निकुञ्जको दक्षिणतर्फको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेको सोमेश्वर चुरे पहाडमा बाघ तथा अन्य प्रजातिहरुको प्रारम्भिक सर्वेक्षण नामक एक महिने कार्यक्रम २०७२ चैत २२ गते देखि शुरु भएको थियो । यो कार्यक्रम निकुञ्जको अगुवाईमा तराई भू-परिधी कार्यक्रमको आर्थिक र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्रको प्राविधिक सहयोगमा सम्पन्न गरिएको थियो । बाघ तथा यसको आहारा प्रजाति र अन्य वन्यजन्तुहरुको अनुगमन तथा अवस्था विश्लेषण गर्नु उक्त कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य रहेको थियो । सोमेश्वर चुरे पहाडमा ६० वटा ग्रिडहरुमा क्यामरा राख्ने र एक महिनाको लागि हरेक क्यामरा स्टेशनहरुमा पुगि क्यामरा अनुगमन गर्ने कार्यका लागि तीन वटा समुह विभाजन गरी माडी क्षेत्रको चैनपुर, गणेशकुञ्ज र वगाई भन्ने ठाउँमा क्याम्पिङ गरिएको थियो । एक महिने सर्वेक्षणमा १० वटा ग्रिड (ग्रिड नं.१३, २०, २१, ४१, ४२, ४४, ४९, ५४, ५९ र ६२) मा कुल ८४ वटा फोटो बाघको फोटोहरु विश्लेषण गर्दा बाघको संख्या ९ देखि ११ वटा सम्म (कम्तिमा ९) रहेको पाइएको छ । त्यसैगरी सोमेश्वर पहाडको विभिन्न स्थानमा दुर्लभ प्रजातिहरु जस्तै गैंडा (ग्रिड नं. ५५), हिमालयन सिरु (ग्रिड नं. ४९, ५१, ६१) र ढोले (जंगली कुकुर) (ग्रिड नं. ४२, ५१, ५९, ६२), निलगाई (ग्रिड नं. ६१) र गौरीगाई (ग्रिड नं. ०२) क्यामरामा परेका थिए । आहारा प्रजाति जस्तै चित्तल, रतुवा मृग, वँदेल, जरायो र अन्य वन्यजन्तुहरु जस्तै चितुवा, भालु, खरायो,

स्याल, निर विरालो, दुम्सी आदि परेका थिए । त्यसैगरी चरा प्रजातिमा मैना, ढुकुर, वनकुखुरा, मयुर, कालिज, गरुड आदि क्यामरामा परेका थिए ।

एकपटकमा एकचोटी गरी कुल १४ वटा Independent event मा ८४ वटा बाघको फोटो परेको थियो । जसमध्ये ६ वटा बाघको फोटोमा दुवै पाटा कैद भएको थियो भने ३ वटा बाघको बाँया पाटाको मात्र फोटो कैद भएको थियो । त्यस्तैगरी १ वटा बाघको दाँया पाटा मात्र कैद भएको थियो । ग्रिड नं. ५९ मा १ वटा Independent event मा १६ वटा बाघको फोटो केही अंश मात्र कोणबाट खिचेको हुँदा अस्पष्ट भई विश्लेषण गर्न नसकिएकाले त्यसलाई फरक ID दिइएको थिएन । यस सर्वेक्षणबाट सोमेश्वर पहाडमा बाघको संख्या कम्तिमा ९ वटा रहेको पाइएको छ । जसमध्ये ३ वटा भाले, ५ वटा पोथी र १ वटा पहिचान गर्न सकिएको थिएन । सन् २०१३ मा रेकर्ड भएका वाल्मिकी टाइगर रिजर्भ र पर्सा वन्यजन्तु आरक्षको क्षेत्रमा परेका बाघको फोटोहरूसँग तुलना गरिएको थियो । जसमा २ वटा बाघ (01M र 09F) सन् २०१३ को वाल्मिकी टाइगर रिजर्भमा रेकर्ड भएको क्रमशः MVTR08 र VTR07 नामाकरण गरिएका बाघहरूसँग मिलेकाले एउटै भएको थाहा लागेको थियो । त्यसैगरी क्यामरा ग्रिड लेकेशन नं. ४२ मा 02F ID भएको (पश्चिम बारँदरभुला क्षेत्रको उत्तरी भागमा परेको) पोथी बाघ सन् २०१४ को मंसिरमा पर्सा वन्यजन्तु आरक्षमा गरिएको अध्ययनमा रेकर्ड गरिएको थियो भने त्यही पोथी बाघ चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको अमृते क्षेत्रमा माउसँग रेकर्ड गरिएको थियो । क्यामरा ट्रापमा ग्रिड अनुसार परेको बाघको फोटोको विवरण (तालिका १० क) मा र अन्य दुर्लभ प्रजातिका वन्यजन्तुको विवरण (तालिका १० ख) उल्लेख गरिएको छ । यसले उक्त पोथी बाघ राम्रो वासस्थानको खोजीमा अझै पनि लामो दुरीमा आवतजावत गर्ने गरेको पाइन्छ ।

बाघ अनुगमनको लागि पूर्व तयारी गर्दै रेञ्जर अविनाष थापा

बाघ अनुगमनको लागि क्यामरा राख्दै प्राविधिक

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

तालिका १० (क) : क्यामरा दृश्यमा परेका बाघको विवरण

क्र.सं.	घटनाक्रम मिति	ब्लक ID	ग्रिड नं.	जि.पि.एस. लोकेशन		फोटो संख्या	
				उत्तर	पूर्व	क्यामरा A	क्यामरा B
१	४/१४/२०१५	A	१३	२७.३९१८६००	८४.३४८८५००		३
२	४/२२/२०१५	A	१३	"	"	२	४
३	४/१३/२०१५	B	२०	२७.३८३१५००	८४.३९४४४००	१	
४	४/२४/२०१५	B	२१	२७.३९०००००	८४.३९२८०००		१
५	४/१३/२०१५	C	४१	२७.३८०२८००	८४.५०२६२००	५	६
६	५/६/२०१५	C	४२	२७.३८९१९००	८४.५२५७७००	३	२
७	४/१८/२०१५	C	४४	२७.३८५५६००	८४.५५२६७००	५	५
८	४/२०/२०१५	C	४४	"	"	३	३
९	४/२१/२०१५	C	४४	"	"	३	४
१०	४/२४/२०१५	C	४९	२७.३४३५६००	८४.६२५९०००	३	६
११	४/२०/२०१५	C	५४	२७.३४३००००	८४.६६५७४००	३	
१२	४/७/२०१५	C	५४	"	"	४	
१३	५/१/२०१५	C	५९	२७.३२७६३००	८४.६८८०१००	१५	
१४	५/५/२०१५	C	६२	२७.३२७६६००	८४.७०१५८००	३	
जम्मा						५०	३४
कुल बाघको फोटो संख्या						(A+B)	८४

तालिका १० (ख) : क्यामरा दृश्यमा ग्रिड अनुसार परेका अन्य वन्यजन्तुको विवरण

क्र.सं.	वन्यजन्तुको नाम	ग्रिड नं.	जि.पि.एस. लोकेशन		घटनाक्रमको संख्या	फोटोको संख्या
			उत्तर	पूर्व		
१	हिमालयन सिरु	४९	२७.३४३५६००	८४.६२५९०००	२	३०
२	गैडा	५५	२७.३२६६३००	८४.६६८३३००	१	४१
३	ढोले	४२	२७.३८९१९००	८४.५२५७७००	५	७३
		५१	२७.३४२४०००	८४.६४९९६००		
		५९	२७.३२७६३००	८४.६८८०१००		
		६२	२७.३२७६६००	८४.७०१५८००		
४	गौरीगाई	२	२७.४६४७५००	८४.२६७७८३३	१	२
५	निलगाई	६१	२७.३३९३६००	८४.७०५५७००	५	४५

ख) काभ्रिता बाघको अनुगमन

नेपाल बाघको वासस्थानको हिसाबले महत्वपूर्ण देशको रूपमा चिनिन्छ। सन् २०१३ को गणना अनुसार नेपालमा जम्मा १९८ बाघ रहेको अनुमान छ। सन् १९७० ताका टाईगर ईकोलोजि प्रोजेक्टको समाप्ती संगै नेपालमा बाघको नियमित अध्ययनको कार्य लामो समय सम्म नभएको पाईन्छ र कहिलेकाँही केहि स्थानहरुमा बाघको संख्या अनुमान गर्ने हिसाबले बाघ गणना गर्ने गरेको पाईन्छ। नेपालमा

राष्ट्रियस्तरमा नै बाघ गणना गर्ने कार्य प्रथम राष्ट्रिय बाघ गणना सन् २००८ - २००९ बाट शुरु भएको हो र दोश्रो राष्ट्रिय बाघ गणना सन् २०१३ सम्पन्न भएको थियो। प्रथम र दोश्रो बाघ गणनाको तथ्याङ्कलाई अघार मान्ने हो भने बाघ ६३.५ ले वृद्धि भएको पाईन्छ। यसरी बाघको वृद्धि हुनका लागि सम्पूर्ण वासस्थान र तिनीहरुको आनिबानीले ठुलो भूमिका खेलेको पाईन्छ। बाघको जनसंख्या वृद्धि कसरी भई रहेको छ भन्ने तथ्य पत्ता लगाउन प्राकृतिक

वासस्थानमा बाघको जीवनचक्र, व्यवहार, जनसंख्या वृद्धि अवस्था थाहा पाउन जरुरी हुन्छ। यस्तो किसिमको जानकारी हासिल गर्नको लागि यस निकुञ्जमा भएका केहि जनसंख्या वृद्धिका हिसाबले महत्वपूर्ण मानिएका बाघको नियमित अनुगमन गरेर मात्र सम्भव छ भन्ने हिसाबले चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको सुखिभार क्षेत्रमा आफ्नो आधार इलाका (territory) बनाएर विचरण गरिरहेको काम्रिता नामक पोथी बाघ जसको क्यामेरा ट्याप २००९ मा सुखिभार क्षेत्रमा फोटो क्याप्चर गरिएको थियो र उक्त समयमा काम्रिता नामक बाघ उसका दुईवटा डमरु (एक पोथी र एक भाले) को साथमा विचरण गरेको अवस्थामा फोटो क्याप्चर भएको थियो।

सन् २०११ को अनुगमनमा काम्रिता नामक बाघलाई पुनः सुखिभार क्षेत्रमा डमरुहरूबाट छुट्टिएर एकलै विचरण गरिरहेको अवस्थामा फोटो क्याप्चर भएको थियो। सन् २०१३ को राष्ट्रिय बाघ गणनामा काम्रितालाई नयाँ डमरुहरूको साथमा विचरण गरि रहेको अवस्थामा फोटो क्याप्चर भएको साथै काम्रिताको सन् २००९ मा संगै रहेको अवस्थामा फोटो क्याप्चर भएको पोथी डमरु (रानु) भने २०१३ मा गर्भिणी अवस्थामा आफ्नो आमा काम्रिताको वासस्थानको केहि भागलाई (अनुमानित ६० वर्ग किलोमिटर) ओगटेर आफ्नो वासस्थान बनाएर विचरण गरिरहेको छ। यस तथ्यबाट काम्रिता नामक बाघ सफल आमा बाघ हो जसले सन् २००८-२००९ वाट २०१३ सम्ममा ४ वटा डमरुहरू हुर्काएको छ। यस्ता पोथी बाघहरूको अनुगमनले हामीलाई बाघको संख्याको वृद्धिको अवस्थिती कस्तो छ भन्ने तथ्य पत्ता लगाउन साथै अगामी दिनहरूमा बाघ व्यवस्थापन र संरक्षण गर्न सहयोग पुग्ने व्यवस्थापकीय, संरक्षण र इकोलोजिकल हिसाबले महत्वपूर्ण मानिएका लामो समयका तथ्याङ्कहरू संकलन गर्न एवं बाघ संरक्षणको लागि श्रोत जुटाउन पनि सहयोग गर्छ। वन्यजन्तुहरू एक आपसमा कसरी अन्तर सम्बन्धित भएर रहेका छन् र वन्यजन्तुको वृद्धि कसरी भईरहेको छ भन्ने अध्ययन गर्न सजिलो हुने देखिएकाले यस निकुञ्जको डमरिया देखि देवीताल सम्मको क्षेत्रमा नियमित बाघको अनुगमन गर्ने कार्य सन् २०१४ अप्रिल महिना देखि शुरुवात गरिएको छ। यस अनुगमन कार्य हरेक वर्ष तीन तीन महिनाको अन्तरमा गर्ने गरिएको छ। यस वर्ष सम्पन्न गरिएको बाघ अनुगमन कार्यको उद्देश्य, विधी र उपलब्धी निम्न बमोजिम रहेको छ।

उद्देश्य

१. यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य सुखिभार क्षेत्रमा विचरण गर्ने काम्रिता नामक पोथी बाघ र तिनको डमरुहरूको निरन्तर क्यामेरा ट्रापीङ्ग प्रविधि मार्फत नियमित रूपमा निगरानी तथा अनुगमन गर्ने।

अनुगमन विधी (क्यामेरा ट्रापिङ)

यस निकुञ्जको राप्ती नदी देखि दक्षिण वोटेसिमरा देखि उत्तर देवीताल देखि पूर्व र डमरिया देखि पश्चिमको क्षेत्रमा ३ कि.मि. “ ३ कि.मि. (९ बर्ग कि.मि.) को ग्रिडमा २० जोडा क्यामेरालाई १८० वर्ग कि.मि. क्षेत्र ओगट्ने गरी बाघको हिड्ने बाटो, बाघको दिसा, पिसावको गन्ध, रुखलाई चिथोरेर बनाएको घाउको आधारमा योजनाबद्ध तरिकाले विभिन्न स्थानहरूमा क्यामेरा राखी १६ रात सम्म बाघ तथा अन्य वन्यजन्तुको क्यामेरा ट्रापिङ्ग प्रविधिबाट फोटो खिच्ने कार्य सम्पन्न गरियो र फोटोग्राफिक तथ्याङ्कलाई अध्ययन तथा फोटोग्राफिबाट प्राप्त फोटोहरूको विश्लेषण गर्ने।

काम्रिता बाघ अनुगमनको क्रममा क्यामेरा राख्दै

उपलब्धि

यस अनुगमन कार्यबाट जम्मा ८१९६५ वटा विभिन्न फोटो खिच्न सफल भएको छ। त्यस मध्ये ४५० वटा बाघको मात्र फोटो र २३२२४ वटा जनावरका मात्र फोटो खिचेको छ। अनुगमनमा खिचिएको फोटोहरूलाई ल्यावमा ल्याई फोटोको आधारमा भिन्न भिन्नै बाघहरूलाई छुट्याउँदा विभिन्न ९ वटा बाघहरू त्यस क्षेत्रमा घुमफिर गर्ने र काम्रिता नामक पोथी बाघको फोटो नयाँ डमरु सहित सुखिभार क्षेत्रमा राखिएको क्यामेरा र काम्रिता मात्रैको फोटो ध्रुवा क्षेत्रमा राखिएको क्यामेराले खिच्न सफल भएकाले उक्त पोथी बाघले सुखिभार तथा ध्रुवा क्षेत्रमा आफ्नो आधार इलाका (Territory) बनाएर बसेको र पुनः नयाँ डमरु सहित रहेको छ।

२.२.९ खरमुजुर अनुगमन

विगत २०५८ सालदेखि निकुञ्जको सुखिभार क्षेत्रको घाँसेफाँटालाई खरमुजुरको वासस्थानको रूपमा व्यवस्थापन गरिदै आएको छ। यस आर्थिक वर्षमा पनि सुखिभार घाँसेफाँटामा जम्मा ३० हेक्टर क्षेत्रफलमा अग्ला अग्ला

सुखिभारस्थित खरमुजुर फाँटा व्यवस्थापन

फाँटा व्यवस्थापन पछि देखिएको खरमुजुर

घाँसहरु काटी घाँसेमैदान व्यवस्थापन गरिएको छ । घाँसेमैदान व्यवस्थापन पश्चात सो क्षेत्रमा खरमुजुरको अनुगमन कार्य सम्पन्न भएको छ । अनुगमनको क्रममा व्यवस्थापन गरिएको छोटो र पातलो घाँस भएको सुखिभार फाँटामा एउटा भाले खरमुजुर देखिएको थियो (तालिका ११) ।

तालिका ११ : खरमुजुर देखिएको स्थानको विवरण

देखिएको		लिङ्ग	घाँसेमैदानको नाम	जि.पि.एस. लोकेसन		कैफियत
मिति	समय			उत्तर	पूर्व	
२०७१।११।६	बेलुका ५:१५	♂	व्यवस्थापन गरिएको सुखिभार फाँटा	३०४९१५१	०२२७५८	चरिरहेको अवस्थामा नजिक जाँदा उडेर हर्षावास फाँटातर्फ गएको
२०७१।११।८	बेलुका ४:४५	♂	" "	३०४९१५१	०२२७५८	" "
२०७१।११।२१	विहान ७:४५	♂	" "	३०४९१५१	०२२७५८	चरिरहेको अवस्थामा देखिएको
२०७१।११।२६	बेलुका ५:४५	♂	" "	३०४९१५१	०२२७५८	" "
२०७१।१२।१२	बेलुका ६:१५	♂	" "	३०४९१५१	०२२७५८	" "
२०७१।१२।१५	बेलुका ६:०५	♂	" "	३०४९१५१	०२२७५८	चरिरहेको अवस्थामा नजिक जाँदा उडेर हर्षावास फाँटातर्फ गएको
२०७१।१२।१८	विहान ८:१५	♂	" "	३०४९१५१	०२२७५८	" "
२०७१।१२।२५	विहान ७:१५	♂	" "	३०४९१५१	०२२७५८	" "

२.३ भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सुधार

यस आ.व.मा निर्माण तथा मर्मत सुधार गरिएका भौतिक पूर्वाधारहरुको छोटकरी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

२.३.१ वनपथ र काठेपुल

हरेक वर्ष भाद्र महिना देखि निकुञ्ज भित्रका वनपथहरु मर्मत, वनपथमा पर्ने काठे पुलहरुको निर्माण तथा मर्मत गर्ने गरिन्छ । निकुञ्ज भित्रका वनपथ वन्यजन्तुको अनुगमन, आगलागी नियन्त्रण, गस्ती, निकुञ्ज अवलोकन,

पर्या-पर्यटन, निकुञ्ज संरक्षण तथा व्यवस्थापन आदि कामको लागि महत्वपूर्ण छ । यस आ.व.मा २२८.५ कि.मि. वनपथ मर्मत सुधार, १० कि.मि. बाटो ग्राभेल, चुरे क्षेत्रमा २० कि.मि. जैविकपथ निर्माण तथा २० कि.मि. मर्मत सुधार र ६ कि.मि. अग्नी रेखा निर्माण गरिएको छ भने ३ वटा काठेपुल निर्माण र ६ वटा काठेपुल मर्मत सुधार भएका छन् । त्यसै गरी विभिन्न नापसाइजका ३ वटा मचान निर्माण गरिएको छ भने २ वटा मचान मर्मत सुधार गरिएको छ (तालिका १२ र १३) ।

वनपथ मर्मत सुधार हुँदै

मर्मत पछिको वनपथ

तालिका १२ : वनपथ निर्माण तथा मर्मत सुधार

क्र.सं.	विवरण	स्थान	कि.मि.	आयोजना	कैफियत
१	सबै मौसममा चल्ने बाटो निर्माण (बाटो ग्राभेल)	सुखिभार-बनकट्टा, कछुवानीचोक-कछुवानी पोष्ट, डुमरिया पोष्ट-पुरानो गौरमचान चोक सम्म	१०	वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्धन आयोजना	
२	वनपथ मर्मत सुधार	कसरा रिङ्गरोड, कसरा-भिम्ले, सुखिभार-धुवा	३०	" "	
३	वनपथ मर्मत सुधार	कसरा-गौरमचान-डुमरिया, धुवा-राप्तीघाट, घटगाई-राप्तीघाट, कसरा-धुवा-बनकट्टा, सुखिभार-बनकट्टा, कमलताल रिङ्गरोड, भिम्ले-राप्तीघाट, टाईगरटप्स-बाघमारा-खोरियामुहान-टेम्पल टाइगर, भिम्ले-टाईगरटप्स, बाघमारा-राप्तीघाट, खोरियामुहान-साइलिमाइली-गैडाखासा (चुरे साईड), मुण्डाताल-देवीताल रिङ्गरोड, टाइगरटप्स-सुरुङ्खोला, कसरा-धोवा	८०	राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना	
४	चुरे क्षेत्रमा जैविकपथ निर्माण	सुरुङ्खोला-पाण्डवनगर, खगेन्द्रमल्ली-अमृते-चुरे, जर्नेली-चुरे-बोटेसिमरा, राप्ती नदी-जर्नेली	२०	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण कार्यक्रम	
५	चुरे क्षेत्रमा जैविकपथ मर्मत सुधार	जर्नेली-चुरे, घटगाई-चुरे, कसरा-चुरे-धोवा, भिम्ले-चुरे-सुरुङ्खोला	२०	" "	
६	अग्नि रेखा सरसफाई	गर्दी चुरे म.सा. व. को सिमाना, सोमेश्वर र कल्याणपुर म.सा.व. को सिमाना	६	" "	
७	वनपथ निर्माण	तमोरताल-चापखोला, कछुवानी-पुरानो गौर मचान	२०	तराई भू-परिधि कार्यक्रम	
८	वनपथ मर्मत सुधार	कछुवानी चोक-कछुवानी पोष्ट, डुमरिया पोष्ट-राप्तीघाट, घटगाई-तमोरताल क्रसरोड, कसरा-जर्नेली क्रसरोड, कसरा-सौराहा, बोटेसिमरा-घाँघर, खगेन्द्रमल्ली-राप्तीघाट, प्रतापपुर-सुनाचुरी, सुनाचुरी-खगेन्द्रमल्ली, घाँगर-बगाई, अमुवा-ईच्छानगर, धोवा-बोटेसिमरा, बगाई-अमुवा, बाँदरभुला-आइल्याण्डघाट, कमलखोला-गैडाघाट	९८.५	" "	

तालिका १३ : काठेपुल निर्माण तथा मर्मत सुधार

क्र.सं.	विवरण	स्थान	संख्या	आयोजना	कैफियत
१	काठेपुल निर्माण	रानीखोला र कसराखोला चुरे साईड	२	राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना	
२	काठेपुल मर्मत सुधार	चरहरा खोला, टेम्पल प्रथम, टेम्पल दोश्रो, टेम्पल तेश्रो	४	" "	
३	मचान मर्मत	लगुनाताल र तमोरताल मचान	२	" "	
४	काठेपुल निर्माण	जर्नेली	१	वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना	
५	काठेपुल मर्मत सुधार	कसरा, पण्डितखोला	२	" "	
६	मचान निर्माण	पदमपुर	३	वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना (IDA-Window opportunity)	१ वटा ठूलो र २ वटा सानो

टेम्पल टाइगर दोश्रो पुल मर्मत पछि

जर्नेलीखोला पुल निर्माण पछि

२.३.२ भवन तथा अन्य भौतिक संरचना

यस आ.व. मा भौतिक संरचना निर्माण तथा मर्मत सुधार अर्न्तगत राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना, हात्तीसार आयोजना, वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना, तराई भू-परिधि कार्यक्रमबाट कार्यालय भवन निर्माण २ वटा, पोष्ट भवन निर्माण २ वटा, पोष्ट भवन

मर्मत सुधार १५ वटा, शौचालय निर्माण १ वटा, हात्तीको सेडघर निर्माण २ वटा, हात्तीको सेडघर मर्मत सुधार १ वटा, विद्युतीकरणका लागि वाइरिङ तथा सुधार ४ वटा र खानेपानी निर्माण ५ वटा सम्पन्न भएका छन् (तालिका १४) ।

लिंगलिंगे पोष्ट मर्मत अगाडी

लिंगलिंगे पोष्ट मर्मत पछि

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

भुताहा पोष्ट निर्माण, नवलपरासी

खानेपानी मर्मत, कसरा

वायोस्याण्ड फिल्टर

खानेपानी निर्माण, अमृते पोष्ट

तालिका १४ : निर्माण तथा मर्मत भएका भौतिक संरचनाहरु

क्र.सं.	भवन, पोष्टको विवरण	संख्या	आयोजना	स्थान
१	भवन निर्माण	२	राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना	कसरा (निर्माणाधिन) र सौराहा सेक्टर निर्माण सम्पन्न
२	पोष्ट भवन निर्माण	२	वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना	भुताहा र घाँघर
३	पोष्ट भवन मर्मत	११	राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना	कसरा, अमलटारी, भिम्ले, लौखानी, तमासपुर, बाँदरभुला, कुजौली हात्तीसार, अमृते, दिव्यपुरी, भेटेरिनरी शाखा सौराहा
४	खानेपानी निर्माण	२	" "	कसरा, भिमपुर
५	विद्युत वाईरिङ्ग	२	" "	कसरा, सौराहा
६	विद्युत वाईरिङ्ग (मर्मत)	२	" "	कसरा, खगेन्द्रमल्ली
७	हात्तीको सेडघर निर्माण	२	हात्तीसार आयोजना	सौराहा, कसरा
८	हात्तीको सेडघर मर्मत	१	" "	सौराहा
९	पोष्ट मर्मत (शौचालय निर्माण)	१	" "	अमलटारी
१०	पोष्ट भवन मर्मत सुधार	३	तराई भू-परिधि कार्यक्रम	वनकट्टा, लिगलिगे र घटगाई पोष्ट
११	खानेपानी निर्माण	३	" "	कसरा, अमृते, घाँघर पोष्ट
१२	कुकुर कम्प्लेक्स निर्माण (मेडिकल, स्टोर, भान्सा घर)	२	" "	कसरा
१३	समस्याग्रस्त बाघ राख्ने खोर मर्मत	२	" "	कसरा

२.३.३ तालिम प्राप्त कुकुरको लागि घर निर्माण

वन्यजन्तुको चोरी शिकारका घटनाहरूको अनुसन्धान कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले तालिम प्राप्त कुकुर (Sniffer dog) राख्नका लागि यस निकुञ्जको कसरामा Sniffer dog house निर्माण भएको छ । हाल निर्माण भएको घरमा ४ वटा कुकुर राख्न सकिन्छ । कुकुरको लागि आवश्यक पर्ने पौडी पोखरी र कुकुरको हेरचाह गर्ने कर्मचारीहरू बस्ने घर, भान्छाघर, मेडिकल र स्टोर समेत निर्माण भएको छ ।

तालिम प्राप्त कुकुर, कम्प्लेक्स, कसरा

कुकुर राख्ने कम्प्लेक्स

मेडिकल स्टोर निर्माण

२.४ निकुञ्ज संरक्षण र सुरक्षा प्रबन्ध

संरक्षणको निरन्तर प्रयासको बावजुद पनि बेला बेलामा हुने गरेको दूर्लभ एवं महत्वपूर्ण वन्यजन्तुहरूको चोरी शिकार तथा त्यसको अंगको अवैध व्यापार वन्यजन्तु संरक्षणका लागि मुख्य चुनौतिको रूपमा रहेको छ । निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा अवैध क्रियाकलापहरू हुन नदिई समग्र जैविक विविधताको संरक्षण गर्नका लागि विभिन्न ५४ स्थानमा निकुञ्ज सुरक्षा पोष्टहरूको स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ । यी पोष्टहरू मध्ये १५ वटा पोष्टमा निकुञ्जका निजामती कर्मचारीहरू मात्रै, १८ वटा पोष्टमा नेपाली सेना मात्रै र २१ वटा पोष्टमा निकुञ्जका निजामती कर्मचारी र नेपाली सेना दुबै रहेका छन् भने १६ स्थानमा निकुञ्ज गस्ती, स्वीपिङ्ग, वन्यजन्तु अनुगमन लगायतका कार्यका लागि हात्तीहरू समेत राखिएको छ (अनुसुची ७) ।

यस निकुञ्जको सुरक्षा व्यवस्थाको लागि वि.सं. २०३२ सालदेखि नेपाली सेना तैनाथ रहेको छ । शुरुमा नेपाली सेनाको सगरमाथा सेमु र गैँडा गस्ती टोलीले संयुक्त रूपमा सुरक्षा प्रदान गरेको थियो । वि.सं. २०३८।५।२४ देखि नेपाली सेनाको एउटा गणले सुरक्षा प्रदान गर्दै आएकोमा

मिति २०६५।२।२५ देखि निकुञ्जको पश्चिम सेक्टरको सुरक्षार्थ एउटा गुल्म थपिएको छ । यस आ.व.मा मिति २०७१।१।१३ सम्म नन्दाबक्स गण र मिति २०७१।१।१४ देखि श्री श्रीजंग गणले गण हेडक्वार्टर सहित ३२ स्थानमा तथा पश्चिम सेक्टरमा मिति २०७१।१।१९ सम्म रणदल गुल्म र मिति २०७१।१।२० देखि नयाँ भैरवीदल गुल्मले गुल्म हेडक्वार्टर सहित ८ स्थानमा पोष्ट खडा गरी सुरक्षा प्रदान गर्दै आएको छ (अनुसुची ८) ।

निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको चोरी शिकार/निकासी लगायतका कानूनले निषेध गरेका गतिविधीहरू हुन नदिनको लागि निकुञ्जका कर्मचारीहरू तथा निकुञ्जको सुरक्षार्थ तैनाथ नेपाली सेनाहरूबाट नियमित गस्तीको व्यवस्था मिलाइएको छ । नियमित गस्ती बाहेक संवेदनशिलताको आधारमा त्यस्ता क्षेत्रहरूमा रात तथा दिनमा विशेष गस्ती, स्वीपिङ्ग तथा क्याम्पिङ्ग अपरेशनहरू सञ्चालन गरिएको छ । गस्ती गरिने स्थान र अवस्थाको आधारमा पैदल, साइकल, मोटरसाइकल, गाडी, डुङ्गा तथा हात्तीबाट गस्ती गर्ने गरिएको छ । गैँडा लगायतका वन्यजन्तुको चोरी शिकारलाई नियन्त्रण गर्ने क्रममा निकुञ्जको संवेदनशिल क्षेत्रमा बाह्रै महिना अस्थायी पोष्ट खडा गरी सुरक्षा प्रबन्ध मिलाइएको छ ।

अपरेशन महाहन्ट टोलीको अस्थायी क्याम्प, नेपाली सेना

क्याम्पिङ्ग अपरेशन, नेपाली सेना

पैदल गस्ती

साइकल गस्ती

चोरी शिकारीहरु निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा प्रवेश गर्न नसक्नु भन्ने उद्देश्यले मध्यवर्ती क्षेत्रको रणनीतिक स्थानहरुमा रातको समयमा एम्बुस (Ambush) टोली तथा रात्री गस्तीको व्यवस्था मिलाइएको छ ।

विशेष सुरक्षा प्रबन्ध अन्तर्गत चोरी शिकारको दृष्टिकोणबाट संवेदनशिल मानिने हिंडुदको समय मांसिर देखि आषाढ सम्म ८ महिनाको लागि निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ नेपाली सेनाको गण /गुल्मको अतिरिक्त विशेष सुरक्षा फौज महाविर (रेञ्जर) गण, युद्ध भैरवगण, सिंहनाथ गण, रणशेर गण, रिपुमर्दन गण, दि फेमस महिन्द्र दल गण र अजयदल गुल्म समेतबाट गरी ३०० जना जतिको सुरक्षा फौजलाई ३१ वटा रणनीतिक स्थानमा मिति २०७१।८।१ गतेदेखि अस्थायी क्याम्प खडा गरी अपरेशन महाहन्ट टोली परिचालन गरिएको थियो । २०७२ साल वैशाख १२ मा आएको विनाशकारी महाभुकम्पबाट भएको क्षतिग्रस्त क्षेत्रमा उद्धार गर्नका लागि उक्त महाहन्ट टोली २०७२ वैशाख २० पछि क्रमशः अन्यत्र खटि गएकोले उक्त स्थानहरुमा नियमित गण/गुल्मबाटै अपरेशन महाहन्टको कार्य सञ्चालन गरियो । अपरेशन महाहन्टको समयमा रातको समयमा १३७ वटा पोष्ट राखी सुरक्षा व्यवस्था मजबुत गरिएको थियो ।

२.४.१ चोरी शिकार नियन्त्रण

दूर्लभ एकसिङ्गे गैँडाको चोरी शिकार तथा त्यसको अंगको अवैध व्यापार यस निकुञ्ज संरक्षणको लागि प्रमुख चुनौती हो । विद्यमान क्षमता र उपलब्ध साधन स्रोतको अधिकतम उपयोग गरी दूर्लभ वन्यजन्तुहरुको चोरी शिकार तथा त्यसको अंगको अवैध व्यापार नियन्त्रण गर्ने कार्य सक्रियतापूर्वक गरिएको छ । आ.व.०७१।७२ मा चोरी शिकार तथा अवैध व्यापार नियन्त्रणका लागि मिलाइएको विशेष व्यवस्था र सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुको सहयोगबाट यस वर्ष एकसिङ्गे गैँडाको चोरी शिकार नियन्त्रणमा उल्लेख्य सफलता प्राप्त भएको छ । यस आ.व.मा गैँडा लगायत कुनै पनि वन्यजन्तु चोरी शिकारीबाट मारिएको छैन । यस आ.व.मा वन तथा वन्यजन्तुसंग सम्बन्धित अपराधमा संलग्न ४७८ जना अभियुक्तहरुलाई पक्राउ गरी कसुर बमोजिमको कानुनी कारवाही अगाडी बढाइएको छ । पक्राउ परेका मध्ये २० जनालाई पुर्पक्षको लागि थुनामा पठाइएको छ भने ११० जना धरौट राखी तारेखमा, ११ जना जिम्मा जमानीमा, १ जना साधारण तारेखमा र ३३६ जनालाई दण्ड जरिवाना गरी छाडिएको छ । यस आ.व.मा पक्राउ परी मुद्दा चलेका मानिसहरुको विस्तृत विवरण अनुसुची ९(क) मा समावेश गरिएको छ ।

रेड कर्नर नोटिस जारी भएका फरार गैडा शिकारी भक्तराज गिरी भन्ने राजकुमार प्रजा पक्राउ परे

मिति २०६०।१२।७ मा दर्ता भएको गैडामारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको मुद्दाका फरार प्रतिवादी लामो समयदेखि **सर्वाधिक खोजीको सूचीमा (MOST WANTED)** रहेका जिल्ला चितवन कोराक गा.वि.स.वडा नं.९, कालिखोला बस्ने वर्ष ३१ का राजकुमार प्रजालाई राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ बमोजिम कानुनी दायरामा ल्याउन गरिएको निरन्तर प्रयासको फलस्वरूप मिति २०७१।१०।१६ गते मलेशियाबाट पक्राउ परेका छन्। निज प्रजालाई पक्राउ गरी कानुन बमोजिम कारवाही गर्ने सम्बन्धमा भए गरेका कार्यहरुको संक्षिप्त विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ।

- १) निज प्रजालाई पक्राउ गर्ने क्रममा २०६१, २०६४ र २०६५ सालमा नजिक पुग्दा भाग्न सफल भएका थिए। २०६१ सालमा घरबाट, २०६४ सालमा चितवनको मेघौलीबाट र २०६५ सालमा निकुञ्जको अमृते क्षेत्रबाट भागेका थिए। निजलाई पक्राउ गर्न २० पटकभन्दा बढि निज बसेको स्थानमा छापा मारेर प्रयास भएको थियो।
- २) निजलाई पक्राउ गर्न व्यापक खोजी हुँदा चितवन छाडी काठमाण्डौं, पोखरा, धरानमा लुकेर बस्ने गरेको। चितवनमा बस्दापनि घर छाडी अन्यत्र बस्ने र निजको घर विकट भौगोलिक ठाउँमा हुनु तथा गाउँमा नयाँ मानिसहरु देख्ने वित्तिकै उसले खबर प्राप्त गर्ने संयन्त्र बनाउन सफल भएको हुँदा पटक पटकको पक्राउका प्रयासहरु विफल भएको थियो।
- ३) विश्वस्त सुराकी संयन्त्रबाट प्राप्त सूचनाको आधारमा निज नेपाल बाहिर रहेको भन्ने जानकारी भएपछि सो को वारेमा अनुसन्धान हुँदै जाँदा निजले मिति २०६७।२।१० मा गोरखा जिल्लाबाट भक्तराज गिरीको नाममा फर्जी नागरिकता बनाई सोही बमोजिम राहदानी समेत बनाएर वैदेशिक रोजगारको लागि मिति २०६७।६।२६ गते मलेशिया गएको पुष्टि भएको।
- ४) मलेशिया गएको भन्ने यकिन सूचना नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान व्युरोलाई उपलब्ध गराइएको र व्युरो र इन्टरपोल शाखाको सहयोगमा मिति २०७०।७।८ गते निजलाई पक्राउ गर्ने सम्बन्धमा इन्टरपोलले पहिलो पटक वन्यजन्तु अपराधमा संलग्न नेपाली नागरिकको नाममा रेड कर्नर नोटिस जारी गरेको।
- ५) निज भक्तराज गिरी भन्ने राजकुमार प्रजालाई मिति २०७१।१०।१६ गते मलेशियाको पुलिसले मलेशियाको वाइतिड तेलोक शहरमा पक्राउ गरेको र प्रक्रिया पुरा गरी मिति २०७१।१०।२५ गते नेपाल ल्याई मिति २०७१।१०।२६ गतेबाट चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयको हिरासतमा राखेर अनुसन्धान शुरु गरिएको।
- ६) अनुसन्धानबाट राष्ट्रिय निकुञ्ज र जिल्ला वन कार्यालय, चितवनको क्षेत्रभित्र २० वटा गैडा मारी खाग विक्री गर्न सफल भएको। ५ वटा गैडा गोली हानी घाइते बनाएको र छुट्टै २ वटा खाग विक्री गरी आर्थिक लाभ लिएको खुल्न आएको छ। निजले पहिलो पटक मिति २०६०।१०।१० मा निकुञ्जको चप्परचुली क्षेत्र र अन्तिम पटक मिति २०६७।६।१५ गते निकुञ्जको जर्नेली क्षेत्रमा गैडा मारेको तथा अनुसन्धानबाट निज प्रजा स्थानीय तहको गैडा मार्ने नाइके भएको खुलेको छ। निजले गैडा मारेर आफ्नै भान्जा जिल्ला चितवन खैरहनी गा.वि.स. वडा नं. ४ बस्ने वर्ष ३३ का हाल थुनामा रहेका बुद्धि बहादुर प्रजालाई विक्री गरेको खुलेको छ। यसै गरी निज प्रजाका एकाघरका परिवार लगायत अन्य नातेदारहरु समेत गैडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको मुद्दामा केही फरार र कारागारमा रहेका छन्।
- ७) निजको नाममा निज पक्राउ हुनु पूर्व नै राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ बमोजिम विभिन्न मितिमा यस कार्यालयमा गैडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको १५ वटा मुद्दा दर्ता भएको छ। दर्ता भएका मुद्दा मध्ये ६ वटा मुद्दा फैसला भईसकेको छ भने ९ वटा मुद्दा चालु रहेका छन्। फैसला भएका ६ वटै मुद्दामा निजलाई राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को दफा २६ (१) बमोजिम प्रमुख संरक्षण अधिकृतको इजलाशाबाट १५ वर्ष कैद र १ लाख रुपैयाँ जरिवाना ठेकिएको छ। निज पक्राउ भई आएपछि अनुसन्धान हुँदा निजको नाममा थप ४ वटा मुद्दा दर्ता भएको छ। यसरी हेर्दा निजको नाममा १९ वटा मुद्दा दर्ता भएको छ।

निजलाई प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री कमलजङ्ग कुँवरको इजलाशबाट भएको फैसला र निर्णय बमोजिम मिति २०७१/१२/१० गते जिल्ला कारागार भरतपुर पठाईएको छ ।

यसरी हेर्दा वन्यजन्तुको चोरी शिकारमा संलग्न व्यक्तिहरूले आफ्नो नाम परिवर्तन गरी अन्य जिल्लाबाट फर्जी नागरिकता र राहदानी समेत बनाई आफूलाई बचाउन हर प्रयास गरेको पुष्टि भएको छ भने वन्यजन्तुको अपराध नियन्त्रणको लागि राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रियस्तरमा निर्माण र परिचालन भएका संयन्त्रहरूले संयुक्त र सशक्त रूपमा काम गर्दा सफलता हासिल गर्न सकिन्छ भन्ने यो एक उत्तम उदाहरण हो ।

नेपालको पहिचान र गौरवको रूपमा परिचित एक सिंगो गैंडा, पाटे बाघ, हात्ती, घडियाल गोही लगायतका समग्र जैविक विविधताको संरक्षणको लागि आ-आफ्नो तह र तप्काबाट महत्वपूर्ण योगदान गर्नु हुने मध्यवर्ती क्षेत्रका समूह/समितिहरू, समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियान, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, नेपाल प्रहरीको केन्द्रिय अनुसन्धान व्युरो, स्थानीय प्रशासन, शसस्त्र प्रहरी वल, जिल्ला वन कार्यालय, जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय, नागरिक समाज, सञ्चार माध्यम, संरक्षणका सहयोगी संघसस्थाहरू डव्लु डव्लु एफ नेपाल, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, पर्यटन व्यवसायी लगायत सम्पूर्ण व्यक्तिहरूका साथै प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा संरक्षणमा सहयोग पु-याउनु हुने संरक्षण प्रेमीहरूप्रति चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछ ।

निज प्रजालाई पक्राउ गर्ने यस अपरेशनको दौरानमा शुरुदेखि अन्त्यसम्म सहयोग पु-याउने नेपाली सेनाको पुरानो गोरख गण, गोरख बहादुर गण, नन्दाबक्स गण, युद्ध भैरव गण र श्रीजंग गण, नेपाल प्रहरीको चितवन जिल्ला स्थित विभिन्न युनिटहरू, नेपाल प्रहरीको केन्द्रिय अनुसन्धान व्युरो र इन्टरपोल शाखा, मलेशियन पुलिस, इन्टरपोल महासचिवालय लियोन, फ्रान्स, डव्लु डव्लु एफ नेपाल, बलियो र भरपर्दो संयन्त्रका सुराकीहरूलाई चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयको तर्फबाट विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छौं ।

२.४.२ मुद्दा सम्बन्धी विवरण

गत आ.व.को ८९ थान र यस आ.व.मा दर्ता भएका ४८ थान गरी जम्मा १३७ थान मुद्दा मध्ये यस आ.व.मा ३५ थान फैसला भई १०२ थान मुद्दा फैसला हुन बाँकी रहेको छ । यस आ.व.मा विभिन्न अभियोगमा ४७८ जना पक्राउ

गरिएकोमा २० जनालाई पुर्पक्षको लागि थुनामा पठाइएको छ भने ११० जना धरौट राखी तारेखमा, ११ जना जिम्मा जमानीमा, १ जना साधारण तारेखमा र ३३६ जनालाई दण्डजरिवाना गरी छोडिएको छ । मुद्दाको विवरण तालिका ११ मा दिईएको छ ।

तालिका ११ : मुद्दा सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	गत आ.व.को जिम्मेवारी सरी आएको	यस आ.व.मा दर्ता भएको	जम्मा मुद्दा थान	यस आ.व.मा फैसला भएको	फैसला हुन बाँकी मुद्दा
१.	गैंडा मारी खाग विक्री व्यवसाय	२६	९	३५	१५	२०
२.	बाघको अंग विक्री व्यवसाय	२	०	२	०	२
३.	हात्तीको अंग विक्री व्यवसाय	०	१	१	०	१
४.	अन्य वन्यजन्तुको चोरी शिकार	१८	२३	४१	८	३३
५.	वन पैदावार	३७	१४	५१	११	४०
६.	वन अतिक्रमण	३	१	४	०	४
७.	विना अनुमति निकुञ्ज प्रवेश	३	०	३	१	२
	जम्मा	८९	४८	१३७	३५	१०२

२.५ चितवन जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको बैठक

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक एवं केन्द्रियस्तरको वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईका संयोजकको उपस्थितिमा मिति २०६८।४।२५ गते १९ जिल्ला मध्ये पहिलो जिल्लाको रूपमा चितवन जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाई (Wildlife Crime Control Bureau – WCCB District Cell) गठन भएको थियो। गठन भए पश्चात हालसम्म सम्पन्न भएका ९ वटा बैठक मध्ये यस आ.व.मा १ पटक बैठक सम्पन्न भएको छ।

(क) नवौँ बैठक : मिति २०७१।०६।१२ गते मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालय, हेटौँडाका क्षेत्रीय वन निर्देशक श्री विश्व बाबु तिवारीको विशेष उपस्थितिमा चितवन जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईको नवौँ

बैठक कसरामा सम्पन्न भयो। उक्त बैठकमा वन्यजन्तु र वनस्पतिको चोरी शिकार/निकासी र अवैध व्यापार नियन्त्रणमा पछिल्लो समय/अवधिमा भए गरेका कार्य प्रगतिहरूको प्रस्तुती, केही कार्यालयहरूका सम्पर्क व्यक्ति/पदाधिकारीहरू सरुवा भइ जानु भएकोमा उहाँहरूको ठाउँमा नयाँ सम्पर्क व्यक्ति/पदाधिकारीको चयन, मिति २०७१।६।९ गते वन्यजन्तु चोरी शिकारीको आक्रमणबाट निकुञ्जको बगाइमाडी सेक्टर र अमुवा पोष्टको वीचमा पर्ने दवुवा खोला नजिक मृत्यु भएका निकुञ्जका सिनियर गेमस्काउट स्व. शेषचन्द्र चौधरीलाई संरक्षण शहिद घोषणा गर्ने, सुरक्षा व्यवस्था अझ मजबुत र भरपर्दो बनाउने, २ वटा पोष्टको वीचमा बढी खाली (Gap) भएका स्थानहरूमा अस्थायी मचान निर्माण गरी सुरक्षकर्म परिचालन गर्ने, सञ्चारको असुविधा भएको निकुञ्ज क्षेत्रमा सञ्चारलाई प्रभावकारी गराउन नेपाल टेलिकमलाई अनुरोध गर्ने लगायतका विविध विषयमा छलफल तथा निर्णय भएको थियो।

शुन्य चोरी शिकार अवधि ३६५ दिन

२०७१ साल बैशाख २० गतेदेखि २०७२ साल बैशाख १९ गतेसम्म ३६५ दिन चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा कुनैपनि गैँडाको चोरी शिकार नभएकोले यस अवधिलाई शुन्य चोरी शिकार अवधिको रूपमा मिति २०७२।१।२० गते पत्रकार सम्मेलन गरी चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयबाट घोषणा गरियो। यसभन्दा अगाडीका वर्ष सन् २०११ र वि.सं. २०७० साल शुन्य चोरी शिकार वर्षको रूपमा मनाई सकिएको थियो। मिति २०७१।१।२० देखि २०७२।३।३१ सम्म ४४० दिन शुन्य चोरी शिकार अवधिको रूपमा रहयो भने आर्थिक वर्षको हिसावले आ.व. २०७१।७२ शुन्य चोरी शिकार आ.व.को रूपमा रहेको छ। शुन्य गैँडा चोरी शिकार-जेलमा गैँडाको शुन्य चोरी शिकारी बनाउने हाम्रो अभियान रहेको छ।

शुन्य चोरी शिकार वर्ष कायम गर्न चोरी शिकार नियन्त्रणको लागि निकुञ्ज कार्यालयमा चोरी शिकार प्रतिरोध इकाई स्थापना गरी सुराकी परिचालन, सुराक संकलन, चोरी शिकारमा संलग्न व्यक्तिहरूको पहिचान गरी कानुन कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूको समन्वय र सहयोगमा पक्राउ गरेर कानुनी दायरामा ल्याई राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ बमोजिम दण्ड सजाय गरिएको छ। प्रकृति र वन्यजन्तु संरक्षणको लागि यस निकुञ्जमा अहोरात्र खटिएको नेपाली सेनाको श्रीजंग गण, नयाँ भैरवीदल गुल्म र मिति २०७१ मंसिर १ गतेदेखि अपरेशन महाहन्टमा खटिएको नेपाली सेनाको विभिन्न गण तथा गुल्महरू (महावीर (रेञ्जर) गण, रिपुमर्दन गण, सिंहनाथ गण, रणशेर गण, युद्ध भैरव गण, दि फेमस महिन्द्रदल गण र अजयदल गुल्म) ले खेलेको भूमिका अतुलनिय र प्रशंसनिय रहेको छ। निकुञ्जको वरिपरी बसोवास गर्ने समुदाय, युवाहरू, मध्यवर्ती क्षेत्रका स्थानीय वासिन्दा तथा समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण उपसमिति लगायतका संघ संस्थाहरू, सामुदायिक वनले खेलेको भूमिका उदाहरणीय रहेको छ। नेपाली सेनाको मध्य पृतना, वाहिनी, जङ्गी अड्डा, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष निर्देशनालयको निर्देशन हाम्रा लागि मार्गदर्शक रहेको छ। त्यसैगरी नेपाल प्रहरी, नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान व्युरो (CIB), इन्टरपोल, डब्लु डब्लु एफ नेपाल र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष लगायतका राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रियस्तरका संरक्षणका सहयोगी र सहकर्मि संघ संस्थाहरू, संचार माध्यमहरू, पर्यटन व्यवसायी, राजनैतिक दलहरू आदिको भूमिका उल्लेखनीय रहेको छ।

यो सफलता हासिल गर्न यस निकुञ्जमा ५४ वटा स्थायी पोष्ट संयुक्त रूपमा तैनाथ हुँदै आएकोमा हालका दिनहरूमा १३७ वटा पोष्टमा सुरक्षा तैनाथ रहेको छ। सुरक्षा व्यवस्था मजबुत बनाउन हात्ती, साइकल, गाडी, डुंगा, नयाँ निर्माण भएका गोरेटो बाटो, हवाई र स्मार्ट गस्तीबाट सुरक्षा संयन्त्रलाई मजबुत गरिएको छ। पछिल्लो समयमा प्राप्त भएको सफलतालाई अझ सशक्त गराउन Real Time Information गस्ती, तालिम प्राप्त कुकुर (Sniffer Dog) परिचालन गरिएको छ। मध्यवर्ती क्षेत्रमा १७८१ समूह, २२ वटा उपभोक्ता समिति, २२ वटा युवा जागरण समूह, ७० वटा सामुदायिक वनहरू र वन हेरालुहरू, जिल्ला वन कार्यालय, शसस्त्र वन रक्षक तालिम केन्द्र, चितवन, जिल्ला वन कार्यालय अन्तर्गतका सामुदायिक वन र वन हेरालुहरू क्रियाशिल छन्।

संगठित रूपमा हुने गरेको चोरी शिकार तथा अवैध व्यापार नियन्त्रणको लागि राष्ट्रिय, क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा कानून कार्यान्वयन गर्ने निकायहरु, स्थानीय प्रशासन, जिल्ला सरकारी वकिल, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान, इन्टरपोल, स्थानीय समुदाय, संचार माध्यम, नागरिक समाज, राजनैतिक दल तथा जैविक विविधता संरक्षणमा कार्यरत राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, डब्लु डब्लु एफ नेपाल, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका संघ संस्थाहरु सबैको संयुक्त प्रयासको अत्यन्त महत्वपूर्ण भूमिका रहने र सामुहिक प्रयासले मात्र सफलता प्राप्त हुने कुरामा दुई मत नरहेको सन्दर्भलाई उच्च मुल्यांकन गर्दै चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय सबैमा हार्दिक आभार र धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ। साथै आगामी दिनमा नेपालको जैविक विविधता संरक्षणमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सहभागी भई योगदान पु-याउन आम समुदायलाई हार्दिक अपिल गर्दछ।

यस आ.व. मा यस कार्यालयबाट गैंडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको सम्बन्धी १५ वटा मुद्दा, अवैध रूपमा काठ चोरी निकासी गरेको ११ वटा, अन्य वन्यजन्तुको चोरी शिकार गरेको ८ वटा र विना अनुमति निकुञ्ज प्रवेश गरेको १ वटा गरी जम्मा ३५ वटा मुद्दा फैसला भएको छ। फैसला भएको मुद्दाहरुको विवरण अनुसुची ९ (ख) मा समावेश गरिएको छ।

२.६ अध्ययन अनुसन्धान

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र यस निकुञ्जबाट नियमानुसार अनुमति लिई यस आ.व.मा निकुञ्ज

तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा भए/गरेका अध्ययन अनुसन्धानको विवरण अनुसुची १० मा उल्लेख गरिएको छ।

२.६.१ वन्यजन्तुको अवस्था

समय समयमा हुने गरेको वन्यजन्तुको गणना तथा अनुगमन अनुसार गैंडा, बाघ, गौरीगाई, घडियाल गोही लगायतका वन्यजन्तुको अवस्था तालिका १२ बमोजिम रहेको छ।

तालिका १२ : वन्यजन्तुको अवस्था

क्र.सं.	प्रजाति	संख्या	कैफियत
१.	गैंडा	६०५	भाले १७०, पोथी २२५, लिङ्ग नछुट्टिएको २१० (स्रोत : राष्ट्रिय गैंडा गणना २०१५)
२.	बाघ	१२०	बाघको आहारा प्रजाति ७३.६३ घनत्व प्रति वर्ग कि.मि. (स्रोत : बाघ गणना २०१३)
३.	घडियाल गोही	११९	२०७१ पौष/माघ महिनामा गरिएको अनुगमन अनुसार (राप्तीमा ६४ र नारायणीमा ५५)
४	जंगली हात्ती	४०-५०	सन् २००२ मा गरेको गणना अनुसार
५	काठे भालु	२७१	त्रि.वि.वि.का विद्यार्थी दिनेश घिमिरेले सन् २०११ मा गरेको अध्ययन प्रतिवेदन अनुसार
६	गौरीगाई	३१२	२०६८ वैशाख महिनामा भएको गणना अनुसार
७	डल्फिन	२	२०७० माघ महिनामा भएको अनुगमन अनुसार
८	मगर गोही	२४५	२०७० फागुन/चैत्र महिनामा भएको सर्वेक्षण अनुसार
९	हिउदे आगन्तुक चरा	१०१००	२०७१ पौष/माघ महिनामा गरिएको अनुगमन अनुसार
१०	खरमुजुर	२	२०७१ फागुन/चैत्र महिनामा गरिएको अनुगमन अनुसार भाले १ हर्वावास फाँटामा र भाले १ सुखिभारको खरमुजुर फाँटामा देखिएको

२.७ टुहुरा तथा अलपत्र परेका वन्यजन्तु व्यवस्थापन

२.७.१ टुहुरा वन्यजन्तु व्यवस्थापन

विभिन्न कारणले माउबाट छुटेका असहाय वा असक्त भएका वन्यजन्तुहरुलाई प्राकृतिक वासस्थानमा नै छाडिदिदा बाँच्न असम्भव छ भने त्यस्तो अवस्थाका वन्यजन्तुहरुलाई उद्धार गरी उपयुक्त स्थानमा राखी नियमित हेरचाह गर्ने गरिएको छ । बेलाबखत समस्यामुलक वन्यजन्तुहरुलाई समेत नियन्त्रणमा लिई पालन पोषण गर्ने गरिएको छ । विगत वर्षहरु देखि नै केही यस्ता वन्यजन्तुहरु/पंक्षीहरुको उद्धार गरी असहाय वन्यजन्तुहरुको व्यवस्थापन हुँदै आएको छ । यस्ता वन्यजन्तुको उचित व्यवस्थापन एक अभिन्न कार्य बन्दै गइरहेको छ । यस कार्यको लागि स्पष्ट नीति, दक्ष जनशक्ति, वार्षिक कार्यक्रम तथा पूर्वाधारको अभावको कारण व्यवस्थापनमा कठिनाई रहेको छ ।

क) गैंडाको बच्चा : यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने चितवनको वर्दाहा मध्यवर्ती सामुदायिक वन, मेघौलीसंग जोडिएको निजी जग्गामा करिब ५ महिना जतिको भाले बच्चा गैंडा बाघले आक्रमण गरी घाइते भएको अवस्थामा मिति २०७०।११।१४ गते विहान फेला परेको । उक्त बच्चाको दाहिने खुट्टाको घुँडामा चोट लागेर हड्डी देखिएको र खुट्टा सुन्निएर हिंड्न नसक्ने भएको तथा गाउंमा रहेकोले उद्धार गरी यस कार्यालयका वरिष्ठ पशु चिकित्शकको प्रत्यक्ष निगरानीमा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र, सौराहामा राखी औषधी उपचार र पालनपोषण पश्चात उक्त गैंडाको अवस्थामा सुधार भई र आफै हिंडडुल गर्न तथा चर्न थालेकोले सदर चिडियाखाना जाउलाखेल, ललितपुरमा राखी उपचार र व्यवस्थापन गर्ने भनी राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको

उपचार र पालनपोषण पछि उद्धार गरिएको बच्चा गैंडा सेक्टर परिसरमा चर्दै

मिति २०७१।१।१६ गतेको निर्णय कार्यान्वयनका लागि विभागको च.नं. ८५८ मिति २०७१।७।१६ को पत्रबाट लेखि आए बमोजिम उक्त गैंडालाई मिति २०७१।७।२८ गते सदर चिडियाखाना जाउलाखेल, ललितपुर पठाईएको छ ।

ख) चितुवाको बच्चा : जिल्ला वन कार्यालय, सिरहाबाट उद्धार गरी चितुवाको २ वटा बच्चा सशस्त्र वन रक्षक तालिम केन्द्र टिकौली मार्फत यस कार्यालयमा मिति २०७२।१।२५ गते प्राप्त हुन आएको छ । ति बच्चा चितुवाहरुलाई प्राकृतिक वासस्थानमा तत्काल पुर्नस्थापना गर्न सकिने अवस्थाका नभएकोले केही समय पालन पोषण गरी हुर्काउनु पर्ने भएकोले यस कार्यालयका वरिष्ठ पशु चिकित्शक डा. कमल प्रसाद गैब्रेको नेतृत्वमा पशु चिकित्शकको टोलीबाट नियमित हेरचाह, स्याहार सुसार गर्ने गरी राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहामा राखिएको छ ।

यस आ.व.मा मध्यवर्ती क्षेत्र र वाहिर तथा अन्य जिल्लाबाट उद्धार गरिएका वन्यजन्तुहरुको विवरण तालिका १३ बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १३ : उद्धार गरिएका जनावरहरु

गैंडा	घडियाल गोही	मगर गोही	अजिगर	चित्तल	लगुना	रत्नुवा	कछुवा	मलसाँप	बंदेल	चितुवा	जरायो	निलगाई	मलसाँप	लगुना	सुनगोहोरो	भुडीफोर गरुड चरा	मयूर	गोठे लाटोकोसे रो	जम्मा
२	२	१५	१६०	४	२	६	५	४	२	२	२	१	४	२	३	२	२	१	२०४

२.८ हिंसक वन्यजन्तु नियन्त्रण र व्यवस्थापन

संरक्षण कार्य प्रभावकारी भएसंगै वन्यजन्तुको संख्यामा उल्लेख्य वृद्धि हुनुको साथै मानव-वन्यजन्तु विचको असमझदारी (द्वन्द) पनि बढेको छ। हिंसक वन्यजन्तु बाघ, चितुवा तथा भालु जस्ता जनावरको आक्रमणबाट निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका बासिन्दालाई प्रत्यक्षरूपमा नकारात्मक असर परेको छ। वन्यजन्तुबाट वर्षेनी केही मान्छेको ज्यान जाने, अंगभंग हुने र केहीको घरगोठ भत्काउने, भण्डारण गरेको अन्न खाईदिने, कृषिवाली नष्ट गर्ने कार्यले गर्दा यसको नियन्त्रण निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रका बासिन्दाको लागि ठूलो चुनौतीको रूपमा रहेको छ।

(क) बाघ : यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने मेघौलीको सदावहार मध्यवर्ती सामुदायिक वनबाट मानिस खान पल्केको भाले बाघलाई मिति २०६९/०९/१३ गते नियन्त्रणमा लिएर कसरा स्थित काठको इन्क्लोजरमा राखी दैनिक राँगाको मासु खुवाएर पालन पोषण गरी व्यवस्थापन गरिदै आएको बाघलाई सदर चिडियाखाना जाउलाखेल, ललितपुरमा राखी उपचार र व्यवस्थापन गर्ने भनी राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको मिति २०७१।१।६

गतेको निर्णय कार्यान्वयनका लागि विभागको च.नं. ८५८ मिति २०७१।७।१६ को पत्रबाट लेखि आए बमोजिम उक्त बाघलाई मिति २०७१।७।२८ गते सदर चिडियाखाना जाउलाखेल, ललितपुर पठाईएको छ। यसरी आउने गरेका समस्याग्रस्त वन्यजन्तुको दीर्घकालिन व्यवस्थापनको लागि कर्मचारी तथा बजेटको अभावका कारण हरेक वर्ष समस्याको रूपमा रहेको छ। आगामी दिनमा यस्ता वन्यजन्तुहरुको संरक्षण र व्यवस्थापनको लागि नीतिगत रूपमा निर्णय भई पुर्नस्थापना केन्द्रहरु सहितको साधन स्रोतको व्यवस्थापन हुन आवश्यक छ।

कसरास्थित काठको इन्क्लोजरमा राखिएको बाघ मृत चित्तल खाँदै

बाघको आक्रमणबाट मानिसको मृत्यु

- ❖ निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने त्रिवेणी सुस्ता गा. वि. स. का विभिन्न क्षेत्रमा घरपालुवा जनावर तथा मानवीय क्षति पुऱ्याएको भाले बाघलाई मिति २०७१।०४।०८ गते नियन्त्रणमा लिई कसरा स्थित काठको इन्क्लोजरमा राखी दैनिक राँगाको मासु खुवाएर पालनपोषण गरी व्यवस्थापन गरिएको थियो। उक्त बाघ मिति २०७१।१।३ गते बिहान इन्क्लोजर भित्र रहेको टाँटरीको रुख चढि बाहिर निस्केर गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र अन्तर्गत J2 पदमा कार्यरत कर्मचारी हरिशचन्द्र बोटलाई मिति २०७१।१।३ गते ६:३० बजे बिहान उठेर केन्द्रको कार्यालय परिसर सफा गर्न लागेको अवस्थामा उक्त बाघको आक्रमणबाट मृत्यु भएको छ।
- ❖ यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने अयोध्यापुरी गा.वि.स. वडा नं. ९ माडी, चितवन बस्ने वर्ष ७५ की पञ्चमाया गुरुडको वैकुण्ठेश्वर मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा घाँस काट्न जाँदा मिति २०७१।४।१२ गते बाघको आक्रमणमा परी मृत्यु भएको छ।
- ❖ निकुञ्जको मध्यवर्ती वनमा (अतिक्रमित क्षेत्र) घाँस काट्न गएको अवस्थामा मिति २०७१।१।७ गते अयोध्यापुरी गा.वि.स. वडा नं. ९ माडी, चितवन निवासी वर्ष ४९ का होस बहादुर महतोको बाघको आक्रमणमा परी मृत्यु भएको छ।
- ❖ यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने कालावञ्जर उपभोक्ता समिति अन्तर्गत दिव्यनगर गा.वि.स. वडा नं. ६ बस्ने वर्ष ४५ को सुकराम बोट मिति २०७१।६।२२ गते बेलुका करिब ६:०० बजे तिर घरबाट जाल लिएर माछा मार्न नारायणी नदीतर्फ गएको र भोलिपल्ट बिहान सम्म घर नफर्किएको खबर पाएपछि स्थानीय मानिसहरु खोजतलासमा जाँदा मिति २०७१।६।२३ गते बिहान करिब ८:०० बजेको समयमा नारायणी नदीले कटान गरेको मध्यवर्ती वनमा पर्ने स्वीटिघोलबाट करिब ५०० मिटर पूर्व काँसघारीमा निज सुकराम बोटलाई मृत अवस्थामा भेटिएको थियो। मृतकको लास वरिपरी बाघको पाईला स्पष्ट देखिएको साथै मृतकको दाहिने खुट्टा पुरै खाएको अवस्थामा भेटिएकोले निजको मृत्यु बाघको आक्रमणबाट भएको पुष्टि भएको छ।

२.९ वन्यजन्तुको मृत्यु

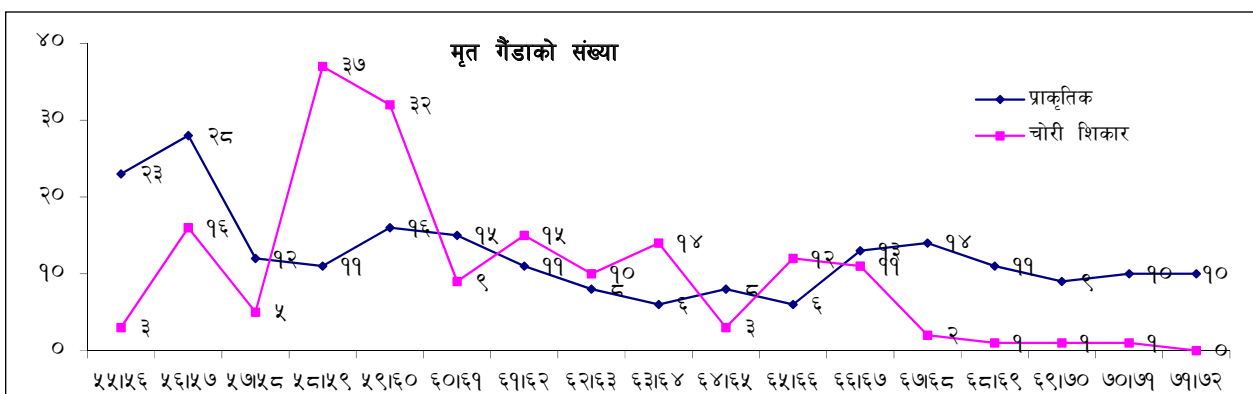
यस आ.व.मा विभिन्न कारणबाट मृत्यु भएका दूर्लभ वन्यजन्तु गैंडा, बाघ लगायतका वन्यजन्तुहरुको मृत्युको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

२.९.१ गैंडा

यस आ.व.मा १० वटा प्राकृतिक कारणबाट (कालगती र एक आपसमा जुधेर) गैंडाको मृत्यु भएको छ । जसमा ४ वटा बच्चा (१ बाघको आक्रमणबाट, १ मगर गोहीको आक्रमणबाट, १ माउबाट छुट्टिएर र १ वटा खोलाले बगाएर) र ३ वटा एक आपसमा जुधेर चोटपटक लागि र ३ वटा

कालगतीले गरी जम्मा १० वटा गैंडाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु भएका गैंडाहरुको विवरण अनुसूची ११ मा समावेश गरिएको छ ।

आ.व. ०५५/५६ देखि ०७१/७२ सम्मको अवधिमा यस निकुञ्जमा २११ प्राकृतिक कारणले र १७२ चोरी शिकारीको कारणले गरी जम्मा ३८३ गैंडाको मृत्यु भएको तथ्याङ्क रहेको छ । वन्यजन्तु संरक्षण र चोरी शिकार तथा त्यसको अंगको अवैध व्यापार नियन्त्रणको लागि सरोकार राख्ने केन्द्रदेखि फिल्डस्तरसम्म सबैको सकृयताका कारण यस आ.व.मा गैंडाको चोरी शिकार तथा अवैध व्यापार नियन्त्रणको कार्य उल्लेखनीय रूपमा न्युनीकरण भएको छ ।

२.९.२ बाघ

यस आ.व. मा प्राकृतिक र कालगतिले बाघ भाले ४ वटा (२ वयस्क र २ बच्चा) र १ वटा पोथी बच्चा गरी जम्मा ५ (पाँच) वटा बाघको मृत्यु भएको छ । मृत्यु भएका बाघको विवरण निम्न बमोजिम तथा अनुसूची ११ मा उल्लेख भए बमोजिम रहेको छ ।

(क) निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने त्रिवेणी सुस्ता गा. वि. स. का विभिन्न क्षेत्रमा घरपालुवा जनावर तथा मानवीय क्षति पुऱ्याएको भाले बाघलाई मिति २०७१/०४/०८ गते नियन्त्रणमा लिई कसरा स्थित काठको इन्क्लोजरमा राखी दैनिक राँगाको मासु खुवाएर पालनपोषण गरी व्यवस्थापन गरिएको थियो । उक्त बाघ मिति २०७१/१२/३ गते बिहान इन्क्लोजर भित्र रहेको टाँटरीको रुख चढि बाहिर निस्केर कसरा स्थित गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा कार्यरत हरिश्चन्द्र बोटलाई आक्रमण गर्दा निजको घटनास्थलमा नै मृत्यु भएको थियो । त्यस पश्चात तत्काल वन्यजन्तु प्राविधिक टोली खटिई सोही दिन राती १०:३० बजे उक्त बाघलाई नियन्त्रणमा लिई फलामे सानो खोरमा राखिएको

र सो बाघलाई अन्यत्र व्यवस्थापनको लागि राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागमा कारवाही भईरहेको अवस्थामा मिति २०७१/१२/९ गते तनावको कारण बाघको मृत्यु भएको छ । पोष्टमार्टम पश्चात बाघको पुरै शरिर कसरा स्थित कार्यालय परिसरमा खाडल खनेर गाडिएको छ ।

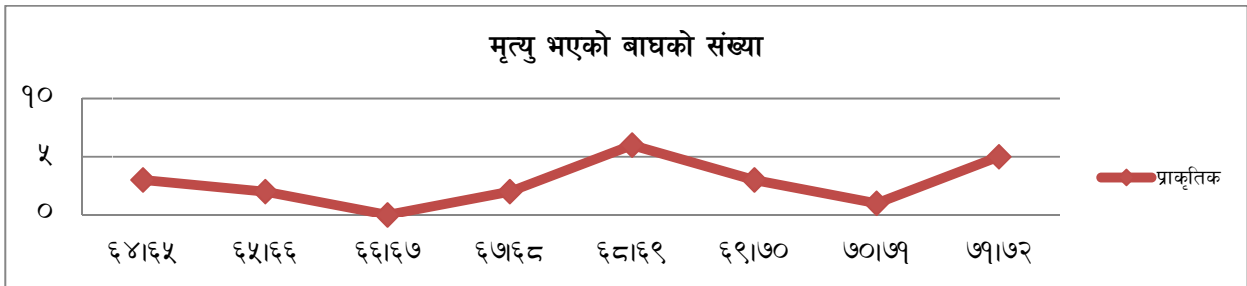
(ख) निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रको खोरसोर नजिकै वरणडाभार जैविक मार्ग क्षेत्रमा जि. पि. एस. लोकेशन N 27°57' 19.9" 084°46' 37.7" भएको स्थानमा मिति २०७१/१२/१५ गते करिब १ वर्ष जतिको बाघको पोथी बच्चा बाघको मृत्यु भएको छ । लासको प्रकृति र घटनास्थलको अवस्था हेर्दा लास नजिकै एक वयस्क बँदेल मृत अवस्थामा रहेको, बंदेलको मासु खाएको, बाघको भुँडि फुटेको अवस्थामा भेटिएकोले उक्त बाघको बच्चा बँदेलको आक्रमणबाट मृत्यु भएको थाहा लागेको छ । पोष्टमार्टम पश्चात बाघको पुरै शरिर कसरा स्थित कार्यालय परिसरमा खाडल खनेर गाडिएको छ ।

(ग) निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने शुक्रनगर गा.वि.स. वडा नं. ७ बडेरघारी भन्ने क्षेत्रमा GPS location N27°33'54.1",

E084°15'55.9" रहेको टिकाराम सापकोटाको धानखेतमा करिब ६ वर्ष जतिको भाले बाघ मिति २०७१।७।५ गते विहान ११:०० बजेतिर मृत अवस्थामा फेला परेको । मृत बाघको शरिरमा बाहिरी चोटपटक केही नदेखिएको, घटनास्थल वरिपरी बाघको पाइला बाहेक कुनै चिजबस्तु नभेटिएको र मृत बाघको पुरै शरिरलाई कसरामा ल्याई पोष्टमार्टम पश्चात कार्यालय परिसरमा खाडल खनि गाडिएको छ । साथै सो घटनाको बारेमा थप अनुसन्धान भइरहेको छ ।

(घ) निकुञ्जको टेम्पल टाइगर क्षेत्रमा मिति २०७१।८।३ गते अन्दाजी ३ महिना जतिको भाले डमरु मृत अवस्थामा फेला परेको थियो । घटनास्थल प्रकृति र मृत शरिर हेर्दा कहिकतै चोटपटक लागेको नदेखिएकोले माउसंग छुट्टिएर मृत्यु भएको अनुमान गरिएको छ ।

(ङ) मिति २०७१।१०।१८ गते निकुञ्ज अन्तर्गत पर्ने आइल्यण्ड क्षेत्रको नारायणी नदीको किनारमा रहेको मुसहरघाट नजिकै GPS Location N 27° 34'26"E 084° 08'17" रहेको घोलमा करिब ६ महिनाको भाले बाघ मृत अवस्थामा भेटिएको छ । घटनास्थलको प्रकृति र मृत शरिर हेर्दा करिब ५/६ दिन अगाडी मरेको हुन सक्ने अनुमान गरिएको छ । मृत बाघको देब्रे खुट्टामा घाउ तथा खुट्टा लुलो भएको र बाघको दिशामा बंदेलको रौं देखिएकोले बंदेलको अक्रमणबाट मृत्यु भएको अनुमान गरिएको छ । मृत बाघलाई पूर्वी सेक्टर सौराहामा ल्याई पोष्टमार्टम पश्चात पुरै शरिर सौराहाको गेष्ट हाउस परिसरमा खाडल खनि गाडिएको छ ।

२.९.३ हात्ती

यस आ.व.मा प्राकृतिक तथा अन्य विविध कारणबाट ३ वटा घरपालुवा (भाले १ र पोथी २) र १ वटा जंगली हात्तीको मृत्यु भएको छ । विस्तृत विवरण **अनुसूची ११** मा उल्लेख गरिएको छ ।

(क) कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्ष कार्यालयमा दरबन्दी भई यस कार्यालयमा काजमा रहेको बराहगज हात्ती बाघमारा पोष्टमा खटिएको थियो । मिति २०७१।४।५ गते विहान ५:०० बजेतिर गस्ती जानको लागि हात्ती कस्न जाँदा हात्ती थानमा नभेटिएकोले माहुत रजा कुमालले पोष्टका कर्मचारीहरुलाई जानकारी गराई पोष्टका कर्मचारीहरु र नेपाली सेनाका सुरक्षाकर्मी समेतले खोजतलास गर्दा विहान ६:१५ बजेको समयमा बाघमारा पोष्टदेखि करिब ४०० मिटर उत्तर तर्फ रहेको राप्ती नदीको बीच भागमा उभिएर पानीमा खेलिरहेको अवस्थामा फेला पारी हात्तीलाई बाहिर ल्याउने कोशिस गर्दागर्दै सोही ठाउँमा हात्ती ढलेर केही समय पछि विहान करिब ७:३५ बजेतिर उक्त हात्तीको मृत्यु भएको छ ।

घटनास्थलमा निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत, श्रीजंग गणका गणपति र वरिष्ठ पशु चिकित्साक सहितको टोली

गई अध्ययन गर्दा मृत हात्ती पश्चिमतर्फ टाउको गरी चारै खुट्टा घुँडामाडी घोटो परी बसेको, पेट सुन्निएको अवस्थामा रहेको, कोराल फेन्समा गई निरीक्षण गर्दा ३० वटा कुची बाँकी रहेको र हात्तीको लिंड पनि भेटिएन । वर्षातको कारण राप्ती नदीको पानीको सतह बढ्नुको साथै मृत हात्तीको दायाँबायाँ गहिरो पानी र बालुवाको भास तथा घोल भएको कारणले ढुंगामा गएर मृत हात्तीको दुवै दाह्रा र पुच्छर काटी ल्याएको । नदीको बीच भागमा मृत शरिर रहेको र पानीको सतह बढेकोले पानी बाहिर निकाली पोष्टमार्टम गर्न नसकिएको तथा भेटेरिनरीको टिमले दिसा र रगतको नमुना संकलन गरी सोही स्थानमा हात्तीसारको

घटनास्थलमा मृत बराहगज हात्ती

परम्परानुसार दाहसंस्कार गरिएको छ । चिकित्सकको प्रारम्भिक परिक्षण अनुसार जनावरमा लाग्ने पड्के रोगबाट मृत्यु भएको हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ । निकुञ्जका सहायक संरक्षण अधिकृतको संयोजकत्वमा छानविन समिति गठन गरी छानविन हुँदा हेरचाहमा लापरवाही गरेको पाईएकोले सो हात्तीमा खटिएका कर्मचारीलाई आवश्यक कारवाहीको लागि सिफारिस सहित पदाधिकार रहेको कार्यालयमा पठाइएको छ ।

(ख) मिति २०७१।७।८ गते जिल्ला चितवन बछ्यौली गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने ओम बहादुर रिजालले पालेको वर्ष अ. ६० निजी लक्ष्मीकली नामक पोथी हात्ती बृद्ध भई शारीरिक रुपमा कमजोर भई मृत्यु भएको छ । उक्त मृत हात्तीलाई निकुञ्जको पूर्वी सेक्टर सौराहाको कर्मचारीको रोहवरमा मुचुल्का उठाई निजकै हात्तीसार परिसरमा खाडल खनि गाडिएको छ ।

(ग) मिति २०७१।११।०२ गते गैंडा वाइल्डलाइफ क्याम्पको ५४ वर्ष उमेरको पोथी हात्ती निकुञ्जको इचर्नी टापुमा चर्दै गरेको अवस्थामा यस कार्यालयको दिपेन्द्रगज भन्ने भाले हात्तीको आक्रमणबाट मृत्यु भएको छ ।

(घ) मिति २०७१।११।८ गते निकुञ्जको हर्दाखोला देखि दक्षिण तर्फ गस्तीमा गएको नेपाली सेनाको अपरेशन महाहन्ट टोलीले निकुञ्जको रातोमाटे क्षेत्रमा बेलुका ५ वजेतिर मरेको हात्ती फेला परेको खबर प्राप्त भएकोमा उक्त क्षेत्र सौराहाबाट धेरै टाढा भएकोले भोलिपल्ट मिति २०७१।११।९ गते विहान बरिष्ठ पशु चिकित्सक सहितको टोली घटनास्थलमा पुगी घटनास्थल जाँचबुझ गर्दा करिव १ महिना अगाडी मृत्यु भएको हुन सक्ने अनुमान गरिएको, सडिगली हाडखोर छरिएको अवस्थामा रहेकोले लिङ्ग छुट्याउन नसकिएको अवस्थामा रहेको थियो । जि.पि.एस. लोकेशन N ०२५ ४३५६, E ३०५ ०५८० रहेको घटनास्थलमा मृत हात्तीको २ थान दाहा सवुत सुरक्षित रहेको र हात्तीको मृत्युको कारण एकिन हुन नसकेकोले थप अनुसन्धान भैरहेको छ ।

२.९.४ अन्य वन्यजन्तुको मृत्यु

यस आ.व.मा प्राकृतिक लगायत अन्य कारणबाट गौरीगाई १ र चितुवा २ समेतको मृत्यु भएको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची ११ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३. मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन

सक्षिप्त परिचय	
मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा	२०५३ मंसिर १७ गते (सन् १९९६)
क्षेत्रफल	७५० वर्ग कि.मि.
जिल्ला	चितवन, पर्सा, नवलपरासी र मकवानपुर
गा.वि.स./न.पा./उ.म.न.पा.	१५/८/१ (चितवन ४/५/१, नवलपरासी ८/३, पर्सा २, मकवानपुर १)
वडा संख्या	१४७ (साविक २२३)
उपभोक्ता समिति	२१ उपभोक्ता समिति र १ उपभोक्ता उपसमिति
उपभोक्ता समुह	१७८१ (महिला : ८५६, पुरुष : ८५२ र मिश्रित : ७३)
घरघुरी संख्या	५९,७०७
जनसंख्या	२,७३,९७७ (पुरुष : १,२२,८८५, महिला : १,४२,६२४)
भू-उपयोग	
आवादी	३५५.०१ वर्ग कि.मि. (४६.२५%)
वन	३२९.३० वर्ग कि.मि. (४२.९%)
घाँसेमैदान	८.७ वर्ग कि.मि. (१.१३%) (२.०६%, २०७२ को सर्वेक्षण)
बुट्यान	९.७४ वर्ग कि.मि. (१.२६%)
अन्य (नदी, बालुवा)	६४.७४ वर्ग कि.मि. (८.४३%)
मध्यवर्ती सामुदायिक वन	
विधान दर्ता	७० वटा
हस्तान्तरण	६१ वटा
हस्तान्तरित वनको क्षेत्रफल	१०८८७.७६ हेक्टर
हस्तान्तरित सामुदायिक वनको घरघुरी संख्या	३७५०३
हस्तान्तरित सामुदायिक वनको उपभोक्ता संख्या	२,०२,३९१ (महिला ९९,६०१ र पुरुष १,०२,७९०)
मध्यवर्ती निजी वन	
वन दर्ता	११ वटा
निजी वनको क्षेत्रफल	११-१९-१४ विगाहा
मध्यवर्ती कवुलियती वन	
कवुलियती वन दर्ता	३ वटा
कवुलियती वनको क्षेत्रफल	१९.६८ हेक्टर

कवुलियती वनको घरधुरी संख्या	२१ (लाभान्वित जनसंख्या : १६०)
मध्यवर्ती सहकारी संस्था	
सहकारी संख्या	२३ वटा
सहकारी सदस्य संख्या	१६३४२ जना (महिला ९२५२, पुरुष ७०३५, संस्थागत ५५ वटा)
सि.वि.ए.पि.यु. (CBAPU)	
समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण उपसमिति	२२ वटा

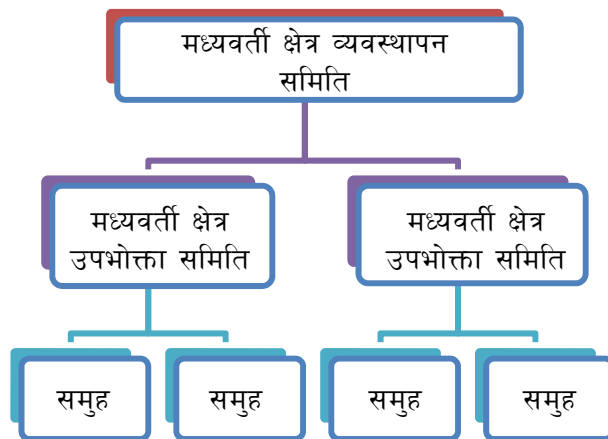
३.१ नीति तथा उद्देश्य

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली २०५२, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका २०५६, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन योजना अनुरूप जनसहभागिताको आधारमा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण र सदुपयोग, सामुदायिक विकास तथा जीविकोपार्जन सुधारका कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति रहेको छ। स्थानीय उपभोक्ता समुह/समिति मार्फत मध्यवर्ती क्षेत्रमा सामुदायिक विकास, संरक्षण, आयआर्जन, सीपमुलक एवं चेतनामुलक कार्यक्रम, मध्यवर्ती क्षेत्रको वन व्यवस्थापन, मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरण, राहत वितरण, पर्यापर्यटन, पशु स्वास्थ्य, नदी कटान क्षतिपुर्ती वितरण र निकुञ्ज व्यवस्थापनमा सहयोगी कार्यक्रमहरु नियमित रुपमा संचालन गरी प्राकृतिक स्रोतमा आत्मनिर्भर बनाई निकुञ्जको दिगो संरक्षण गर्ने उद्देश्य रहेको छ।

३.२ संगठन तालिका

चितवन, मकवानपुर, पर्सा र नवलपरासी जिल्लाका १५ वटा गा.वि.स., ८ वटा नगरपालिका, १ वटा उपमहानगरपालिकामा फैलिएको मध्यवर्ती क्षेत्रलाई २१ वटा इकाईहरुमा विभाजन गरी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरु गठन गरिएका छन् भने एउटा उपसमिति समेत रहको छ। मध्यवर्ती क्षेत्रमा हाल बसोबास गरिरहेका ५९,७०७ घरधुरीका २,७३,९७७ उपभोक्ताहरुलाई १७८१ वटा समुहहरुमा आवद्ध गरिएको छ।

मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरुको प्रतिनिधिमूलक संस्थाको रुपमा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति रहेको

छ। पहिलो मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको गठन मिति २०५४।११।२५ मा भएको थियो। उक्त समितिको ५ वर्षको अवधि पुरा भएपछि मिति २०५९।१२।१४ मा गठन भएको दोस्रो समितिको पदावधि समाप्त भएको करिब एक वर्षपछि मिति २०६५।११।१८ मा तेस्रो पटक मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति गठन भएको थियो। यस समितिको कार्यकाल समाप्त भएको १० महिनापछि मिति २०७१।८।१५ मा चौथो पटक मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति गठन भएको छ। मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिमा निकुञ्जका संरक्षक सदस्य सचिव र सम्बन्धित जिल्ला विकास समितिका प्रतिनिधीहरु सदस्य रहने प्रावधान रहेको छ। हालको व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरुको विवरण **अनुसूची १२** मा समावेश गरिएको छ।

३.३ मध्यवर्ती क्षेत्रका कार्यक्रम

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति, उपभोक्ता उपसमिति तथा उपभोक्ता समुह मार्फत मध्यवर्ती क्षेत्रका कार्यक्रमहरु संचालन हुँदै आएको छ।

३.३.१ उपभोक्ता समितिको वर्गीकरण र बजेट विनियोजन तथा निकास

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को प्रावधान बमोजिम मध्यवर्ती क्षेत्रको संरक्षण, सामुदायिक विकास, मानव-वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व न्यूनीकरण, आयआर्जन, संरक्षण शिक्षा लगायतका कार्यका लागि निकुञ्जको आम्दानीको ३०% देखि ५०% सम्म प्राप्त हुने रकम मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ ले गरेको व्यवस्था बमोजिम विनियोजन गरी खर्च गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको छ। यस आ.व. मा रु. १० करोड रकम निकास भै २१ वटा उपभोक्ता समिति, १ वटा उपसमिति र मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिमा स्वीकृत कार्यक्रम

अनुसार कार्यान्वयन भएको कार्यक्रमको प्रगति विवरण **अनुसूची १३ क** मा उल्लेख गरिएको छ ।

प्रभावित क्षेत्र, जनसंख्या, क्षेत्रफल र वन्यजन्तुले पुऱ्याएको क्षतिको आधारमा उपभोक्ता समितिहरूको वर्गीकरण गरिएको छ । मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा पश्चात आ.व. ०५२/५३ देखि ०७१/७२ सम्म मध्यवर्ती क्षेत्रको संरक्षण र विकासका लागि निकुञ्जले आम्दानी गरेको रकमबाट रु. ५२,८८,९३,८८४।७५ प्राप्त भई स्वीकृत कार्यक्रममा खर्च भएको छ । आ.व. अनुसारको विस्तृत विवरण **अनुसूची १३ ख** मा समावेश गरिएको छ ।

३.३.२ क्षतिपूर्ति तथा राहत

३.३.२.१ वन्यजन्तुबाट भएको क्षति तथा राहत

यस आ.व. मा निकुञ्ज प्रवेश गर्दा तथा निकुञ्जबाट मध्यवर्ती क्षेत्रमा निस्किएका वन्यजन्तुहरूको आक्रमणबाट ७ जना (पुरुष ६ र महिला १) को मृत्यु भएको छ भने पुरुष ९ र महिला ५ गरी १४ जना घाइते भएका छन् । मृत्यु भएका मध्ये ३ जना बाघको आक्रमणबाट र ४ जना गैँडाको आक्रमणबाट मृत्यु भएका छन् । घाइते र मृत्यु हुनेहरूको विस्तृत विवरण **अनुसूची १४** मा समावेश गरिएको छ । त्यसैगरी यस आ.व.मा मध्यवर्ती क्षेत्रमा हात्ती, गैँडा बाघ, चितुवा लगायतका विभिन्न वन्यजन्तुहरूबाट ५५ जनाको पशुधन क्षति, २६ जनाको घरगोठ क्षति र २८ जनाको बालिनाली क्षति भएको छ ।

वन्यजन्तुहरू (हात्ती, गैँडा, बाघ, चितुवा, हिउँ चितुवा, अर्ना, भालु, जंगली बंदेल, अजिंगर र गोही) प्राकृतिक वासस्थानबाट मानववस्तीमा प्रवेश गरी स्थानीय जनताको धनजनको क्षति गरेको अवस्थामा राहत उपलब्ध गराउन सकिने प्रावधान सहित २०६६ असार २१ गतेदेखि लागु हुने गरी वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग सम्बन्धि निर्देशिका, २०६६ प्रारम्भ भएको थियो । उक्त निर्देशिकाले मानवीय क्षति (मृत्यु) को लागि रु. १,५०,०००।, सख्त घाइतेका लागि रु. ५०,०००। सम्म, सामान्य घाइतेका लागि रु. ५,०००। सम्म, पशुधनको लागि स्थानीय बजार मूल्यमा नबढ्ने गरी रु. १०,०००। सम्म, घरगोठको क्षतिको मुल्यांकन गरी रु. ५,०००। सम्म, भण्डारण गरी राखिएको अन्न क्षति भएमा मूल्यांकन गरी रु. ५,०००। सम्म, खाद्यान्न तथा फलफुल क्षतिको लागि रु. ५,०००। सम्म राहत सहयोग उपलब्ध गराउन सक्ने व्यवस्था गरेको थियो ।

वन क्षेत्रबाट जंगली जनावरहरू बाहिर आई क्षति पुऱ्याउने कारण स्थानीय जनताबाट पटक-पटक वन्यजन्तुले पुऱ्याएको क्षतिको राहत माग भै आएको सन्दर्भमा

पीडितलाई राहत उपलब्ध गराई वन्यजन्तु र मानव बीच अन्तर सम्बन्ध घनिष्ठ राख्न वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग सम्बन्धि निर्देशिका, २०६९ (नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदको मिति २०६९।७।२ को निर्णयनुसार स्वीकृत) मिति २०६९।७।२ देखि लागु भएको छ । उक्त निर्देशिकाले वन्यजन्तुहरू (हात्ती, गैँडा, बाघ, चितुवा, हिउँ चितुवा, अर्ना, भालु, जंगली बंदेल) बाट भएको मानवीय क्षति (मृत्यु) को लागि रु. ३,००,०००। सख्त घाइतेका लागि रु. ५०,०००। सम्म, सामान्य घाइतेका लागि रु. १०,०००। सम्म, पशुधनको लागि स्थानीय बजार मूल्यमा नबढ्ने गरी रु. १०,०००। सम्म, घरगोठको क्षतिको मूल्यांकन गरी रु. १०,०००। सम्म, भण्डारण गरी राखिएको अन्न क्षति भएमा मूल्यांकन गरी रु. १०,०००। सम्म, खाद्यान्न तथा फलफुल क्षतिको लागि रु. १०,०००। सम्म राहत सहयोग उपलब्ध गराउन सक्ने व्यवस्था गरेको थियो । उक्त निर्देशिकाको पहिलो संशोधन २०७२।१।३१ मा पहिलो पटक गरी क्षतिको रकम वृद्धि गरी क्रमशः मानवीय क्षति (मृत्यु) को लागि रु. ५,००,०००।, सख्त घाइतेका लागि रु. १,००,०००। सम्म, सामान्य घाइतेका लागि रु. १०,०००। सम्म, पशुधन वयस्क भैंसी वा जोत्ने उमेरको रांगो वा गोरु वा उन्नत जातको गाई वा साँडेको मृत्यु भएमा रु. ३०,०००। सम्म, अन्य पशुधनको लागि वस्तु भाउको प्रकार हेरी रु. १०,०००। सम्म, घरगोठको क्षतिको मुल्यांकन गरी रु. १०,०००। सम्म, भण्डारण गरी राखिएको अन्न क्षति भएमा मूल्यांकन गरी रु. १०,०००। सम्म, खाद्यान्न तथा फलफुल क्षतिको लागि रु. १०,०००। सम्म राहत सहयोग उपलब्ध गराउन सक्ने व्यवस्था भएको छ ।

सोही निर्देशिका अनुसार यस आ.व. मा गैँडा, बाघ, भालु, जंगली हात्ती र बंदेलको आक्रमणमा परी मृत्यु तथा घाइते भएका, पशुधन, घरगोठ र बालिनाली क्षति भएका परिवारजनलाई राहत उपलब्ध गराउन नेपाल सरकारसंग रु. ४९,३६,०६२।०० पिडित पक्षबाट माग भएकोमा उक्त निर्देशिका बमोजिम यस कार्यालयबाट सिफारिस गरी पठाएको रकम रु. ३६,११,४६० मध्ये जम्मा रु. ३२,१७,३६०।०० निकास प्राप्त भई आएको र रु. ३,९४,१००।०० निकास हुन बाँकी रहेको छ । यस आ.व.मा उपलब्ध गराइएको राहत विवरण **अनुसूची १५** मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.३.२.२ मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनीकरण

मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन एक चुनौतिको रूपमा रहेको छ । यस निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा मुख्य गरी मानव र गैँडा, बाघ, हात्ती, बंदेल, भालु, चित्तल, अजिंगर, मगर गोहीहरूको द्वन्द्व बढि देखिएको छ । द्वन्द्व न्युनीकरण

मेशजाली निर्माण, गुन्द्राही ढकाहा म.सा.व., अमलटारी उ.स., नवलपरासी

पटिहानी उपभोक्ता समितिद्वारा वेलसहर म.सा.व. मा निर्मित मचान, चितवन

मेशजाली निर्माण, वरणडाभार उ.स., चितवन

अर्न्तगत मध्यवर्ती क्षेत्रमा हालसम्म १८५ कि.मि. भन्दा बढी विद्युतीय तारवार, १७ वटा मचान निर्माण, ३३ कि.मि. गोमपुफ फेन्स (मेश जाली), ६ कि.मि.तोष खन्ने लगायतका कार्यक्रमहरु भएको छ। यस आ.व.मा दाउन्नेदेवी उपभोक्ता समितिमा ४४०० मि. विद्युतीय तारवार र पाँचपाण्डव उपभोक्ता समितिले ६०० मि. ड्याम बनाउने काम गरेको छ भने वरणडाभार, केरुङ्गा, कालावञ्जर, बुढिराप्ती, पटिहानी, मेघौली र लामीचौर उपभोक्ता समिति समेतमा गरी करिब ८ कि.मि. मेश जाली लगाइएको छ भने मृगकुञ्ज उपभोक्ता समितिमा ३७५ मि. पर्खाल लगाउने कार्य भएको छ।

कलभर्ट निर्माण, दाउन्नेदेवी उ.स., नवलपरासी

३.३.२.३ नदी कटान क्षतिपुर्ती

यस निकुञ्जको सिमानामा पर्ने १५८४-०८-१८.५ क्षेत्रफल निजी जग्गा नदीले कटान गरी निकुञ्जको प्राकृतिक सिमानाभित्र परेकोमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को दफा ३ (ग) मा भएको कानुनी प्रावधान बमोजिम गत आ.व.सम्म ८१-१७-०५ क्षेत्रफल जग्गाको ४,२६,६७,४१०।० रुपैयाँ मात्र सम्बन्धित जग्गाधनीलाई क्षतिपुर्ती उपलब्ध गराइएको थियो। यस आ.व.मा नदी कटानको लागि रु. १,००,००,०००।०० निकासा भई ०८-०१-०४ क्षेत्रफल जग्गाको क्षतिपुर्ती उपलब्ध गराइएको छ (अनुसुची १६)। हालसम्म निकुञ्जबाट जग्गाको रु. ५,२६,६७,४१०।० क्षतिपुर्ती दिईएको छ भने अब १४९४-१०-९.५ क्षेत्रफल जग्गाको क्षतिपुर्ती दिन बाँकी रहेको छ।

३.३.३ सामुदायिक विकास

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ अनुसार उपभोक्ता समितिमा विनियोजन हुने रकम मध्ये ३० % रकम सामुदायिक विकास कार्यमा लगाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ। २१ वटा उपभोक्ता समिति र १ वटा उपभोक्ता उपसमितिहरुले आ-आफ्नो स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम विद्यालय भवन, समितिको कार्यालय भवन, सामुदायिक भवन, प्रतिक्षालय, बाटो ग्राभेल, खानेपानी,

मेघौली उपभोक्ता समितिद्वारा निर्मित समितिको कार्यालय भवन, चितवन

सिंचाई पोखरी, दाउन्नेदेवी उ.स., नवलपरासी

वाटो ग्राभेल, मृगकुञ्ज उ.स., बछ्यौली, चितवन

कलभर्ट, कजवे, सिंचाई, फर्निचर, मन्दिर, शौचालय आदि निर्माण तथा मर्मत सुधारका कार्यहरु भएको छ । यस आ.व.मा सामुदायिक विकास शिर्षक अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रममा रु. २,५५,४३,०३४।०० खर्च भएको छ ।

३.३.४ संरक्षण कार्यक्रम

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ अनुसार उपभोक्ता समितिमा विनियोजन हुने रकम मध्ये ३०% रकम संरक्षण कार्यक्रममा लगाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ । २१ वटा उपभोक्ता समिति र १ वटा उपभोक्ता उपसमितिले आ-आफ्नो स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम नदी तटबन्धन, वन व्यवस्थापन, तारबार, वृक्षारोपण, पर्खाल, तालतलैया, घांसेमैदान, चोरी शिकार नियन्त्रण, नर्सरी स्थापना, राहत वितरण, चरण क्षेत्र व्यवस्थापन आदि कामहरु भएको छ । यस शिर्षक अन्तर्गत रु. २,४९,७५,५०४।०० निकासा भई उल्लेखित विभिन्न कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको छ ।

तटबन्ध निर्माण, गोसाईबाबा उ.स., प्रसौनी, नवलपरासी

रकम आयआर्जन तथा सीप विकास कार्यमा लगाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ । २१ वटा उपभोक्ता समिति र १ वटा उपसमितिले आ-आफ्नो स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम सीप सिक्नका लागि सिलाइकटाई तालिम, नेचर गाइड, वेटर, इलेक्ट्रिक सामान मर्मत जस्ता तालिम दिनुका साथै जिवीकोपार्जन गर्न आवश्यक सामग्री उपलब्ध गराउने तथा उपभोक्ता समुहमा बचत गरेको रकमबाट सुलभ व्याजदरमा ऋण लिने दिने व्यवस्था गरिएको छ । यस शिर्षक अन्तर्गत रु. १,६७,८०,२०८।०० निकासा भई विभिन्न कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका छन् ।

आयआर्जनको लागि बेसार खेती वरण्डाभार उ.स., चितवन

३.३.५ आयआर्जन तथा सीप विकास

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ अनुसार उपभोक्ता समितिमा विनियोजन हुने रकम मध्ये २०%

इम्ब्राईडरी तालिम, खगेन्द्रमल्ली उपभोक्ता समिति, चितवन

३.३.६ संरक्षण शिक्षा

विनियोजन हुने रकम मध्ये १०% रकम संरक्षण शिक्षा कार्यमा लगाउन सक्ने प्रावधान रहेको छ । २१ वटा उपभोक्ता समिति र १ वटा उपभोक्ता उपसमितिहरूले आ-आफ्नो स्वीकृत कार्यक्रम बमोजिम विभिन्न प्रकारका चेतनामुलक तालिम, गोष्ठी, अध्ययन अवलोकन भ्रमण, स्कूल, सांगीतिक, श्रव्यदृश्य, रेडियो, टि.भी., दिवस समारोह, सडक नाटक आदि कार्यक्रमहरू संचालन गरिएका छन् । यस शिर्षक अन्तर्गत रु. ८२,८२,६६५।० निकासा भई विभिन्न कार्यक्रमहरू सम्पन्न भएका छन् ।

३.३.७ मध्यवर्ती क्षेत्रको वन व्यवस्थापन

यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा २६,४२१ हेक्टर वन क्षेत्र रहेको छ । जसमा साल वन १३,०५३ हेक्टर, नदीतटिय वन १,६५९ हेक्टर र मिश्रीत वन ११७०९ हेक्टर छ । मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएका वन क्षेत्रलाई मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ मा भएको प्रावधान बमोजिम मध्यवर्ती सामुदायिक वन, मध्यवर्ती धार्मिक वन, मध्यवर्ती क्षेत्र वन र निजी वन गरी चार किसिमले व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ । सबै प्रकारका वन र मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा हुनु अगाडी जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुरबाट हस्तान्तरण भएका ३ (तीन) वटा कबुलियती वन मध्यवर्ती क्षेत्रको सिमाना निर्धारण गर्दा मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र परेकाले उक्त वनको समेत व्यवस्थापन हेर्ने जिम्मेवारी पनि रहेको छ । मध्यवर्ती सामुदायिक वन व्यवस्थापन गरी पर्यापर्यटनको समेत विकास भई मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह मार्फत स्थानीय उपभोक्ताहरूलाई रोजगारी एवं आय आर्जनको अवसर पनि प्राप्त भएको छ ।

नवज्योति म.सा. वनको कार्ययोजना निर्माणको क्रममा टोल स्तरको छलफल गर्दै

३.३.७.१ मध्यवर्ती क्षेत्र वन

मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र रहेका तर स्थानिय उपभोक्ताहरूलाई हस्तान्तरण नगरिएको वन क्षेत्र र निजी वन क्षेत्र बाहेकको वन क्षेत्रलाई कार्यालयबाट स्थानीय उपभोक्ताहरू समेतको सहयोगमा संरक्षण गरिदै आएको छ । यस अन्तरगत बरण्डाभार क्षेत्रको दुवै तर्फको आवादीबाट ३०० मिटरसम्मको वन क्षेत्र स्थानीय उपभोक्ताहरूलाई मध्यवर्ती सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण गरिएको छ भने सो भन्दा भित्रको वनलाई मध्यवर्ती क्षेत्र वनको रूपमा संरक्षण गरिएको छ । जसले चुरे र महाभारत पहाड जोड्ने महत्वपूर्ण जैविक मार्गको काम गरेको छ । त्यसैगरी चितवन जिल्लाको माडी नगरपालिकाको दक्षिणतर्फको वन क्षेत्र, पर्साको ठोरी र निर्मलबस्तीको वन क्षेत्र, नयाँवेल्हानी र त्रिवेणीसुस्ताको वन क्षेत्रहरू मध्ये आवादीतर्फ केही वन क्षेत्र उपभोक्ताहरूलाई मध्यवर्ती सामुदायिक वनको रूपमा व्यवस्थापन गर्न हस्तान्तरण गरिएको छ भने बाँकी वन क्षेत्र स्थानीय उपभोक्ताहरू समेतको सहयोगमा कार्यालयबाट मध्यवर्ती क्षेत्र वनको रूपमा संरक्षण गरिएको छ ।

३.३.७.२ मध्यवर्ती सामुदायिक वन

मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र रहेको वन व्यवस्थापन गर्न स्थानीय उपभोक्ताहरूले परापूर्व कालदेखि भोग चलन गर्दै आएका पायक पर्ने वन क्षेत्रलाई मध्यवर्ती सामुदायिक वनको रूपमा समुह गठन गरेर हस्तान्तरण गर्न सकिने कानुनी प्रावधान बमोजिम वनको संरक्षण, सम्बर्धन र उपयोगको लागि हालसम्म ६१ वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरू निकुञ्ज कार्यालय, सम्बन्धित उपभोक्ता समिति र मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह बीच त्रिपक्षिय सम्झौता गरी हस्तान्तरण गरिएको छ भने ९ वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको विधान दर्ता भई कार्ययोजना निर्माण गर्न बाँकी रहेका र ९ वटा मध्यवर्ती

वनदेवी बरण्डाभार म.सा. वनमा मिचाहा प्रजाति वनमाराको व्यवस्थापन गर्दै उपभोक्ता

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

सामुदायिक वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि तदर्थ समिति गठन भई विधान र कार्ययोजना निर्माण गर्न बाँकी रहेको छ । आ.व. २०७१/०७२ सम्ममा ६१ वटा हस्तान्तरण गरिएको मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरूको

कुल क्षेत्रफल १०,८८७.७६ हेक्टर रहेको छ । जसबाट ३७,५०३ घरधुरीका २,०२,३९१ जना लाभान्वित भएका छन् (अनुसूची १७) । यस आ.व.मा निम्न वनहरूको समुह दर्ता, वन हस्तान्तरण तथा कार्ययोजना नविकरण गरिएको छ ।

क्र. सं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	विधान दर्ता मिति	कार्ययोजना स्वीकृत मिति	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी संख्या	जम्मा जनसंख्या	आ.व. २०७१/०७२ मा भएको कामको विवरण
१	श्री नारायणी म.सा. वन उ.स.	देवचुली न.पा. १४, नवलपरासी	२०५४।६।१५	२०७१।१।२।१०	५३.७१	२६०	११७७	कार्ययोजना नविकरण
२	श्री नमुना म.सा. वन उ.स.	कावासोती न.पा. ७, १२, १३, नवलपरासी	२०६३।४।२५	२०७१।१०।१३	४०५.००	७५६	३७०२	" "
३	श्री कुमारवर्ती आदर्श म.सा. वन उ.स.	कावासोती न.पा. ११, नवलपरासी	२०५५।३।२२	२०७१।१।२।११	८२.०३	२३७	११४६	" "
४	श्री कृष्णसार म.सा. वन उ.स.	का.न.पा. ७ र १०, नवलपरासी	२०६२।१।२।११	२०७१।१०।१३	४६८.६०	८०५	३८८१	" "
५	श्री पानवारी म.सा. वन उ.स.	नयाँ बेलाहनी गा.वि.स. २, नवलपर।सी	२०६३।४।११	२०७१।१।२।१३	४९९.००	८४९	४३८६	" "
६	ठूलोपोखरा म.सा. वन उ.स.	नयाँ बेलाहनी गा.वि.स. ३, नवलपर।सी	२०६३।०।४।११	५०७।०।९।२०	४५७.५५	५०३	३०६७	वन हस्तान्तरण
७	श्री गोपालनगर म.सा. वन उ.स.	माडी न.पां ७, चितवन	२०६५।४।१५	२०७२।१।१०	२४.५०	८२	५२१	कार्ययोजना नविकरण
८	श्री वन शक्ति म.सा. वन उ.स.	ठोरी गा.वि.स. ८, पर्सा	२०६९।५।१७	२०७१।५।१६	४९९.००	५८५	३५४२	समूहको विधान दर्ता गरी वन हस्तान्तरण
९	सिकारीवास म.सा. वन उ.स.	निर्मलवस्ती गा.वि.स. ४, पर्सा	२०७१।५।१३	२०७१।५।१३	४९९.००	१४५	८६१	" "
१०	बेतघारी म.सा. वन उ.स.	निर्मावस्ती गा.वि.स. ३, पर्सा	२०७०।६।१७	२०७१।५।१६	४९८.७५	१९६	१०५६	वन हस्तान्तरण
११	श्री परुई म.सा. वन उ.स.	माडी न.पा. १०, चितवन	२०७२।२।४		४९४.२४	७९४	३८५३	वन समूहको विधान दर्ता
जम्मा					३९८१.३८	५२१२	२७९२	

३.३.७.३ मध्यवर्ती नीजि वन

मध्यवर्ती क्षेत्रभित्रको आफ्नो हक पुग्ने जग्गाधनीले आफ्नो इच्छा अनुसार मध्यवर्ती नीजि वनको संरक्षण, विकास तथा वन पैदावारको उपयोग गर्न सक्ने व्यवस्था अनुसार आफ्नो नीजि जग्गामा वृक्षारोपण गरी निजी वन व्यवस्थापन गर्न हालसम्म यस निकुञ्जमा ११-१९-१४ बिगाहा क्षेत्रफल भएको ११ वटा मध्यवर्ती नीजि वनहरू निकुञ्ज कार्यालयमा दर्ता गरिएका छन् (अनुसूची १८) ।

मेघौली ४, चितवनमा रहेको कर्म छेसाड गुरुङ्गको नीजि वन

३.३.७.४ कवुलियती वन

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ मा कवुलियती वनको प्रावधान नभएता पनि मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा हुनु पूर्व जिल्ला वन कार्यालय, मकवानपुरबाट हस्तान्तरण भएका मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा भए पछि जिम्मेवारी सरी आएका ३ वटा कवुलियती वनहरू यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्दछन्। कुल क्षेत्रफल १९.६८ हेक्टर रहेको वनबाट २१ घरधुरीका १६० व्यक्तिहरू लाभान्वित भएका छन् (अनुसूची १९)।

घडेबगर ग कवुलियत वन

३.३.८ निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा वन अतिक्रमण

यस निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रको विभिन्न स्थानमा वन अतिक्रमण भएको छ। अतिक्रमित क्षेत्रहरूको अनुगमन तथा नक्सांकन कार्यको लागि स्थानीय मानिसहरू तथा प्राविधिक समेतको सहभागितामा आ.व. २०७०/०७१ मा अतिक्रमण क्षेत्रहरूको स्थलगत अवलोकन तथा नक्सांकन कार्य गरिएको थियो। उक्त अनुगमन तथा नक्सांकनबाट निकुञ्ज तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्रको १२११.१९ हेक्टर क्षेत्र अतिक्रमण भएको देखिएको छ।

यस आ.व.मा वन अतिक्रमण नियन्त्रण रणनीति, २०६८ अनुसार जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुर र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएको अतिक्रमण नियन्त्रण गर्नको लागि जिल्लास्तरीय अतिक्रमण नियन्त्रण कार्यदल मकवानपुरको बैठक कार्यदलका संयोजक एवं मकवानपुर जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री राम प्रसाद थपलियाज्यूको अध्यक्षतामा मिति २०७२।३।२१ गते सम्पन्न भएको छ। यसै गरी जिल्ला वन कार्यालय चितवन र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएको अतिक्रमण नियन्त्रण गर्नको लागि जिल्लास्तरीय अतिक्रमण नियन्त्रण कार्यदल चितवनको बैठक कार्यदलका संयोजक एवं चितवन जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री

विनोद प्रकश सिंहज्यूको संयोजकत्वमा मिति २०७२।३।२४ गते सम्पन्न भएको छ। कार्यदलको निर्णयानुसार तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्य भैरहेको छ।

३.३.९ अनुगमन

मध्यवर्ती क्षेत्रमा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरूको अनुगमन नियमित रूपमा हुने गरेको छ। कार्यक्रमको अनुगमन मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष, प्रमुख संरक्षण अधिकृत, मध्यवर्ती शाखाका कर्मचारीहरू, सव-इन्जिनियर र फिल्डस्तरमा सम्बन्धित सेक्टर र नजिकको रेञ्जपोष्टबाट नियमित रूपमा अनुगमन गर्ने गरिएको छ। समितिमा प्राप्त कार्यक्रम तथा वजेटको बारेमा उपभोक्ताहरूलाई जानकारी र सहभागी गराउने कार्य उपभोक्ता समितिले गरेको छ।

त्यसै गरी यस अ.व.मा निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा भए गरेका गतिविधी तथा कार्यक्रम विकास वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण समिति, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालयबाट समय समयमा अनुगमन भएको छ।

३.३.१० मध्यवर्ती पशु सेवा केन्द्र

मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेका पशुहरूको स्वास्थ्य तथा नश्लमा सुधार ल्याई निकुञ्जका वन्यजन्तुलाई दीर्घकालिन रूपमा सुरक्षा प्रदान गर्ने उद्देश्य अनुरूप चितवनको बछ्यौली, जगतपुर र कल्याणपुर तथा नवलपरासीको कोल्हुवामा गरी ४ वटा मध्यवर्ती पशुसेवा केन्द्रको स्थापना गरिएको छ। यी पशुसेवा केन्द्रहरू पशुसेवा उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालित छन् र ४ वटै पशुसेवा केन्द्रबाट पशु स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउँदै आएका छन्। सेवा केन्द्रका लागि

मध्यवर्ती पशु सेवा केन्द्र, मृगकुञ्ज उ.स., बछ्यौली, चितवन

केन्द्रमा उपचार गर्दै प्राविधिक

भवन, रोग परीक्षणको लागि ल्याव र सोको लागि चाहिने आवश्यक उपकरण समेत व्यवस्था गरिएको छ । सेवा केन्द्रहरुबाट प्रदान गरेका प्रमुख सेवाहरुमा घरघरमा गई पशुहरुको रोग परीक्षण तथा औषधी प्रदान, गोबर तथा मुत्र परीक्षण, राष्ट्रिय निकुञ्जसंग समन्वय गरी समय समयमा खोप कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएको छ । वार्षिक रुपमा औषधी खरिदको लागि मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिबाट केही रकम उपलब्ध हुँदै आएको छ । आ.व. २०७१/०७२ मा प्रत्येक मध्यवर्ती पशु सेवा केन्द्रमा रु. ५०,०००। (पचास हजार) का दरले रकम उपलब्ध गराइएको छ ।

३.३.११ युवा जागरण अभियान

वन्यजन्तुको चोरी शिकार विरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा युवाहरुलाई परिचालन गर्नको लागि मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिस्तरमा समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियान सञ्चालन गरिएको छ ।

यस कार्यलाई अभिवृद्धि शक्त र प्रभावकारीरूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन तथा समुदायको स्तरबाट तुरुन्त सम्बोधन गर्न र मानव-वन्यजन्तु वीच द्वन्द हुन नदिन

अभिमुखीकरण तालिम दिदै रा.प्र.सं. कोष जै.वि.सं.के.का वरिष्ठ वन्यजन्तु प्राविधिक विष्णु लामा

स्थानीय समुदायमा चेतना फैलाउने, द्वन्द भएमा तुरुन्त उद्धार, उपचार तथा थप घटना घटन नदिन व्यवस्थापन गर्ने र अन्य प्रकोप भएमा पनि सक्रिय रुपमा सहभागी हुने, एक आपसमा समन्वय र सूचना आदानप्रदान गर्ने, घाइते, असहाय, टुहुरा, उद्धार गर्नु पर्ने वन्यजन्तुको उद्धार, रेखदेख गर्ने लगायतका कार्य गर्ने उद्देश्यले २२ वटा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति अर्न्तगत प्रत्येक समितिमा समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण उपसमिति (Community Based Antipoaching Unit-CBAPU) को गठन भएको छ । उक्तउपसमितिको उद्देश्य बमोजिम वन-वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन तथा समस्यामा परेका वन्यजन्तुको उद्धार गर्ने कार्यमा समुदायको सकृय सहभागिता र समुदायबाट छिटो भन्दा छिटो सम्बोधन गर्ने उद्देश्यका साथ प्रत्येक CBAPU भित्र ५ जनाको र्यापिड रेन्सपोन्स टिम (Rapid Response Team-RRT) निर्माण भएको छ । RRT को लागि प्रत्येक उपभोक्ता समिति अर्न्तगतको CBAPU बाट ५ जनाको दरले २२ समितिमा ११० जना तयार गरिएको छ । RRT को लागि छनौट भएका ११० जनालाई २ वटा समूहमा विभाजन गरी १ दिनको मानव-वन्यजन्तु द्वन्द व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिमुखीकरण तालिम २०७२ जेठ २० र २१ गते गरी चितवनको सौराहामा सम्पन्न गरिएको छ ।

त्यसैगरी मध्यवर्ती क्षेत्रमा हुने मानव-वन्यजन्तु वीचको द्वन्द तथा समस्यालाई व्यवस्थापन गर्नको लागि समुदायको स्तरमा निकुञ्ज कार्यालय, मध्यवर्ती क्षेत्रको कार्यक्रम, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, तराई भू-परिधि कार्यक्रम, डब्लु डब्लु एफ नेपाल, गा.वि.स., नगरपालिका, मध्यवर्ती सामुदायिक वन लगायतका सम्बन्धित र सरोकारवाला निकायहरुको समन्वय र सहकार्यमा गत विगत देखि नै विभिन्न कार्यक्रम हुने गरेको छ । यस प्रकारको समस्यालाई व्यवस्थापन तथा न्यूनीकरण गर्नको लागि विद्युतीय

RRT लाई प्रशिक्षित गर्दै स.सं.अ. विष्णु प्रसाद थपलिया

तारवार निर्माण, माछा पोखरी निर्माण, मचान निर्माण, तोष खन्ने लगायत यसको मर्मत सुधारका भौतिक कार्यहरू (Physical barriers) गरिएको छ । यसको साथै समुदायकोस्तरमा विभिन्न प्रकारका तालिम, गोष्ठी, भ्रमण लगायतका जनचेतनामूलक कार्यहरू सञ्चालन गरिएको छ ।

३.३.१२ नीजि आवादीको वन पैदावार व्यवस्थापन

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ को नियम २३ बमोजिम मध्यवर्ती क्षेत्र भित्रको आफ्नो हकपुग्ने जग्गाधनीले आफ्नो इच्छा अनुसार नीजि वनको संरक्षण, विकास र उक्त वन पैदावार उपयोग गर्न पाउने व्यवस्था छ । उक्त नियमावलीको २३(४) मा जग्गाधनीले मध्यवर्ती क्षेत्र बाहिर पनि स्वतन्त्र रूपमा काठ दाउरा ओसारपसार र विक्री वितरण गर्न पाउने प्रावधान रहेको छ । सो अनुसार निजी नम्बरी जग्गामा रहेको रुख कटान गर्न निम्न प्रकृया पुरा गर्नु पर्ने हुन्छ ।

(क) जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा (ख) उपभोक्ता समितिको सिफारिस (ग) जग्गाको नक्सा (घ) मालपोतबाट नम्बरी आवादी खुलेको पत्र (ङ) हकदावीको लागि ७ दिने सुचना प्रकाशित गरी सुचना टाँस गरेको मुचुल्का (च) नापी, नगरपालिका, मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति, गा.वि.स., वन प्राविधिक समेत भएको मुचुल्का, (छ) ओसारपसारको लागि वन पैदावारको श्रोत खुलेको विवरण (ज) फिल्डको प्रतिवेदन र मुचुल्काको आधारमा कटान आदेश दिने (झ) सम्बन्धित सेक्टरले काठको मुचुल्का सहित प्रतिवेदन पेश गर्ने (ञ) काटिएको काठको जात, परिमाण अनुसार लाग्ने मुल्य अभिवृद्धि कर सम्बन्धित जग्गाधनीले बैंकमा जम्मा गरी भौचर पेश गर्ने (ट) सम्बन्धित सेक्टरको अधिकृतलाई टाँचा लगाउन आदेश दिने र टाँचा लगाएको लगत र मुचुल्का बमोजिम छोडपुर्जा दिने ।

यस आ.व.मा मध्यवर्ती क्षेत्रको निजी आवादीबाट कटान गरिएको विभिन्न प्रजातिका काठ २५,१४२.०७ क्यु.फिट र दाउरा १७४.५० चट्टा निकासीको लागि अनुमति दिइएको छ ।

३.३.१३ मध्यवर्ती क्षेत्रमा उद्योग स्थापना

मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र विभिन्न प्रकारका घरेलु उद्योग स्थापनाको लागि घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा

दर्ता हुनु अगाडि उद्योग दर्ता गर्ने अधिकारीले मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन नियमावली, २०५२ को नियम २० बमोजिम राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको सहमति लिनु पर्ने प्रावधान बमोजिम यस आ.व.मा घरेलु उद्योग दर्ताको लागि यस कार्यालयबाट सिफारिस गरिएका विभिन्न १४० वटा उद्योगहरूको विवरण अनुसुची २० मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.३.१४ सहकारी व्यवस्थापन र जैविक विविधता संरक्षण कोष

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका, २०५६ को दफा १२ को उपदफा (१७) मा समूहले आफ्नो सदस्यहरूबाट साप्ताहिक रूपमा सवैलाई मान्य हुने रकम बचत संकलन तथा संकलित रकम लगानी गर्न सक्नेछ भन्ने व्यवस्था भएको र सोही निर्देशिकाको अनुसुची २ बमोजिम स्वीकृत भएको उपभोक्ता समितिको विधानमा समेत उपभोक्ता समितिले आफ्नो क्षेत्रका स्थानीय जनताहरूको जीवन्नोतिको लागि सहकारीतामूलक बचत कार्यक्रम संचालन गर्ने, गराउने भन्ने कानुनी व्यवस्था भएकोले मध्यवर्ती सहकारी संस्थाहरू सम्बन्धित सहकारी डिभिजन कार्यालयसंग समन्वय गरी गठन र संचालनमा सहयोग एवं सहकार्य गर्ने निति अनुरूप सहकारी प्रवर्द्धनको क्षेत्रमा यस निकुञ्जबाट काम हुँदै आएको छ । सहकारी संस्था गठनको प्रमुख उद्देश्य मध्यवर्ती क्षेत्रका उपभोक्ताको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक विकास गर्दै जैविक विविधता संरक्षण कार्यमा टेवा पुचाउनु हो ।

नेपाल राष्ट्र बैकको स्वीकृतिमा वित्तीय संस्थाहरूले र सहकारी डिभिजन कार्यालयको स्वीकृतिमा सहकारी संस्थाहरूले मात्र बचत तथा ऋणको आर्थिक कारोबार गर्न पाउने कानुनी प्रावधान भएको हुँदा मध्यवर्ती क्षेत्रमा समूह, समितिहरूले आफ्नो विधान बमोजिम संकलन गर्ने बचत रकमलाई परिचालन गर्नको लागि सहकारी ऐन नियम अनुसार मध्यवर्ती सहकारी संस्थाहरू सञ्चालित छन् । मध्यवर्ती सहकारी संस्थाहरूको विवरण अनुसुची २१ क मा उल्लेख गरिएको छ ।

विगत वर्षहरू देखि यस कार्यालयबाट सहकारी संस्थाहरूको गठन प्रकृत्यामा आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध भएको छ । संस्थाको कारोवारलाई व्यवस्थित गरी राख्न

सहकारी संस्थाका व्यवस्थापकहरुलाई आधारभुत लेखापालन तालिम प्रदान गरिएको थियो भने सहकारी संस्थाका अध्यक्षहरुलाई सहकारी व्यवस्थापन विषयक तालिम प्रदान गरिएको छ। संस्थाको कारोवारलाई र व्यवस्थापन पक्षलाई बलियो बनाउन संस्थाका व्यवस्थापकहरुलाई पल्स, नीति तथा योजना विषयहरुमा प्रशिक्षण गराइएको छ।

विगतमा संयुक्त राष्ट्र संघीय विकास कार्यक्रमको आर्थिक सहयोगमा मध्यवर्ती क्षेत्रमा सञ्चालित सहभागितात्मक संरक्षण कार्यक्रमबाट २०५७ सालमा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिलाई हस्तान्तरण भएको रु. ५७ लाखको कोष नै जैविक विविधता संरक्षण कोष (Biodiversity Conservation Fund-BCF) हो। उक्त कोषबाट २०६० साल जेष्ठदेखि मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था मार्फत आय आर्जन, कृषि व्यवसाय, हरित उद्यम, वैकल्पिक उर्जा लगायतका क्षेत्रहरुमा ऋण प्रवाह हुँदै आएको छ।

तालिका १४ : जैविक विविधता संरक्षण कोषको अवस्था

सहकारी संस्था : २३ वटा	शेयर सदस्य १६,३४२ (पुरुष ७,०३५, महिला ९,२५२), संस्थागत सदस्य ५५
कुल शेयर पुँजी : रु. ३,९३,९,७०६०।००	संस्थाको कुल बचत रु. १६,६०,३२,५९१।०
संस्थाहरुको आन्तरिक ऋण परिचालन : रु. ९,८९,९४,६८८।०	BCF लगानी भएका संस्था : १४ वटा
संस्थाहरुमा लगानी भएको कुल BCF ऋण रु. : ६०,२४,९९२।०	बैंक मौज्जात : रु. ४,३७,९९५।६२ नगद : ९,४७३।३८
समुह अर्न्तगत रहेको असुल हुनु पर्ने ऋण रु. १,९३,७२८।०	कुल BCF कोष रकम रु. : ६५,८५,३०९।०

४. क्षमता अभिवृद्धि/विकास

(क) बैठक

- हरेक महिनाको २ गते कार्यालयका कर्मचारीहरुको नियमित बैठक बस्ने गरेको छ। बैठकमा हरेक सेक्टर, प्रवेशद्वार, पोष्ट र हात्तीसारहरुमा परेको समस्या, समाधानका उपाय तथा गरेका सृजनशिल कार्यहरुको बारेमा छलफल र समिक्षा हुने गरेको छ।
- २०७१।५।२९ गते यस निकुञ्ज अर्न्तगत मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको चौथो कार्यकालको प्रथम बैठक समितिका जेष्ठ सदस्य (पुनर्गठित उपभोक्ता समितिहरुको अध्यक्षहरु मध्येबाट) श्री हरि प्रसाद खनालको अध्यक्षतामा बैठक बसी आर्थिक वर्ष २०७१/०७२ को बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी

मध्यवर्ती क्षेत्र सामुदायिक बचत तथा ऋण कार्य निर्देशिका, २०६१ (पहिलो संशोधन, २०६३) को अधिनमा रही जैविक विविधता संरक्षण कोष परिचालन गरिएको छ। यसको विवरण अनुसूची २१ ख मा उल्लेख गरिएको छ।

संस्थाको बचत, शेयर सदस्य संख्या र शेयर रकमको आधारमा पहिलो पटक रु. ३ लाख र ऋण असुलीको आधारमा दोस्रो पटक रु. ८ लाखसम्म ऋण प्रवाह गरिएको छ। ऋण लगानी गर्दा ६% व्याजदर र २ वर्षको भुक्तानी अवधि तय गरी ६/६ महिनामा साँवा र व्याज असुल गर्ने सम्झौता गरी सोही बमोजिम गरिएको छ। यसरी गरिएको ऋण लगानीले मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएका उपभोक्ताहरुको आयआर्जन र जिवीकोपार्जनमा समेत टेवा पुगेको छ। कोषको हालको अवस्था तालिका १४ मा उल्लेख गरिएको छ।

स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने र वन्यजन्तुबाट हुने पशु तथा बालिनाली क्षतिको राहत सम्बन्धमा छलफल तथा निर्णय भएको थियो।

- २०७१।८।५ गते मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको जेष्ठ सदस्य श्री हरि प्रसाद खनालको अध्यक्षतामा बैठक बसी व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष पदमा सिखौली उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष एवं व्यवस्थापन समितिका सदस्य श्री मधुकर मल्ललाई बहुमतले चयन गरेको छ।
- २०७१।९।२ गते मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री मधुकर मल्लको अध्यक्षतामा समितिको सचिवालय कसरामा बैठक बसी आ.व. २०७१/७२ को बजेट बाँडफाँड तथा कार्यान्वयन, वन्यजन्तुबाट हुने क्षतिको राहत सहयोग वितरण कार्यविधि २०७१

पारित एवं कार्यान्वयन, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन निर्देशिका परिमार्जन लगायतका विषयमा छलफल भयो ।

- २०७१।११।१० गते मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री मधुकर मल्लको अध्यक्षतामा समितिको सचिवालय कसरामा बैठक बसी समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण राष्ट्रिय युवा जागरण अभियान दिवस २०७१ को मुल समारोह समिति गठन तथा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको आ.व. २०७१।०७२ को थप बजेट सम्बन्धमा छलफल एवं निर्णय भयो ।
- २०७१।१२।१८ गते मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री मधुकर मल्लको अध्यक्षतामा समितिको सचिवालय कसरामा बैठक बसी आ.व. २०७२/७३ को प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम, छात्रवृत्ति, तालिम लगायतका विषयमा छलफल एवं निर्णय भयो ।

(ख) सिमापार बैठक

स्थानीयस्तरमा वन डढेलो नियन्त्रण, जैविक विविधता संरक्षण तथा वन्यजन्तुको चोरी शिकार एवं यिनको अंगको अवैध व्यापार नियन्त्रणको लागी समन्वय र सहकार्य गर्ने उद्देश्यले यस निकुञ्ज र पर्सा वन्यजन्तु आरक्षको दक्षिणी सिमानासंग जोडिएको वाल्मिकी टाइगर रिजर्भ, भारतको आयोजनामा मिति २०७१।१२।७ गते भारतको वाल्मिकीनगरमा यस निकुञ्ज र उक्त टाइगर रिजर्भका अधिकारीको बीचमा स्थानीय तहमा सिमापार बैठक (Local level transboundary meeting) सम्पन्न भएको छ ।

(ग) विसहजार र वरपरका ताल व्यवस्थापन बोर्ड र व्यवस्थापन समितिको बैठक

विसहजार र वरपरका ताल संरक्षण र व्यवस्थापन सम्बन्धमा स्वीकृत Site Management Plan को प्रावधान बमोजिम गठित विसहजार ताल संरक्षण तथा व्यवस्थापन बोर्डका अध्यक्ष एवं चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री कमलजङ्ग कुँवरको अध्यक्षतामा बोर्ड र व्यवस्थापन समितिको संयुक्त बैठक मिति २०७१।१२।२० गते बसी तपसिलका विषयमा छलफल गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने निर्णय भएका छन् ।

- १) स्वीकृत Site Management Plan बमोजिमका कार्यहरू संचालन गर्न स्थायी रूपमा श्रोत संकलन

सम्बन्धमा विस हजार ताल अवलोकन भ्रमण गर्न आउने पर्यटकहरूलाई क्रमशः विदेशी प्रति व्यक्ति रु.२००।-, सार्क मुलुक प्रति व्यक्ति रु. १००।- र नेपाली प्रति व्यक्ति रु. २५।- र सवारी साधनहरूलाई क्रमशः भ्यान १५ जनासम्म चढाउन सकिने प्रति प्रवेश रु. ७००।-, जिप रु. ५००।-, कार रु. ३००।-, मोटरसाईकल रु. २५।- को शुल्क मिति २०७२।२।१ गतेदेखि लिने निर्णय भएको छ । तर स्थानीय मानिसहरूले आवत जावतका लागि उक्त बाटो प्रयोग गर्दा प्रवेश शुल्क लाग्ने छैन ।

- २) ताल व्यवस्थापन समितिले टिकट छपाई रसिद नियन्त्रण खातामा आम्दानी खर्चको विवरण राखी मृगकुञ्ज र बरणडाभार उपभोक्ता समिति मार्फत टिकट प्रयोगमा ल्याउनेछ ।
- ३) संकलन भएको रकम मृगकुञ्ज र बरणडाभार उपभोक्ता समितिका अध्यक्षहरूको संयुक्त दस्तखतबाट खाता संचालन हुनेगरी बैकमा खाता खोलिनेछ ।
- ४) संकलन भएको रकम मध्ये ५०% विसहजार ताल व्यवस्थापनमा, ३०% सम्बन्धित मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा र २०% मृगकुञ्ज र बरणडाभार उपभोक्ता समितिमा खर्च गरिनेछ ।
- ५) कूटनैतिक नियोग, सरकारी कामको सिलसिलामा आउने सरकारी सवारी साधन र खगेरी नहरको कामको लागि प्रवेश गर्ने सवारी साधनलाई निःशुल्क प्रवेश दिईने भन्ने निर्णय समेत भएको छ ।

(घ) समन्वय बैठक

- आउँदो वर्षातको समयमा नारायणी, राप्ती र रिउ नदीमा आउन सक्ने बाढी र त्यसबाट निकुञ्ज, निकुञ्जको संरक्षण, व्यवस्थापन तथा सुरक्षाको लागी तैनाथ नेपाली सेना र निकुञ्ज पोष्टलाई पुग्न सक्ने क्षतिको विश्लेषण गरी हुन सक्ने क्षतिबाट जोगाउने वैकल्पिक उपायहरूको बारेमा मिति २०७२।२।६ गते निकुञ्ज, नेपाली सेनाको श्रीजंग गण र नयाँ भैरवीदल गुल्म, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र र तराई भू-परिधि कार्यक्रमको बीचमा समन्वय बैठक बसी यस प्रकारको प्राकृतिक विपत्तीबाट सृजना हुने क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने स्रोत साधनको समेत अनुमान

३१औं वार्डेन सम्मेलन तथा १३औं मध्यवर्ती क्षेत्र संजाल बैठक

मिति २०७१/११/२० देखि २२ सम्म ३१औं वार्डेन सम्मेलन तथा १३औं मध्यवर्ती क्षेत्र संजाल बैठक यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने अमलटारी मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिद्वारा सञ्चालित मध्यवर्ती होमस्टेमा वन तथा भू-संरक्षण मन्त्री मा. श्री महेश आचार्यज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न भएको छ। उक्त कार्यक्रम राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको आयोजनामा देशभरका संरक्षित क्षेत्रका कार्यालय प्रमुखहरु, निकुञ्ज/आरक्ष सुरक्षार्थ तैनाथ नेपाली सेनाको गण/गुल्मका प्रमुखहरु, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरु, संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन परिषदका अध्यक्ष, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, डब्लु डब्लु एफ नेपाल, पंक्षि संरक्षण संघ, जुलोजिकल सोसाइटी अफ लण्डन लगायतका संरक्षणका साभेदार संघ संस्थाहरुको समेत उपस्थितीमा संरक्षण सम्बन्धि विभिन्न विषयमा संकल्प प्रस्ताव पास गर्दै सम्पन्न भएको छ।

गरिएको र सो को व्यवस्थापनको लागि स्रोत नभएको हुँदा आवश्यक स्रोत उपलब्ध गराई दिनको लागि आ-आफ्नो तालुक निकायमा अनुरोध गरी पठाईएको छ।

- २०७१/७/३ गते चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री कमलजङ्ग कुँवरको संयोजकत्वमा कसरामा समन्वय बैठक सम्पन्न भयो। उक्त बैठकमा संरक्षण साभेदार संस्थाहरु तराई भू-परिधि कार्यक्रम, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्रका प्रमुखहरुको उपस्थिती रहेको थियो। बैठकमा आयोजनाहरुले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रमको छनौट, कार्यान्वयन तथा अनुगमनको कार्य संयुक्त रुपमा समन्वय गरी गर्नुपर्ने निर्णय भएको।
- २०७१/८/२६ गते राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक श्री टीकाराम अधिकारीज्यूको उपस्थितीमा निकुञ्ज कार्यालय कसरामा समन्वय बैठक सम्पन्न भएको छ। बैठकमा गैँडा गणना २०१५, गैँडा, अर्ना, बाह्रसिंगा स्थानान्तरण, वन्यजन्तुको उद्धार तथा पुर्नस्थापना केन्द्र स्थापना लगायतका विषयमा छलफल भएको छ।
- २०७१/१२/१३ गते चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय कसरामा अधिकार सम्पन्न वाग्मति एकिकृत सभ्यता विकास समितिका बोर्ड सदस्य श्री सहदेव गौतमको उपस्थितीमा बैठक बसी २०७२/०१/०१ देखि निकुञ्ज क्षेत्रमा प्लाष्टिकको प्रयोगलाई पूर्ण रुपमा निषेध गर्ने निर्णय भएको।

(ड) मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको अध्ययन भ्रमण

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा मिति २०७२/११/५ गते देखि २०७२/१२/२०

भ्रमणका सहभागीहरु

गतेसम्म जैविक विविधता संरक्षण, वन्यजन्तु र मानव बीचको द्वन्द्व न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन, पर्यापर्यटन विकास, आर्यआजनका वारेमा अध्ययन अवलोकन गरी अनुभव आदान प्रदान गर्ने उद्देश्यले मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरु लगायत यस कार्यालयका कर्मचारीहरुको समेत गरी जम्मा २७ जनाको टोलीले भारतको आसाम प्रदेशमा अवस्थित मानस राष्ट्रिय निकुञ्ज (उद्यान) र सिक्किमको गान्तोकको अवलोकन भ्रमण गरेका छन्। अध्ययन भ्रमणका सहभागीहरुको विवरण **अनुसुची २२** मा समावेश गरिएको छ।

(च) तालिम

- अग्रपंक्तिमा काम गर्ने कर्मचारीहरुका लागि यस कार्यालयको आयोजनामा मिति २०७१/७/२९ गते १ दिने पुर्नताजगी तालिम कसरामा सम्पन्न भयो। उक्त तालिममा ४० जना गेमस्काउटहरु सहभागी भएका थिए।
- यस कार्यालयको आयोजनामा हात्तीसारमा कार्यरत फणित, पछुवा र माहुतहरु गरी जम्मा ३५ जना कर्मचारीहरुलाई मिति २०७१/७/३० गते हात्तीसार

व्यवस्थापन, चोरी शिकार तथा अवैध व्यापार नियन्त्रण सम्बन्धि १ दिने पुर्नताजगी तालिम सौराहमा सम्पन्न गरिएको छ ।

- यस आ.व. २०७१/७२ बाट SMART Patrolling शुरु गरिने भएकोले निकुञ्जका कर्मचारी र निकुञ्ज सुरक्षार्थ तैनाथ नेपाली सेनाको श्रीजंग गणका सुरक्षकर्मीहरूका लागि मिति २०७१।४।१ गते कसरामा र नयाँ भैरवीदल गुल्मका सुरक्षकर्मी र निकुञ्जका कर्मचारीहरूका लागि मिति २०७१।४।२७ गतेका दिन नयाँ भैरवीदल गुल्म, अमलटारी व्यारेकको सभाहलमा १ दिने SMART Patrolling सम्बन्धि अभिमुखीकरण तालिम सम्पन्न भएको छ । उक्त तालिममा क्रमशः ६१ र ६८ जना सहभागि भएका थिए ।
- मिति २०७१।७।२८ गतेका दिन नेपाली सेनाको अजयदल गुल्म र २०७१।८।१८ गते श्री सिंहनाथ गणबाट निकुञ्जको विशेष सुरक्षार्थ अपरेशन महाहन्ट टोलीमा खटि आएका नेपाली सेनाका अधिकृत, पदिक र अन्य दर्जाका सुरक्षकर्मीहरूलाई राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा वन्यजन्तु तथा वनस्पतिको चोरी शिकार/निकासी तथा अवैध व्यापार नियन्त्रणको लागि निकुञ्ज संरक्षण सम्बन्धि १ दिने अभिमुखीकरण तालिम सम्पन्न गरिएको छ । उक्त तालिममा क्रमशः ७९ र २५ जनाको सहभागिता थियो ।
- यस आर्थिक वर्षमा यस कार्यालयका कर्मचारीहरूले भाग लिएका तालिम, गोष्ठी र सेमिनारहरूको विस्तृत विवरण **अनुसूची २३** मा उल्लेख गरिएको छ ।

(छ) स्कुल कार्यक्रम

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रले जैविक विविधता संरक्षणमा खेलेको भूमिका तथा यसको महत्वको बारेमा विद्यालयस्तरका विद्यार्थीहरूलाई जानकारी गराई संरक्षणमा सहभागि गराउने, विद्यार्थीहरूले खेलन सक्ने भूमिका आदिको बारेमा समय समयमा स्कुल कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । यसै क्रममा बगाईमाडी सेक्टर अन्तर्गत जनजीवन उच्च मा.वि. अयोध्यापुरी, माडी, चितवनमा विद्यालय कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । सो अवसरमा जैविक विविधता सम्बन्धि वृत्तचित्र प्रदर्शन

स्कुल कार्यक्रम, जनजीवन उ.मा.वि., अयोध्यापुरी, माडीमा रे. प्रकाश लिम्बु विद्यार्थीसँग

गरिनुका साथै निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा पाईने वन्यजन्तु, राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा पर्यापर्यटनको माध्यमबाट पुगेको टेवा तथा स्थानीयस्तरमा सृजना भएका रोजगारी लगायतका विषयमा विद्यार्थीहरूलाई जानकारी गराइएको थियो । यस प्रकारका कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूको सक्रिय सहभागिता रहने गरेको छ ।

५. वन्यजन्तु संरक्षण चेतना अभिवृद्धि

(क) अन्तरराष्ट्रिय बाघ दिवस २०१४

२९ जुलाई २०१४ (मिति २०७१।४।१३ गते) अन्तरराष्ट्रिय बाघ दिवसको अवसरमा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्रको सभाहलमा बाघ दिवसको उद्देश्य अनुरूप बाघ संरक्षणमा भए गरेका कार्यहरूको बारेमा प्रचार प्रसार गर्ने गरी चितवन स्थित विभिन्न संचार माध्यम र सरोकारवाला निकायहरूको विचमा अन्तरक्रिया र छलफल गरी चौथो अन्तरराष्ट्रिय बाघ दिवस मनाइएको छ । यस अवसरमा निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रको विभिन्न स्थानहरूमा चेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन भएका छन् ।

अन्तर्क्रियाका सहभागीहरू

(ख) अन्तरराष्ट्रिय हात्ती दिवस २०१४

१२ अगस्त २०१४ (मिति २०७१।४।२७ गते) तेस्रो अन्तरराष्ट्रिय हात्ती दिवस विभिन्न कार्यक्रम गरी मनाइएको छ । उक्त अवसरमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको सौराहा हात्तीसारमा विहान हात्ती पुजा तथा हात्तीलाई फलफुल दिई हात्ती दिवसको शुभारम्भ गरियो । हात्ती पुजा पश्चात हात्ती सहित प्रभातफेरी र सरोकारवालाहरुको उपस्थितीमा एक अन्तरक्रिया गरी हात्तीको महत्व, उपयोगिता, स्वास्थ्य आदि बारेमा छलफल गरी अन्तरराष्ट्रिय हात्ती दिवस सम्पन्न गरिएको छ । यस कार्यक्रममा विभिन्न संचार माध्यमका संचारकर्मीहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

हात्ती दिवसमा निकालिएको प्रभातफेरीको दृश्य

(ग) अन्तरराष्ट्रिय गिद्ध संरक्षण चेतना दिवस २०१४

सन २००९ देखि सेप्टेम्बर महिनाको पहिलो शनिवारको दिनलाई अन्तरराष्ट्रिय गिद्ध संरक्षण चेतना दिवसको रूपमा मनाउन शुरु गरिएको छ । मिति २०७१।९।२१ गते तदनुसार ६ सेप्टेम्बर २०१४ का दिन छैठौँ अन्तरराष्ट्रिय गिद्ध संरक्षण चेतना दिवस चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयले कसरामा वि.सं. २०६५ (सन् २००८) मा स्थापना गरिएको गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा रहेका गिद्धहरुलाई राँगाको मासु खुवाएर शुभारम्भ गरियो । सो अवसरमा प्रकृतिका कुचिकार गिद्धले वातावरण सन्तुलन कायम गर्न खेलेको भूमिका, यसको महत्व र अवस्थाको बारेमा निकुञ्ज, नेपाली सेनाको श्रीजंग गण, केरुङ्गा मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति, पर्यटन व्यवसायी, समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियान लगायतको उपस्थितीमा अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम भयो । यसै अवसरमा वर्ड एजुकेशन सोसाइटी सौराहाले सौराहाको सरसफाई, मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने रामसार सुचीमा सुचीकृत वीसहजार ताल क्षेत्रमा चरा अवलोकन र चेपाङ ताल क्षेत्रमा Asian open bill (घुंगीफोर गरुड) को गुँड गणना

गिद्धलाई मासु खुवाउने कार्यक्रमका सहभागीहरु

गरेको छ । त्यसै गरि नवलपरासी जिल्लाको लामीचौर मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समिति अन्तर्गत पर्ने नमूना मध्यवर्ती सामुदायिक वन क्षेत्रभित्र रहेको जटायु रेष्टुरेण्ट व्यवस्थापन समितिले निकुञ्ज, नयाँ भैरवी दल गुल्म, उपभोक्ता समिति, मध्यवर्ती सामुदायिक वन, स्थानीय विद्यालय र स्थानीय उपभोक्ताहरुको उपस्थितीमा नेपाली र थारु भाषामा गिद्ध संरक्षण सचेतना सम्बन्धि १ दिने तिज गित प्रतियोगिता सम्पन्न गरेको छ ।

(घ) चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको ४२औँ स्थापना दिवस

२०७१ असोज ४ गते चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको ४२औँ स्थापना दिवसको अवसरमा निकुञ्ज मुख्यालय कसरामा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुको बीचमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयले स्थापनाकाल देखि हालसम्म विभिन्न आरोह अवरोहका बिच वन, वन्यजन्तु, वातावरण र जैविक विविधता संरक्षण, स्थानीय जनताको जिवीकोपार्जन तथा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धनमा यसले खेलेको भूमिकाको बारेमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो । साथै निकुञ्जको मुख्यालय कसरा र पुर्वी सेक्टर सौराहामा सन्ध्याकालीन दिप प्रज्वलन एवं निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने सौराहा स्थित वर्ड एजुकेशन सोसाइटीले निकुञ्जको पुर्वी सेक्टर

स्थापना दिवसमा केक काट्दै प्र.सं.अ. कमलजङ्गा कुँवर

अन्तर्गत पर्यटकीय नगरी सौराहा क्षेत्रमा चरा अवलोकन कार्यक्रमका साथ स्थापना दिवस मनाइएको छ ।

(ड) अन्तरराष्ट्रिय गैंडा दिवस २०१४

२२ सेप्टेम्बर २०१४ (मिति २०७१।६।६ गते) का दिन ५औं अन्तरराष्ट्रिय गैंडा दिवस सौराहाको टिकट काउण्टरबाट प्रभातफेरी गरी सौराहाको गैंडा चोकमा रहेको गैंडाको मूर्तिमा माल्यार्पण तथा मैत्रीपूर्ण गैंडा दौड कार्यक्रम गरी सम्पन्न गरियो । सोही अवसरमा २०७१ सालमा गैंडाको आक्रमणमा परी मृत्यु भएका व्यक्तिको परिवारलाई प्रति व्यक्ति रु. १००००।- (दश हजार) का दरले २ जनालाई रु. २००००।- र घाइते भएका व्यक्तिहरूलाई प्रति व्यक्ति रु. ५०००।- का दरले ७ जनालाई रु. ३५०००।- गरी जम्मा रु. ५५०००।० थप राहत स्वरूप उपलब्ध गराइयो । उक्त रकम बाघमारा, चित्रसेन र कुमरोज मध्यवर्ती सामुदायिक वनबाट क्रमशः ३००००।-, २००००।- र ५०००।- का दरले संकलन भएको थियो ।

गैंडा दिवसका सहभागीहरू

(च) विश्व सिमसार दिवस २०१५

फेब्रुअरी २, २०१५ (मिति २०७१ माघ १९ गते) का दिन “हाम्रो भविष्यको लागि सिमसार” (Wetland For Our Future) भन्ने मूल नाराका साथ यस कार्यालयले निकुञ्ज

घडियाल गोही राप्ती नदीमा छोड्दै

र मध्यवर्ती क्षेत्रमा विविध कार्यक्रमको आयोजना गरी विश्व सिमसार दिवस मनाइएको छ । उक्त अवसरमा कसरामा रहेको घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा पालन पोषण गरी हुर्काइएका वि.सं. २०६५ सालको व्याचका १ वटा भाले र ११ वटा पोथी गरी जम्मा १२ वटा घडियाल गोहीलाई पहिचान गर्न सजिलो होस् भन्ने उद्देश्यले गोहीको पछाडीको भागमा हुने Scute लाई काटेर संकेत नम्बर (२२४ देखि २३५) राखी डुमरिया नजिकै राप्ती नदीमा छोडिएको छ । उक्त दिवसको अवसरमा पांचपाण्डव उपभोक्ता समिति गर्दी माडीमा उपभोक्ता समितिको आयोजनामा अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । उक्त कार्यक्रममा उपभोक्ता समिति, मध्यवर्ती सामुदायिक वन, ईको क्लवका शिक्षक विद्यार्थी, रेडक्रसका पदाधिकारी, समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा अभियानका पदाधिकारी, निकुञ्जका कर्मचारी र माडी एफ एमका संचारकर्मी गरी ७० जनाको उपस्थिती रहेको थियो । त्यसै गरी पटिहानी उपभोक्ता समिति पटिहानीमा उपभोक्ता समितिको आयोजनामा विश्व सिमसार दिवसको उपलक्षमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिएको छ । उक्त कार्यक्रममा उपभोक्ता समिति, मध्यवर्ती सामुदायिक वन, समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा अभियानका पदाधिकारी, निकुञ्जका कर्मचारी र महिला गरी १०० जना बढीको उपस्थिती रहेको थियो । वरणडाभार उपभोक्ता समिति अर्न्तगत रहेको दक्षिणकाली मध्यवर्ती सामुदायिक वनको क्षेत्रमा रहेको अट्टाइस हजार तालमा स्थानीय महिला सिकाई केन्द्रका ७६ जना महिलाहरू समेतले उक्त तालमा रहेको जलकुम्भी भार र करौती भार हटाउने कार्य गर्नुका

व्याच (वर्ष)	लिङ्ग	लम्बाई	तौल	मारकिङ्ग नम्बर
२०६५	पोथी	१७१ से.मी.	१२ के.जि.	२२४
२०६५	पोथी	१६८ से.मी.	११ के.जि.	२२५
२०६५	पोथी	१७१ से.मी.	१३ के.जि.	२२६
२०६५	पोथी	१६९ से.मी.	१२ के.जि.	२२७
२०६५	पोथी	१६३ से.मी.	११ के.जि.	२२८
२०६५	पोथी	१९६ से.मी.	११ के.जि.	२२९
२०६५	भाले	१६६ से.मी.	११.५ के.जि.	२३०
२०६५	पोथी	१६३ से.मी.	८.५० के.जि.	२३१
२०६५	पोथी	१६० से.मी.	१० के.जि.	२३२
२०६५	पोथी	१६२ से.मी.	११के.जि.	२३३
२०६५	पोथी	१६३ से.मी.	६.५ के.जि.	२३४
२०६५	पोथी	१६० से.मी.	१० के.जि.	२३५

साथै वरिपरीको भाडी सफाई र वरिपरी फुल लगाउने कार्य भएको छ । उक्त कार्यक्रममा उपभोक्ता समिति, सामुदायिक वन, निकुञ्जका कर्मचारीहरुको उपस्थिती रहेको थियो । वर्ड एजुकेशन सोसाईटी, सौराहा जेसिस, दिगो फोहोर व्यवस्थापन तथा वातावरण संरक्षण सहकारीद्वारा सिमसार सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम र वर्ड एजुकेशन सोसाईटीले स्थानीय विद्यालयका ७ र ८ कक्षाका विद्यार्थीहरु बीचमा चित्रकला प्रतियोगिता गराईएको थियो । उक्त दिवसको अवसरमा राप्ती नदीमा छोडिएका गोहीहरुको विवरण निम्न अनुसार छ ।

(छ) विश्व वन्यजन्तु दिवस २०१५ र समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण राष्ट्रिय दिवस २०७१

नेपालको संरक्षित क्षेत्र अन्तर्गतको मध्यवर्ती क्षेत्र र संरक्षण क्षेत्रमा गठन भएका उपभोक्ता समिति तथा वन क्षेत्र

अन्तर्गत सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहस्तरमा गठन भएका समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियानलाई संस्थागत गर्ने क्रममा मार्च ३ लाई विश्व वन्यजन्तु दिवस (World Wildlife Day) को रूपमा मनाईरहेको सन्दर्भमा सोही दिनलाई समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण राष्ट्रिय दिवस (Community Based Antipoaching Unit-CBAPU Day) को रूपमा मनाउने गरी नेपाल सरकार, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय (वन सचिवस्तर) को मिति २०७१।३।६ को निर्णय बमोजिम चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने नवलपरासीको अमलटारीमा “शून्य चोरी शिकार नेपालको पहिचान, वन्यजन्तु संरक्षण युवाको अभियान” भन्ने नाराका साथ विश्व वन्यजन्तु दिवस २०१५ र समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण राष्ट्रिय दिवस २०७१ भव्यताका साथ सम्पन्न भएको छ । उक्त कार्यक्रममा पूर्वमा मेचीको ताप्लेजुङ्ग देखि पश्चिममा महाकालीको कञ्चनपुर सम्मका संरक्षित क्षेत्र अन्तर्गत

मा. मन्त्री श्री महेश आचार्यज्यूको स्वागत

कार्यक्रममा मा. मन्त्रीज्यू

गठीत समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियानका युवाहरु, सामुदायिक वनसँग आवद्ध रहेका युवाहरुलाई सहभागिताको लागि आमन्त्रण गरिएको थियो । सो कार्यक्रममा वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, वन विभाग र मातहतका निकाय, WWF नेपाल, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, हरियो वन कार्यक्रम, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, उपभोक्ता समिति, समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियान कार्यक्रम, मध्यवर्ती सामुदायिक वन, सामुदायिक वन, उपभोक्ता समूह, विद्यालय लगायत चितवन र नवलपरासीका सरकारी निकाय, संरक्षणमा सरोकार राख्ने कार्यालय, सुरक्षाकर्मीहरु, विभिन्न संचार माध्यमका संचारकर्मीहरु, सबै निकुञ्ज/आरक्ष/संरक्षण क्षेत्रका प्रमुख संरक्षण अधिकृतहरु, मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरु, समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा अभियानका युवाहरु, संरक्षणका साभेदार संघसंस्था र व्यक्तिहरु लगायत करिब ७ हजार भन्दा बढीको उपस्थिती रहेको थियो ।

उक्त कार्यक्रम वन तथा भू-संरक्षण मन्त्री मा. महेश आचार्यज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न भएको थियो । उक्त कार्यक्रमका विशेष अतिथी राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक श्री टीकाराम अधिकारी हुनु हुन्थ्यो भने अतिथीको रुपमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्ष निर्देशनालयका का.मु.प्रमुख प्रमुख सेनानी श्री बाबुकृष्ण कार्की, पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालयका क्षेत्रीय वन निर्देशक डा.अखिलेश्वरलाल कर्ण, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालयका नि.क्षेत्रीय वन निर्देशक श्री युवराज मास्के, जिल्ला प्रशासन कार्यालय नवलपरासीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री हरि प्रसाद मैनाली, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषका सदस्य सचिव श्री गोविन्द गजुरेल, WWF नेपालका वरिष्ठ निर्देशक डा.घनश्याम गुरुङ्ग, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका संस्थापक महानिर्देशक श्री विश्वनाथ उप्रेती तथा पूर्व महानिर्देशक श्री श्याम बजिमय, गोपाल प्रसाद उपाध्याय, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज-मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका पूर्व अध्यक्ष श्री कृष्ण प्रसाद भुर्तेल, मिस नेपाल-२०१५ की सुश्री सुविन लिम्बु लगायतका महानुभावहरु हुनुहुन्थ्यो । उक्त कार्यक्रम चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज-मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष श्री मधुकर मल्लको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको थियो ।

उक्त कार्यक्रमलाई अमलटारी उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष श्री प्रेमशंकर मर्दनियाले स्वागत मन्तव्यबाट र लोथर उपभोक्ता समितिका सदस्य श्री राज कुमार भट्ट र सुश्री सपना रैलाले संरक्षणमूलक स्वागत गीतबाट प्रमुख अतिथी लगायत कार्यक्रममा उपस्थित सम्पूर्ण सहभागीहरुलाई स्वागत गर्नु भएको थियो । कार्यक्रममा प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री कमलजङ्ग कुँवर, युवा जागरण अभियान बर्दियाका हेमन्त प्रसाद आचार्य, रसुवाका मिलन तामाङ्ग, नवलपरासीका विष्णु प्रसाद अधिकारी, WWF नेपालका वरिष्ठ निर्देशक डा.घनश्याम गुरुङ्ग, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषका सदस्य सचिव श्री गोविन्द गजुरेल, मिस नेपाल सुश्री सुविन लिम्बुले संरक्षणमूलक मन्तव्य व्यक्त गर्नु भएको भयो । त्यसै गरी कार्यक्रममा अमलटारी, मेघौली, गर्दीबाट सडक नाटक तथा थारु सांस्कृतिक भल्किने सांस्कृतिक कार्यक्रमहरु प्रदर्शन गरिएको थियो ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथीको स्वागतको लागि अमलटारी उपभोक्ता समिति अर्न्तगत सञ्चालित होमस्टेबाट थारु संस्कृति लगायतका विभिन्न भांकी र बाजागाजा सहित स्थानिय कला संस्कृति प्रदर्शन गरिएको थियो । औद्योगिक उत्पादनको प्रयोगमा कमी ल्याउनको लागि प्रमुख अतिथी लगायतलाई प्रदान गरिएको व्याचमा पिपलको पात प्रयोग गरिएको थियो भने शान्तिको प्रतिक परेवा उडाएर प्रमुख अतिथीज्यूबाट कार्यक्रमको उद्घाटन भएको थियो ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथी एवं माननीय वन मन्त्रीज्यूले कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै वन र वन्यजन्तु संरक्षणमा नेपालले खेलेको भूमिका, अन्तरराष्ट्रियस्तरमा कमाएको ख्याती, स्थानीय समुदायको सक्रिय जनसहभागिता, युवाहरुको सक्रियता, जोशजांगर, इच्छाशक्ति, निकुञ्ज/आरक्ष, वन, नेपाली सेना, स्थानीय प्रशासन, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान, मध्यवर्ती क्षेत्र, सामुदायिक वन, संरक्षणका साभेदार संघ संस्था, विद्यालय/कलेजका विद्यार्थीहरु, नागरिक समाज, संचार जगत सबैले आ-आफ्नो ठाउँबाट निर्वाह गरेको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको र यसैको फलस्वरुप नेपालले शुन्य चोरी शिकार मनाई विश्व समुदाय समक्ष वन्यजन्तु संरक्षणमा अग्रस्थान लिन सफल भएको भनाई राख्नु भएको थियो । आफ्नो भनाईकै क्रममा मा. मन्त्रीज्यूले चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका सिनियर गेमस्काउट स्व.शेषचन्द्र चौधरी लगायतका कर्मचारीहरुले संरक्षणको कार्यमा अहोरात्र खटिई खेलेको भूमिकाको चर्चा गर्दै संरक्षण शहिदप्रति श्रदाञ्जली व्यक्त गर्नु भएको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा मिलन लामा तथा सिर्जना लामिछाने मगरले संगरणमुलक गीत संगीत प्रस्तुत गर्नु भएको थियो त्यस्तै गरी विभिन्न आकर्षक भाँकीहरुको प्रदर्शनले कार्यक्रमलाई आकर्षण प्रदान गरेको थियो । बर्दियाबाट छोक्रा नाच, मेघौलीबाट फागु डान्स, अमलटारीबाट थारुको लाठी नाच, लोथर उपभोक्ता समितिको तर्फबाट संरक्षणमुलक गीत तथा माडीबाट समुदायिक पुस्तकालयमा आधारित सडक नाटक प्रस्तुत गरिएको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण बर्दियाका अध्यक्षद्वय श्री हेम प्रसाद आचार्य र श्री हेमा चौधरी, चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण अभियान, नवलपरासी, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष र WWF नेपाललाई वन र वन्यजन्तु संरक्षणमा पु-याएको योगदानको उच्च मूल्यांकन गर्दै प्रसंशा पत्रद्वारा व्यक्तिगत र संस्थागत रूपमा सम्मान गरिएको थियो ।

यसै अवसरमा माननीय वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रीज्यूबाट मिति २०७१।६।९ गते वन्यजन्तु चोरी शिकारीले गोली हानी हत्या गरेका चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका सिनियर गेमस्काउट स्व.शेषचन्द्र चौधरीको परिवारलाई नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद) को मिति २०७१।९।०।१२ को निर्णय अनुसार उपलब्ध गराइएको विशेष राहत स्वरुप रु.१० लाख

र मिति २०७१।९।१२ गते सदावहार मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिका सदस्यहरु वन अनुगमन गर्न जाँदा गैँडाको आक्रमणबाट मृत्यु हुनु भएका स्व. नाथुराम चौधरीको छोरालाई मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, चितवनबाट उपलब्ध गराइएको रु. ५० हजारको चेक हस्तान्तरण गरिएको थियो ।

(ज) २०औं वन्यजन्तु सप्ताह-२०७२

विगतका वर्षहरुमा जस्तै यस वर्ष पनि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा, “हाम्रो भविष्यका लागि वन्यजन्तु” भन्ने मूल नाराका साथ २०औं वन्यजन्तु सप्ताह-२०७२ मिति २०७१ वैशाख १-७ गते सम्म विभिन्न क्षेत्रमा देहायमा उल्लेखित विविध चेतनामूलक कार्यक्रमहरुकोसाथ सम्पन्न भएको छ ।

(१) गैँडा गणना : मिति २०७१।९।२।२८ गतेदेखि यस निकुञ्जमा गैँडा गणना शुरुवात गरिएको थियो ।

(२) रेडियो सन्देश : २ ०७२ वैशाख १ गतेका दिन विहान २०औं वन्यजन्तु सप्ताह (वैशाख १-७) २०७२ को अवसरमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री कमलजङ्ग कुँवरज्यूबाट संरक्षणमा एकजुट भई लागौं भन्ने आवाहन गर्दै स्थानीय विभिन्न एफ.एम. मार्फत रेडियो सन्देश दिनु भएको थियो ।

२०औं वन्यजन्तु सप्ताह (वैशाख १-७) २०७२ को अवसरमा चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका प्रमुख संरक्षण अधिकृत श्री कमलजङ्ग कुँवरले दिनु भएको रेडियो सन्देश

आदरणीय दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरु,

नव वर्ष २०७२ को उपलक्ष्यमा समस्त नेपाली दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरुको सुख, शान्ति तथा समृद्धिको लागि हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु । जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले विगत १९ वर्ष देखि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय र मध्यवर्ती क्षेत्र उपभोक्ता समितिहरुले हरेक वर्ष वैशाख महिनाको पहिलो हप्ता देशव्यापी रूपमा वन्यजन्तु सप्ताह मनाउदै आएकोमा यस वर्ष २०औं वन्यजन्तु सप्ताह “हाम्रो भविष्यका लागि वन्यजन्तु” (Wildlife for Our Future) भन्ने नाराका साथ मनाउन लागिएकोमा यसको पूर्ण सफलताको लागि मध्यवर्ती क्षेत्रमा बसोबास गर्ने स्थानीय समुदाय, सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था, आमसञ्चार जगत र संरक्षणप्रेमी सबै महानुभावज्यूहरुको आवश्यक सहयोग, समन्वय र सहकार्यका लागि हार्दिक अपिल गर्दछु ।

वि.सं. २०३० असोज ४ गते स्थापित चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नेपालको पहिलो राष्ट्रिय निकुञ्ज हो । चितवन, नवलपरासी, मकवानपुर र पर्सा जिल्लामा फैलिएको यो राष्ट्रिय निकुञ्जको क्षेत्रफल ९३२ वर्ग कि.मी. रहेको छ । जसमध्ये करिब ७०% भू-भाग सालवन, १०% घाँसे मैदान, १७% नदीतटिय वन र ३% नदीले ओगटेको छ । नारायणी, राप्ती र रिजु यसका प्रमुख नदीहरु हुन भने यसमा मिसिने कैयौं सालैभरी बगि रहने अनगिन्ती स-साना खोलाहरुको अलवा ५८ वटा तालतलैयाहरु जिवन्त रहेका छन् । चुरेपहाडलाई सिरानी बनाई फैलिएको यस निकुञ्जमा ६८ प्रजातिका स्तनधारी जनावर, ५७६ प्रजातिका चराहरु, ४९ प्रजातिका उभयचर तथा सरिसृप, १२५ प्रजातिका माछा, १५० किसिमका पुतलीहरु, र ७१५ प्रजातिका वनस्पतिहरु पाईएका छन् । पाटेबाघ, एकसिङ्गे गैँडा, जङ्गली हात्ती, गौरीगाई लगायतका दुर्लभ वन्यजन्तुको साथै विश्वमै अति संकटापन्न अवस्थामा रहेका घडियाल गोही, सोंस (डल्फिन), खरमुजुरको उपस्थितीले गर्दा सन् १९८४ मा यो राष्ट्रिय निकुञ्ज विश्व सम्पदा सूचीमा सूचीकृत भएको कारणबाट राष्ट्रिय-अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमै यसको महत्व बढेको छ । चितवन उपत्यकामा सन् १९५० सम्म ८०० को संख्यामा रहेका एकसिङ्गे गैँडा अत्याधिक चोरी शिकार र वन विनाशका कारण सन् १९६० को दशकमा यो संख्या घटेर ६० देखि ७० वटा मात्र रहेका थिए । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको स्थापना पश्चात यो संख्या बढेर सन् २०११ को गणना अनुसार चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, यसको मध्यवर्ती क्षेत्र सामुदायिक वन र जिल्ला वन कार्यालय अन्तर्गतका संरक्षित वन र

सामुदायिक वनहरुमा ५०३ वटा गैँडा रहेका छन् । यो संख्या भारतको काजिरङ्गा राष्ट्रिय निकुञ्ज पछिको दोश्रो ठूलो संख्या हो । त्यसै गरी पाटेबाघ १२०, गौरीगाई ३१२, मगर गोही २४५ तथा घडियाल गोही ११३, डल्फिन २ र खरमुजुर ११ वटा रहेको ब्यहोरा सहस्र जानकारी गराउन चाहन्छु ।

त्यसैगरी यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने विसहजार ताल र यसका वरिपरीका तालतलैयाहरु सन् २००३ मा रामसार सुचीमा सुचीकृत भएको छ भने नेपालमा रहेका २७ वटा मध्ये निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने वरणडाभार गरी २ वटा क्षेत्रलाई महत्वपूर्ण पक्षी क्षेत्रको रूपमा घोषणा गरिएको छ । यस्तै वाल्मिकी आश्रम, पाँचपाण्डव, परसुरामकुण्ड, विक्रमवावा, त्रिवेणीधाम तथा गजेन्द्रमोक्षधाम जस्ता प्रख्यात धार्मिक स्थलहरुले पनि यस निकुञ्जको गरिमा वढाएको छ । विश्वका प्रख्यात ३५ वटा राष्ट्रिय निकुञ्जहरु मध्ये नेपालको चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज १९औँ स्थानमा परेको र बाघपाईने १३ मुलुकमा रहेका दर्जनौँ निकुञ्ज मध्ये यो निकुञ्ज पहिलो स्थानमा पर्नुले यसको महत्व राष्ट्रिय-अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा परिचित हुनु हामीसबैको लागि गौरवको विषय हो ।

यसका साथै निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रभित्र रहेका वन जंगलका कारण यस क्षेत्रको चुरे अन्य क्षेत्रको भन्दा कम विनाश भएको छ । फलस्वरूप तल्लो तटिय क्षेत्रको कृषिभूमि मरुभूमिकरण हुन र वाढी पैहोवाट धनजनको क्षति हुनबाट जोगाएको छ । निकुञ्जले गरेको आम्दानीको ३०-५०% रकम निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा बसोवास गर्ने स्थानीय समुदायको आर्थिक-सामाजिक अवस्थामा सुधार गर्न, जैविक विविधता संरक्षण गर्न संरक्षण चेतना अभिवृद्धि र आयआर्जन तथा सिप विकाश गर्न खर्च हुदै आएको छ । हालसम्म मध्यवर्ती क्षेत्रका स्थानीय समुदायलाई ६१ वटा सामुदायिक वन हस्तान्तरण भईसकेको छ भने सामुदायिक वनको संरक्षण, सम्बर्धन र सदुपयोग गरी उपभोक्ताका दैनिक उपयोगका वन पैदावारहरु सतत रूपमा आपूर्ति भई यसबाट २५,४२७ घरधुरीका करिब १४२,२५७ जनसंख्या लाभान्वित भएको ब्यहोरा हामी सबैमा विदितै छ ।

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको वातावरणीय, आर्थिक, सामाजिक, धार्मिक, सांस्कृतिक लगायतका बहुआयामिक महत्वका बावजुद पनि यसको संरक्षण, व्यवस्थापन र सदुपयोगमा थुप्रै समस्या र चुनौतीहरु हाम्रा सामु रहेका छन् । जसमध्ये वन्यजन्तुको चोरी शिकार तथा अंग प्रत्यङ्गको अवैध व्यापार, मानव-वन्यजन्तु वीचको द्वन्द्व, वासस्थान खण्डीकरण तथा अतिक्रमण, वन सम्पदा माथिको बढ्दो चाप, भौतिक संरचना निर्माण र मिचाहा प्रजातिको अतिक्रमण लगायतका समस्याहरु मुख्य रहेका छन् । यी समस्याहरु समाधानको लागि निकुञ्जको आवधिक योजना, प्रजाति संरक्षण कार्ययोजनाको निर्माण गरी योजनाबद्ध ढंगले सिमित स्रोत साधन स्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुदै आइरहेका छन् । यसका साथै पर्यापर्यटनको प्रवर्धनबाट आयआर्जन र रोजगारीका अवसरहरु श्रृजना गरी स्थानीय र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा टेवा पुऱ्याउने योजना रहे अनुसार गत आ.व.मा मात्र १ लाख ७३ हजार पर्यटकहरुले यस निकुञ्ज प्रवेश गरेको तथ्याङ्क रहेको छ भने यस आ.व.को फाल्गुण मसान्तसम्म १ लाख ४३ हजार पर्यटकहरुले निकुञ्ज प्रवेश गरी अवलोकन गरेका छन् । त्यसैगरी राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को प्रभावकारी कार्यन्वयन, विगत ३९ वर्षदेखि निकुञ्ज संरक्षणमा नेपाली सेनाको परिचालन, मजवुत सुराकी संयन्त्र, सहयोगी संघसंस्थाको उल्लेखनीय सहयोग, नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो, शसस्त्र प्रहरी, स्थानीय प्रशासन, जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय, लगायतका नेपालमा कानून कार्यान्वयन गर्ने निकायहरुको सहयोग र समन्वय, स्थानीय समुदाय र युवा समुहको सक्रिय सहभागिताका कारण विगत केही वर्ष देखि गैँडा, बाघ लगायतका दूर्लभ वन्यजन्तुको चोरी शिकार न्यून हुनु हामी सबैको लागि खुसीको कुरा हो ।

अन्तमा वन र वनस्पतिको संरक्षण विना न त वन्यजन्तुको अस्तित्व सम्भव छ न मानव जगतको नै । मानव-वन्यजन्तुको सह-अस्तित्वको खोजी नै हाम्रो तत्कालको मार्गदर्शन हो । पारिस्थिकीय प्रणाली सन्तुलन गरी पृथ्वीको अस्तित्व जोगाइ राख्न वन्यजन्तु र वनस्पति संरक्षणमा विशेष जोड दिनु अत्यावश्यक छ । वन्यजन्तु हाम्रा अमूल्य निधि हुन, भावी पुस्ताको नासो सबै मिली हस्तान्तरण गरौँ भन्ने आह्वान गर्दै संरक्षणमा विभिन्न तह र तप्काबाट टेवा पुऱ्याउनु हुने विभिन्न संघसंस्था, स्थानीय समुदाय, सञ्चारमाध्यम र सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै भविष्यका दिनमा पनि वन, वन्यजन्तु र जैविक विविधता संरक्षणमा आवश्यक सहयोग, समन्वय र सहकार्यका लागि सबैमा हार्दिक अनुरोध समेत गर्दछु ।

धन्यवाद ।

(३) भण्डोत्तोलन : २०७२ वैशाख १ गतेका दिन विहान निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत कमलजङ्ग कुँवर, श्री श्रीजङ्ग गण कसरा व्यारेकका गणपति श्री संजय देउजा र मध्यवर्ती क्षेत्र केरुङ्गा उपभोक्ता समिति अध्यक्ष श्री सनवहादुर तमाङ्गवाट क्रमशः राष्ट्रिय, विश्व सम्पदा सुची र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको भण्डा भण्डोत्तोलन गरी भण्डा फहराएर र वन्यजन्तु सप्ताहको व्यानर टाँसेर निकुञ्जको मुख्यालय कसरावाट २०७२ सालको वन्यजन्तु सप्ताहको शुभारम्भ गरिएको छ । उक्त अवसरमा

२०औँ वन्यजन्तु सप्ताह २०७२ को उद्घाटन समारोह

२०औं वन्यजन्तु सप्ताह २०७२ को उद्घाटन समारोह

एकआपसमा ब्राम्हणवाट वैदिकमन्त्रोच्चारणका साथ रातो टिका लगाई संरक्षण सम्बन्धी छलफलका साथ नयां वर्ष २०७२ को शुभकामना आदान प्रदान गरी संरक्षणमा अझ सशक्तढंगवाट लाग्न सवैलाई मन, वचन, कर्मले नववर्ष २०७२ ले अभै अभिप्रेरित गरौस भन्ने अपेक्षा र विश्वास गरिएको छ ।

(४) सरसफाई : २०७२।१।२ गतेका दिन निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र चितवनको गोन्द्राङ्ग-टिकौलीखण्ड जहाँ भरतपुर बजार र रत्ननगर बजार क्षेत्रबाट निस्केको फोहोरलाई राजमार्गको दायाँबायाँ अव्यवस्थित रूपमा फालेर प्रदुषण गरिएको थियो । उक्त फोहोरहरूलाई जम्मा गरी जलेलाई जलाएर र नजले किसिमका फोहोरलाई टेक्टरमा उठाई अन्यत्र लगी फोहर व्यवस्थापन गरी सरसफाई गरिएको थियो । उक्त कार्यक्रममा निकुञ्ज, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी, जिल्ला वन कार्यालय, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र, तराई भू-परिधि कार्यक्रम, सञ्चारकर्मी, युवा, महिला, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति, मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, पर्यटन व्यवसायी लगायतको उल्लेख्य सहभागिता रहेको थियो । यसै

कार्यक्रमका सहभागीहरू

गरी निकुञ्जभित्र जिप सफारी सञ्चालन गर्ने संस्थाहरू र निकुञ्ज कार्यालयको सहभागितामा निकुञ्ज भित्रको सौराहा देखि कसरा खण्डमा सरसफाई गरिएको थियो ।

(५) चरा अवलोकन : २०७२।१।३ गतेका दिन पुरानो पदमपुरको घाँसेफाँटा क्षेत्रमा, Bird Education Society (BES) का प्रतिनिधी र स्थानीय व्यक्तिहरू समेत भई चरा अवलोकन गरीएको थियो । सो क्रममा जम्मा ९६ प्रजातिका पंक्षीहरूको रेकर्ड गरिएको थियो ।

(६) बिसहजार तालको सरसफाई, च्याली र मगर गोही छोडिएको : २०७२।१।५ गतेका दिन निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने वरणडाभारको वन क्षेत्रमा रहेको सन् २००३ को अगष्टमा रामसार सुचीमा समावेश भएको बिसहजार तालमा घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा हुर्काइएका ३ वटा मगर गोहीलाई छोडिएको छ । त्यसै गरी स्थानीय उपभोक्ताहरू र विद्यार्थीहरूको सक्रियतामा वातावरण संरक्षण गरौं भन्ने सन्देश सहितको च्याली सहित बिसहजार तालको वरपरको फोहर व्यवस्थापन लगायत उक्त तालको जलकुम्भी निकाली सरसफाई समेत गरिएको थियो ।

कार्यक्रमका सहभागीहरू

(७) घडियाल गोहीलाई प्राकृतिक वासस्थानमा छोडिएको : २०७२।१।७ गतेका दिन यस कार्यालयको कसरा स्थित घडियाल संरक्षण प्रजनन केन्द्रमा हुर्काइएका घडियाल गोहीलाई प्राकृतिक वासस्थानमा छोड्दै जाने क्रममा वन्यजन्तु सप्ताहको अवसरमा लक्ष्मी उच्च मा.वि.का इकोक्लवका विद्यार्थीहरूको उपस्थितिमा देहाय बमोजिम नाप साईज भएका २०६६ (सन् २००९) सालमा जन्मेका १० वटा (३ भाले र ७ पोथी) घडियाल गोहीलाई कसरा स्थित राप्ती नदीमा छोडिएको थियो (तालिका १५) ।

घडियाल गोही राप्ती नदीमा छोड्दै

उक्त कार्यक्रममा उपस्थित विद्यार्थीहरुले पालैपालो गरेर नदीमा बनाईएको Soft-Release Enclosure मा घडियाल गोही छोड्नुभएको थियो । घडियाललाई प्रजनन केन्द्रबाट हावा छिर्ने काठको बक्सा ((२६x३२x२२२ से.मी.)मा राखी राप्तीको किनारा सम्म गाडीमा राखेर सुरक्षित तवरले लगिएको थियो । Soft-Release Enclosure बनाएर छोड्

नुको मुख्य कारण सानो पोखरीमा हुर्काइएको गोहीलाई एकै चोटी ठूलो नदीमा छोड्दा नआतिओस र उसलाई Acclimatize हुनको लागि यस्तो कार्य गरिएको हो । त्यसरी Enclosure मा गोही छोडी सकेपछि केही दिन त्यहीं वस्छ र पछि उ आफैले तोडेर उसको खाना माछाको खोजिमा नदीमा जाने गर्दछ ।

तालिका १५ : राप्तीमा छोडिएका घडियाल गोहीको विवरण

क्र.सं.	व्याच (वर्ष)	लम्बाइ (से.मी.)		लिङ्ग	तौल (कि.ग्रा.)	मार्किङ्ग नम्बर
		पुच्छर सम्म शरिरको पुरा लम्बाई	पुच्छर बाहेकको शरिरको लम्बाई			
१	२००९ (२०६६)	२०६	१२१	पोथी	२६।००	२४९
२	२००९ (२०६६)	१८०	१०४	पोथी	१७।००	२५०
३	२००९ (२०६६)	१९२	११०	पोथी	१८।५०	२५१
४	२००९ (२०६६)	१९२	१११	पोथी	१८।५०	२५२
५	२००९ (२०६६)	१८६	१०३	भाले	१५।५०	२५३
६	२००९ (२०६६)	१९२	११०	पोथी	१९।००	२५४
७	२००९ (२०६६)	१९२	१०८	पोथी	१९।५०	२५५
८	२००९ (२०६६)	१८१	१०१	पोथी	१५।००	२५६
९	२००९ (२०६६)	२२९	१३२	भाले	३३।००	२५७
१०	२००९ (२०६६)	२०२	११५	भाले	२४।५०	२५८

(भ) अन्तरराष्ट्रिय जैविक विविधता दिवस २०१५

“Biodiversity for Sustainable Development” भन्ने मूल नाराका साथ अन्तरराष्ट्रिय जैविक विविधता दिवस मे २२, २०१५ मिति २०७२।२।८ गते चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा जनचेतनामुलक विविध कार्यक्रमका साथ सम्पन्न भएको छ । सो अवसरमा पटिहानीको छितामाई देखि माडीको बोटेसिमरा जोड्ने १३ कि.मि. नयाँ निर्माण भएको पर्यटक पदमार्गमा मिति

कार्यक्रमका सहभागीहरु

२०७२/२१/८ गते मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरूलाई पदमार्गको अवलोकन भ्रमण गराई शुभारम्भ गरियो । चितवनको माडी क्षेत्रमा पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन र मानव वन्यजन्तुको द्वन्द्व न्युनीकरण विषयमा बघौडा उपभोक्ता उपसमिति बसन्तपुर माडीमा उक्त टोलीको अन्तरक्रिया कार्यक्रम भएको थियो ।

राहत कोषमा रकम जम्मा

गोरखा जिल्लाको वारपाक केन्द्र विन्दु वनाई मिति २०७२ वैशाख १२ गते शनिवार दिउँसो करिब १२ वजेको समयमा गएको विनाशकारी महाभुकम्प र यसका पराकम्पनमा परि जीवन गुमाउन पुगेका परिवार, घाईते एवं धनजनको क्षति भएका पिडितहरूलाई राहत पुगोस भन्ने उद्देश्यले चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका (निकुञ्ज तथा हात्तीसार) कर्मचारीहरु, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरु र सो समितिका कर्मचारीहरु, व्यवस्थापन समिति तथा यस अन्तर्गतका २२ वटा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट जम्मा भएको राहत सहयोग रकम रु ११,९५,३४१.९३ (अक्षरुपी एघार लाख पन्चानव्वे हजार तिन सय एकचालिस रुपैया त्रियानव्वे पैसा) अन्तरराष्ट्रिय जैविक विविधता दिवस २०१५ को अवसरमा २०७२ जेष्ठ ८ (May 22, 2015) गते प्रधानमन्त्री दैविक प्रकोप राहत कोषमा जम्मा गरिएको छ ।

(ब) विश्व वातावरण दिवस २०१५

“एउटै पृथ्वी सात अरब सपना दिगो उपयोग हाम्रो चाहना (Seven Billion Dreams One Planet. Consume with Care)” भन्ने मूल नाराका साथ चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रमको आयोजना गरी विश्व वातावरण दिवस जुन ५, २०१५ (मिति २०७२ जेठ २२ गते) मनाइएको छ । यस अवसरमा देवनगरबाट विसहजारताल जाने बाटो सरसफाई, गुन्द्रही ढकाहा मध्यवर्ती सामुदायिक वन क्षेत्र अमलटारीमा वृक्षारोपण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । सो अवसरमा चितवन जिल्लामा कार्यरत विभिन्न सञ्चार माध्यमका सञ्चारकर्मीहरूलाई पटिहानीको छितामाई देखि जर्नेली हुँदै माडीको बोटेसिमरा सम्म शुरु गरिएको नयाँ पर्यटक पदमार्गको अवलोकन भ्रमण गराइयो र उक्त टोलीले बघौडा उपभोक्ता उपसमिति, बसन्तपुर माडीमा पर्यापर्यटनको प्रवर्द्धनका सम्बन्धमा अन्तरक्रिया कार्यक्रम गरेको थियो । त्यसैगरी वातावरण संरक्षण शिक्षक मञ्च चितवनका विभिन्न क्षेत्रका २० जना शिक्षकहरूलाई सोही अवसरमा निकुञ्जको संरक्षण, व्यवस्थापन, प्रजनन केन्द्रको महत्व लगायतका विषयमा जानकारी दिने उद्देश्यले अवलोकन भ्रमण गराइएको थियो ।

विश्व वातावरण दिवस २०१५ को अवसरमा मिति २०७२/२१/२२ गते गैंडा, हात्ती, बाघ, भालु, बँदेल लगायतका वन्यजन्तुबाट घाईते तथा मृत्यु भएका मध्यवर्ती क्षेत्रमा बसोबास गर्ने स्थानीय बासिन्दाहरूको नर्सरी देखि कक्षा १२ सम्म अध्ययनरत १० जना विद्यार्थीहरूलाई निकुञ्जको कार्यक्रमबाट प्रति व्यक्ति रु. १२,०००/- (बाह्र हजार) का दरले र मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रमबाट ३० जना विद्यार्थीलाई रु. १००००/० (दश हजार) का दरले गरी जम्मा रु. ४,२०,०००/० (चार लाख विस हजार) छात्रवृत्ति वितरण गरिएको छ ।

(ट) नागरिक बडापत्र/साईनबोर्ड/सूचनाबोर्ड

यस कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कामहरु, काम सम्पन्न गर्न लाग्ने समय, कामको प्रक्रिया लगायतका कुराहरु उल्लेख गरी सर्वसाधारण सबैलाई सजिलै सेवा सुविधा उपलब्ध हुन सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले नागरिक बडापत्र, आगन्तुकहरुलाई निकुञ्जबारे सूचना तथा पथ प्रदर्शन गर्न सघाउ पुऱ्याउने हेतुले यस निकुञ्जको कसरा स्थित राप्ती पुल, वनकट्टा पोष्ट, टिकौली, गोन्द्राङ्ग, सौराहा, अमलटारी, बगाईमा निकुञ्ज सम्बन्धि ऐन नियम तथा ट्राफिक संकेत सहितको होडिङ्गबोर्डहरु राखिएको छ । पर्यटकहरु प्रवेश गर्ने अन्य नाकाहरुमा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र छुट्टयाइएको नक्शाहरु, घडियाल गोही संरक्षण प्रजनन केन्द्र कसरामा गोही, कछुवा, सर्प, छेपारो लगायतका घस्रने प्रजातिका सूचना बोर्ड तथा जानकारी मुलक सामग्रीहरु (Displays) राखिएको छ । सौराहा प्रवेशद्वारमा रहेको आगन्तुक केन्द्र (Visitor center) मा नयाँ सूचनाहरु थप गरिएको छ । यस प्रकारका सामग्रीहरु राख्दा राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र सम्बन्धी जानकारी लिन चाहने संघसंस्था तथा व्यक्तिहरुलाई सहयोग पुगेको छ ।

नागरिक बडापत्र

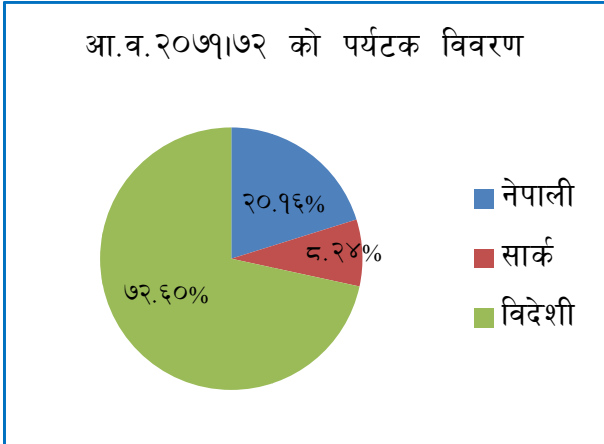
६. पर्या-पर्यटन

(क) पर्यटन

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नेपालको तेस्रो पर्यटक गन्तव्यको रूपमा स्थापित भएको छ । अपार जैविक विविधताको धनी यस निकुञ्ज स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकहरुको आकर्षण बनेको छ । यस निकुञ्जको राजश्व आम्दानीको प्रमुख स्रोत पर्यटन हो । पर्यटकलाई आकर्षित गर्न वन्यजन्तु विचरण भई रहेको दृश्य अवलोकनको लागि विभिन्न स्थानहरुमा टावर निर्माण, जीप सफारी, पैदलयात्रा, डुङ्गा विहार, हात्ती

सफारी आदि सेवाहरु निरन्तर उपलब्ध छन् । सौराहा संग्रहालय, गोही संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र, हात्ती प्रजनन केन्द्र, थारु सांस्कृतिक सूचना केन्द्रको स्थापना, होमस्टेको शुरुवात र संचालनले पर्या-पर्यटन व्यवसाय प्रवर्धनमा टेवा पुगेको छ । व्यवसायिक पर्या पर्यटन सेवा प्रदान गर्नको लागि नेचर गाईड तालिम जस्ता कार्य संचालन गरिएका छन् । यस निकुञ्जको स्थापनाकाल देखि आ.व. ०७१/०७२ सम्ममा २६,४७,४५२ जना पर्यटकहरुले निकुञ्जको भ्रमण गरेको तथ्यांक अनुसार २४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

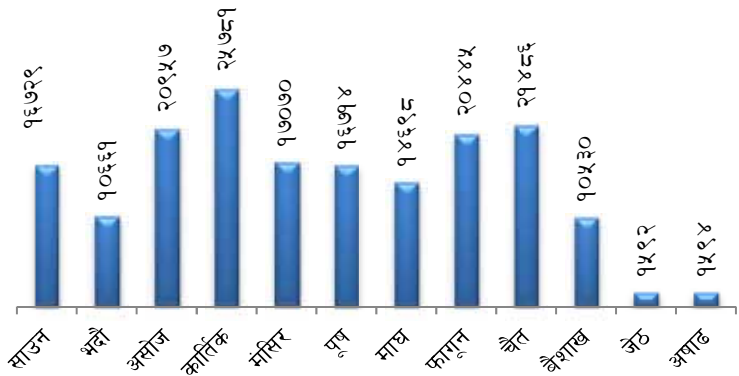
यस निकुञ्जको भ्रमण गर्ने पर्यटकहरुको संख्यामा क्रमिक वृद्धि भई पछिल्ला वर्षहरुमा वार्षिक १ लाख ५० हजार भन्दा बढी पर्यटकहरु ले निकुञ्जको अवलोकन गरेको तथ्यांकबाट देखिन्छ । यस आ.व.मा १,२७,६३९ विदेशी, १४,६८९ सार्कमुलुक र ३५,९२९ नेपाली गरी १,७८,२५७ जना पर्यटकहरुले निकुञ्जको भ्रमण गरेका छन् (अनुसुची २५) । यस निकुञ्जमा आएका पर्यटकहरु मध्ये ७१.६० % विदेशी, ८.२४% सार्कमुलुकका र २०.१६% नेपालीहरु रहेका छन् । गत आ.व.को तुलनामा यस आ.व.मा पर्यटक संख्या ४८३२ (२४.५५%) ले बढेको देखिन्छ । निकुञ्जको सुनाचुरी, खगेन्द्रमल्ली, सौराहा, घटगाई, कसरा, वनकट्टा, भिम्ले, कुजौली, लौखानी र अमलटारी गरी १० स्थानबाट पर्यटकहरुलाई निकुञ्ज प्रवेश गर्ने सुविधा दिइएकोमा सुनाचुरी र खगेन्द्रमल्लीमा पर्यटक गतिविधी शुन्य रहेको छ भने सबभन्दा बढी १,५८,५०७ (८८.९२%) सौराहाबाट र सबैभन्दा कम १६२ (०.०९%) जना कुजौली प्रवेशद्वारबाट प्रवेश गरेको पाइयो ।

यस आ.व.मा निकुञ्ज प्रवेश गरेका पर्यटकहरु मध्ये सबैभन्दा बढी (२५७८१ जना) कार्तिक र सबैभन्दा कम (१५९२ जना) जेष्ठ महिनामा रहेको छ ।

आ.व. ०७१।७२ को मासिक पर्यटक विवरण

(ख) हात्ती प्रजनन केन्द्र र घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा भ्रमण गरेका पर्यटक विवरण

यस आ.व.मा हात्ती प्रजनन केन्द्र, खोरसोर र घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र, कसरामा अवलोकन भ्रमण

गरेका पर्यटकहरूको विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ । उक्त केन्द्रमा जाने पर्यटकहरूलाई लगाइएको शुल्क राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहाबाट व्यवस्थापन गरिएको छ (तालिका १६) ।

तालिका १६ : हात्ती तथा घडियाल प्रजनन केन्द्रमा प्रवेश गरेका पर्यटकहरूको विवरण

हात्ती प्रजनन केन्द्र, खोरसोर					घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र, कसरा				
२०७१ श्रावण - २०७२ असार					२०७१ श्रावण - २०७२ असार				
क्र.सं.	पर्यटक	संख्या	शुल्क दर रु.	जम्मा	क्र.सं.	पर्यटक	संख्या	शुल्क दर रु.	जम्मा
१	विदेशी	६४१६१	५०१-	३२०८०५०।०	१	विदेशी	१९७४६	१००१-	१९७४६००।०
२	सार्क	४२१३	२५१-	१०५३२५।०	२	नेपाली	३००९६	२०१-	६०१९२०।०
३	नेपाली	४४४१८	१०१-	४४४१८०।०					
जम्मा		४१३४८		३४,१८,७००।०	जम्मा		७९६९		२५,७६,५२०।०

(ग) राजश्व विवरण

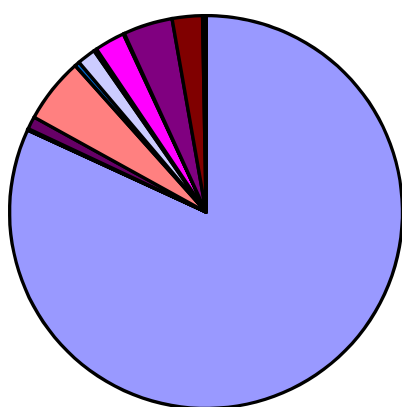
यस निकुञ्जको स्थापनाकाल देखि आ.व. ०७१/७२ सम्ममा कुल राजश्व आम्दानी रु.१,८३,०९,६६,९७७।०० भएको तथ्यांकबाट देखिन्छ (अनुसूची २६) । स्थापना कालमा वार्षिक रु. १,७२९। रहेको राजश्व आ.व. ०७१/७२ मा आइपुग्दा मुल्य अभिवृद्धि कर (रु. १०४४५३७९) बाहेक

वार्षिक रु.२४,६५,२८,६८०।२३ पुगेको छ । आन्तरिक राजश्व विभाग, नीति विश्लेषण शाखाको च.नं. ३६ मिति २०७१।८।२ को पत्रवाट लेखि आए बमोजिम मिति २०७१।९।२२ गतेको राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागको निर्णयानुसार प्रवेश शुल्कमा १३% मुल्य अभिवृद्धि कर मिति २०७१।११।१ गतेदेखि लागु गर्ने निर्णय गरेको छ । यस निकुञ्जको पछिल्लो १० वर्षको राजश्व निम्नानुसार रहेको छ ।

राजश्व विवरण (रु. हजारमा)

निकुञ्जको राजश्व आम्दानीको मुख्य स्रोत पर्यटक प्रवेश शुल्क रहेको छ। यस आ.व.को कुल राजश्व रु. २४,६५,२८,६८०।२३ मध्ये रु. २१०३६२६६७।५६ (८५.३३%) पर्यटक प्रवेश शुल्कबाट प्राप्त भएको छ।

७. संरक्षणका मुख्य साभेदार संस्थाहरू

यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको संरक्षण एवं विकासका लागि राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष, डब्लु.डब्लु.एफ. नेपाल र पंक्षी संरक्षण संघ नेपाल (बि.सि.एन.) मुख्य साभेदारका रूपमा रहेका छन्। नेपाल सरकारले डब्लु.डब्लु.एफ. नेपालको आर्थिक सहयोगमा तराई भू-परिधि कार्यक्रम र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषले जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र मार्फत विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरेका छन्। त्यस्तै पंक्षी संरक्षण संघ नेपाल र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष मार्फत कसरामा गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको व्यवस्थापन तथा प्राकृतिक वासस्थानमा गिद्धको संरक्षणमा सहयोग पुऱ्याउँदै आएको छ।

७.१ तराई भू-परिधि र हरियो वन कार्यक्रम

तराई भू-परिधि भन्नाले नेपालको पूर्वमा बागमती नदी देखि पश्चिममा भारतको यमुना नदीसम्मको वृहत भूमिलाई जनाउँछ। यो करिब ४९,५०० वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ। यस क्षेत्रभित्र नेपालको पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष देखि भारतको राजाजी राष्ट्रिय निकुञ्ज सम्म गरी १३ वटा संरक्षित क्षेत्रहरू (नेपालमा ६ वटा र भारतमा ७ वटा) समेटिएका छन्। नेपालका संरक्षित क्षेत्रहरूमध्ये पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज, कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज र शुक्लाफाँटा वन्यजन्तु आरक्ष पर्दछन्।

विश्वमै अद्वितीय रूपमा रहेको भू-परिधि क्षेत्रको जैविक विविधताको संरक्षण गरी पारिस्थितिकीय अक्षुण्णता कायम

राख्ने र यहाँका बासिन्दाको दिगो जीविकोपार्जनको व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने तराई भू-परिधि कार्यक्रमको परिकल्पना रहेको छ भने तराई तथा चुरे क्षेत्रको जैविक विविधता, वन र भू तथा जलाधार क्षेत्रको संरक्षण गरी यहाँको पारिस्थितिकीय, आर्थिक तथा साँस्कृतिक अखण्डता कायम राख्ने यसको लक्ष्य रहेको छ। यसले मुख्यतया प्रजाति तथा पारिस्थितिकीय प्रणालीको संरक्षण, दिगो वन व्यवस्थापन, संस्थागत सक्षमता तथा समन्वय, दिगो जीविकोपार्जन, मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनीकरण, वैकल्पिक उर्जा, शैक्षिक सचेतना तथा क्षमता विकास जस्ता कृयाकलापहरू सञ्चालन गर्दछ।

यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा डब्लु.डब्लु.एफ.नेपालको आर्थिक सहयोगमा मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन उपभोक्ता समिति मार्फत तराई भू-परिधि कार्यक्रम र हरियो वन कार्यक्रमले सञ्चालन गरेका कार्यहरूको विवरण अनुसुची १ (ख) र (ग) मा समावेश गरिएको छ।

७.२ राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र

नेपालको प्राकृतिक सम्पदा, जैविक विविधता संरक्षण, अध्ययन अनुसन्धान तथा व्यवस्थापनमा नेपाल सरकारका प्रयासहरूलाई सहयोग गर्ने उद्देश्यका साथ २०३९ सालमा तत्कालिन श्री ५ महेन्द्र प्रकृति संरक्षण कोषका नाममा एक स्वायत्त नाफारहित गैरसरकारी संस्थाको रूपमा ऐनद्वारा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषको स्थापना गरिएको थियो। चितवनको सौराहामा रहेको जैविक विविधता संरक्षण

केन्द्रले चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, मध्यवर्ती क्षेत्र तथा बरण्डाभार लगायतका आसपासका वन क्षेत्रमा जैविक विविधताको अध्ययन अनुसन्धान तथा संरक्षणमा सहयोग गर्ने, क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र स्थानीय बासिन्दाहरूको दिगो जीविकोपार्जनमा सहयोग पुऱ्याउने स्वदेश तथा विदेशका विश्व विद्यालयमा विभिन्न तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको अध्ययन तथा अनुसन्धानमा सहयोग पुऱ्याउने, मानव वन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व न्यनीकरणमा सहयोग पुऱ्याउने,समस्यामूलक वन्यजन्तुको उद्धार, पालन पोषण जस्ता प्राविधिक कार्य जस्ता कार्यक्रमहरू स्थापनाकाल (सन् १९८९) देखि नै गर्दै आएको छ ।

यस निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रमा राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्रबाट आ.व.०७१।७२ मा गरिएका कार्यक्रमहरूको विस्तृत विवरण **अनुसुची १ (घ)** मा समावेश गरिएको छ ।

८. विशिष्ट महानुभावहरूबाट निकुञ्ज भ्रमण

(क) मिति २०७१।४।२३ गते एकिकृत नेकपा माओवादीका अध्यक्ष, संविधान सभाका सदस्य एवं पूर्व प्रधानमन्त्री मा. श्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डज्यूले निकुञ्जको बारेमा जानकारी लिँदै हात्ती सफारी गरी यस निकुञ्जको र यसै निकुञ्जमा रहेको घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको अवलोकन भ्रमण गर्नु भएको छ ।

(ख) मिति २०७१।७।१७ गते तदनुसार Nov 3, 2014 का दिन नेपालले गैँडा बाघ लगायतका दुर्लभ वन्यजन्तुको चोरी शिकार तथा त्यसको अंगको अवैध व्यापार नियन्त्रण गर्न खेलेको भूमिका र नेपालले गैँडा संरक्षणमा शुन्य चोरी शिकार वर्ष मनाएको सन्दर्भमा जानकारी लिन तथा संरक्षणको प्रयास र यसबाट भएको पर्यापर्यटन

विकासको बारेमा स्थलगत अध्ययन अवलोकनको लागि अमेरिकन राजदुतावास मार्फत अमेरिकाका वातावरण सम्बन्धि उच्चस्तरका पदाधिकारीहरूको भ्रमण भएको छ । उक्त अवसरमा यस निकुञ्जले गरेका कार्यहरूको बारेमा प्रमुख संरक्षण अधिकृतबाट प्रस्तुतिकरण गरी छलफल भएको थियो ।

(ग) मिति २०७१ मंसिर १२ देखि १४ सम्म माननीय, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्री श्री महेश आचार्यज्यू यस निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रमा जंगल सफारी, हात्ती सफारीबाट अवलोकन भ्रमण गर्नु भएको छ । भ्रमणका अवसरमा निकुञ्ज संरक्षण तथा व्यवस्थापन र यसको समस्याहरूको बारेमा जानकारी एवं छलफल भएको थियो । निकुञ्जमा रहेको घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको पनि अवलोकन भ्रमण गर्नु भएको छ ।

(घ) मिति २०७१ साल मंसिर १९ गते तदनुसार Dec 6, 2014 का दिन United Nations Office on Drugs and Crime Control (UNODC) का Executive Director श्री Yury Fedotov र South Asia Representative श्री Gitina Allentic ले यस निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण गर्नु भएको छ । भ्रमणका अवसरमा वन्यजन्तुको चोरी शिकार नियन्त्रण तथा समग्र निकुञ्जको संरक्षण र व्यवस्थापनको बारेमा जानकारी लिन भएको र साथै सोही क्रममा जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईमा रहेको प्रमुखहरूसंग अन्तरक्रिया गर्नु भएको थियो ।

त्यसैगरी यस आ.व.मा यस निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण गर्नु हुने विशिष्ट महानुभावहरूको विस्तृत विवरण **अनुसुची २७** मा उल्लेख गरिएको छ ।

घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा एनेकपा माओवादीका अध्यक्ष एवं पूर्व प्रधानमन्त्रीज्यू

UNODC team

(ड) IUCN Advisory Mission to the Chitwan National Park, Nepal: चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्रबाट निर्माण गर्नका लागि प्रस्ताव गरिएका पूर्व पश्चिम विद्युतीय रेल मार्ग, हुलाकी सडक, अप्टिकल फाइबर लाईन, अन्डरग्राउन्ड विद्युतीकरण, बाल्मिकि आश्रम त्रिवेणीधाम जोड्ने भोलुङ्गे पुल लगायतका पूर्वाधारहरुको स्थलगत निरीक्षण, अनुगमन, स्थानीय सरोकारवाला संग बैठक गरी सम्बन्धित निकायहरुलाई विश्व सम्पदासंग सम्बन्धित विषयमा उठेका सवालहरुलाई समाधान गर्न सहयोग गर्ने हिसावले IUCN Advisory Mission of LAURA HELSKANEN, Natural Heritage Co-ordinator, UNESCO को संयोजकत्वमा आएको टोलीले मिति २०७२।३।१ देखी २०७२।३।४ सम्म त्रिवेणी, माडी, ठोरी, कसरा, मेघौली र सौराहामा सम्पन्न भयो ।

८. सृजनशिल कार्य

(क) निकुञ्जमा सोलार बत्ती जडान

निकुञ्ज संरक्षण र व्यवस्थापनको लागि निकुञ्ज भित्रका अधिकांश पोष्टहरुमा विद्युतको सुविधा थिएन । टुकी बालेर बस्नु पर्ने र संचारको लागि मोवाईलको ब्याट्री चार्ज गर्न असुविधा रहेको थियो । निकुञ्ज संरक्षणका लागि घना जंगलको बीचमा वसेर अहोरात्र काम गरी रहेका सुरक्षाकर्मी र निकुञ्ज तथा हात्तीसारका कर्मचारीको न्यूनतम आवश्यकता पूर्तिको लागि निकुञ्ज स्थापनाको ४० वर्ष पछि हेडक्वाटर कसरा लगायत सम्पूर्ण पोष्टहरुमा सोलार बत्ती जडान गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । जस अन्तर्गत पहिलो चरणमा गत आ.व. मा रु. ९,३४,०००।०० खर्चमा ४० वाटको प्यानल, ३५ एम्पियरको ब्याट्री सहित क्षमताको २० वटा पोष्टमा सोलार बत्ती जडान कार्य सम्पन्न भएको थियो । उक्त खर्च मध्ये रु ६,४१,०००।००

सुखिभार पोष्टमा जडान गरिएको सोलार

मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रम र बांकी रु. २,९३,०००।०० बाघमारा/चित्रसेन/वाटुली पोखरी/दक्षिणकाली/वनदेवी बरण्डाभार/नवज्योती र टिकौली मध्यवर्ती सामुदायिक वनबाट प्राप्त भएको थियो ।

यस अ.व.मा तराई भू-परिधि कार्यक्रमको रु. ४,१०,३७९।०० र वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रिय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना (IDA–Window opportunity) रु. १,०६,६२५।०० गरी जम्मा रु. ५,१७,००४।०० लागतमा निकुञ्जको २८ वटा पोष्टहरुमा नयाँ सोलार बत्ति जडान, सोलार मर्मत तथा स्तरोन्नती गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । त्यसै गरी WWF नेपालको रु. ४,१३,४०८।०० सहयोगमा १५० वाटको प्यानल, १५० एम्पियर (१२ भोल्ट) को ब्याट्री सहितको ७ वटा पोष्टमा सोलारको स्तरोन्नती गरिएको छ ।

निकुञ्ज कार्यालय कसरामा लोडसेडिङको समयमा दैनिक कार्यालयको काममा बाधा नपुगोस भन्ने उद्देश्यले गत आ.व.मा IDA Program अन्तर्गत जडान गरिएको सोलार बत्ति यस आ.व.मा रु. १,७२,१५८।०० लागतमा मर्मत, स्तरोन्नती र सोलार ब्याट्री राख्ने घर निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

(ख) निकुञ्जका हात्तीहरुलाई सिक्रीमुक्त (Chain free) गराउने कार्य सम्पन्न

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा हाल रहेका १५ वटा हात्तीसारमा इलाफेन्ट एड इन्टरनेशनल, अमेरिका (Elephant Aid International-EAI, USA) को आर्थिक र प्राविधिक सहयोगमा सोलारबाट सञ्चालित कोराल फेन्स (चेन फि) (Corral fence-Chainfree) सम्पन्न भएको छ । Chain free को अर्थ नै pain free भन्ने बुझिन्छ । यसको मुख्य फाइदा भनेको हात्तीलाई चेनले बांधेर राख्नु नपर्ने र हात्ती खुल्ला हंदा हात्तीको स्वस्थमा पनि सहयोग पुग्नेछ । यसबाट हात्ती र हात्तीसारको सम्बन्ध सुमधुर बन्ने, हात्ती कोरालभित्र स्वतन्त्र रुपमा हिंडडुल गर्ने, रुखमा अडेस लाग्ने, धुलो शरिरमा छर्कने लगायतका गतिविधी गर्दछ । कोरालभित्र रहंदा जंगली हात्ती आई क्षति पु-याउन नसक्ने हुन्छ । रुखको छहारीमा बसी घाम र पानीबाट जोगिन सक्छ । प्रत्येक हात्तीको लागि छुट्टाछुट्टै कोराल निर्माण गरिएको छ । एउटा हात्तीको लागि ०.२१ हेक्टर क्षेत्रफलमा ४५ वटा र समूहमा हात्ती राख्नको लागि ३ वटा ०.६३ हेक्टर क्षेत्रफलमा कोराल निर्माण भएको छ । एक कोराल निर्माण गर्नको लागि रु. ८ लाख ५० हजार खर्च भएको छ । १५ हात्तीसारमा ६३ वटा हात्तीको

लागि निर्माण भएको कोरालको जम्मा खर्च १ करोड ८२ लाखभन्दा बढि रहेको छ । यस कार्यमा स्थानीय सामग्री र कामदारको खर्च चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयबाट व्यहोरिएको छ । यसको साथै उक्त हात्तीसारमा हात्तीको लेंडा (दिशा) कोरालबाट सरसफाई गर्नको लागि सावेल र टूली समेत उपलब्ध गराइएको छ ।

यस आ.व.मा सौराहा र खोरसोर २ स्थानमा कोराल फेन्स निर्माण सम्पन्न गरी हालसम्म खगेन्द्रमल्ली, अमृते, कछुवानी, वेलसर, कसरा, सुखिभार, मेघौली, बाघमारा, खोरिया मुहान, गिद्धेनी, कुजौली, दिव्यपुरी र लामिचौर हात्तीसारमा समेत गरी जम्मा ४८ वटा कोराल फेन्सिङको कार्य सम्पन्न भएको छ । अबका दिनमा हात्तीको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार आउन सक्ने अपेक्षा राखिएको छ ।

सौराहा हात्तीसारमा निर्माण गरिएको कोराल फेन्स

१०. छात्रवृत्ति वितरण

निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रको गाउँबस्ती तथा मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा गैडा, बाघ, हात्ती, भालु, बदेल लगायतका वन्यजन्तुहरुबाट मानवीय, पशुधन, घरगोठ, अन्नवाली लगायतका धनजनको क्षति हुने गरेको छ । मानव-वन्यजन्तु द्वन्द्व न्यूनीकरणका लागि मध्यवर्ती क्षेत्रमा विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुँदै आएको छ । वन्यजन्तुको आक्रमणमा परी मृत्यु तथा घाइते भएका मानिसहरुका ४० जना बालबालिकाहरुलाई यस आ.व. मा मिति २०७२ जेठ २२ गते विश्व वातावरण दिवस २०१५ को अवसरमा छात्रवृत्ति वितरण गरियो । राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजनातर्फको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमबाट जनही रु. १२ हजारका दरले १० जनालाई रु. १ लाख २० हजार छात्रवृत्ति वितरण भएको थियो भने मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रमतर्फको स्वीकृत कार्यक्रमबाट जनही रु. १० हजारका दरले ३० जनालाई रु.३ लाख गरी जम्मा ४

लाख २० हजार छात्रवृत्ति वितरण गरियो । छात्रवृत्ति पाउने बालबालिकाहरुको विवरण **अनुसुची २८क** मा उल्लेख गरिएको छ ।

त्यसै गरी पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज, कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र, बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज र शुक्लाफाँटा वन्यजन्तु आरक्ष कार्यालयमा काम गर्ने कर्मचारीहरु कामको सिलसिलामा मृत्यु तथा घाइते भएकाहरुको सन्ततिको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले डब्लु डब्लु एफ नेपालको आर्थिक सहयोगमा स्थापना गरिएको संरक्षित क्षेत्रमा कार्य गर्ने कर्मचारीको सन्ततिको क्षमता अभिवृद्धि तथा छात्रवृत्ति कोषबाट छात्रवृत्ति वितरण सम्बन्धि निर्देशिका २०७१ वमोजिम यस निकुञ्जको अमलटारीमा मिति २०७१।११।१९ देखि ऐ. २३ सम्म संचालित ३१औं वार्डेन सेमिनार तथा १३औं मध्यवर्ती क्षेत्र सञ्जालको बैठकमा माननीय वन तथा भू-संरक्षण मन्त्री श्री महेश आचार्य ज्यू लगायतबाट २१ जना विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति वितरण गरिएको छ । छात्रवृत्ति प्राप्त गर्ने विद्यार्थीहरुको विवरण **अनुसुची २८ख** मा उल्लेख गरिएको छ ।

११. अतिक्रमण नियन्त्रण कार्यदलको बैठक

जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुर र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएको अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गर्नको लागी जिल्लास्तरीय अतिक्रमण नियन्त्रण कार्यदलको मकवानपुरको बैठक कार्यदलका संयोजक एवं मकवानपुर जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री राम प्रसाद थपलियाज्यूको अध्यक्षतामा मिति २०७२।३।२९ गते सम्पन्न भएको छ । यसै गरी जिल्ला वन कार्यालय चितवन र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएको अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गर्नको लागी जिल्लास्तरीय अतिक्रमण नियन्त्रण कार्यदलको चितवनको बैठक कार्यदलका संयोजक एवं चितवन जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री विनोद प्रकाश सिंहको संयोजकत्वमा मिति २०७२।३।२४ गते सम्पन्न भएको छ । कार्यदलको निर्णयानुसार तथ्याङ्क अद्यावधि धक गर्ने कार्य शुरु भैरहेको छ । आ.व. २०७०/७१ मा सर्वेक्षण गरिएको अतिक्रमणको सारांश विवरण **अनुसुची २९** मा उल्लेख गरिएको छ ।

१२. विविध

(क) सोंस (Dolphin) देखा परेको

यस आ.व.मा निकुञ्ज क्षेत्र अन्तरगत नारायणी नदीको त्रिवेणी क्षेत्रमा ३ वटा सोंस (Ganges River Dolphin) वैज्ञानिक नाम *Platanista gangetica* देखा परेको छ। गत वर्ष हिउँदे चरा सर्वेक्षणको क्रममा नारायणी नदीको बगुवन देखि त्रिवेणी क्षेत्रको विचमा पर्ने कठौना/भेलौजी क्षेत्र (GPS location; 0791606,3048045) मा मिति २०७०।१०।१९ गते २ वटा सोंस देखिएको थियो।

(ख) वन ककुर देखा परेको

मिति २०७१ चैत्र २२ देखि चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको दक्षिणतर्फको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेको सोमेश्वर चुरे पहाडमा बाघ तथा अन्य प्रजातिहरूको प्रारम्भिक सर्वेक्षणको क्रममा (GPS location :27.3891900 84.5257700,

वन ककुर

27.3424000 84.6499600, 27.3276300 84.6880100, 27.3276600 84.7015800) मा राखिएको क्यामरामा अंग्रेजीमा Dhole भनिने (वैज्ञानिक नाम *Cuon alpinus*) वन ककुरको ७३ वटा फोटो कैद भएको थियो। गत वर्ष मिति २०७०।१०।१० गते त्रिवेणी नजिक सिमरदार नारायणी किनार (GPS location; 0790713, 3044807) मा १ वटा वन ककुर देखा परेको थियो। यसले समुहमा शिकार गर्ने र शिकार मर्नु अघि नै त्यसलाई खान शुरु गर्ने यिनीहरूको स्वभाव हुन्छ।

(ग) सिरु देखा परेको

२०७१ चैत्र २२ गते देखि शुरु भएको निकुञ्जको दक्षिणतर्फको मध्यवर्ती क्षेत्रमा रहेको सोमेश्वर चुरे पहाडमा बाघ तथा अन्य प्रजातिहरूको प्रारम्भिक सर्वेक्षणको क्रममा संकटापन्न प्रजाति सिरु अंग्रेजीमा Himalayan serow वैज्ञानिक नाम (*Capricornis thar*) निम्नानुसार क्यामरामा परेको थियो।

सिरु

क्र.सं.	वन्यजन्तुको नाम	ग्रिड नं.	जि.पि.एस. लोकेसन		घटनाक्रमको संख्या	फोटोको संख्या
			उत्तर	पूर्व		
१	सुमात्रान सिरु	४९	२७.३४३५६००	८४.६२५९०००	२	३०
		१४	२७.४०५४१००	८४.३४८८५००		

(घ) बिक्रमबाबा पुजा

यस निकुञ्जमा रहेका धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्वका क्षेत्रहरू मध्ये बिक्रमबाबा पनि एक हो। उक्त स्थान कसरास्थित घडियाल संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रबाट करिब १०० मिटर दक्षिणमा अवस्थित रहेको छ। बिक्रमबाबा स्थानीय आदिवासी थारुहरूको देवगुरु हुन्। यी देवता अत्यन्त शक्तिशाली भएको कुरा स्थानीय थारु समुदायका

जेष्ठ नागरिकहरूबाट सुन्न पाइन्छ। कहिले बाघको रुप धारण गरेर हिड्ने र कहिले दुङ्गाको ढुंगामा जमिनमा हिड्ने जस्ता कार्य बिक्रमबाबाले गर्ने गरेको भनाई रहेको छ। हाल उक्त स्थानमा मुर्तिको भग्नावशेष मात्र रहेको छ। मन्दिर बनाउन हुँदैन भन्ने भनाईलाई विचार गरी हालसम्म उक्त स्थानमा मन्दिर बनाइएको छैन। आदिवासी थारु जातिको धार्मिक मान्यता अनुसार विवाह नहुनेले विवाहको

विक्रमबाबामा भक्तजनहरु पुजा गर्दै

लागि, वच्चा नहुनेले वच्चाको लागि, रोग लागेकाहरुले रोग निकोहोस र परिवारमा सुखशान्ती होस भनी भाकल गरी पुजाआजा गर्ने र उक्त मनोकामना पुरा भएपछि भाकल गरे बमोजिम पुजा गर्न आउने चलन रहेको छ । चितवनका आदिवासी थारु समुदायको धार्मिक आस्थाको रूपमा रहेका विक्रमबाबाको अन्त्य जातजातिले पनि अनुसरण गरी पुजा गर्न आउने मानिसहरुको संख्या प्रत्येक वर्ष बढ्दै गई आसपासका जिल्लाहरु लगायत नेपालको मेची देखि महाकली सम्मका मानिसहरु यहाँ पुजा गर्न आउने गरेको पाइएकोले यस क्षेत्रको महत्व र महिमा वर्षेनी बढ्दै गएको छ ।

चैत्र शुक्लपक्षको प्रतिपदादेखि पूर्णिमासम्म १५ दिन विक्रमबाबाको पुजा गर्ने परम्परा अनुसार यस वर्ष २०७१

चैत्र ८ देखि २०७१ चैत्र २२ गतेसम्म पुजा आरधना भएको थियो । यस स्थानमा वोकाको बली दिने र परेवा उडाउने प्रचलन छ । थोरै मात्रै भक्तजनहरु यहाँ आउंदा शुरूका वर्षहरुमा पुजा पछि निकुञ्ज भित्र नै खाना पकाएर खान दिने चलन थियो । अत्याधिक संख्यामा श्रद्धालु भक्तजनहरु आउन थालेपछि राप्ती खोला पारी घैलाघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन क्षेत्रमा खाना पकाएर खाने, सवारी साधनहरु पार्किङ्ग, पुजा सामग्री, खानेपानी, फोहरमैला व्यवस्थापन र राप्ती खोलामा डुङ्गा तार्ने कामको व्यवस्थापन घैलाघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहले गर्ने गरेको छ। मन्दिरमा भक्तजनहरुलाई सहयोग पु-याउने कार्य मध्यवर्ती क्षेत्रका केरुङ्गा र पटिहानी उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरुबाट गरिएको थियो । पुजा व्यवस्थापनकोलागि निकुञ्जका कर्मचारी र सुरक्षा प्रबन्धकोलागि निकुञ्जमा तैनाथ नेपालीसेना नन्दाबक्स गणका सुरक्षाकर्मीहरु खटिएका थिए । पुजाको समयमा वर्षेनी निकुञ्ज कार्यालयबाट पूजा आरधना गर्ने प्रचलन छ ।

स्मरणरहोस् विक्रमबाबा राष्ट्रिय निकुञ्जभित्र रहेता पनि पुजा अवधिभर सम्पूर्ण भक्तजनहरुलाई निःशुल्क प्रवेश दिने गरिएकोले निकुञ्ज अवलोकन निःशुल्क गर्न पाइने, विक्रमबाबा नजिकै अति संकटापन्न घडियाल गोही संरक्षण प्रजनन केन्द्र रहेकोले शुल्क तिरेर सो केन्द्रको अवलोकन गर्न पाइने, राप्ती नदीमा डुङ्गा सयर गर्न पाइने र विक्रमबाबामा वली चढाएको वोका, परेवाको प्रसादलाई घैलाघारी मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा लगी पकाएर खान पाउने व्यवस्था रहेकोले विक्रमबाबाको पुजा गर्दा निकुञ्ज अवलोकनको अवसर र प्राकृतिक वातावरणमा वनभोज गएको जस्तो अनुभूती समेत हुने गरेको भनाई भक्तजनहरुबाट पाइएकोले विक्रमबाबाको पुजाको साथै उल्लेखित कार्यहरु यसको थप आकर्षणको रूपमा रहेको छ ।

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

हार्दिक स्वागत

अन्य कार्यालयबाट काज/सरुवा भई आएका कर्मचारीहरु

क्र.सं.	पद	नाम	क्र.सं.	पद	नाम
१	सहायक संरक्षण अधिकृत	श्री नुरेन्द्र अर्याल	४	सिपाही	श्री पृथीराम लामा
२	रेञ्जर	श्री शिवलाल गैह्रे	५	सिपाही	श्री सन्ज बहादुर तामाङ
३	गेमस्काउट	श्री प्रमोद राव	६	सिपाही	श्री कमल बहादुर खड्का
नव नियुक्त कर्मचारीहरु					
१	रेञ्जर	श्री किना के.सी.	३	रेञ्जर	श्री प्रकाश लिम्बु
२	रेञ्जर	श्री प्रतिभा कक्षपति			

हार्दिक बिदाई

अन्य कार्यालयमा सरुवा/वहुवा भई गएका कर्मचारीहरु

१	रेञ्जर	श्री विरेन्द्र कुमार रोका	४	गेमस्काउट	श्री होमनाथ पहाडी
२	गेमस्काउट	श्री केदार गुरुङ	५	गेमस्काउट	श्री काली बहादुर राई
३	गेमस्काउट	श्री भरत के.सी.			
स्वेच्छिक / अनिवार्य अवकाश भएका कर्मचारीहरु					
१	सहायक संरक्षण अधिकृत	श्री वुद्धिराज पाठक	५	गेमस्काउट	श्री इन्द्रराज उप्रेती
२	सिनियर गेमस्काउट	श्री सूर्य रेग्मी	६	गेमस्काउट	श्री विक्रम लामा
३	गेमस्काउट	श्री वल बहादुर राई	७	गेमस्काउट	श्री राम किशुन महतो
४	गेमस्काउट	श्री ऋषिराम भुर्तेल			

अन्य कार्यालयमा काजमा गएका कर्मचारीहरु

१	सहायक संरक्षण अधिकृत	श्री रमेश कुमार थापा
२	शाखा अधिकृत	श्री टंकराज चिमोरिया
३	शाखा अधिकृत	श्री गोपाल दाहाल

अनुसुची १ क
आ.व. २०७१/०७२ को वार्षिक कार्यक्रम तथा प्रगति

१. राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजना

क्र.सं.	कार्यक्रम/ क्रियाकलाप	इकाई	आ.व. २०७१/७२ को												वार्षिक प्रगति			कैफियत		
			वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक प्रगति		दोश्रो चौमासिक प्रगति		तेस्रो चौमासिक प्रगति		वार्षिक प्रगति		परिमाण	भार	बजेट					
			परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	बजेट	परिमाण	भार				बजेट				
अ)	पूँजीगत खर्च शिर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९१५४)																			
१)	भौतिक पूर्वाधार निर्माण सुधार																			
	भवन निर्माण (कसरा र सौराहा समेत)	वटा	२	२१५१	३४१७०१००	११००	१३४५	०१००	१३४५	२९०१२	११००	५४६९	२०७४१४७	२	२१५१	२०७४१४९				
	फर्निचर खरिद	वटा	१	०१२	५०१००						११००	४९१५५		१	०१२	४९१५५				
	गर्दिस्को लागी मोटरवोट खरिद	वटा	१	०७२	३००१००	११००	०१७२	३००१००						१	०७२	३००१००				
	पर्यटकिय पूर्वाधार				०१००															
	साईनबोर्ड / होर्डिङ्ग बोर्ड / रविस् पिट (खाडला) निर्माण	वटा	५	०१२	७५१००	११००	०११२	७५१००						५	०११२	७५१००				
	मचान / काठेपुल / शौचालय / डुङ्गा निर्माण	वटा	२	०७२	३००१००	११००	०१७२	३००१००						२	०७२	३००१००				
	अन्य				०१००															
	खानेपानी मर्मत / सोलार जडान / विद्युतीकरण	वटा	१	०३६	१५०१००	११००	०३६	१५०१००						१	०३६	१५०१००				
(क)	पूँजीगत खर्च तर्फको जम्मा			२३६९	३४०४५१००			१४३५	३७४६६											
आ)	चालु खर्च शिर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९१५३)																			
१	संरक्षण शिक्षा / जनचेतना अभिवृद्धी कार्यक्रम																			
	गमसार / युनेस्को / साईटस रिपोर्ट अध्यावधिक	पटक	३	०२९	१२०१००	११००	०११०	१४१००						३	०३०	३६६५				
	दिवस समारोह	पटक	५	०३६	१५०१००	११००	०१०७	३०१००						५	०३५	६७७२				
	जैविक विविधता संरक्षण / स्कुल कार्यक्रम / समन्वय बैठक / गोष्ठी / अन्तरक्रिया / प्रचार प्रसार / सरसफाई	पटक	३	०३६	१५०१००	३१००	०१२	५०१००						३	०३६	५०१००				
२	वन्यजन्तु वासस्थान संरक्षण सुधार																			
	मिचाना प्रजाति नियन्त्रण	हेक्टर	१०	०७२	३००१००	११००	०१०७	३००१००						१०	०७२	३००१००				
	घाँसे मैदान / खर्क व्यवस्थापन	हेक्टर	२५	११९	५००१००	२५१००	११९	४९९६६						२५	११९	४९९६६				
३	प्रजाति संरक्षण तथा अनुसन्धान																			
	घडियाल / कछुवा / गिद्ध / कृष्णसार संरक्षण तथा व्यावस्थापन	पटक	१	२३९	१०००१००	०३३	०१७९	७२११००						१	२३९	१०००१००				
४	वन सुरक्षा कार्यक्रम																			

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	इकाई	आ.बा. २०७५/७२ को												बाधिक प्रगति			कैफियत
			वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक प्रगति		दोश्रो चौमासिक प्रगति		तेस्रो चौमासिक प्रगति		परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट		
			परिमाण	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भार							परिमाण	
	डह्रलो नियन्त्रण	पटक	२	०१४	६०१००								२	०१४	५८१७			
	अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यावस्थापन	पटक	१	०७२	३००१००			१००	०७२	१७१३३			१	०७२	१७१३३			
	चोरी शिकार नियन्त्रण स्वीप अपरेशन / गस्ति / अन्तरक्रिया / सुराकी / युवा परिचालन	पटक	८	१४७	४४०१००	०१३६	१४७००	६००	०१३६	१४७००	६००	०१३६	५	१०८	४४७००			
	मुद्दा अनुसन्धान / तहकिकात तथा संचार व्यावस्थापन	पटक	६	०२१	९०१००	०१०७	३०१००	२१००	०१०७	३०१००	२१००	०१०७	६	०२१	८९१९९			
५	मध्यवर्ती / संरक्षण क्षेत्र कार्यक्रम	पटक	१	०१२	५०१००	०१००	०१००						१	०१०	०१००			
	कन्सुलियन्सी बन् समुह व्यावस्थापन	पटक	२	०४३	१८०१००	०१४३	१७९१९१						२	०४३	१७९१९१			
	क्षमता विकास / दक्षता अभिवृद्धि कार्यक्रम	पटक	१	०१९	५००१००			१००	०१९	४९९१९८			१	०१९	४९९१९८			
	मानव ब्यजन्तु दन्द न्यूनीकरण	पटक	१	०१६	१४०१००	११००	०१६	७६१००	०१६	०१००	०१००	०१६	१	०१६	१३४६५			
	व्यजन्तु अपराध नियन्त्रण ब्युरो संचालन, इकाई बैठक तथा डाटावेस तयार	पटक	१	०१९	५००१००								१	०१९	५००१००			
	वायजन्तुबाट टुहुरा बनाइएका बालबालिकालाई छात्रवृत्ति	जना	१०	०२९	१२०१००								१०	०२९	१२०१००			
९	टुहुरा तथा समस्यामुलक ब्यजन्तु व्यावस्थापन	पटक	३	०२९	१२०१००	११००	०१०	४०१००	०१०	०१०	३०१००	११००	३	०२०	११५५०			
१०	ब्यजन्तु उद्धार समन्वय बैठक	पटक	१	०१२	५०१००								१	०१२	८१०५			
११	छपाई तथा प्रकाशन																	
१४	चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन	पटक	१	०१०	३५१००								१	०१०	३५१००			
	भौतिक पूर्वाधार मर्मत सुधार																	
	सडक																	
	बनपथ मर्मत सुधार	कि.मि.	८०	२८६	१२००१००	४०१००	१४३	६००१००	१४३	५९६३६			८०	२८६	११९६३६			
	भवन																	
	कार्यालय / पोष्टभवन मर्मत	बटा	५	२३९	१०००१००	११००	०१४	५०१००	०१४	३२८१००	२१००	०१५	५	२३९	९९२८६			
	काठेपुल / मचान / खानेपानी / पानी पोखरी मर्मत सुधार	बटा	४	०४८	२००१००	११००	०१२	५०१००	०१२	९९१९४	११००	०१२	४	०४८	१९९६९			
१५	अन्य																	

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	इकाई	आ.बा. २०७१/७२ को												कैफियत		
			वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक प्रगति			दोश्रो चौमासिक प्रगति			तेस्रो चौमासिक प्रगति			वार्षिक प्रगति			
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट
	विद्युत वाईरिङ मर्मत	पटक	२	०।६६	१५०।००		१।००	०।१८	७५।००	०।१८	७५।००	२	०।६६	१४९।८८			
ख.	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			१६।८२	६८७५।००		५।३८	२५५०।५७		७।१६	२६२९।७०		३।६३	१४९।७३६		१६।१७	६५६२।६३६
ग.	कार्यक्रमको खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)			१००।४६	४९२२०।००		१९।७३	२९२५।४३		२९।४५	३२६५।४२		५.८६०	२२०२५।४२		९९।७८	२८२९६।२७
	कुल जम्मा (ग+घ)				७९०८९।९३			१४०९।५३			१६१०७।०९			३९६९।६९			६४८९।०६
२. वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्द्धन आयोजना																	
अ)	पूँजीगत खर्च शिर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९९२७४)																
१.)	भौतिक पूर्वाधार निर्माण सुधार	बटा	२	४८।७८	४००।००	०।४	९।७६	०।००	१९।५९	०।००	०।००	२।००	१९।५९	३९६६।२	२।००	४८।७८	३९६६।२
	पोष्ट भवन निर्माण	बटा	१	३०।५	२४०।००				३०।५	२४०।२५			३०।५	२४०।२५	०।८०	३०।५	२४०।२५
	काठेपुल निर्माण	कि.मी.	१०	२४।३९	२००।००	५	१२।२०	१००।००	५	१२।२०	९७९।३५	१०।००	१०।००	९७९।३५	१०।००	२४।३९	९७९।३५
(क)	सबै मौसममा चल्ने बाटो निर्माण			७५।२२	६२५।००		२९।९६	१००।००		३४।७६	१२२६।६०	०।००	१९।५९	३९६६।२	०।००	७५।२२	६२५।००
आ)	पूँजीगत खर्च शिर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९९२७३)																
१	बासस्थान व्यवस्थापन																
	घाँसे मैदान व्यवस्थापन र पुनर्स्थापना	हेक्टर	३०	७३२	६००।००	१५	३६६	३००।००	१५	३६६	२९९।६२			३०।००	३०।००	७३२	५९९।६२
२	चोरी शिकार तथा शबैद्य ब्यापार नियन्त्रण																
	न्यापिड रेस्पोन्स टिम परिचालन	जना	३	१।८३	१५०।००	१	०।६९	५०।००	१	०।६९	५०।००	१	०।६९	५०।००	३।००	१।८३	१५०।००
३	संस्थागत सुदृढीकरण तथा क्षमता विकास																
४	सरोकारवालासंग बाघ सन्धि अन्तर्क्रिया गोष्ठि	पटक	१	०।६९	५०।००				१	०।६९	४९।७२					०।६९	४९।७२
	संरक्षण समन्वयी प्रचार प्रसार																
	बाघ संरक्षण सन्धि प्रचार प्रसार सामग्री उत्पादन तथा वितरण	पटक	५	१।८३	१५०।००				१	१।८३	१४९।६६					१।८३	१४९।६६
५	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन																
	कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	पटक	३	१।१०	९०।००	१	०।३७	३०।००	१	०।३७	३०।००	१	०।३७	३०।००	३।००	१।१०	९०।००
६	विविध कार्यक्रम खर्च (२२५२९)																
	अग्रपत्किमा काम गर्ने कर्मचारीको लागि संचार सहयोग	पटक	३	२।२०	१८०।००	१	०।७३	६०।००	१	०।७३	५९।२०	१	०।७३	५९।५५	३।००	२।१९	१७८।७०

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक प्रगति		दोश्रो चौमासिक प्रगति		तेस्रो चौमासिक प्रगति		वार्षिक प्रगति		कैफियत
			परिमाण	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भार	
७	गस्ती अनुगमनको लागि पुर्वाधार विकास												
	पुल र क्लबर्ट मर्मत सुधार	बटा	२	१००१००			१	०६१	४९६०	१	०६१	११२२	०१००
	वनपथ मर्मत र प्रामोबलिङ्ग	कि.मी.	३०	४४०१००	३०	४४९१२						३७९	२१००
	सवारी साधन मर्मत सुधार	पटक	४	१८०१००	१	०४५	१	११०	९०१००	१	०४५	२२०	१७९६७
ख.	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			३३८०	१९५०१००			११४१	७७७९०			२३६०	१९३४६३
ग.	कार्यक्रम खर्चको कुल जम्मा (क+ख)			१०००	८२००१००			१९३४१२	२००४१०			१०००	८१४७४७

३. हात्तीसार आयोजना

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक लक्ष्य		प्रथम चौमासिक प्रगति		दोश्रो चौमासिक प्रगति		तेस्रो चौमासिक प्रगति		वार्षिक प्रगति		कैफियत
			परिमाण	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	भार	परिमाण	भार	परिमाण	भार	
अ)	पूँजीगत खर्च शिर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९०१९४)												
१)	भौतिक पूर्वाधार निर्माण सुधार												
	फर्निचर खरिद	पटक	१	४५८	१	४६							
	मोसिन उपकरण खरिद	पटक	१	६११	१	६१							
	हात्तीको लागि सेड निर्माण	बटा	१	३७४०	१	३७४							
	लम्पट / डोरी / पेदार / गड्ढा / हौवा निर्माण	सेट	२	१९८५	२	१३०							
(क)	पूँजीगत खर्च तर्फको जम्मा			६७९४	४४५	४८१	३१५०			९१२२	६५१०	२	१३०१००
आ)	चालु खर्च शिर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९०१९३)												
१	नि. सार्वजनिक सम्पतीको संभार खर्च (२२५२१)												
	हात्ती सेडघर मर्मत	बटा	२	२१९०	१	११५	७५०					२	१५०१००
	भवन मर्मत	बटा	१	९१६	१	९१६	६०१०					१	६०१००
ख.	चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा			३२१०६	२१०	११५	७५१०			२०६१	१३५१०		२१०१००
ग.	कार्यक्रम खर्चको जम्मा (क+ख)			१००	६५५	५९५	३९०१०			९१६२	६५१०		६५५१००
३.	उपभोग खर्च तथा कार्य संचालन खर्च			३४०९७			११०१०१०						३४०९६५४
	कुल जम्मा (ग+घ)			३४७५२			११४०१०						३४७५१५४

४. राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण कार्यक्रम

अ)	पूँजीगत खर्च शिर्षक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू (३२९११९४)												
१	पानी मुहान संरक्षण / पानी पोखरी निर्माण	बटा	२	१३९९	४००		६१९९	२००१०		६१९९	१९९१२	२	१३९९
२	चुरे क्षेत्रमा पैदल गस्ती बाटो निर्माण	कि.मी.	१४	२५४८	७००		९१७९	२८०१०		१४६९	४९९१७	१४	२५४८

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			प्रथम चौमासिक प्रगति			दोश्रो चौमासिक प्रगति			तेस्रो चौमासिक प्रगति			वार्षिक प्रगति			कैफियत
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
३	पानी पोखरी निर्माण भालुखोला क्षेत्रमा	बटा	२	१६०८	४६०										१६०८	४५९।८२		
४	पैदल गस्ती बाटो निर्माण (जनेली पोष्ट माथि चुरेबाट बाटोसमरा पोष्टसम्म)	कि.मी.	१०	१७४८	५००										१७४८	४९९।६६		
	पूँजीगत खर्च तर्फको जम्मा			७२०३	२०६०	०।००	०।००	०।००	१६।७८	४८०।०					७२०३	२०५।८४०		
ख)	चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																	
१	चुरे क्षेत्रमा डढेलो नियन्त्रण	पटक	२	६९९	२००				६।९९	१९६।२८					२।००	६९९	१९६।२८	
२	निर्मित सार्वजनिक सम्पतिको मर्मत संभार खर्च																	
२.१	पानी पोखरी / पानीमुहान मर्मत संभार	बटा	२	६९९	२००	१	३।४९७	९९।२		३।४९७	१००।०				२।००	६९९	१९९।२०	
२.२	चुरे क्षेत्रमा गोरेटो बाटो मर्मत संभार	बटा	२०	१३१९९	४००	६	४१९६	१२०	८	५।५९	१६०	६	४।१९६	११९।१	२०	१३१९९	३९९।०६	
	चालु खर्च तर्फको जम्मा			२७९७	८००		७६९३	२१९।२		१६।०८	४५६		४।२	११९।१		२७९७	७६५।५४	
	कार्यक्रम खर्च तर्फको जम्मा (क+ख)			१००।०	२८६०		७६९३	२१९		३२।८६	९३६		५९।४४	१६९।७५		१००।०	२८५।२।९४	
ग)	कार्यलय संचालन खर्च			१४३				४२।९		५०।००				४।८६		१४१।४८		
	संचार			१४।३				४।२९		५।००५				५।०		१४।३०		
	ईन्धन			२८।६				८।५८		१०।०१				१०।०		२८।६०		
	कार्यालय संचालन			२८।६				८।५८		१०।०१				१०।०		२८।६०		
	मर्मत			२८।६				८।५८		१५।०१५				१०।०		३३।६१		
	कार्यक्रम अनुगमन			४२।९				१२।८३		१०।४६				१३।५		३६।८३		
	कुल जम्मा			३००३				२६२		९८६				१७४६।०		२९९५।४१		

अनुसूची १क

१. तराई भू-परिधि कार्यक्रम

S.No.	Activity Name	Budget	Expences	Budget Balance	Remarks
a	b	c	d	e	
1	Grassland Management	849839.00	849422.00	417.00	
2	Wetland Restoration and management works	749905.00	749697.00	208.00	
3	Dog Squad house Construction	2499265.00	2499194.00	71.00	
4	Firelane Maintenance works	1384070.00	1384037.00	33.00	
5	Firelane Construction works	850044.00	849199.00	845.00	
6	APO Operation Cost	3374925.00	3374594.93	330.07	
7	Tiger encloser renovation works	1100759.00	1100122.00	637.00	
8	Sweeping Camping	500000.00	499923.00	77.00	
9	Bicycle purchase	200000.00	199868.00	132.00	
10	Tiger Tracking Work	857880.00	857868.00	12.00	
11	Fish Supply fo Gharial	350000.00	350000.00	0.00	
12	Construction and maintenance drinking water supply	499819.00	499819.00	0.00	
13	APO Post maintenance	510076.00	510062.00	14.00	
14	Office support Program	20000.00	20000.00	0.00	
15	Solar installation for communication	411000.00	410379.00	621.00	
16	Motorboat for river patrolling partial support	155000.00	152339.00	2661.00	
17	Grassland mapping	512000.00	512000.00	0.00	
	Total	14824582.00	14818523.93	6058.07	

२. हरियो वन कार्यक्रम

S.No.	Activity Name	Unit	Quantity	Budget	Remarks
1	Grassland Management	Ha.	85	300000	
2	Firelane Maintenance works	Km	77	712951	
3	Wetland restoration	No.	6	1663209	
4	Waterhole creation	No.	2	654870	
5	Atomatic weather station support	set.	1	480144	
	Total			3811174	

अनुसूची १क

३. वन्यजन्तु संरक्षणका लागि क्षेत्रीय सहयोग प्रवर्धन आयोजना (Window opportunity-IDA)

1. To Carry out "Habitat Management Activities in Padampur Grassland", Chitwan National Park					
S.N.	Activity	Approved budget (For two Years)	Cumulative expenditure to date	Balance Budget	Remarks
1	Project Launching Workshop	60,000	59,823	177.00	
2	Technical Assessment of the Project Site	500,000	-	500,000.00	PCU
3	Development of the Work Manual	100,000	-	100,000.00	PCU
4	Habitat management activities				
4.1	Cutting and maintenance of the grassland in four patches	4,000,000	2,993,412	1,006,588.00	
4.2	Uprooting the shrubs and trees in 20 shrub patches larger than 0.30 Ha. Within Padampur by using mechanical instruments	360,000	358,966	1,034.00	
4.3	Removing invasive species (Mikania, Chromolaena, Lantanaand Parthenium) on trial basis on 25 patches (of 0.1 ha area)	500,000	249,761	250,239.00	
4.4	Construction of embankment using bioengineering and remove sediments & expansion of area	400,000	398,211	1,789.00	
4.5	Renovation /reclamation of Marchauli/Garud Tal	600,000	599,419	581.00	
4.6	Monitoring grassland and wetland -months	198,000	-	198,000.00	
5	Wildlife monitoring				
5.1	ID based rhino monitoring cost	240,000	-	240,000.00	
5.2	Sweeping operation	120,000	52,541	67,459.00	
5.3	Establishment of parmanent transects and prey base monitoring	112,000	-	112,000.00	
5.4	Observation tower construction for monitoring	700,000	697,874	2,126.00	
5.5	Resting place for monitoring	300,000	298,580	1,420.00	
6	Report preparation, sharing, reporting	100,000	10,000	90,000.00	
7	Concluding workshop	60,000	-	60,000.00	
8	Monitoring and evaluation	400,000	200,000.00	200,000.00	
	Total	8,750,000	5,918,587	2,831,413	
2. To Carry out "Strengthening Wildlife Protection by Implementing Smart Patrol System" in Chitwan National Park					
A	Salary and Benefits				
1.1	Database Officer	240,000	-	240,000.00	
1.2	Database Assistant	180,000	-	180,000.00	
1.3	Data Collector	480,000	-	480,000.00	
B	SMART Implementation				
2.1	Orientation Training to Newly Incoming Battalion and Company	400,000	179,060.00	220,940.00	
2.2	Camera Battery - Alkaline	462,000	300,966.56	161,033.44	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

S.N.	Activity	Approved budget (For two Years)	Cumulative expen- diture to date	Balance Budget	Remarks
2.4	Refreshment training	250,000	39,580.00	210,420.00	
2.5	Stationery	100,000	29,586.00	70,414.00	
2.6	Communication for 50 posts for 12 months	300,000	44,562.00	255,438.00	
3	Printing				
3.1	Data Sheets (booklets) for field data collection	150,000	65,460.00	84,540.00	
3.2	Monthly report production and sharing	60,000	-	60,000.00	
4	Transportation and Mobility				
4.1	Bicycle, Motobike and Vehicle maintenance	900,000	744,821.31	155,178.69	
	Total	3,560,500	1,421,236	2,139,264	
3. Field Support for Effective Communication					
1	For Effective Communication	657,000	611507	45,493	
	Grand total	12,967,500	7,951,330	5,016,170	

अनुसूची १ख

तराई भू-परिधि कार्यक्रमको सहयोगमा मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिहरूमा भएका कार्यक्रम र बजेट

क्र.सं.	समिति	कार्यक्रम	बजेट TAL कार्यक्रम	उपभोक्ता समितिको बजेट	जम्मा	कैफियत	
१	अमलटारी उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरू					
		शुद्ध पिउने पानी निर्माण कार्यक्रम	३,५९०,०००।००	९७०,५९१।००	४,५६०,५९१।००		
		कार्यक्रम अनुगमन तथा कार्यालय व्यवस्थापन	१०,०००।००		१०,०००।००		
		वन तथा वन्यजन्तु संरक्षणकोलागी महिला समुह परिचालन १. मैन बत्ती निर्माण कार्यक्रम (शित्तल महिला समुह) २. समुहिक टेलरिड. कार्यक्रम (सिर्जनशिल र मिलिजुली महिला समुह)	६७,५००।००		६७,५००।००		
		कार्यक्रम समिक्षा तथा सार्वजनिक सुनुवाई	१५,०००।००		१५,०००।००		
		शुद्ध पिउने पानी वितरण कार्यक्रम	१,३६५,०००।००		१,३६५,०००।००		
		दिगो चरिचरण व्यवस्थापन तथा उन्नत नश्ल सुधार अभ्यास कार्यक्रम	२८०,०००।००		२८०,०००।००		
		स्वास्थ्य, जनसंख्या तथा वातावरण कार्यक्रम	२१०,०००।००	२४८,०००।००	४५८,०००।००		
		विपन्न तथा प्राकृतिक श्रोतमा निर्भर परिवारका लागि आय आर्जन मिलान कोष (RePoP) स्थापना तथा वढावा	३००,०००।००	५०,०००।००	३५०,०००।००		
		सुधारिएको चुल्हो निर्माण कार्यक्रम	१०,०००।००	५,०००।००	१५,०००।००		
		सहकारी शिक्षा, जैविक विविधता र घुम्तीकोष निर्देशिका प्रशिक्षण कार्यक्रम	२५,०००।००		२५,०००।००		
		मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन राहत कोष स्थापना कार्यक्रम	३८०,०००।००	१२०,०००।००	५००,०००।००		
		खैरा सिमसार व्यवस्थापन कार्यक्रम	८५,०००।००	५००,०००।००	५८५,०००।००		
		गुन्नेहीढकाहा मसावन को समुदायमा आधारित जलवायु परिवर्तन अनुकुलन योजना अन्तर्गत जैविकवार कार्यक्रम	७०,०००।००	३०,०००।००	१००,०००।००		
		उपभोक्ता समूहको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम (नारायणी महिलामिलन, सितल र सृजनशील उपभोक्ता समूह)	३०,०००।००		३०,०००।००		
		समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण इकाई (CBAPU) परिचालन कार्यक्रम	३०,०००।००		३०,०००।००		
		संरक्षण चेतना अभिवृद्धि तथा पर्यापर्यटन प्रवर्धन कार्यक्रम	२५,०००।००	२००,०००।००	२२५,०००।००		
		इको क्लब कार्यक्रम	५,०००।००	०।००	५,०००।००		
		जम्मा		६,४९७,५००।००	२,१२३,५९१।००	८,६२१,०९१।००	
		२	अयोध्यापुरी उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरू			
मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनकालागि दिगो चरिचरण नियन्त्रण कार्यक्रम (चरिचरण मुक्त क्षेत्र स्थापना आंशिक सहयोग)	१००,०००।००			३०,०००।००	१३०,०००।००		
		मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व राहत कोष स्थापना (विगतको वर्षमा स्थापना भएको कोष वढावा गरी नेपाल सरकारले लागु गरेका राहत निर्देशिका वमोजिम सोधभर्ना हुने गरि परिचालन गर्ने गरी)	२१२,५००।००	१००,०००।००	३१२,५००।००		

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	समिति	कार्यक्रम	बजेट TAL कार्यक्रम	उपभोक्ता समितिको बजेट	जम्मा	कैफियत
		मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनकालागि एकिकृत ड्याम, सोलर फेन्स र माछा पोखरी निर्माण कार्यक्रम (रेवा उपभोक्ता समितिमा भएको सफल अभ्यासलाई अनुसरण गर्ने) यो कार्यक्रम अर्न्तगत करिव ८० वटा माछा पोखरी र ३.५ कि.मी. क्षेत्रफलमा अनुसरण भएको हुनेछ ।	४००,०००।००	१,४२०,०००।००	१,८२०,०००।००	
		सुशासन तथा भू परिधि संरक्षण अवधारणा सम्बन्धी तालिम	६५,०००।००		६५,०००।००	
		एक सहकारी एक उद्यम				
		उद्यम स्थापना घुम्ती कोष(विगतमा स्थापना गरि एको कोषमा थप गरी उद्यम संचालन गर्ने)	१२५,०००।००		१२५,०००।००	
		दुध संकलन केन्द्र प्रवर्धन सहयोग	२४,३००।००	८,४००।००	३२,७००।००	
		सहकारी क्षमता अभिवृद्धि आंशिक सहयोग	७५,०००।००	९१,०००।००	१६६,०००।००	
		सम्पन्नता स्तरिकरण कार्यक्रम	२५,०००।००		२५,०००।००	
		अनौपचारिक संरक्षण शिक्षा कक्षा संचालनका लागि सहजकर्ता तालिम	४,०००।००		४,०००।००	
		अनौपचारिक संरक्षण शिक्षा (६ कक्षा)	४२,०००।००		४२,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई	५,०००।००		५,०००।००	
		शौचालय जडित गोबर ग्यास निर्माण अनुदान कार्यक्रम	१४४,०००।००		०।००	
		वृक्षारोपण, प्राकृतिक पुनरुत्पादन वढावार मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन कार्यक्रम	७५,०००।००	३८,०००।००	०।००	
		जम्मा	१,२९६,८००।००	१,६८७,४००।००	२,७२७,२००।००	
३	रेवा उपभोक्ता समिति	सम्भौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		जोखिममा रहेको पारिस्थितिक प्रणालीको समानुकूलन कार्यक्रम	१५०,०००।००	२३०,०००।००	३८०,०००।००	
		मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व राहत कोष स्थापना	२९२,५००।००	१००,०००।००	३९२,५००।००	
		बहु उद्देशिय श्रोत केन्द्र स्तरोन्नती	५५,०००।००		५५,०००।००	
		जोखिममा रहेको पारिस्थितिक प्रणालीको अनुकूलन कार्यक्रम	३०२,९२५।००	५७,५००।००	३५९,६२५।००	
		जलवायु अनुकूलन तरकारी खेती (तालिम १ दिने र कुलो निर्माण ७० मि. ल. १.५ फुट चौ. र १.५ फि. उचाई)	१३४,५००।००	८,०००।००	१४२,५००।००	
		सोमेश्वर क्षेत्रमा गस्ती सहजताका लागि वनपथ कार्यक्रम	३०,०००।००	३०,०००।००	६०,०००।००	
		मुहन संरक्षण अन्तरगत खानेपानी टंकी सरसफाई	३,०००।००		३,०००।००	
		मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन र अनुकूलन क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम	६०,०००।००	२३९,०००।००	२९९,०००।००	
		जलवायु अनुकूलन सुचना व्यवस्थापन कार्यक्रम (सोलार खरिद)	६०,०००।००		६०,०००।००	
		चर्पी जडित गोबर ग्यास निर्माण अनुदान	५०,०००।००		५०,०००।००	
		संचार, अनुगमन तथा प्रतिवेदन खर्च	८,०००।००		८,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई	५,०००।००		५,०००।००	
		चारी शिकार नियन्त्रण र मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापनको लागि मचान निर्माण	५०,०००।००	१३०,०००।००	१८०,०००।००	
		रेवा मध्यवर्ती वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. को विनियम पुर्नलेखन आंशिक सहयोग	५,०००।००		५,०००।००	
		जम्मा	१,९२५,९२५।००	७८६,५००।००	१,९९९,६२५।००	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	समिति	कार्यक्रम	बजेट TAL कार्यक्रम	उपभोक्ता समितिको बजेट	जम्मा	कैफियत
४	पाँचपाण्डव उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		मिलान कोष मार्फत विपन्न परिवारलाई आय आर्जन कार्यक्रम (कृषक उपकार वचत तथा ऋण सहकारी मार्फत मिलान कोष संचालन निर्देशिका अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्ने)	३४०,०००।००	८०,०००।००	४२०,०००।००	
		मानव बन्धुजन्तु द्वन्द्व राहत कोष स्थापना (विगतको वर्षमा स्थापना भएको कोष वढावा गरी नेपाल सरकारले लागु गरेको राहत निर्देशिका बमोजिम सोधभर्ना हुने गरि परिचालन गर्ने गरी)	२१२,५००।००	१००,०००।००	३१२,५००।००	
		एक सहकारी एक उद्यम अर्न्तगत गर्दी गा.वि.स. वडा नं. को टोलमा माछा पालन उद्यम संचालन गर्ने	१२५,०००।००		१२५,०००।००	
		मध्यवर्ती सामुदायिक वन क्षेत्रको हैसियत सुधार कार्यक्रम (गर्दी चुरे म.सा.वन क्षेत्र)	२७०,०००।००	१००,०००।००	३७०,०००।००	
		जंगलका आश्रित समुदायका लागि हरित उद्यम स्थापना	१८०,०००।००	५२,५००।००	२३२,५००।००	
		मिलान कोष मार्फत विपन्न परिवारलाई आय आर्जन कार्यक्रम	१७०,०००।००		१७०,०००।००	
		जलवायु परिवर्तन सचेतना तथा अनुकूलन अभ्यास प्रवर्धन	६०,०००।००	३०,०००।००	९०,०००।००	
		सम्पन्नता स्तरिकरण कार्यक्रम	२०,०००।००		२०,०००।००	
		अनौपचारिक संरक्षण शिक्षा	१४,०००।००		१४,०००।००	
		मध्यवर्ती सहकारी संस्थाको विनियम पूर्णलेखन	५,०००।००		५,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई				
		संरक्षण मुलक जनचेतना अभिवृद्धिका लागि आंशिक सहयोग (CBAPU) वाट गोठक क्षेत्रमा कार्यक्रम	१०,०००।००		१०,०००।००	
		गोबर ग्यास निर्माण अनुदान कार्यक्रम	११०,०००।००		११०,०००।००	
		वातावरणीय शिक्षा पाठ्यक्रमको सन्दर्भ पुस्तक तयारी तथा प्रकाशन	८०,०००।००		८०,०००।००	
		संरक्षण र समाज रुपान्तरणमा महिला समुह परिचालन कार्यक्रम	१०५,०००।००	१२,०००।००	११७,०००।००	
		वृक्षारोपण तथा प्राकृतिक पुनर्उत्पादन वढावा कार्यक्रम	१०६,०००।००	२१,०००।००	१२७,०००।००	
		मानव बन्धुजन्तु द्वन्द्व वाट प्रभावित परिवारका बालबालिकाहरूलाई छात्रवृत्ति अक्षय कोष स्थापना	५००,०००।००		५००,०००।००	
		जम्मा	२,३०७,५००।००	३९५,५००।००	२,७०३,०००।००	
		५	त्रिवेणी उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु		
पर्या पर्यटनको गन्तव्य स्थलको रुपमा विकास गर्नकालागि चि.रा.नि. म.क्षे. अर्न्तगत अमलटारी क्षेत्रमा भएका संरक्षण र दिगो जीविकोपार्जनका अभ्यासहरु वारे अन्तर समिति सिकाई भ्रमण आंशिक सहयोग	२५,०००।००			४५,०००।००	७०,०००।००	
मध्यवर्ती सामुदायिक वनको विधान र कार्ययोजना निर्माण तथा हस्तान्तरण कार्यक्रम	४०,०००।००				४०,०००।००	
बन्धुजन्तु चोरी शिकार नियन्त्रण कार्यक्रम	८०,०००।००				८०,०००।००	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	समिति	कार्यक्रम	बजेट TAL कार्यक्रम	उपभोक्ता समितिको बजेट	जम्मा	कैफियत
		वन्यजन्तु अवैध व्यापार नियन्त्रणकाका लागी विद्यालय स्तरीय प्रशिक्षण कार्यक्रम	२०,०००।००		२०,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई	५,०००।००		५,०००।००	
		जम्मा	१७०,०००।००	४५,०००।००	२१५,०००।००	
६	बघौडा उपभोक्ता उपसमिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		मानव वन्यजन्तु द्वन्द राहत कोष स्थापना	२१२,५००।००	१००,०००।००	३१२,५००।००	
		गोबर ग्यास निर्माण कार्यक्रम	२२०,०००।००	७७,०००।००	२९७,०००।००	
		मानव वन्यजन्तु द्वन्द वाट प्रभावित परिवारका वालवालिंकाहरुलाई छात्रवृत्ति अक्षय कोष स्थापना	५००,०००।००	२५०,०००।००	७५०,०००।००	
		वर्तमानमा संरक्षणमा अग्रणी महिलाहरुको भूमिका विषयक प्रशिक्षण तथा अन्तरकृया कार्यक्रम	२८,६५०।००		२८,६५०।००	
		एक सहकारी एक उद्यम कार्यक्रम				
		क) दुग्ध उद्यम परियोजना	१२५,०००।००		१२५,०००।००	
		एक सहकारी एक उद्यम				
		क)तरकारी खेती र संकलन केन्द्र निर्माण	१२५,०००।००		१२५,०००।००	
		ख)बजार प्रवर्द्धन तथा संकलन केन्द्र आंशिक सहयो ग कार्यक्रम	४५,०००।००		४५,०००।००	
		LAPA/ CAPA कार्यान्वयन				
		जलवायु परिवर्तनसंग समुदायको समाहित शक्ति बढाउने				
		देउराली तल्लो अनुकूलन कृषि अभ्यासका लागी कुलो लाइनिङ कार्यक्रम	७५,०००।००		७५,०००।००	
		देउरालि तल्लो खोलामा जैविक विधीद्वारा भू-क्षय नियन्त्रण कार्यक्रम	५३,४००।००	१०,०००।००	६३,४००।००	
		भालु खोलामा अनुकूलन कृषि अभ्यासका लागी कुलो लाइनिङ कार्यक्रम	७५,०००।००		७५,०००।००	
		अपि खोला उपजलाधार क्षेत्र संरक्षणका लागी बायो इन्जिनियरिङ्ग कार्यक्रम	६०,०००।००	१०,०००।००	७०,०००।००	
		जलवायु परिवर्तन समायानुकूलन क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम				
		शोमेश्वर मध्यवर्ती सामुदायीक वनमा कडितारवार का लागि सहयोग (अपि खोला-घोसरी)	५०,०००।००	६०,०००।००	११०,०००।००	
		शोमेश्वर मध्यवर्ती सामुदायीक वनमा अग्नी नियन्त्रण रेखा निर्माणको लागी सहायोग	४०,०००।००		४०,०००।००	
		भालु खोलामा जैविक विधीद्वारा भू-क्षय नियन्त्रण कार्यक्रम	३९,०००।००	७,०००।००	४६,०००।००	
		क्रिया खोला उपजलाधार क्षेत्र संरक्षण कार्यक्रम	१५०,०५०।००		१५०,०५०।००	
		क्रिया खोला उपजलाधार क्षेत्रमा जैविक विधीद्वारा भू-क्षय नियन्त्रणका लागि बायो इन्जिनियरिङ्ग	५२,९००।००		५२,९००।००	
		घोसारी खोलामा जैविक विधीद्वारा भू-क्षय नियन्त्रणका लागि बायो इन्जिनियरिङ्ग	३५,०००।००	७,०००।००	४२,०००।००	
		जलवायु परिवर्तन तथा समायानुकूलनका अभ्यासहरुमा विद्यार्थीहरुको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम				
		इको शिक्षक र विद्यार्थी पदाधिकारीलाई अनुकूलन क्षेत्रको अवलोकन भ्रमण र अनुशिक्षण	९,०००।००		९,०००।००	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	समिति	कार्यक्रम	बजेट TAL कार्यक्रम	उपभोक्ता समितिको बजेट	जम्मा	कैफियत
		रेडियो माडी संगको सहकार्यमा वृत्तचित्र प्रदर्शनी र अनुशिक्षण कार्यक्रम (६ वटा)	१९,५००।००		१९,५००।००	
		सामुदायिक रेडियो माडीबाट जलवायु परिवर्तन र अनुकूलन विषयमा सचेतना सन्देश प्रशारण	२०,०००।००		२०,०००।००	
		इको शिक्षक, विद्यार्थी, संरक्षणकर्मी, सञ्चारकर्मी, स्थानीय निकाय र संघसंस्थाहरुविच अन्तरक्रिया कार्यक्रम	९,३२५।००		९,३२५।००	
		जलवायु परिवर्तनको असर न्युनिकरणमा हाम्रो भूमिका विषयक माडीका माध्यमिक विद्यालयहरु स्तरिय वक्तृत्वकला प्रतियोगिता (प्रत्येक विद्यालयबाट २ जना प्रतियोगी रहनेगरी)	१८,०५०।००		१८,०५०।००	
		अनौपचारिक संरक्षण शिक्षा कार्यक्रम	२१,०००।००		२१,०००।००	
		बघौडा मध्यवर्ती वचत तथा ऋण सहकारी दर्ता आंशिक सहयोग	२०,०००।००		२०,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई	५,०००।००		५,०००।००	
		जलवायु अनुकूलित तरकारी खेती कार्यक्रम (छरछरे)	४७,९००।००	१०,०००।००	५७,९००।००	
		आइ.पि.एम. कृषक पाठशाला (हप्ताको १ दिन १६ हप्ता)	७०,०००।००		७०,०००।००	
		जलवायु अनुकूलन सिकाई केन्द्र (हप्ताको १ दिन १६ हप्ता)	५७,६००।००		५७,६००।००	
		नदि तटिय क्षेत्रमा तारवार तथा चेकड्याम निर्माण	६५,४५०।००	२०,०००।००	८५,४५०।००	
		जलवायु परिवर्तन र यसबाट महिलाहरुको स्वास्थ्यमा पर्ने सक्ने प्रभाव विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रम	१०,०००।००		१०,०००।००	
		दन्त परिक्षण शिविर आंशिक सहयोग	१०,०००।००		१०,०००।००	
		गोबर ग्यास अनुदान कार्यक्रम	१६०,०००।००		१६०,०००।००	
		प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम	११८,६७५।००		११८,६७५।००	
		अनुगमन, मुल्याङ्कन, प्रतिवेदन र संचार	३०,०००।००		३०,०००।००	
		जम्मा	२,५७८,०००।००	६४१,०००।००	३,२१९,०००।००	
७	निर्मलठोरी उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		काडे तारवार (१.३ कि.मी.)	१८९,०२५।००	७०,०००।००	२५९,०२५।००	
		शिकारीबाँस म.सा.वन मा रहेको प्रति जग्गामा वृक्षारोपण कार्यक्रम	३५,९००।००	३०,०००।००	६५,९००।००	
		शिकारीबाँस सामुदायिक वनको लक्षित समुहको जीविकोपार्जनकालागि फलफुल खेती तथा अदुवा वेसार खेती कार्यक्रम	८३,०००।००	१८,०००।००	१०१,०००।००	
		शिकारीबाँस रेस्टोरेसन क्षेत्र संरक्षण र चोरी शिकार नियन्त्रणका लागि गस्ती टावर निर्माण	१९४,५००।००	३०,५००।००	२२५,०००।००	
		पर्सा व.ज. आरक्ष, चि.रा.नि. र वाल्मीकि टाइगर रिजर्भ जोड्ने महत्वपूर्ण जैविक मार्ग स्थापनाका लागि युवा परिचालन कार्यक्रम	१९५,१००।००		१९५,१००।००	
		मध्यवर्ती सामुदायिक वनहरुको सस्थागत क्षमता अभिवृद्धि र कार्य योजना निर्माण तथा हस्तान्तरण आंशिक सहयोग	९२,५००।००		९२,५००।००	
		वनको हैसियत सुधार र जैविक मार्गको महत्व विषयक विद्यार्थी प्रशिक्षण कार्यक्रम	१२,५००।००		१२,५००।००	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	समिति	कार्यक्रम	बजेट TAL कार्यक्रम	उपभोक्ता समितिको बजेट	जम्मा	कैफियत
		शिकारीवास म.सा. वनमा प्राकृतिक पूर्णउत्पादन बढावाका लागि ठाडो खोलामा ड्याम निर्माण	४९,०००।००	२१,०००।००	७०,०००।००	
		जम्मा	८५१,५२५।००	१६९,५००।००	१,०२१,०२५।००	
८	गोसाई बाबा उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		वृक्षरोपण तथा पुर्न उत्पादन बढवा कार्यक्रम	९४,०००।००	५२,८३०।००	१४६,८३०।००	
		जम्मा	९४,०००।००	५२,८३०।००	१४६,८३०।००	
९	कालावञ्जार उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		वन तथा वन्यजन्तु संरक्षण चेतनामुलक कार्यक्रम	९०,०००।००		९०,०००।००	
		संरक्षण मुलक जनचेतना कार्यक्रम	८०,०००।००	५०,०००।००	१३०,०००।००	
		सम्पन्नता स्तरिकरण कार्यक्रम	१०,०००।००		१०,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई	५,०००।००		५,०००।००	
		अनुगमन, मुल्याडन, प्रतिवेदन आदी	५,०००।००		५,०००।००	
		जम्मा	१९०,०००।००	५०,०००।००	२४०,०००।००	
१०	शिसवार उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		बासस्थान व्यवस्थापन (घाँसे मैदान तथा सिमसार व्यवस्थापन)	८५,०००।००	३७,५००।००	१२२,५००।००	
		गस्ती मार्ग निर्माण	४०,०००।००	४०,०००।००	८०,०००।००	
		मचान निर्माण (दिव्यपुरी पोष्ट नजिक)	१४५,०००।००	४६,०००।००	१९१,०००।००	
		वन कार्ययोजना निर्माण	२२,०००।००		२२,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई	५,०००।००		५,०००।००	
		जम्मा	२९७,०००।००	१२३,५००।००	४२०,५००।००	
११	मृगकुञ्ज उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		सौर्य उर्जा प्रवर्धन कार्यक्रम	१५८,०००।००	१,९४३,४००।००	२,१०१,४००।००	
		सहकारी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	२०,०००।००	११५,७००।००	१३५,७००।००	
		जम्मा	१७८,०००।००	२,०५९,१००।००	२,२३७,१००।००	
१२	लामिचौर उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		शान्तिकुञ्ज म.सा. वनको कार्ययोजना नविकरण	२०,०००।००		२०,०००।००	
		कृष्णसार म.सा. वनमा वनपथ निर्माण	४२,५००।००		४२,५००।००	
		CBAPU गठन तथा परिचालन	१९,०००।००		१९,०००।००	
		जिविकोपार्जन तथा दिगो गाउँ कार्यक्रम	२००,०००।००	१००,०००।००	३००,०००।००	
		सुधारिएको चुल्हो निर्माण सहयोग	५३,९००।००	२३,१००।००	७७,०००।००	
		घाँसेमैदान व्यवस्थापन	२२,५००।००		२२,५००।००	
		वन डढेलो दस्ता परिचालन	३५,०००।००		३५,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई	५,०००।००		५,०००।००	
		कार्यक्रम अनुगमन तथा प्रतिवेदन	९,१००।००		९,१००।००	
		जम्मा	४०७,०००।००	१२३,१००।००	५३०,१००।००	
१३	मेघौली उपभोक्ता समिति	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरु				
		वन्यजन्तु अनुगमन तथा द्वन्द व्यवस्थापनका लागि मचान निर्माण	३५०,०००।००	३००,०००।००	६५०,०००।००	
		सिमसार व्यवस्थापन (राप्ती नियन्त्रण म.सा वन)	८०,०००।००		८०,०००।००	
		संरक्षण शिक्षा सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम	७५,०००।००		७५,०००।००	
		CBAPU परिचालन कार्यक्रम	५०,०००।००	१५,०००।००	६५,०००।००	
		सम्पन्नता स्तरिकरण	२५,५००।००		२५,५००।००	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	समिति	कार्यक्रम	बजेट TAL कार्यक्रम	उपभोक्ता समितिको बजेट	जम्मा	कैफियत
		नियमित गस्तिका लागि वन पथ निर्माण	५०,०००।००		५०,०००।००	
		संरक्षण र चेतना अभिवृद्धिका लागि विद्यार्थी, क्लव तथा वन श्रमिक परिचालन कार्यक्रम	३२,०००।००		३२,०००।००	
		सुशासन सम्बन्धी तालिम	४०,६००।००		४०,६००।००	
		संस्थागत विकास तथा संरक्षण चेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम	५०,०००।००		५०,०००।००	
		डहेलो नियन्त्रण कार्यक्रम	३०,०००।००		३०,०००।००	
		सार्वजनिक सुनुवाई	५,०००।००		५,०००।००	
		कार्यक्रम अनुगमन, समिक्षा तथा प्रतिवेदन	१५,०००।००		१५,०००।००	
		जम्मा	६०३,१००।००	३१५,०००।००	१,११८,१००।००	
१४	SENSE Chitwan	सम्झौतामा उल्लेखित कार्यक्रमहरू				
		वन श्रमिकहरूलाई दिगो वन व्यवस्थापन र जैविक विविधता संरक्षण सम्बन्धि तालिम	६५,०००।००		६५,०००।००	
		वन श्रमिकहरूलाई वन पैदावार चोरी निकासी तथा वन्यजन्तु चोरी शिकार नियन्त्रण, वन डहेलो नियन्त्रण, ऐन कानून, सूचना आदान प्रदान र संरक्षण कार्यमा वन श्रमिकको भूमिका विषयमा घुम्ती प्रशिक्षण कार्यक्रम	९८,०००।००		९८,०००।००	
		स्वच्छ वातावरण: मर्यादित काम अर्न्तगतका कार्यक्रमहरूका वारेमा पत्रकार र जिल्ला स्तरका श्रमिक नेतृत्वलाई अवलोकन र चि.रा.नि साथै जिल्ला वन समेतको अर्न्तकृया कार्यक्रम	४०,०००।००		४०,०००।००	
		जलवायु परिवर्तनको अवधारणा, यसका असर र वन क्षेत्रले जलवायु परिवर्तन विरुद्धमा खेल्ने भूमिका विषयमा वास्तविक वन श्रमिकहरूलाई प्रशिक्षण कार्यक्रम	८०,१००।००		८०,१००।००	
		वैज्ञानिक तरिकाले काठ चिरानी सम्बन्धि प्राविधिक तालिम (प्याकेज कार्यक्रम)	१७०,०००।००		१७०,०००।००	
		हरित लघु उद्यम घुम्ती कोष	१००,०००।००		१००,०००।००	
		स्वच्छ वातावरण: मर्यादित काम चेतनामुलक कार्यक्रम	३६,९००।००		३६,९००।००	
		मर्यादित काम स्वच्छ वातावरण (श्रमिक सहकारी घुम्ती कोष)	२५०,०००।००		२५०,०००।००	
		मर्यादित काम स्वच्छ वातावरण (SASK) समिक्षा गोष्ठी	१०,७५०।००		१०,७५०।००	
		विश्व वातावरण दिवस चेतनामुलक कार्यक्रम आंशिक सहयोग (SENSE-10 School+ECTF-61 School)	५७,५५०।००		५७,५५०।००	
		जम्मा	९०८,३००।००		९०८,३००।००	
१५	थारु सांस्कृतिक संग्रहलय तथा अनुसन्धान केन्द्र	थारु परम्परागत हस्तकाला तालिम	७१,५२०।००	५१,५२०।००	१२३,०४०।००	
१६	गर्दी सामुदायिक पुस्तकालय	समुदायमा आधारित चोरी शिकार प्रतिरोध युवा जागरण अभियानको लागि सडक नाटक कार्यक्रम	१००,०००।००		१००,०००।००	
१७	सामुदायिक विकास केन्द्र, नेपाल	जैविक विविधता संरक्षण, वन डहेलो नियन्त्रण तथा शुन्य चोरी शिकार माडी क्षेत्र निर्माण अभियानका लागि अन्तरक्रिया तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम	२००,०००।००		२००,०००।००	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

अनुसूची ११

हरियो वन कार्यक्रमको सहयोगमा मध्यवर्ती उपभोक्ता समितिहरूमा भएका कार्यक्रम र बजेट

S.N.	Name	Activities	Unit	Total Grant Amount (Rs.)	Remarks
1	Nandabhauju User Committee	Strengthening and mobilization of CBAPU	Times		
		Trainings on issues of gender and social inclusion on CCA planning process for CFUGs/CBOs and Civil society groups -2 day	Event	23100	
		Prepare climate change adaptation plan	No.	33900	
		Support for implementation of Adaptation Plan			
		Embankment at Sehari and Ultikhola	Meter	225000	
		Protection of flood prone areas by biological means	Meter	142800	
		Improved goat and pig keeping	HH	97600	
		Organic and Offseason vegetable farming training (3 days)	Event	36370	
		Disaster risk management training	Event	26400	
		Bush and invasive species cleaning at BZCF	Ha.	14700	
		Skill based training to marginalized forest dependent communities	Person	270000	
		Protection of flood prone areas by biological means		52000	
		Bamboo plantation in river bank (bamboo rhizomes) Area-5 ha.	Ha.	145000	
		Total		1,009,870	
2	Jatayu Restaurant Management Committee	Fireline construction	Km	102200	
		Strengthening and mobilization of CBAPU	Times	19200	
		T-Sirts	No.	16000	
		Vulture conservation support (Cow shed construction material support)	No.	115000	
		Binocular	No.	15000	
		Wildlife Habitat (Grassland Management)	Ha.	90000	
		Support for water hole creation (equipment and material support)	M2	130000	
		Livelihood Implementation Plan (LIP) preparation and support for implementation	HH	17000	
		LIP revolving fund	HH	145000	
		Skill based training to marginalized forest dependent communities	Person	270000	
		CB ecotourism promotion (Watch tower maintenance material support)	No.	90000	
		Plantation	Seed-lings	66000	
		Firefighting sensitization	Event	16000	
		Wildlife week celebration	Event	14000	
		Bamboo plantation in river bank	Seed-lings	50000	
Total		1155400			
3	Amaltari User Committee	Grassland management (15 Ha.)	Ha.	60000	
		Waterhole maintenance	No.	120000	
		Habitat conservation through fencing	Meter	310000	
		Skill base training	Person	108000	
		Ecotourism promotion	No.	190000	

वित्तव न राष्ट्रिय नलकृञ्ज कररररलय

S.N.	Name	Activities	Unit	Total Grant Amount (Rs.)	Remarks
		Reforestation from fencing	Meter	120000	
		CAPA implementation			
		fireline maintenance	Km	60000	
		Bioengineering/ riverbank protection	Seed-lings	90000	
		Removal of invasive species	Ha.	22000	
		Total		1080000	
4	Kerunga User Committee	Upscaling gharial monitoring by river rangers	Times	61800	
		Formation of CBAPU	No.	2400	
		CBAPU and Banheralu training	Event	26450	
		Strengthening and mobilization of CBAPU	Times	71500	
		Eco-club formation	No.	8400	
		Eco-club training	Event	8200	
		Eco-club mobilization	Event	18000	
		Wildlife habitat management	Ha.	59150	
		Wetland restoration (Hariyali, Gainda and Agingare Tal)	Ha.	252000	
		Livelihood support for HWC prone areas engaging women (Seewing and Cutting)	Person	105000	
		Skill based training for CBAPU members			
		Electrical house wiring Training	Person	127000	
		Basic computer training	Person	44100	
		Livelihood improvement support through micro credit cooperative	HHs	100000	
		Revision amendment of CFOPs	No.	34000	
		Strengthening and mobilization of CBAPU			
		Field gear shet (T-Shirt, Bag, Turch, Tum let)	No.	20000	
		Office table	No.	17000	
		Plastic chair	No.	8000	
		Revolving chair	No.	8000	
		Steel Cupboard	No.	20000	
		Fan	No.	3000	
		Register, office supplies	Set	1000	
		Grassland Management	Ha.	100000	
		Livestock grazing pressure management			
		Grazing control and improved breed husbandary sensitization	Event	90000	
		Veteneary camps(2),& AI Container (1)	Event	80000	
		Wetland restoration (Kukurdhura-4, Ghaila Tal-2, Agingare-2)	Ha.	200000	
		Skill based training to marginalized forest dependent communities	Person	108000	
		Fire fighting sensitization	Event	16000	
		Tree species and bamboo seed production and plantation	Ha.	200000	
		Total		1789000	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

S.N.	Name	Activities	Unit	Total Grant Amount (Rs.)	Remarks
5	Barandabhar User Committee	Wetland Restoration (Restoration of bishazari lake - Regular labour 2 boats man engagement for removal of invasive species from lake for 9 months)	No.	207000	
		Fire fighting sensitization (one day)	Event	24300	
		Total		231300	
6	Mirgakunja User Committee	Strengthening and Mobilization of CBAPUs		45000	
		Eco club formation	No.	2500	
		Ecocub training	Event	6900	
		Model eco club	No.	25600	
		CB Eco-tourism promotion support (homestay and information)		90000	
		Consitution preparation of Tikaulihomestay subcommittee (interaction meeting, write up, compilation, registration)		12000	
		Cook and Hospitality training (5 days)	Days	39000	
		Institutional support for eco tourism promotion		39000	
		Dress for cultural program	Set		
		Musical instrument	Number		
		Brochure for marketing	Number		
		Skill based training	Person	324000	
		Fire fighting sensetization	Event	30000	
		Day Celebration (Quiz contest)	Event	11000	
		CAPA implementation support (Materials support to maintain water outlet at Ashok Ghol)		120000	
Total		745000			
7	Lothar User Committee	CAPA implementation Support		125000	
		Inverter Battery support for power fence	No.		
		Vegetable farming traning	Event		
		Total		125000	

अनुसूची १घ

राष्ट्रिय प्रकृति सरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र, सौराहाबाट सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरू

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	परिमाण	कार्यक्रम संचालन भएको स्थान	संघ,संस्था,कार्यालय र उपभोक्ता समूह/समितिको नाम	आन्तरिक	बाह्य	कैफियत	
१	प्राकृतिक स्रोत संरक्षण र अध्ययन अनुसन्धान कार्यक्रम								
१.१	बीसहजार जलाधार क्षेत्रमा वन पुनर्स्थापना कार्यक्रम	हेक्टर	३	बीसहजार ताल परिसर तथा सिमसार जलाधारको पश्चिमी क्षेत्र भरतपुर उ.म.न(२१)	बगडाभार उपभोक्ता समिति		२५०,२००।००	बीसहजार ताल परिसरमा ५० विरुवा वृक्षरोपणका साथै पार्किङ क्षेत्र निर्माण र मानव तथा वन्यजन्तु दुन्द न्युनिकरण गर्न २.५ कि. मि. मा आवश्यक वार लगाउन सहयोग गरियो ।	
१.२	तालमा भएका आक्रमक प्रजाति (जलकुम्भी, करौती पानी गोभी आदि) हरुको सफाई गर्ने कार्यक्रम	हेक्टर	९	बीसहजार ताल तथा ताल परिसरमा	बगडाभार उपभोक्ता समिति		४२०,०००।००	बीसहजार तालमा मिचाहा प्रजातिहरू हटाउन र सफाई गर्ने गरियो ।	
१.३	तालको चिथमा रहेको माटो, बालुवा तथा अन्य थिगिएका वस्तुहरू हटाउने कार्यक्रम	हेक्टर	१	सत्रहजार ताल	मृगकुञ्ज उपभोक्ता समिति		४५५,४००।००	सत्रहजार तालमा सर सफाई ।	
१.४	तालको बांध सुधार तथा निर्माण कार्यक्रम	कि. मि	१	सत्रहजार ताल	मृगकुञ्ज उपभोक्ता समिति		११३,१००।००	सत्रहजार तालको कमजोर माटोको बांध निर्माण तथा मर्मत गरियो ।	
१.५	वन्यजन्तु सप्ताहको अवसरमा ताल सरसफाई कार्यक्रम	पटक	१	बीसहजार ताल तथा ताल परिसरमा	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज,मृगकुञ्ज, बगडाभार उपभोक्ता समिति, टिकौली म. सा. वन उपभोक्ता समूह र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र		२६,८२५।००	बीसहजार ताल र लक्ष्मी ताल र सोको परिसरमा फोहोरमैला सरसफाई गरी मगर गोही छोडियो ।	
१.६	सिमसारे क्षेत्र र जैविक विविधताको सर्वेक्षण कार्यक्रम	पटक	१	बीसहजार तथा वरपरका ताल तथा जलाधार क्षेत्र	राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहा		६०५,३४९।८१	बीसहजार तथा वरपरका तालहरू तथा जलाधार क्षेत्रको भौतिक, रसायनिक, जैविक तथा सामाजिक अवस्थाको बारेमा अध्ययन गरियो ।	
१.७	सिमसारद्वारा प्रदान पारिस्थितिक सेवा तथा वस्तुहरूको पहिचान तथा आकलन कार्यक्रम	पटक	१	बीसहजार तथा वरपरका ताल तथा जलाधार क्षेत्रका साथै वरपरका समुदाय	प्रिन वर्कस नेपाल प्रा. लि.		१०२,०३९।००	बीसहजार तथा वरपरका ताल र आसपासका प्राकृतिक स्रोत साधनको दिगो उपयोग गर्न अनुसन्धान गर्न को साथै अवलोकन गर्न आउने पर्यटकहरूलाई सहज तथा व्यावस्थीत गर्न शुल्क टिकट छपाई सहयोग गरियो ।	
१.८	नर्सरी व्यवस्थापन तथा विरुवा उत्पादन कार्यक्रम	बटा	१	बछौली, चितवन ।	राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहा		१४४,९००।००	२० प्रजातिका १२०४० विरुवा उत्पादन गरी स्थानीय बासिन्दाहरूलाई वृक्षारोपण गर्न वितरण गरिदै आएको छ ।	

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	परिमाण	कार्यक्रम संचालन भएको स्थान	संघ,संस्था,कार्यालय र उपभोक्ता समूह/समितिको नाम	आन्तरिक	बाह्य	कैफियत
१.९	बाघ तथा आहारा प्रजाति अवस्था पहिचान कार्यक्रमको नाम	पटक	१	बरण्डाभार जैविक मार्ग क्षेत्र	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, जिल्ला वन कार्यालय र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहा ।		३००,०००।००	क्यामेरा ट्रापिङ विधिबाट अनुगमन गर्दा क्यामेरामा कैदभएका बाघका तस्वीरहरूलाई पहिचान गरी तथ्याङ्कको विश्लेषण गर्दा ८ वटा बाघले उक्त क्षेत्र बासस्थानको रूपमा प्रयोग गरेको तथ्याङ्कले देखिन्छ । जस मध्ये ३ भाले र ५ पोथी रहेको पाइएको छ ।
१.१०	पंक्षी अवलोकन कार्यक्रम	पटक	१	बरण्डाभार जैविक मार्ग	राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र		२०,०००।००	जाडो समय २० देखि २५ फेब्रुवरी २०१५ सम्म मा बरण्डाभार जैविक मार्ग क्षेत्रमा सभै गर्दा १०६ प्रजातिका पक्षीहरू रेकर्ड गरिएको थियो ।
१.११	राष्ट्रिय गैडा गणना कार्यक्रम	पटक	१	चितवन, पर्सा, बरण्डाभार जैविक मार्ग, राष्ट्रिय वन क्षेत्र	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष, जिल्ला वन कार्यालय, डब्लु डब्लु एफ नेपाल र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहा ।		७,६९९,३२०।००	पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्रमा ३ वटा र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आसपासका वन क्षेत्रहरूमा समेत गरी ६०५ वटा गैडाहरू रेकर्ड गरिएको थियो ।
१.१२	Veterinary initiative for endangered wildlife (VIEWS)	वटा	१	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्र भित्र	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहा		५,७७,७९,५५.७	कालगतिले मृत्यु भएको ३ वटा गैडा, दुई वटा हात्ती लगायतका जंगली जनावरको पोष्टमार्टम गरी नमूना सकल गरियो
१.१३	हात्ती टी.बी स्वास्थ्य उपचार कार्यक्रम	पटक	१	चितवन र नवलपरासी क्षेत्र	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र र निजी रूपमा पालिएका घर पालुवा हात्तीहरू ।		२३४,८१२।००	०७ माघ २ देखि १० गते सम्म चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको ४० वटा हात्ती, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष(जैविक विविधता संरक्षण केन्द्रको ६ वटा हात्ती र चितवन र नवलपरासीमा रहेका घरपालुवा हात्ती ४० गरी जम्मा ८६ वटा हात्तीको स्वास्थ्य परिक्षण गरिएको थियो । उक्त परिक्षणका क्रममा धेरै जसो हात्तीहरूको खुट्टामा समस्या देखिएको थियो ।
१.१४	विद्यार्थी अध्ययन अनुसन्धान सहयोग कार्यक्रम	विद्यार्थी	२	चितवन	विभिन्न विश्वविद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी		५०,०००।००	श्री प्रकास लिम्बु र श्री उदीत अर्याललाई स्नातक तहको सोधपत्र तयार गर्नका लागि सहयोग प्रदान गरियो ।
१.१५	हात्ती प्रजनन केन्द्र सहयोग कार्यक्रम	वटा	१	खोरसौर, चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज		३,९६६,६८१।८६	तलब भत्ता तथा अन्य आवश्यक कार्यमा खर्च ।

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	परिमाण	कार्यक्रम संचालन भएको स्थान	सघ,सस्था,कार्यालय र उपभोक्ता समूह/समितिको नाम	आन्तरिक	बाह्य	कैफियत
१.१६	शीफ्ट विश्वविद्यालय विद्यार्थी अनुसन्धान कार्यक्रम	बटा	१	सौराहा, चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र		७००,०००।००	नोभेम्बर २९ देखी डीसेम्बर १२, २०१४ मा उक्त विश्वविद्यालयका विद्यार्थीहरूले चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको पूर्वी सेक्टरमा स्थापना स्थायी अनुसन्धान प्लटमा वनस्पति तथा वन्यजन्तुहरूको बारेमा अध्ययन गरेका थिए ।
१.१७	University of Minnesota, Nepal Semester:	विद्यार्थी	१३	सौराहा, चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र		३००,०००।००	९ जना विद्यार्थीहरूलाई प्रयोगात्मक, व्यवहारीक र सौदास्तीक कक्षा संचालन गरी अभ्यास गराइएको थियो ।
१.१८	घडियाल संरक्षण प्रजनन केन्द्र सहयोग कार्यक्रम	बटा	१	कसरा, चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज		२,२८५,२७२।००	कर्मचारी तलब र भत्ता र आहारा व्यवस्थापन कार्य ।
१.१९	गिढा संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्र व्यवस्थापन कार्यक्रम	केन्द्र	१	कसरा, चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र		३,९१०,९८६।००	केन्द्र व्यवस्थापन साथै गिढाहरूको आहारको नियमीत व्यवस्थापन
	जम्मा रकम रु.						२,१९२,६८१।२४	
२	मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनीकरण सहयोग कार्यक्रम							
२.१	वन्यजन्तु राहत सहयोग कार्यक्रम	जना	१३	चि.रा.नि.को मध्यवर्ती क्षेत्र र जिल्ला वन कार्यालय अन्तर्गतको वन क्षेत्र, चितवन ।	मध्यवर्ती क्षेत्र अन्तर्गत तथा बाहिरका स्थानीय जनता		३७५,०००।००	माडी, थाडखोला, शिवेणी, देवनगर, लगायतका क्षेत्रहरूमा स्थानिय वासिन्दाका साथै सि.गे. स्वर्गीय शेषचन्द्र चौधरीका छोरा श्री विराज चौधरीलाई सहयोग गरिएको थियो
२.३	मानव हाती बीचका द्वन्द्व नियन्त्रण (जंगली हाती नियन्त्रण)	नियमित	१	चितवन देखि पर्सा लगायत अन्य स्थानमा	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज,पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष सम्बन्धीत वन कार्यालय र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र ।		४६,४५०।००	समस्या दिने जंगली हातीलाई नियन्त्रण गर्ने प्रयास गरियो ।
२.४	समस्याग्रस्त वन्यजन्तुको उद्धार कार्यक्रम	बटा	७	चितवन देखि पर्सा लगायत अन्य स्थानमा	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष, सम्बन्धीत वन कार्यालय र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र ।		९५,०००।००	मेचौली मध्यवर्ती सा.वन क्षेत्रबाट गैडा १ वटा,जिल्ला वन कार्यालय, चितवनबाट रतुवा १ वटा, नीर विरालो १ वटा, पर्सा वन्यजन्तु आरक्ष क्षेत्रबाट मयुर १ वटा, सिराहा लहान क्षेत्रबाट चितुवाको बच्चा १ वटा र गोर्खा जिल्ला पालुङटार नगरपालिका वडा न. ३ बाट चितुवा १ टा उद्धार गरी ल्याई व्यवस्थापन गरियो ।

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	परिमाण	कार्यक्रम संचालन भएको स्थान	सह/सम्पू/समितिको नाम	आन्तरिक	बाह्य	कैफियत
२.५	मानव ब्यजन्तु ढन्ड न्युनीकरण सम्बन्धी तालिम	बटा	२	सौराहा,चितवन ।	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र ।		१०२,०००।००	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जका कर्मचारी (गेमस्काउट र सिनियर गेमस्काउट) र स्थानीय बासिन्दाहरु गरी जम्मा ३५ जनालाई तालिम प्रदान गरियो ।
	जम्मा रकम रु.						६१८,४५०।००	
३	संरक्षण शिक्षा तथा प्रचार प्रसार र क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम							
१	स्थानीय समुदायहरुमा सिमसार तथा जलाधार क्षेत्र संरक्षण सम्बन्धि जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने	पटक	७	बीसहजार वरपरका ताल तथा जलाधार क्षेत्र तथा वरपरका क्षेत्रहरु	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता केन्द्र, वातावरण संरक्षण शिक्षकमञ्च, सिर्नजी एफ. एम. रेडियो, सम्पदा एफ. एम. क्रिस्टल टेलिभिजन र आभास टेलिभिजन		३३,४६०।००	शिक्षकहरु संग सिमसारको विषयमा अन्तर कृया, वातावरण संरक्षण शिक्षक मञ्चलाई विद्यालयका बालबालिकाहरुमा ज्ञान अभिवृद्धि गर्न जनचेतना मुलक कार्यक्रम गर्न सहयोग, सिर्नजी एफएम लाई प्रत्येक १५ दिनमा विहिवार विहान ८ वजे मा सिमसार संरक्षण सम्बन्धी जनचेतनामुलक कार्यक्रम प्रसार गर्न र यस्तै क्रिस्टल टेलिभिजनबाट सोमवार बे लुकी ८.३० कार्यक्रम तथा जिङ्गल, आभास टेलीभिजन र सम्पदा एफ.एम बाट जिङ्गल प्रसारण भई रहेको छ ।
२	प्रचारप्रसार सामाग्री (पुस्तीका, पोस्टर, वे वसाइड तथा होडिगबोर्ड) प्रकाशन कार्यक्रम	बटा	४	बीस हजार ताल क्षेत्र प्रवेशद्वार तथा वरपरका समुदायहरु	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र		६१,९२०।७६	प्रवेशद्वारमा सूचना बोर्ड स्थापना तथा प्रचार प्रसार सामाग्री वितरण
३	सिमसार संरक्षण विषयक श्रयउ सम्मेलनमा सहभागीता कार्यक्रम	जना	२	उरुवे	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष		६००,३०५।५३	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष प्रतिनिधि कार्यक्रममा सहभागी ।
४	सरसी प्रकाशन कार्यक्रम	पटक	१	सौराहा,चितवन	राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र	३३,०००।००		
५	प्रकृति पथ प्रदर्शक तालिम	जना	४०	चितवन, कठार, कुमरोज, बछौली र पटिहानी	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, खगोन्द्रमल्ली उपभोक्ता / बुढीराप्ती / मृगाकुञ्ज / पटिहानी उपभोक्ता समिति र बीसहजार ताल क्षेत्र संरक्षण तथा सामाजिक सुदृढिकरण परियोजना		३५०,०००।००	सहभागीहरुलाई ब्यवहारीक तथा प्रयोगात्मक अभ्यास गराइएको थियो ।
६	वन्यजन्तु ओखोपहार प्रदर्शनी तथा सूचना केन्द्र व्यवस्थापन कार्यक्रम	बटा	१	बछौली, चितवन	राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र	९३,०००।००		
	जम्मा रकम रु.					११६,०००।००	१,०४५,६८६।९९	

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	इकाई	परिमाण	कार्यक्रम संचालन भएको स्थान	संघ,संस्था,कार्यालय र उपभोक्ता समूह/समितिको नाम	आन्तरिक	बाह्य	कैफियत	
४	सामुदायिक विकास तथा जीविकोपार्जन कार्यक्रम								
१	अबैध गतिविधिहरूको नियन्त्रण गर्न समुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूलाई मजबुद तथा परिचालन गर्ने	वटा	२५	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र	बाटुलीपोखरी, दक्षिणकाली, नवज्योति, वनदेवीवरण्डाभार, टिकौली, मिलिजुली, चित्रसेन र बाघमारा म. सा. वन. ।		११९,५८०।००	उल्लेखित प्रत्येक म. सा. वनका वन हेरालुलाई अबैध चोरी शिकार नियन्त्रण गर्न तालिम प्रदान गर्नुका साथै आवश्यक सामग्री (साईकल, रैनकोट, जकेट, पानी जुता आदि) सहयोग	
२	शाान्त मनोरञ्जन स्थल निर्माण	सख्या	१	टिकौली म.सा.ब. को नजिकमा रहेको खगेरी खोला किनारा	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, मृगकुञ्ज उपभोक्ता समिति र टिकौली म.सा. ब.		३२७,३००।००	पार्क निर्माण (मुख्यत, तारबार, वृक्षरोपण र विश्राम स्थल व्यवस्थापन)	
३	सिमसारमा आश्रित समुदायहरूका लागि वैकल्पिक आय आर्जन कार्यक्रम (भैसी पालन)	सख्या	१०	देवनगर पोष्ट नजिकको गाउ तथा वनदेवी वरण्डाभार म. सा. ब.को सन्थानी टोल	वरण्डाभार उपभोक्ता समिति तथा सम्बन्धित म. सा. ब.		८९,१००।००	भैसी पालन कार्य नियमित ।	
४.२	गोबर र्यास प्लाण्ट निर्माण सहयोग	घरधुरी	१२६	खैरहनी नगरपालिका कुमरोज, जगतपुर नगरपालिका र भरतपुर उप महानगर पालिका, चितवन	चि.रा.नि. को म.क्षेत्र अन्तर्गत बुढीराप्ती, केशुङ्ग र वरण्डाभार उपभोक्ता समूह		१,२६०,०००।००	३० वटा घरधुरीमा निर्माण कार्य नियमित अन्यमा सम्पन्न ।	
४.३	बेत बाँस संरक्षण तथा रोपण कार्यक्रम	वटा	१	रत्ननगर नगरपालिका १७	बाघमारा मध्यवर्ती सामुदायिक वन		१००,०००।००	३ हे क्षेत्रफलमा बेत बाँस संरक्षण तथा रोपण कार्य थालनी थयो ।	
४.४	थारु साँस्कृतिक संग्रहालय तथा अनुसन्धान केन्द्र व्यवस्थापन सहयोग कार्यक्रम	वटा	१	बछौली, चितवन	थारु साँस्कृतिक संग्रहालय तथा अनुसन्धान केन्द्र		२०,०००।००		
४.५	होमस्टे सहयोग कार्यक्रम	वटा	१	खैरहनी नगरपालिका घोक्रेला कुमरोज चितवन	बुढी राप्ती उपभोक्ता समिति		५००,०००।००	५ वटा घरधुरीमा होमस्टे कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ ।	
	जम्मा रकम रु.						२,४१५,९८०।००		
५	CBAPU सहयोग कार्यक्रम								
५.१	समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण उप समिति व्यवस्थापन तथा परिचालन सहयोग कार्यक्रम	वटा	१	रत्ननगर नगरपालिका, चितवन	टिकौली मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह		३५,०००।००	परिचालन तथा व्यवस्थापन सहयोग ।	
	जम्मा रकम रु.						३५,०००।००		
६	चोरी शिकारी नियन्त्रण सहयोग	वटा	१	चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, नेपाली सेना र जिल्ला वन कार्यालय		६४९,६०४।००	चि.रा.नि, नेपाली सेना र जिल्ला वन कार्यालयलाई सहयोग ।	
	जम्मा कुल खर्च (आन्तरिक+बाह्य)			२,७०४३,४०१।५					

अनुसूची २
घाँसेमैदान सर्वेक्षण २०१५ (२०७२)

आ.व. २०७१/७२ मा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार घाँसेमैदानको विवरण

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hector	Total Cost			
1	226	Amaltari Bantapu Phanta		Core	Khoriyamuhun	1296.18	5.57	48645.00	270898.86	27.561	84.140	Formed on floodplain
2	284	Amaltari Pari Phanta		Core	Khoriyamuhun	1856.40	9.80	48645.00	476822.44	27.544	84.120	Drying up wetland
3	166	Amaltari Tapu Phanta		Core	Khoriyamuhun	1639.00	7.03	48645.00	342016.28	27.558	84.128	Formed on floodplain
4	165	Amaltari ghat Phanta	1	Core	Amaltari	1953.73	2.96	48645.00	144072.12	27.555	84.115	Drying up wetland
5	286	Amaltari ghat Phanta	2	Core	Amaltari	1854.74	5.96	48645.00	290122.66	27.552	84.104	Formed on floodplain
6	225	Amaltari ghat Phanta	3	Core	Khoriyamuhun	1634.32	16.89	48645.00	821444.98	27.564	84.138	Formed on floodplain
7	324	Amrite Phanta	1	Core	Amrite	866.20	4.89	48645.00	237843.67	27.537	84.582	Existed from past
8	331	Amrite Phanta	2	Core	Amrite	797.59	6.25	48645.00	304198.99	27.543	84.584	Managed by park
9	103	Amrite Phanta	3	Core	Amrite	1203.79	21.69	48645.00	1055141.09	27.530	84.581	Managed by park
10	336	Amrite Phanta	4	Core	Amrite	1607.05	1.69	48645.00	82155.74	27.528	84.577	Existed from past
11	355	Amrite Phanta	5	Core	Amrite	2003.69	5.81	48645.00	282651.27	27.526	84.562	Managed by park
12	356	Amrite Phanta	6	Core	Amrite	1701.61	2.91	48645.00	141576.09	27.527	84.568	Existed from past
13	329	Amrite Phanta	7	Core	Amrite	2485.14	4.77	48645.00	232241.41	27.525	84.590	Existed from past
14	101	Amrite Phanta	8	Core	Chapparchuli	2359.54	10.43	48645.00	507364.85	27.528	84.596	Existed from past
15	104	Amrite Phanta	9	Core	Chapparchuli	2172.33	22.82	48645.00	1109947.98	27.529	84.602	Existed from past
16	102	Amrite Phanta	10	Core	Chapparchuli	2275.39	3.95	48645.00	192339.71	27.530	84.598	Existed from past
17	317	Amuwa Phanta	2	Core	Amuwa	771.49	0.84	48645.00	41042.08	27.384	84.559	Formed on floodplain
18	318	Amuwa Phanta	3	Core	Amuwa	3099.13	2.34	48645.00	113907.90	27.406	84.555	Formed on floodplain
19	292	Amuwa Phanta	4	Core	Amuwa	4401.34	1.89	48645.00	91703.96	27.418	84.554	Formed on floodplain
20	314	Bagai Chure Area		Core	Bagai	529.33	0.52	48645.00	25355.18	27.424	84.457	Existed from past
21	311	Bagai Reucheu Phant		Core	Bagai	866.47	1.89	48645.00	91786.20	27.426	84.453	Formed on floodplain
22	319	Bagai Uppallo Chure Phant		Core	Bagai	1102.93	0.72	48645.00	35135.87	27.421	84.471	Existed from past
23	302	Bagarekhola Phant		Core	Bagai	2274.09	2.28	48645.00	110930.01	27.422	84.484	Drying up wetland
24	254	Baghdari Phanta		Core	Amaltari	1488.20	2.01	48645.00	97621.66	27.559	84.115	Drying up wetland
25	171	Baghmara Phanta		Core	Baghmara	20.08	97.93	48645.00	4764025.90	27.555	84.154	Drying up wetland
26	281	Baguwan Tapu		Core	Baguwan	650.06	7.09	48645.00	344931.68	27.546	83.928	Formed on floodplain
27	117	Bahapur Phanta		Core	Jarneli	695.33	46.74	48645.00	2273435.63	27.560	84.406	Managed by park

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hector	Total Cost			
28	222	Bandarjhulla Ghat Phanta		Core	Bandarjhulla	1751.71	1.96	48645.00	95239.09	27.584	84.160	Formed on floodplain
29	221	Bandarjhulla Island Phanta	1	Core	Bandarjhulla	895.31	6.43	48645.00	312915.33	27.589	84.166	Drying up wetland
30	219	Bandarjhulla Island Phanta	2	Core	Bandarjhulla	815.51	4.61	48645.00	224364.00	27.593	84.173	Formed on floodplain
31	210	Bandarjhulla Island Phanta	3	Core	Bandarjhulla	830.11	19.65	48645.00	955909.63	27.600	84.178	Formed on floodplain
32	223	Bandarjhulla Island Phanta	4	Core	Bandarjhulla	1627.12	1.54	48645.00	75147.35	27.584	84.167	Formed on floodplain
33	231	Bandarjhulla Island Phanta	5	Core	Bandarjhulla	753.52	16.14	48645.00	784952.25	27.603	84.177	Formed on floodplain
34	220	Bandarjhulla Phanta		Core	Bandarjhulla	263.39	9.30	48645.00	452467.94	27.598	84.172	Formed on floodplain
35	217	Bardaha Island Phanta	2	Core	Bandarjhulla	2068.54	3.60	48645.00	175000.25	27.581	84.175	Formed on floodplain
36	218	Bardaha Island Phanta	3	Core	Bandarjhulla	1531.48	2.45	48645.00	119268.97	27.591	84.181	Formed on floodplain
37	315	Batule Phant	1	Core	Ghangar	3406.67	3.33	48645.00	161937.87	27.456	84.389	Existed from past
38	298	Batule Phant	2	Core	Ghangar	3362.41	1.50	48645.00	72849.01	27.457	84.392	Existed from past
39	295	Batule Phant	3	Core	Botesimara	3377.79	0.80	48645.00	39110.61	27.461	84.386	Existed from past
40	360	Belsarghat Phant		Core	Belsar	996.97	48.11	48645.00	2340202.44	27.561	84.427	Drying up wetland
41	133	Bhalukhola Phanta		Core	Ghatgan	2367.36	17.63	48645.00	857784.77	27.531	84.358	Existed from past
42	382	Bhangaha Ghat		Core	Meghauri	1226.11	39.54	48645.00	1923389.72	27.565	84.203	Drying up wetland
43	151	Bhimle Ban Phanta		Core	Bhimle	1472.35	1.84	48645.00	89282.70	27.558	84.193	Existed from past
44	156	Bhimle Phanta	1	Core	Bhimle	100.02	34.15	48645.00	1661309.57	27.552	84.214	Existed from past
45	161	Bhimle Phanta	2	Core	Bhimle	414.78	20.46	48645.00	995065.49	27.546	84.207	Existed from past
46	108	Bhimpur Salghari		Core	Bhimpur	1326.88	5.36	48645.00	260839.82	27.526	84.506	Drying up wetland
47	249	Bhitri Sano Tapu		Core	Giddeni	1342.61	0.65	48645.00	31627.20	27.665	84.275	Formed on floodplain
48	236	Bhitri Tapu		Core	Giddeni	1530.30	3.65	48645.00	177553.39	27.666	84.278	Formed on floodplain
49	310	Bhorlekhola Phant	1	Core	Bagai	1374.02	3.97	48645.00	193351.11	27.430	84.453	Formed on floodplain
50	312	Bhorlekhola Phant	2	Core	Bagai	1562.44	1.39	48645.00	67825.51	27.430	84.449	Formed on floodplain
51	308	Bhorlekhola Phant	3	Core	Bagai	1694.25	1.21	48645.00	58841.41	27.432	84.449	Formed on floodplain
52	185	Bhosarghat Phanta		Core	Laukhani	356.19	1.67	48645.00	81169.23	27.626	84.178	Formed on floodplain
53	277	Bhutaha Tapu		Core	Bhutaha	2109.30	4.17	48645.00	203070.99	27.549	83.988	Formed on floodplain
54	313	Botesimara Reu Phant		Core	Botesimara	789.34	11.48	48645.00	558373.36	27.465	84.363	Formed on floodplain
55	160	Budhirapti Phanta		Core	Bhimle	723.58	119.29	48645.00	5802686.32	27.548	84.217	Managed by park
56	316	Bulbule Phant	1	Core	Ghangar	3325.31	5.14	48645.00	249999.05	27.453	84.387	Drying up wetland
57	258	Chamka Phanta		Core	Khoriyamuhari	2127.49	40.44	48645.00	1967016.17	27.548	84.113	Drying up wetland
58	93	Chapparchuli Phant	1	Core	Chapparchuli	946.47	129.26	48645.00	6287671.20	27.545	84.617	Managed by park

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
59	99	Chapparchuli Phant	2	Core	Pyaridhap	1654.68	15.36	48645.00	747221.38	27.550	84.622	Managed by park
60	323	Chapparchuli Phant	3	Core	Chapparchuli	2373.94	15.60	48645.00	758860.20	27.545	84.625	Managed by park
61	100	Chapparchuli Phant	4	Core	Chapparchuli	2131.34	30.24	48645.00	1470844.40	27.534	84.612	Managed by park
62	332	Chapparchuli Phant	5	Core	Chapparchuli	1901.40	4.32	48645.00	209980.87	27.539	84.613	Managed by park
63	341	Chapparchuli Phant	6	Core	Chapparchuli	2468.63	8.76	48645.00	426260.43	27.529	84.608	Existed from past
64	330	Chapparchuli Phant	7	Core	Chapparchuli	1645.09	4.70	48645.00	228623.49	27.536	84.599	Existed from past
65	322	Chapparchuli Phant	8	Core	Chapparchuli	201.15	66.70	48645.00	3244665.56	27.544	84.596	Existed from past
66	326	Chapparchuli Phant	9	Core	Chapparchuli	60.58	4.63	48645.00	225018.29	27.550	84.600	Existed from past
67	328	Chapparchuli Phant	10	Core	Chapparchuli	1421.75	7.12	48645.00	346527.78	27.537	84.604	Existed from past
68	97	Chardhyong Phanta	1	Core	Ligige	689.15	159.60	48645.00	7763914.59	27.561	84.698	Formed on floodplain
69	98	Chardhyong Phanta	2	Core	Khagendra-malli	1119.33	179.45	48645.00	8729285.95	27.568	84.670	Formed on floodplain
70	121	Chipleghat-Khadgauli Phanta		Core	Kasara (HQ)	758.20	22.24	48645.00	1081639.22	27.552	84.314	Formed on floodplain
71	139	Chisapani Phanta		Core	Kasara (HQ)	1382.99	12.69	48645.00	617524.66	27.547	84.315	Existed from past
72	289	Dabuwa Phanta	1	Core	Amuwa	5351.23	3.11	48645.00	151055.06	27.416	84.530	Formed on floodplain
73	296	Dabuwa Phanta	2	Core	Bagai	5082.09	0.93	48645.00	45208.07	27.408	84.510	Formed on floodplain
74	303	Dabuwa Phanta	3	Core	Bagai	5230.30	1.24	48645.00	60233.13	27.409	84.513	Formed on floodplain
75	294	Dabuwa Phanta	4	Core	Amuwa	5579.95	0.71	48645.00	34694.48	27.410	84.519	Formed on floodplain
76	291	Dabuwa Phanta	5	Core	Amuwa	5309.49	0.62	48645.00	30188.53	27.411	84.524	Formed on floodplain
77	293	Dabuwa Phanta	6	Core	Amuwa	5284.28	1.97	48645.00	95877.05	27.413	84.527	Formed on floodplain
78	290	Deurali Phanta	1	Core	Amuwa	4035.62	3.08	48645.00	149630.82	27.401	84.530	Existed from past
79	288	Deurali Phanta	2	Core	Amuwa	3447.54	1.06	48645.00	51683.48	27.398	84.536	Existed from past
80	287	Deurali Phanta	3	Core	Amuwa	3383.67	0.55	48645.00	26579.87	27.399	84.538	Existed from past
81	263	Devitaal Phanta		Core	Khoriyamuhun	842.05	13.49	48645.00	656312.77	27.539	84.141	Drying up wetland
82	270	Dhajaha Phanta		Core	Sheri	1009.33	40.98	48645.00	1993536.64	27.541	84.032	Drying up wetland
83	395	Dhaka Phanta 1	1	Core	Amaltari	1878.02	3.10	48645.00	150917.69	27.581	84.120	Existed from past
84	381	Dhampos Phanta		Core	Dhruba	1085.23	108.75	48645.00	529090.27	27.559	84.270	Formed on floodplain
85	135	Dhruba Dakshin Phanta		Core	Dhruba	112.17	3.14	48645.00	152803.77	27.545	84.292	Existed from past
86	143	Dhruba Dakshin Phanta		Core	Dhruba	476.75	5.99	48645.00	291379.50	27.544	84.289	Existed from past
87	125	Dhruba Ghat	1	Core	Dhruba	845.87	9.95	48645.00	484175.82	27.557	84.296	Formed on floodplain
88	126	Dhruba Ghat	2	Core	Dhruba	483.99	18.40	48645.00	895171.05	27.553	84.298	Formed on floodplain

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
89	146	Dhruba Ghol Phanta		Core	Dhruba	395.59	17.19	48645.00	836223.78	27.542	84.299	Drying up wetland
90	132	Dhruba Uttar Phanta		Core	Dhruba	49.98	1.42	48645.00	68895.93	27.548	84.294	Existed from past
91	176	Dhupighari Ghasemaidan		Core	Laukhani	701.51	29.20	48645.00	1420502.11	27.618	84.168	Formed on floodplain
92	163	Dhruba Lamiphant		Core	Dhruba	1148.86	3.26	48645.00	158443.76	27.540	84.280	Drying up wetland
93	191	Dibyapuri Pari Phanta		Core	Kujauli	1290.45	1.05	48645.00	51109.66	27.650	84.222	Formed on floodplain
94	202	Dibyapuri Phanta		Core	Kujauli	1238.60	24.92	48645.00	1212242.63	27.652	84.211	Drying up wetland
95	196	Diyalo Tapu Phanta		Core	Ganjapur	1838.63	14.91	48645.00	725411.23	27.677	84.306	Formed on floodplain
96	109	Dumariya Phanta	1	Core	Dumariya	105.91	65.40	48645.00	3181450.99	27.556	84.425	Managed by park
97	113	Dumariya Phanta	2	Core	Dumariya	777.53	163.02	48645.00	7930282.87	27.546	84.437	Managed by park
98	114	Dumariya Phanta	3	Core	Kachuwani	0.00	220.54	48645.00	10728371.80	27.547	84.455	Managed by park
99	107	Dumariya Raptiside		Core	Dumariya	913.76	9.54	48645.00	464198.56	27.560	84.424	Drying up wetland
100	300	Gadesimalchaur	1	Core	Botesimara	1719.94	5.31	48645.00	258329.18	27.467	84.373	Existed from past
101	305	Gadesimalchaur	2	Core	Botesimara	2029.62	0.20	48645.00	9547.07	27.464	84.373	Existed from past
102	320	Gainda Ghol Phanta		Core	Botesimara	1292.82	3.68	48645.00	179121.62	27.470	84.368	Drying up wetland
103	95	Gainda Phanta		Core	Chapparchuli	99.14	226.71	48645.00	11028392.89	27.555	84.588	Formed on floodplain
104	259	Gaundakhasa Phanta		Core	Temple Tiger	2062.49	18.83	48645.00	915912.49	27.543	84.054	Drying up wetland
105	251	Gajipur Tapu		Core	Ganjapur	1586.57	23.95	48645.00	1164973.29	27.663	84.282	Formed on floodplain
106	213	Ganjipur Ghat		Core	Ganjapur	1641.38	3.84	48645.00	186598.16	27.672	84.292	Formed on floodplain
107	174	Ganjipur Phanta		Core	Ganjapur	210.82	5.96	48645.00	290148.02	27.661	84.296	Formed on floodplain
108	232	Ganjipur Sanotapu		Core	Ganjapur	1858.19	3.52	48645.00	171312.71	27.668	84.283	Formed on floodplain
109	195	Ganjipur Tapu Pahilo		Core	Ganjapur	1064.84	17.10	48645.00	831604.73	27.665	84.291	Drying up wetland
110	112	Gaurmachhan Phanta	2	Core	Dumariya	44.83	23.60	48645.00	1148145.98	27.551	84.422	Managed by park
111	304	Ghagar Lami Phanta		Core	Ghangar	1925.22	8.05	48645.00	391803.30	27.448	84.398	Existed from past
112	306	Ghagar Phanta		Core	Ghangar	2219.75	4.61	48645.00	224121.45	27.452	84.401	Existed from past
113	307	Ghagar Reucheu		Core	Ghangar	1490.08	4.08	48645.00	198469.71	27.445	84.405	Formed on floodplain
114	301	Ghangar Upallo Phant		Core	Ghangar	2880.46	4.07	48645.00	197876.46	27.457	84.397	Existed from past
115	128	Ghatgain Ghat Phanta		Core	Ghatgain	1246.49	12.04	48645.00	585505.39	27.565	84.359	Formed on floodplain
116	129	Ghatgain Phanta	1	Core	Ghatgain	76.28	72.39	48645.00	3521553.21	27.554	84.358	Managed by park
117	147	Ghatgain Phanta	2	Core	Ghatgain	610.67	2.12	48645.00	102975.37	27.549	84.366	Managed by park
118	137	Ghatgain Phanta	3	Core	Ghatgain	1293.47	1.59	48645.00	77347.89	27.543	84.368	Existed from past
119	131	Ghatgain Phanta	4	Core	Ghatgain	1036.21	2.07	48645.00	100872.15	27.557	84.374	Existed from past

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hector	Total Cost			
120	142	Ghatgain Phanta	5	Core	Ghatgain	922.71	7.34	48645.00	356860.53	27.545	84.367	Managed by park
121	241	Ghol Tapu	1	Core	Giddeni	1715.22	1.45	48645.00	70415.89	27.658	84.249	Formed on floodplain
122	239	Ghol Tapu	2	Core	Kujauli	1811.81	3.74	48645.00	182001.48	27.657	84.246	Drying up wetland
123	240	Ghol Tapu	3	Core	Kujauli	1595.33	6.66	48645.00	323948.26	27.659	84.246	Drying up wetland
124	193	Ghol Tapu	4	Core	Kujauli	1304.74	3.88	48645.00	188653.85	27.657	84.241	Formed on floodplain
125	194	Ghol Tapu	5	Core	Kujauli	1132.34	0.82	48645.00	39880.10	27.657	84.239	Formed on floodplain
126	238	Ghol Tapu	6	Core	Giddeni	1048.81	9.88	48645.00	480798.41	27.661	84.250	Formed on floodplain
127	198	Gidaha Pari Phanta	1	Core	Giddeni	1854.87	12.58	48645.00	612123.89	27.651	84.268	Existed from past
128	237	Gidaha Pari Phanta	2	Core	Giddeni	1587.49	13.11	48645.00	637821.42	27.656	84.273	Existed from past
129	246	Gidaha Tapu	1	Core	Giddeni	248.09	2.53	48645.00	122860.54	27.666	84.262	Existed from past
130	245	Gidaha Tapu	2	Core	Giddeni	524.96	2.48	48645.00	120844.07	27.663	84.261	Existed from past
131	243	Gidaha Tapu	3	Core	Giddeni	876.65	6.57	48645.00	319751.09	27.660	84.257	Existed from past
132	244	Gidaha Tapu	4	Core	Giddeni	1175.30	3.66	48645.00	178150.23	27.658	84.261	Existed from past
133	247	Gidaha Tower		Core	Giddeni	1191.47	3.31	48645.00	161105.95	27.662	84.272	Formed on floodplain
134	180	Golaghat Phanta		Core	Baghmara	2042.37	8.92	48645.00	433899.04	27.574	84.166	Formed on floodplain
135	280	Gurmi Phant	1	Core	Tamaspur	3331.26	43.01	48645.00	2092425.69	27.541	83.972	Drying up wetland
136	278	Gurmi Phant	2	Core	Tamaspur	2520.95	34.81	48645.00	1693162.03	27.544	83.959	Drying up wetland
137	279	Gurmi Phant	3	Core	Tamaspur	3246.57	21.24	48645.00	1033084.21	27.547	83.969	Drying up wetland
138	321	Hardakhola Chure Phanta	1	Core	Liglige	3149.75	5.05	48645.00	245881.92	27.528	84.682	Formed on floodplain
139	327	Hardakhola Chure Phanta	2	Core	Liglige	3613.78	6.02	48645.00	292659.67	27.522	84.682	Formed on floodplain
140	325	Hardakhola Chure Phanta	3	Core	Khagendra-malli	4282.92	2.23	48645.00	108499.46	27.520	84.636	Formed on floodplain
141	345	Hardakhola Phanta	1	Core	Khagendra-malli	2556.26	34.76	48645.00	1691016.47	27.568	84.683	Formed on floodplain
142	342	Hardakhola Phanta	2	Core	Khagendra-malli	792.04	21.78	48645.00	1059467.01	27.565	84.664	Formed on floodplain
143	250	Hatchery Pari Ko Phanta		Core	Giddeni	1848.30	1.38	48645.00	67219.38	27.666	84.281	Formed on floodplain
144	116	Hattikhet Phanta		Core	Bhimpur	917.18	17.00	48645.00	827170.83	27.531	84.526	Drying up wetland
145	405	Hileghat Phant		Core	Bagai	4872.49	1.16	48645.00	56477.28	27.408	84.508	Existed from past
146	127	Jarneli Phant	1	Core	Jarneli	1021.86	9.83	48645.00	477972.11	27.555	84.378	Managed by park
147	106	Jarneli Phant	2	Core	Jarneli	341.38	31.79	48645.00	1546349.73	27.550	84.401	Managed by park
148	130	Jarneli Phant	3	Core	Jarneli	625.95	3.72	48645.00	180848.97	27.552	84.385	Existed from past

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
149	120	Jarneli Phant	4	Core	Jarneli	115.62	1.77	48645.00	86010.72	27.554	84.394	Managed by park
150	390	Jatayu Gate Phanta		Core	Laukhani	1622.66	53.61	48645.00	2607735.54	27.616	84.151	Drying up wetland
151	169	Jogimara Phanta		Core	Lamichaur	2983.19	1.69	48645.00	82376.01	27.578	84.135	Drying up wetland
152	115	Kachhuwani Phanta	1	Core	Kachhuwani	40.59	141.41	48645.00	6878790.41	27.554	84.465	Managed by park
153	273	Kaliban Phanta		Core	Sheri	1763.93	7.59	48645.00	369211.10	27.542	83.996	Drying up wetland
154	399	Kanchi Boteni Phanta		Core	Amaltari	752.31	10.97	48645.00	533525.68	27.565	84.111	Drying up wetland
155	124	Kasara Tappu		Core	Kasara (HO)	289.53	2.30	48645.00	112054.36	27.553	84.334	Formed on floodplain
156	350	Katlekhola Chheu	1	Core	Sunachuri	1327.44	1.27	48645.00	61614.13	27.538	84.723	Formed on floodplain
157	333	Katlekhola Chheu	2	Core	Sunachuri	959.63	0.94	48645.00	45688.71	27.531	84.728	Formed on floodplain
158	351	Katlekhola Chheu	3	Core	Sunachuri	1181.00	0.30	48645.00	14732.74	27.528	84.728	Formed on floodplain
159	352	Katlekhola Chheu	4	Core	Sunachuri	1246.64	0.70	48645.00	33831.61	27.526	84.728	Formed on floodplain
160	334	Katlekhola Chheu	5	Core	Sunachuri	1306.59	0.66	48645.00	32245.43	27.525	84.729	Formed on floodplain
161	353	Katlekhola Chheu	6	Core	Sunachuri	1911.75	3.42	48645.00	166529.38	27.516	84.730	Formed on floodplain
162	354	Katlekhola Chure Phant		Core	Sunachuri	4058.97	2.33	48645.00	113208.96	27.499	84.721	Existed from past
163	170	Kavretaal Phanta		Core	Baghmara	489.58	18.03	48645.00	876992.02	27.546	84.160	Drying up wetland
164	207	Kawathis Tapu		Core	Laukhani	921.62	3.81	48645.00	185306.90	27.618	84.173	Formed on floodplain
165	335	Khagendramalli Phanta	1	Core	Pyaridhap	1293.42	6.63	48645.00	322740.21	27.559	84.634	Drying up wetland
166	337	Khagendramalli Phanta	2	Core	Khagendra-malli	1373.37	8.02	48645.00	390162.91	27.559	84.640	Drying up wetland
167	347	Khagendramalli Phanta	3	Core	Khagendra-malli	1563.03	1.20	48645.00	58286.57	27.556	84.639	Drying up wetland
168	94	Khagendramalli Phanta	4	Core	Khagendra-malli	1057.30	10.41	48645.00	506611.61	27.559	84.644	Existed from past
169	343	Khagendramalli Phanta	5	Core	Khagendra-malli	847.05	5.41	48645.00	262942.25	27.555	84.646	Existed from past
170	339	Khagendramalli Phanta	6	Core	Khagendra-malli	731.36	7.02	48645.00	341379.14	27.560	84.648	Drying up wetland
171	338	Khagendramalli Phanta	7	Core	Khagendra-malli	917.79	2.11	48645.00	102721.90	27.561	84.647	Existed from past
172	344	Khagendramalli Phanta	8	Core	Khagendra-malli	870.39	5.92	48645.00	288194.50	27.565	84.655	Existed from past
173	346	Khagendramalli Phanta	9	Core	Khagendra-malli	677.36	2.08	48645.00	101181.72	27.559	84.663	Drying up wetland

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hector	Total Cost			
174	340	Khagendramalli Phanta	10	Core	Khagendra-malli	560.67	5.99	48645.00	291609.17	27.562	84.656	Drying up wetland
175	159	Kharkatta Phuraut Phanta		Core	Surung Khola	294.18	422.00	48645.00	20528025.53	27.531	84.224	Formed on floodplain
176	172	Khoriyamuhan Phanta		Core	Khoriyamuhan	0.00	29.89	48645.00	1454075.92	27.547	84.148	Managed by park
177	224	Khoriyamuhan Tapu	1	Core	Khoriyamuhan	511.95	15.46	48645.00	751834.49	27.553	84.136	Drying up wetland
178	285	Khoriyamuhan Tapu	2	Core	Khoriyamuhan	1117.83	2.03	48645.00	98952.80	27.545	84.131	Formed on floodplain
179	256	Khoriyamuhan Tapu	3	Core	Khoriyamuhan	1301.99	12.58	48645.00	611720.71	27.547	84.125	Formed on floodplain
180	400	Kolkatta Phanta		Core	Bhutaha	563.63	31.55	48645.00	1534844.70	27.547	84.010	Drying up wetland
181	309	Krishnagar Core		Core	Ghangar	2038.89	0.83	48645.00	40295.63	27.437	84.442	Existed from past
182	228	Krishnagar Phanta		Core	Lamichaur	1090.54	2.80	48645.00	136342.87	27.592	84.123	Formed on floodplain
183	242	Kujauli G I Phanta		Core	Giddeeni	1422.96	2.06	48645.00	99971.73	27.658	84.252	Formed on floodplain
184	201	Kujauli Pari Phanta		Core	Kujauli	356.73	3.63	48645.00	176514.94	27.656	84.225	Formed on floodplain
185	200	Kujauli Phanta	2	Core	Kujauli	270.99	1.65	48645.00	80245.78	27.658	84.228	Formed on floodplain
186	206	Kumbarbati Phanta		Core	Divyapuri	764.82	2.17	48645.00	105376.92	27.645	84.192	Formed on floodplain
187	366	Kumroj Phanta		Core	Janakpur	1274.15	50.84	48645.00	2473026.50	27.548	84.549	Formed on floodplain
188	230	Lamichaur Bhitri Phant		Core	Lamichaur	1607.40	1.27	48645.00	61618.51	27.597	84.135	Drying up wetland
189	255	Lamichaur Ghol Phant		Core	Lamichaur	2373.88	4.44	48645.00	216045.84	27.587	84.138	Drying up wetland
190	229	Lamichaur Phanta		Core	Lamichaur	608.89	1.06	48645.00	51765.42	27.602	84.125	Existed from past
191	119	Lamitaal Phanta	1	Core	Ghatgain	241.99	1.29	48645.00	62620.70	27.555	84.359	Drying up wetland
192	118	Lamitaal Phanta	2	Core	Ghatgain	686.18	1.68	48645.00	81618.55	27.556	84.355	Drying up wetland
193	235	Laugai Tapu	1	Core	Divyapuri	1501.37	5.42	48645.00	263730.87	27.639	84.190	Existed from past
194	387	Laugai Tapu	2	Core	Laukhani	1146.40	9.15	48645.00	445115.09	27.639	84.181	Drying up wetland
195	182	Laukhani Tapu Phanta		Core	Laukhani	253.05	17.96	48645.00	873455.43	27.632	84.178	Formed on floodplain
196	425	Liglige Phanta	1	Core	Liglige	1646.17	1.46	48645.00	70830.94	27.563	84.708	Formed on floodplain
197	349	Liglige Phanta	2	Core	Liglige	1331.75	3.64	48645.00	177187.02	27.560	84.713	Formed on floodplain
198	424	Liglige Phanta	5	Core	Liglige	1636.54	10.61	48645.00	516171.67	27.564	84.712	Formed on floodplain
199	96	Liglige Phanta	6	Core	Liglige	525.74	126.69	48645.00	6162611.37	27.550	84.720	Formed on floodplain
200	348	Liglige Phanta	7	Core	Liglige	1101.23	4.40	48645.00	213967.37	27.559	84.707	Formed on floodplain
201	197	Majhuwa Tapu	1	Core	Ganjanpur	3656.62	6.47	48645.00	314770.48	27.686	84.327	Drying up wetland
202	275	Majhuwa Tapu	2	Core	Bhutaha	2483.11	10.76	48645.00	523309.95	27.546	83.985	Formed on floodplain
203	122	Majorghat Phanta		Core	Kasara (HQ)	529.99	5.34	48645.00	259803.50	27.556	84.339	Formed on floodplain

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hector	Total Cost			
204	282	Materi Bagwan		Core	Baguwan	993.18	23.94	48645.00	1164573.83	27.540	83.932	Existed from past
205	209	Mayurtika Phanta		Core	Lamichaur	1428.78	38.47	48645.00	1871282.58	27.604	84.143	Drying up wetland
206	158	Meghauli Pari Ghat		Core	Meghauli	1043.42	14.98	48645.00	728473.29	27.564	84.215	Drying up wetland
207	157	Meghauliban Phanta		Core	Meghauli	619.03	1.32	48645.00	64424.21	27.568	84.221	Existed from past
208	184	Mutahaghol Phanta		Core	Laukhani	396.83	2.50	48645.00	121466.81	27.623	84.173	Drying up wetland
209	208	Namuna Ghasemaidan	2	Core	Laukhani	1649.34	13.16	48645.00	640295.01	27.614	84.157	Managed by park/community
210	265	Nandapur Tapu Phanta	1	Core	Temple Tiger	1898.26	52.70	48645.00	2563825.41	27.554	84.065	Formed on floodplain
211	264	Nandapur Tapu Phanta	2	Core	Temple Tiger	2513.61	16.93	48645.00	823384.03	27.552	84.055	Formed on floodplain
212	268	Nandapur Tapu Phanta	3	Core	Temple Tiger	2141.62	17.73	48645.00	862294.55	27.557	84.073	Formed on floodplain
213	204	Narayani Phanta	1	Core	Divyapuri	566.17	2.50	48645.00	121370.51	27.649	84.197	Drying up wetland
214	181	Narayani Phanta	2	Core	Divyapuri	812.76	0.38	48645.00	18303.40	27.647	84.199	Drying up wetland
215	203	Narayani Phanta	3	Core	Divyapuri	1007.29	3.48	48645.00	169489.24	27.646	84.201	Formed on floodplain
216	397	Narayanicheu Phanta		Core	Kujauli	662.53	17.19	48645.00	836172.74	27.656	84.220	Formed on floodplain
217	205	Narayanipari Phanta		Core	Divyapuri	1683.55	6.38	48645.00	310202.86	27.637	84.197	Formed on floodplain
218	123	Niure Phanta		Core	Kasara (HQ)	536.39	10.05	48645.00	488663.43	27.544	84.320	Drying up wetland
219	111	Old Gaur Machan Phanta		Core	Dumariya	639.65	6.64	48645.00	323150.25	27.548	84.422	Managed by park
220	384	Paanch Pandav Phanta		Core	Bankatta	669.77	32.23	48645.00	1567914.78	27.513	84.263	Formed on floodplain
221	362	Padampur Phanta	1	Core	Bhimpur	0.00	1579.89	48645.00	76853658.63	27.549	84.521	Managed by park
222	105	Padampur Phanta	2	Core	Bhimpur	2028.21	7.50	48645.00	364695.60	27.537	84.538	Managed by park
223	367	Padampur Phanta	3	Core	Bhimpur	1384.87	64.58	48645.00	3141702.34	27.548	84.536	Drying up wetland
224	227	Pateni Sorah Phanta		Core	Amaltari	1333.29	5.12	48645.00	249176.09	27.572	84.119	Drying up wetland
225	92	Pyaridhap Phant		Core	Pyaridhap	435.01	329.96	48645.00	16050733.69	27.562	84.623	Formed on floodplain
226	299	Raighat Phanta		Core	Ghangar	582.55	7.57	48645.00	368098.17	27.446	84.417	Drying up wetland
227	136	Rani Khola Phanta		Core	Ghatgan	543.71	4.75	48645.00	230851.50	27.550	84.370	Drying up wetland
228	386	Rapti Doon Phanta	1	Core	Sukibhar	2454.31	45.25	48645.00	2201280.28	27.562	84.253	Formed on floodplain
229	154	Reu Dhobhan Phanta		Core	Baghmara	1310.71	26.27	48645.00	1278049.49	27.552	84.177	Formed on floodplain
230	261	Sailmaili Phanta		Core	Temple Tiger	1503.69	9.83	48645.00	478225.93	27.537	84.096	Drying up wetland
231	155	Samaghat Phanta		Core	Bhimle	1770.60	1.96	48645.00	95343.04	27.558	84.189	Formed on floodplain
232	148	Sano Dhampos Phanta	1	Core	Sukibhar	1897.14	2.63	48645.00	127702.23	27.554	84.254	Drying up wetland
233	140	Sano Jameli Phant		Core	Jarneli	113.70	26.14	48645.00	1271715.25	27.551	84.391	Existed from past
234	253	Samosora Phanta		Core	Laukhani	909.38	2.60	48645.00	126314.26	27.622	84.166	Existed from past

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
235	276	Sheri Pari Tapu		Core	Bhutaha	3079.33	5.78	48645.00	281141.56	27.547	83.980	Drying up wetland
236	271	Sheri Phanta		Core	Sheri	0.00	18.01	48645.00	876158.36	27.537	84.016	Drying up wetland
237	272	Sheri Tapu		Core	Sheri	908.80	6.87	48645.00	334144.13	27.540	84.003	Drying up wetland
238	283	Sheriban Phanta		Core	Bhutaha	3085.20	5.14	48645.00	249940.86	27.541	83.981	Drying up wetland
239	248	Sikhrauli Tapu Phanta		Core	Giddeni	1574.01	6.04	48645.00	293632.10	27.662	84.277	Formed on floodplain
240	110	Simalghari Phanta		Core	Kachhuwani	1509.08	21.90	48645.00	1065479.36	27.562	84.449	Formed on floodplain
241	189	Siraki Tapu	1	Core	Kujauli	1019.03	2.91	48645.00	141709.55	27.661	84.239	Formed on floodplain
242	192	Siraki Tapu	2	Core	Kujauli	1264.48	1.50	48645.00	72949.42	27.659	84.241	Drying up wetland
243	187	Siraki Tapu	3	Core	Kujauli	549.55	4.27	48645.00	207839.18	27.660	84.235	Drying up wetland
244	188	Siraki Tapu	4	Core	Kujauli	775.68	0.79	48645.00	38542.99	27.661	84.236	Formed on floodplain
245	190	Siraki Tapu	5	Core	Kujauli	1322.71	0.61	48645.00	29690.45	27.661	84.241	Formed on floodplain
246	252	Sirke Tapu	1	Core	Divyapuri	1849.60	3.07	48645.00	149518.33	27.639	84.206	Formed on floodplain
247	199	Sirke Tapu	2	Core	Divyapuri	2291.53	2.20	48645.00	107163.98	27.642	84.212	Formed on floodplain
248	234	Siswar Bich Tapu		Core	Siswar	531.97	3.29	48645.00	159890.47	27.636	84.248	Formed on floodplain
249	233	Siswar Ghat Phanta		Core	Siswar	445.35	3.04	48645.00	147733.59	27.631	84.247	Formed on floodplain
250	173	Siswar Pari Phanta		Core	Salbas	2582.86	5.16	48645.00	250866.57	27.620	84.201	Drying up wetland
251	178	Siswar Tapu	1	Core	Siswar	1491.39	6.27	48645.00	305057.46	27.626	84.237	Drying up wetland
252	216	Siswar Tapu	2	Core	Siswar	2489.29	1.52	48645.00	73904.45	27.625	84.227	Formed on floodplain
253	179	Siswar Tapu	3	Core	Siswar	2348.14	10.15	48645.00	493795.67	27.621	84.227	Formed on floodplain
254	391	Siswar Tapu	4	Core	Siswar	1076.19	6.87	48645.00	334321.36	27.625	84.242	Formed on floodplain
255	177	Siswar Tapu	6	Core	Siswar	1101.84	2.97	48645.00	144410.20	27.629	84.240	Formed on floodplain
256	167	Siswarban Phanta	1	Core	Kujauli	3073.81	3.70	48645.00	180188.87	27.632	84.216	Drying up wetland
257	212	Siswarban Phanta	2	Core	Siswar	2496.53	7.82	48645.00	380456.34	27.631	84.224	Drying up wetland
258	211	Siswarban Phanta	3	Core	Siswar	2047.90	4.30	48645.00	209042.28	27.634	84.230	Existed from past
259	168	Siswarban Tapu		Core	Siswar	789.28	6.59	48645.00	320675.62	27.640	84.249	Drying up wetland
260	274	Suka Raj Phanta		Core	Bhutaha	1515.06	13.29	48645.00	646409.27	27.546	83.997	Existed from past
261	162	Sukhibhar Lamiphanta		Core	Sukhibhar	754.06	12.13	48645.00	590037.08	27.542	84.267	Drying up wetland
262	383	Sukhibhar Complex Phant		Core	Sukhibhar	55.56	514.95	48645.00	25049701.78	27.546	84.239	Managed by park
263	153	Sukhibhar Machan Phanta		Core	Sukhibhar	65.89	44.22	48645.00	2151161.96	27.533	84.253	Managed by park
264	164	Sukhibharehu Phanta		Core	Sukhibhar	992.17	4.84	48645.00	235249.05	27.546	84.259	Existed from past
265	175	Syalbaas Pariban		Core	Siswar	2952.29	2.13	48645.00	103450.44	27.618	84.225	Drying up wetland

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
266	215	Syalbaas Tapu Phanta	1	Core	Syalbas	947.79	6.80	48645.00	3309688.61	27.599	84.191	Drying up wetland
267	214	Syalbaas Tapu Phanta	2	Core	Syalbas	711.06	5.23	48645.00	254460.16	27.602	84.198	Formed on floodplain
268	134	Tamor Tal Phanta	1	Core	Kasara (HQ)	1934.42	7.71	48645.00	374814.28	27.531	84.338	Drying up wetland
269	141	Tamor Tal Phanta	2	Core	Kasara (HQ)	2206.03	15.55	48645.00	756236.97	27.532	84.346	Drying up wetland
270	144	Tamor Tal Phanta	3	Core	Kasara (HQ)	2147.58	3.58	48645.00	174045.08	27.529	84.329	Drying up wetland
271	257	Temple Baya Phanta		Core	Amalhari	2474.22	16.38	48645.00	796624.05	27.545	84.109	Drying up wetland
272	260	Temple Ghat Phanta		Core	Temple Tiger	665.25	226.36	48645.00	11011512.32	27.547	84.082	Drying up wetland
273	269	Temple Tapu Pari Phanta		Core	Temple Tiger	2643.65	16.30	48645.00	792672.80	27.560	84.067	Formed on floodplain
274	267	Temple Tapu Phanta	1	Core	Temple Tiger	1948.22	4.94	48645.00	240540.66	27.554	84.073	Formed on floodplain
275	266	Temple Tapu Phanta	2	Core	Temple Tiger	1682.55	6.05	48645.00	294504.43	27.552	84.072	Formed on floodplain
276	262	Temple Tiger Phanta (Mohan Khola)		Core	Temple Tiger	1.30	7.96	48645.00	387438.97	27.538	84.076	Drying up wetland
277	138	Thapalyatal Phanta		Core	Kasara (HQ)	2282.78	1.18	48645.00	57178.16	27.534	84.317	Drying up wetland
278	145	Thapalyatal Thulo Phanta		Core	Dhruba	1117.77	13.41	48645.00	652220.12	27.539	84.308	Drying up wetland
279	152	Thotari Taal Phanta		Core	Bankatta	1205.76	62.39	48645.00	3034724.62	27.520	84.256	Drying up wetland
280	150	Tigertops Phanta	1	Core	Bhimle	956.44	60.53	48645.00	2944705.66	27.546	84.197	Existed from past
281	149	Tigertops Phanta	2	Core	Bhimle	1731.49	51.59	48645.00	2509370.64	27.545	84.187	Formed on floodplain
282	380	Tigertopsgat Phanta		Core	Meghauri	549.67	127.50	48645.00	6202017.30	27.563	84.220	Formed on floodplain
283	401	Ultikhola Phant		Core	Bhutaha	2825.87	13.63	48645.00	662923.75	27.555	83.978	Existed from past
284	297	Upallo Ghagar Phant		Core	Ghangar	1769.38	1.97	48645.00	95874.80	27.450	84.406	Drying up wetland
285	183	Upallo Siswar Tapu		Core	Sisawar	1244.26	6.26	48645.00	304554.74	27.642	84.262	Existed from past
		Total					7778.72		378395953.84			
286	84	Amalaghari Phanta		Buffer	Bagai	993.19	12.76	48645.00	620649.43	27.415	84.474	Formed on floodplain
287	420	Amilia Bagar		Buffer	Dhoba	1118.68	42.93	48645.00	2088311.47	27.489	84.297	Formed on floodplain
288	416	Amilia Phanta		Buffer	Bankatta	1422.87	81.32	48645.00	3956050.04	27.495	84.294	Formed on floodplain
289	86	Amuwa Phanta	3	Buffer	Amuwa	154.06	2.12	48645.00	103171.79	27.377	84.560	Formed on floodplain
290	71	Amuwakhola Bagar Phant		Buffer	Amuwa	453.76	3.22	48645.00	156726.43	27.379	84.557	Formed on floodplain
291	73	Amuwakhola Jane Bagar		Buffer	Amuwa	852.08	3.22	48645.00	156661.27	27.384	84.555	Formed on floodplain
292	77	Bagai Buspark Reutapu		Buffer	Bagai	370.97	1.29	48645.00	62959.80	27.420	84.455	Formed on floodplain
293	413	Bagai Reutapu		Buffer	Bagai	232.92	2.18	48645.00	105909.14	27.418	84.457	Formed on floodplain

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
294	75	Bagaighat	1	Buffer	Ghangar	821.39	11.77	48645.00	572410.54	27.436	84.434	Formed on floodplain
295	82	Bandarmude Phant		Buffer	Botesimara	1023.02	39.79	48645.00	1935575.11	27.467	84.339	Formed on floodplain
296	4	Barandabhar	1	Buffer	Barandabhar	2758.28	1.18	48645.00	57474.83	27.646	84.466	Drying up wetland
297	55	Barandabhar	2	Buffer	Bishazar	704.81	2.08	48645.00	101045.54	27.623	84.435	Drying up wetland
298	12	Barandabhar	3	Buffer	Barandabhar	884.78	1.90	48645.00	92207.95	27.630	84.459	Existed from past
299	34	Barandabhar	4	Buffer	Barandabhar	1421.84	1.57	48645.00	76288.63	27.635	84.464	Existed from past
300	47	Barandabhar	5	Buffer	Barandabhar	748.82	9.59	48645.00	466532.60	27.628	84.453	Drying up wetland
301	27	Barandabhar	6	Buffer	Barandabhar	1889.91	2.75	48645.00	133956.64	27.640	84.459	Drying up wetland
302	6	Barandabhar	7	Buffer	Barandabhar	2414.87	1.70	48645.00	82652.44	27.644	84.458	Drying up wetland
303	33	Barandabhar	8	Buffer	Barandabhar	2248.44	1.61	48645.00	78466.95	27.641	84.453	Existed from past
304	32	Barandabhar	9	Buffer	Barandabhar	2071.22	0.69	48645.00	33354.50	27.638	84.452	Existed from past
305	30	Barandabhar	10	Buffer	Barandabhar	2082.05	3.00	48645.00	145817.31	27.638	84.449	Existed from past
306	29	Barandabhar	11	Buffer	Barandabhar	2167.44	2.37	48645.00	115229.85	27.638	84.446	Existed from past
307	28	Barandabhar	12	Buffer	Barandabhar	2258.74	0.71	48645.00	34672.02	27.642	84.463	Drying up wetland
308	25	Barandabhar	13	Buffer	Barandabhar	985.57	5.89	48645.00	286631.02	27.618	84.473	Drying up wetland
309	26	Barandabhar	14	Buffer	Barandabhar	1074.84	1.72	48645.00	83646.78	27.611	84.469	Drying up wetland
310	22	Barandabhar	15	Buffer	Bishazar	1957.46	2.41	48645.00	117410.88	27.601	84.454	Drying up wetland
311	5	Barandabhar	16	Buffer	Barandabhar	2507.97	1.82	48645.00	88405.14	27.646	84.462	Drying up wetland
312	9	Barandabhar	17	Buffer	Bishazar	1350.72	2.82	48645.00	136942.34	27.603	84.447	Drying up wetland
313	21	Barandabhar	18	Buffer	Bishazar	1856.71	1.92	48645.00	93309.83	27.598	84.447	Drying up wetland
314	53	Barandabhar	19	Buffer	Barandabhar	773.32	4.32	48645.00	210338.75	27.619	84.453	Drying up wetland
315	10	Barandabhar	20	Buffer	Khorshor	2062.65	9.47	48645.00	460801.21	27.591	84.445	Drying up wetland
316	20	Barandabhar	21	Buffer	Dhudhaura	2309.90	1.02	48645.00	49652.85	27.587	84.441	Drying up wetland
317	44	Barandabhar	22	Buffer	Dhudhaura	1762.82	2.09	48645.00	101469.08	27.583	84.445	Drying up wetland
318	23	Barandabhar	23	Buffer	Barandabhar	1176.48	1.76	48645.00	85513.77	27.608	84.464	Drying up wetland
319	14	Barandabhar	24	Buffer	Barandabhar	1213.08	2.30	48645.00	111760.04	27.626	84.474	Managed by community
320	24	Barandabhar	25	Buffer	Barandabhar	1030.02	1.82	48645.00	88422.86	27.621	84.473	Drying up wetland
321	31	Barandabhar	26	Buffer	Barandabhar	2718.84	0.77	48645.00	37574.87	27.644	84.450	Existed from past
322	39	Barandabhar	27	Buffer	Khorshor	1288.14	3.06	48645.00	148781.84	27.587	84.478	Drying up wetland
323	11	Barandabhar	28	Buffer	Bishazar	1045.82	2.26	48645.00	110132.04	27.617	84.450	Drying up wetland
324	42	Barandabhar	29	Buffer	Khorshor	1802.78	8.74	48645.00	425028.94	27.594	84.481	Drying up wetland

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
325	41	Barandabhar	30	Buffer	Khorshor	1535.49	2.34	48645.00	113843.78	27.593	84.474	Drying up wetland
326	43	Barandabhar	31	Buffer	Devnagar	1916.89	0.91	48645.00	44437.64	27.597	84.432	Drying up wetland
327	45	Barandabhar	32	Buffer	Devnagar	1803.67	0.51	48645.00	24839.47	27.595	84.427	Drying up wetland
328	46	Barandabhar	33	Buffer	Devnagar	1880.28	0.44	48645.00	21505.86	27.596	84.429	Drying up wetland
329	58	Barandabhar	34	Buffer	Devnagar	1166.62	11.71	48645.00	569444.08	27.594	84.423	Drying up wetland
330	48	Barandabhar	35	Buffer	Barandabhar	615.84	1.70	48645.00	82888.42	27.619	84.455	Drying up wetland
331	49	Barandabhar	36	Buffer	Barandabhar	196.93	1.16	48645.00	56446.15	27.618	84.459	Managed by community
332	15	Barandabhar	37	Buffer	Bishazar	1275.99	0.61	48645.00	29643.54	27.609	84.450	Drying up wetland
333	7	Barandabhar	38	Buffer	Barandabhar	577.46	2.22	48645.00	107809.89	27.627	84.464	Drying up wetland
334	13	Barandabhar	39	Buffer	Barandabhar	432.75	1.12	48645.00	54520.83	27.626	84.459	Drying up wetland
335	8	Barandabhar	40	Buffer	Barandabhar	829.62	1.71	48645.00	83279.56	27.623	84.471	Drying up wetland
336	16	Barandabhar	41	Buffer	Barandabhar	928.95	1.75	48645.00	84913.71	27.615	84.452	Existed from past
337	36	Barandabhar	41	Buffer	Barandabhar	1503.88	1.92	48645.00	93612.82	27.613	84.476	Existed from past
338	40	Barandabhar	42	Buffer	Khorshor	1674.33	0.64	48645.00	31123.76	27.589	84.479	Drying up wetland
339	19	Batulpokhari Phant		Buffer	Belsar	1218.97	6.95	48645.00	338137.19	27.581	84.397	Drying up wetland
340	57	Belsahar Lamo Phant		Buffer	Belsar	425.06	30.43	48645.00	1480330.02	27.591	84.415	Existed from past
341	52	Belsahar Sanophant		Buffer	Belsar	459.00	4.36	48645.00	211877.97	27.579	84.414	Existed from past
342	76	Bhorlekhola Dovan	1	Buffer	Bagai	1664.53	6.66	48645.00	324117.35	27.430	84.444	Formed on floodplain
343	78	Bhorlekhola Dovan	2	Buffer	Bagai	1506.27	0.98	48645.00	47487.17	27.428	84.447	Formed on floodplain
344	66	Bhutaha Phant		Buffer	Bhutaha	2497.78	8.29	48645.00	403370.79	27.556	84.040	Formed on floodplain
345	51	Bishazar Taal Phanta		Buffer	Bishazar	927.87	4.26	48645.00	207276.18	27.624	84.445	Drying up wetland
346	35	Bishhazar Ghasemaidan		Buffer	Bishazar	343.50	2.91	48645.00	141514.27	27.613	84.434	Existed from past
347	408	Botesimara Reu Tapu		Buffer	Botesimara	351.43	24.61	48645.00	1197345.27	27.469	84.348	Formed on floodplain
348	68	Dabuwa Dovan		Buffer	Bagai	4506.11	6.03	48645.00	293384.46	27.405	84.505	Drying up wetland
349	54	Dakchinkali Ghasemaidan		Buffer	Bishazar	1030.28	5.15	48645.00	250397.59	27.619	84.427	Drying up wetland
350	17	Devnagar Ghasemaidan		Buffer	Devnagar	595.03	10.75	48645.00	523060.33	27.609	84.425	Existed from past
351	56	Devnagar Phant	2	Buffer	Devnagar	217.85	4.29	48645.00	208868.10	27.604	84.418	Drying up wetland
352	18	Devnagar Tallo Phant		Buffer	Devnagar	812.38	1.20	48645.00	58155.80	27.604	84.425	Existed from past
353	64	Dhaka Phanta	2	Buffer	Amaltari	1216.28	0.95	48645.00	46151.78	27.574	84.115	Existed from past
354	65	Dhaka Phanta	3	Buffer	Amaltari	1798.46	0.55	48645.00	26787.81	27.581	84.117	Drying up wetland
355	62	Gadeshkunja Phant		Buffer	Laukhani	0.00	2.98	48645.00	144872.14	27.626	84.173	Drying up wetland

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
356	59	Ghailaghari Cf Phant		Buffer	Kasara (HQ)	1046.51	7.63	48645.00	371163.35	27.559	84.327	Managed by community
357	81	Ghangar Reu Ghat		Buffer	Ghangar	2805.08	13.12	48645.00	638066.92	27.447	84.390	Formed on floodplain
358	79	Gopalinagar Phant		Buffer	Botesimara	1732.25	4.28	48645.00	208251.01	27.459	84.367	Formed on floodplain
359	67	Hilekholisa Phant		Buffer	Bagai	4147.59	0.40	48645.00	19673.06	27.411	84.501	Drying up wetland
360	361	Icherny Phanta		Buffer	Icherny	233.00	2.46	48645.00	119643.22	27.563	84.522	Managed by park
361	1	Jankauli Cf Ghasemaidan		Buffer	Icherny	399.88	7.99	48645.00	388451.97	27.567	84.518	Drying up wetland
362	88	Jaraykhola Dovan		Buffer	Ichha Nagar	1402.16	2.70	48645.00	131222.25	27.351	84.623	Formed on floodplain
363	87	Jarayokhola Bagar		Buffer	Ichha Nagar	1161.99	9.87	48645.00	480313.85	27.348	84.631	Formed on floodplain
364	63	Kanchiboteni Phant	2	Buffer	Amaltari	1051.91	1.33	48645.00	64900.93	27.568	84.115	Drying up wetland
365	38	Khorsor Phant	1	Buffer	Khorsor	3.18	10.93	48645.00	531574.66	27.582	84.463	Drying up wetland
366	37	Khorsor Phant	2	Buffer	Khorsor	179.78	8.92	48645.00	434128.07	27.585	84.467	Drying up wetland
367	50	Khorsor Phant	3	Buffer	Khorsor	551.30	9.70	48645.00	472073.80	27.587	84.470	Drying up wetland
368	83	Koltechar Phanta		Buffer	Bagai	312.88	22.74	48645.00	1106186.60	27.413	84.464	Formed on floodplain
369	72	Krishnanagar Park Phant		Buffer	Ghangar	715.86	27.00	48645.00	1313405.08	27.440	84.409	Formed on floodplain
370	3	Kumroj Cf Phant		Buffer	Janakpur	809.01	14.11	48645.00	686306.07	27.557	84.547	Drying up wetland
371	89	Kumroj Phant	1	Buffer	Icherny	632.18	1.62	48645.00	78897.70	27.563	84.532	Formed on floodplain
372	91	Kumroj Phant	2	Buffer	Icherny	354.74	6.21	48645.00	302318.83	27.561	84.528	Drying up wetland
373	2	Kumroj Phant	3	Buffer	Icherny	549.61	8.29	48645.00	403159.10	27.560	84.531	Formed on floodplain
374	90	Kumroj Phant	4	Buffer	Icherny	950.77	3.28	48645.00	159323.30	27.563	84.536	Formed on floodplain
375	60	Materighat Phant		Buffer	Baghmara	1582.50	3.13	48645.00	152454.27	27.560	84.176	Formed on floodplain
376	61	Meghauli Phant		Buffer	Meghauli	257.38	6.28	48645.00	305584.89	27.573	84.226	Existed from past
377	186	Namuna Ghasemaidan	1	Buffer	Bandarjhula	1174.67	59.18	48645.00	2878780.59	27.608	84.157	Managed by Namuna BCUC
378	85	Panikuwa Phanta		Buffer	Bagai	2676.34	3.49	48645.00	169670.16	27.414	84.489	Formed on floodplain
379	372	Patihani Raptibagar	1	Buffer	Ghatgan	1455.20	53.61	48645.00	2607818.51	27.568	84.373	Existed from past
380	80	Ratenighat		Buffer	Dhoba	879.58	31.97	48645.00	1555390.62	27.480	84.327	Formed on floodplain
381	69	Reudovan Dabuwa		Buffer	Bagai	4904.19	2.06	48645.00	100096.34	27.403	84.507	Formed on floodplain
382	396	Sano Gundredhaka		Buffer	Lamichaur	1811.88	4.15	48645.00	201643.34	27.584	84.118	Drying up wetland
383	74	Shivdwar Reu Phant		Buffer	Ghangar	1780.62	14.16	48645.00	689040.08	27.442	84.401	Formed on floodplain
384	70	Tiutekhola Bagar Phant		Buffer	Bagai	5336.19	1.18	48645.00	57355.83	27.401	84.511	Drying up wetland
		Total					775.83		37740284.69			

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hecter	Total Cost			
385	407	Amuwa Phanta	1	Both	Amuwa	922.79	3.33	48645.00	162055.17	27.387	84.557	Formed on floodplain
386	409	Bagai Phant		Both	Ghangar	889.89	8.88	48645.00	431727.51	27.438	84.436	Formed on floodplain
387	379	Bankatta Phanta	1	Both	Bankatta	189.95	50.29	48645.00	2446141.23	27.507	84.275	Formed on floodplain
388	415	Bankatta Phanta	2	Both	Bankatta	861.39	23.69	48645.00	1152167.12	27.502	84.284	Formed on floodplain
389	394	Bardaha Island Phanta	1	Both	Salbas	1588.57	28.51	48645.00	1386639.98	27.587	84.182	Drying up wetland
390	411	Bhorlekholia Reutapu		Both	Bagai	1373.05	2.20	48645.00	106782.50	27.429	84.448	Formed on floodplain
391	373	Birendra Bcf Phanta		Both	Kasara (HO)	1233.55	38.14	48645.00	1855365.34	27.561	84.347	Formed on floodplain
392	363	Bodrahani Phanta		Both	Sauraha	643.38	120.33	48645.00	5853631.45	27.572	84.480	Formed on floodplain
393	421	Botesimara Simalchaur		Both	Botesimara	0.00	79.23	48645.00	3854217.00	27.474	84.351	Drying up wetland
394	402	Brahmasthan Phanta		Both	Amaltari	1814.05	14.58	48645.00	709322.02	27.560	84.085	Formed on floodplain
395	412	Bulbule Phant	2	Both	Botesimara	3382.44	4.80	48645.00	233570.80	27.453	84.384	Formed on floodplain
396	369	Charthara Phanta		Both	Dhudhaura	972.88	94.33	48645.00	4588504.66	27.561	84.446	Formed on floodplain
397	406	Dabuwa Saighari Phant	1	Both	Bagai	5517.36	0.71	48645.00	34508.44	27.404	84.513	Existed from past
398	417	Dhoba Phanta		Both	Dhoba	534.90	43.49	48645.00	2115683.25	27.488	84.310	Formed on floodplain
399	418	Dhoba Reupari Phant		Both	Dhoba	493.04	3.54	48645.00	171974.52	27.485	84.319	Formed on floodplain
400	374	Dhruba Island Phanta	1	Both	Dhruba	1001.58	31.78	48645.00	1546041.50	27.560	84.294	Formed on floodplain
401	358	Dhudhaura Phanta		Both	Dhudhaura	0.00	76.49	48645.00	3720840.45	27.572	84.460	Formed on floodplain
402	385	Dobhan Bcf Phanta		Both	Dhruba	1355.76	15.77	48645.00	767215.55	27.561	84.288	Formed on floodplain
403	414	Gaurinagar Phant		Both	Botesimara	1784.45	14.82	48645.00	721026.71	27.459	84.372	Formed on floodplain
404	359	Gaurmachhan Phanta	1	Both	Belsar	625.49	73.68	48645.00	3584032.45	27.565	84.402	Formed on floodplain
405	375	Hariyali Phanta	1	Both	Dhruba	1741.86	27.18	48645.00	1321949.60	27.564	84.307	Drying up wetland
406	376	Hariyali Phanta	2	Both	Dhruba	1652.22	28.95	48645.00	1408446.07	27.559	84.309	Drying up wetland
407	368	Janakpur Phanta		Both	Janakpur	590.70	35.09	48645.00	1706763.23	27.553	84.565	Formed on floodplain
408	410	Krishnagar Phant		Both	Ghangar	138.37	30.37	48645.00	1477446.61	27.438	84.423	Formed on floodplain
409	388	Kujauli Phanta	1	Both	Kujauli	115.17	22.90	48645.00	1113807.34	27.662	84.226	Formed on floodplain
410	422	Liglige Phanta	3	Both	Liglige	1468.29	19.89	48645.00	967669.02	27.557	84.720	Formed on floodplain
411	423	Liglige Phanta	4	Both	Liglige	1663.51	5.53	48645.00	269120.15	27.563	84.716	Formed on floodplain
412	392	Magarkot Phanta		Both	Lamichaur	1172.16	31.83	48645.00	1548136.65	27.610	84.135	Existed from past
413	377	Materighat Phanta		Both	Baghmara	1156.22	73.47	48645.00	3574038.17	27.559	84.177	Formed on floodplain
414	389	Namunagate Phanta		Both	Laukhani	607.81	5.45	48645.00	265232.74	27.622	84.169	Drying up wetland
415	378	Rapti Doon Phanta	2	Both	Suktibhar	2706.81	40.42	48645.00	1966078.79	27.562	84.264	Formed on floodplain

SN	Map SN	Name of Grassland	Location sub - code	Location	Nearest Post	Distance to Post (m)	Area (ha)	Cost for grassland management on the basis of district rate FY: 2072/73		Latitude	Longitude	History
								Per hector	Total Cost			
416	371	Rapti Pul Phanta		Both	Kasara (HQ)	284.14	58.56	48645.00	2848566.31	27.555	84.318	Formed on floodplain
417	419	Ratemi Ghat Phanta	1	Both	Dhoba	506.85	44.70	48645.00	2174262.21	27.482	84.334	Drying up wetland
418	365	Sauraha Hattisar Phanta	1	Both	Sauraha	182.74	16.77	48645.00	815636.05	27.570	84.506	Drying up wetland
419	364	Sauraha Raptiside Phanta		Both	Sauraha	280.75	376.49	48645.00	18314277.76	27.557	84.518	Existed from past
420	398	Siswar Ghat Daya		Both	Siswar	932.11	13.43	48645.00	653263.38	27.638	84.264	Formed on floodplain
421	393	Siswar Tapu	5	Both	Siswar	1871.01	30.52	48645.00	1484800.69	27.616	84.235	Formed on floodplain
422	370	Sitamai Phant		Both	Jarneli	47.59	142.97	48645.00	6954920.36	27.559	84.386	Drying up wetland
423	357	Sunachari Phanta		Both	Sunachuri	561.14	165.90	48645.00	8070033.93	27.544	84.741	Existed from past
424	403	Tamaspur Ghat	1	Both	Tamaspur	1077.65	15.71	48645.00	764438.07	27.548	83.948	Formed on floodplain
425	404	Tamaspur Ghat	2	Both	Tamaspur	1515.12	27.92	48645.00	1358321.54	27.552	83.958	Formed on floodplain
		Total					1942.62		94498656.27			

अनुसूची ३
घडियल प्रजन्त विवरण २०१५

S. N.	Lay Date	Location	Clutch size	Dented Eggs	Viable Eggs	Hatch Date	Incubation Period (d)	Hatchling no.	Hatchlings (% of Eggs)	Incidentally death during hatching	Late (full-term) Death	Infertile Eggs	Others	Remarks
1	Rapti River													
	27-March	Dudhaura	20	0	20	16-Jun	81	15	75	1	3	1	0	
	27-March	Hatidundi	39	0	39	16-Jun	81	33	84.62	4	1	1	0	
	30-March	Dudhaura	30	18	12	14-Jun	76	11	91.67	0	0	1	0	
	31-March	Dudhaura	38	3	35	13-Jun	74	30	85.71	1	4	0	0	
	3-April	Dudhaura	35	30*	5	11-Jun	70	2	40	0	2	1	0	
	Sub-total		162	51	111			91	81.98	6	10	4	0	
2	Narayani River													
	6-Apr	Khorica muhan	36	5	31	13-Jun	69	13	41.94	0	6	11	1	
	6-Apr	Amaltari	12	0	12	13-Jun	69	11	91.67	0	0	1	0	
	2-Apr	Velauji	37	0	37	13-Jun	73	25	67.57	0	3	9	0	
	Sub-total		85	5	80			49	61.25	0	9	21	1	
	Total		247	56	191			140	73.3	6	19	25	1	

Note:

- 56 eggs were found crushed during egg laying.
- 30* eggs were crushed by elephant.
- 128 eggs from the three nests collected from Narayani River bank were found infertile, the opaque band was absent from these eggs.
- 220 eggs collected from five nests of captive breeding center were not fertilized in the Gharial Conservation & Breeding Center.
- 30 hatchlings were collected from the sand banks of Dudhaura khola (G.P.S. location: 0248698, 3052033) and 22 from the Rapti & b Reu confluence (G.P.S. location :0221053, 3051049). These data were not included in the above table.

अनुसूची ४
हात्तीको विवरण

क्र.सं.	हात्तीको नाम	लिंग	उमेर (वर्ष)	प्राप्त मिति	स्रोत	माइक्रोचिप नं.	ल्याउदाको उमेर	हाल कार्यरत रहेको स्थान	बच्चा हात्तीको माउ
१	विनायक प्रसाद	भाले	५७		भारतबाट	००६६४७B४४३	२९	सौराहा हात्तीसार	
२	भोला प्रसाद	भाले	४५	२०३४	रौतहटबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५९६२BE	९	"	
३	दिपेन्द्र प्रसाद	भाले	४५	२०२८	रौतहटबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५८F६A८	३	"	
४	उमाकली	पोथी	६२	२०४२	रौतहटबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५२A७C२	३३	"	
५	मोतिप्रसाद (ख)	भाले	३६	२०४२	सर्लाहीबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६४७BOBO	७	"	
६	लम्बोदर प्रसाद	भाले	६१	२०४२	भारतबाट गैडासंग साटेको	०००६५९५A९F	३२	"	
७	बहादुर गज	भाले	२१	२०४९/१२/१२	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको	०००६४F०९BF		"	रामप्यारी
८	ऐश्वर्यमाला	पोथी	३६	२०४३	थाइल्याण्ड सरकारबाट उपहार	०००६५९६OCB	८	"	
९	रामगज	भाले	२५	२०४६/८/६	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको	०००६५२C८६९		"	भुकुटीकली
१०	चितवनकली	पोथी	२५	२०४६/८/३	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको	०००६५९२C४४		हात्ती प्रजनन केन्द्र खोरसोर	रामप्यारी
११	पुजाकली	पोथी	३३	२०३८	कोशीटपुबाट ल्याएको	०००६५२B८६५		"	रुपकली
१२	देविकली	पोथी	५४	२०४२	भारतबाट गैडासंग साटेको	६५९६११५	२५	"	
१३	गणेशकली	पोथी	२६	२०४५ आषाढ	भारतबाट ल्याएको	०००६५९५FFA		"	रुपकली
१४	कर्णालीकली	पोथी	१६	२०५४/४/२	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको	०००६५९६२EO		"	सिताम्बाकली
१५	नारायणीकली	पोथी	१४	२०५७/१/७	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको	६५२९८२९		"	शशिकली
१६	कोमलकली	पोथी	४७	२०२८	भारतबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५९०C८३		"	
१७	सिमसारकली	पोथी	५	२०६६/१/१	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	लक्ष्मीकली
१८	अमलटारीगज	भाले	६	२०६४/१/१९	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	कोशीकली
१९	माडीगज	भाले	३	२०६८/८/२८	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	नारायणीकली
२०	सौराहागज	भाले	२	२०६८/१/२९	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	कर्णालीकली
२१	कसरगज	भाले	२	२०६९/१/१	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	गणेशकली
२२	टेकगज	भाले	१	२०७०/१/५	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	पुजाकली
२३	सोमेश्वरगज	भाले	१	२०६९/१/२२	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	देविकली
२४	नामाकरण नभएको	पोथी	१	२०७०/३/५	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	चितवनकली
२५	सानो चञ्चलकली	पोथी	५४	२०३९	सर्लाहीबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५२BD४५	२२	खगेन्द्रमल्ली रे.पो.	
२६	गण्डकीकली	पोथी	१७	२०५४/५/३०	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			"	प्रेरणकली
२७	लोकतन्त्रकली	पोथी	८	२०६३/८/१०	हात्ती प्रजनन केन्द्रमा जन्मिएको			अमृते पोष्ट	लक्ष्मीकली

क्र.सं.	हात्तीको नाम	लिङ्ग	उमेर (वर्ष)	प्राप्त मिति	स्रोत	माइक्रोचिप नं.	ल्याउदाको उमेर	हाल कार्यरत रहेको स्थान	बच्चा हात्तीको माउ
२८	विक्रम प्रसाद	भाले	१२	२०५८/१२/२५	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			बेलसर पोष्ट	शमशेरकली
२९	रूपकली	पोथी	४७	२०३४	सर्लाहीबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५२B0A७	१०	" "	"
३०	हिमानीकली	पोथी	१३	२०५८/०३/४	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			मेघौली रे. पो.	पुजाकली
३१	शेर प्रसाद	भाले	१०	२०६१/०६/११	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	शशीकली
३२	कृष्ण प्रसाद	भाले	१०	२०६१/५/२१	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	देविकली
३३	धिरेंद्रकली	पोथी	६१	२०२५	जंगलबाट समातेको	०००६५२A०८F	१५	टाइगरटप्स पोष्ट	
३४	शमशेरकली	पोथी	६१	२०२०	बाराको जंगलबाट समातेको	०००६५२A१F५	१०	" "	
३५	सुन्दरमाला	पोथी	६९	२०३६	सर्लाहीबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५८F९८३	३४	कछुवानी पोष्ट	
३६	चुरेराज	भाले	६	२०६५/१२/७	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	गणेशकली
३७	लक्ष्मीकली	पोथी	३९	२०४१	सर्लाहीबाट खरीद	०००६५९५E९७*	९	कसरा हात्तीसार	
३८	हिमालराज	भाले	६	२०६४/११/११	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	प्रेरणकली
३९	प्रेरणकली	पोथी	२७	२०४४	कोशीटप्सबाट	०००६५२B१२E		" "	त्रिभुवनकली
४०	कोशीकली	पोथी	२६	२०४५	कोशीटप्सबाट	०००६५८F५११		" "	धिरेंद्रकली
४१	तमोरकली	पोथी	११	२०६०/७/११	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	कोमलकली
४२	रामथारी	पोथी	४६	२०३४	सर्लाहीबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५९०५७E	९	कुजौली पोष्ट	
४३	मोतिप्रसाद (क)	भाले	४४	२०३४	पर्सवाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५२२९९९*		" "	
४४	सोनाकली	पोथी	६५	२०४६	सर्लाहीबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५८F७७७	४०	गिदेनी पोष्ट	
४५	शशीकली	पोथी	५१	२०४२	भारतबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६४७DBD९	२२	" "	
४६	शंकर प्रसाद	भाले	३७	२०४०	रौतहटबाट खरीद गरी ल्याएको	०००६५२C३०२	७	लामीचौर पोष्ट	
४७	सानो रामराज	भाले	६	२०६५/७/११	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको	०००६५२C८६८		दिव्यपुरी पोष्ट	देविकलीको जुम्व्याहा
४८	लक्ष्मणराज	भाले	६	२०६५/७/११	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	
४९	नामाकरण नभएको	भाले			हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			हात्ती प्रजनन् केन्द्र	नारायणीकली
५०	नामाकरण नभएको	पोथी			हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			हात्ती प्रजनन् केन्द्र	ऐश्वर्यमाला
कोशीटप्स वन्यजन्तु आरक्ष कार्यालयमा दरवन्दी भई यस निकुञ्जमा काजमा कार्यरत हात्तीहरू									
५१	पृथ्वीकली	पोथी	२			०००६५९५E८०*		बाघमारा पोष्ट	
५२	कुशा प्रसाद	भाले	१०	२०६१/६/१४	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			खोरियामुहान पोष्ट	शमशेरकली
५३	पार्वतीकली	पोथी				०००६५८F२२७		" "	कोशीटप्स दरवन्दी
५४	तिर्थमानकली	पोथी	८	२०६३/२/५	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			सुखिभार पोष्ट	कोमलकली
५५	धर्मधमीकली	पोथी	८	२०६२/१२/२५	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	पुजाकली
५६	सरस्वतीकली	पोथी	९	२०६१/१२/०८	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	प्रेरणकली
५७	पारसराज	भाले	१३	२०५८/०३/२	हात्ती प्रजनन् केन्द्रमा जन्मिएको			" "	प्रेरणकली

अनुसूची ५
भेटरि नरी शाखाबाट भए गरेका मुख्य मुख्य कार्यहरू

क्र.सं.	मिति	प्रजाति	स्थि	विवरण	कैफियत
क) वन्यजन्तु नियन्त्रणतर्फ					
१	०७/०८/१८	बाघ	भाले	त्रिवेणी सुस्ता गा.वि.स. वडा नं. ७ ठाँटीखोला नवलपरासीमा मानिसलाई आक्रमण गरी मारेको बाघलाई डार्ट गरी नियन्त्रणमा लिएको	कसरा स्थित काठको इन्क्लोजरमा राखी पालनपोषण गरी राखिएको ।
२	०७/०५/३	बाघ	भाले	त्रिवेणी सुस्ता गा.वि.स. वडा नं. ७ ठाँटीखोला नवलपरासीमा मानिसलाई आक्रमण गरी मारेको बाघलाई डार्ट गरी नियन्त्रणमा लिएको बाघ कसरा स्थित काठको इन्क्लोजरमा राखी पालनपोषण गरी राखिएकोमा मिति २०७५/१२ गते राती खोरबाट निस्केर गिद्ध संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारि हरिशचन्द्र वोटलाई मिति २०७५/५/३ गते विहान आक्रमण गरी मारेकोले साँही दिन बेलुका डार्ट गरी पुन नियन्त्रणमा लिईएको ।	Transport Cage मा राखी पालनपोषण गरी राखिएको ।
३	२०७५/०८/११	गैडा		बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्ज अन्तर्गत शिव मध्यवर्ती सामुदायिक वन डल्लामा गैडा डार्ट गरी रेडियो को लार लगाएको	स्याटोलाइट प्रविधिबाट गैडाको नियमित अनुगमन गर्नका लागि ।
४	२०७५/०८/१४	चितुवा		नवज्योती मध्यवर्ती सामुदायिक वन गितानगर, चितवनबाट वस्तीतिर निस्केर गोठबाट बाख्राहरू खाइ दुःख दिइरहेको चितुवालाई डार्ट गरी नियन्त्रणमा लिएको ।	भरतपुर उप-महानगरपालिका वडा नं. १३ र १४ मा विगत १ महिनादेखि वस्तीतिर निस्केर गोठबाट बाख्राहरू खाइ दुःख दिइरहेको चितुवालाई सो स्थानमा गई डार्ट गरी नियन्त्रण गरेको ।
५	२०७५/०८/१९-२४	हाती		वारा जिल्लाको सपही गा.वि.स. १ मा दुःख दिइरहेको जंगली हातीलाई डार्ट गरि घापाइएको ।	चि.रा.नि. र NTNC-BCC बाट खटिएको प्राविधिक टोलीले नियन्त्रण गर्न सफल भएको ।
६	२०७५/०८/११	राँगो		सुनसरीबाट ल्याएको राँगो भरतपुर न.पा.नारायणघाट बेल्वोकबाट फुल्केर आतंक मन्चाउडै गो पालराञ्ज पुगेको उक्त राँगो डार्ट गरी नियन्त्रणमा लिएको	अर्नाको कस हुन सक्ने
७	२०७५/११/२६	गैडा	पोथी	ब.रा.नि. को शिव मध्यवर्ती सामुदायिक वन डल्ला, बर्दियामा एक गैडालाई डार्ट गरि रेडियो कोलार गरेको	डब्लु डब्लु एफ नेपालको आर्थिक सहयोगमा गैडाको स्याटोलाइट प्रविधिबाट अनुगमन गर्नका लागि ।
ख) वन्यजन्तुका शव परिक्षणतर्फ					
१	२०७५/०८/४	बाघ		अमलटारी क्षेत्रबाट ल्याएको करिव १.५ महिना देखि २ महिना उमेरको ३ किलो तौल भएको बाघको डमरुको शव परीक्षण गरेको	निमोनियाबाट मृत्यु भएको पाइएको
२	२०७५/०८/४	चितुवा		नवज्योति मध्यवर्ती सामुदायिक वन, गितानगर मा दुःख दिइरहेको चितुवा नियन्त्रण गरेकोमा मृत्यु भएपछि शव परीक्षण गरेको	भाले वनेलको आक्रमणबाट रिठको हड्डी र करग भाँचिएको पाइएको
३	२०७५/११/०८	गैडा		साँइलीमाइली खोलाको ७८ सय मिटर उत्तर नारायणी नदीको किनारमा अन्दाजी २५/३० वर्षको भाले गैडाको शव परीक्षण गरेको	जुधेर मृत्यु भएको पाइएको
४	२०७५/१२/०७	गैडा		निकुञ्जको मेघौलीको गोहीताल नजिक अन्दाजी ३५-४० वर्षको पोथी गैडा आसक्त भै मरेकोले शव परीक्षण गरेको	उमेर पुगेर प्राकृतिक मृत्यु भएको पाइएको तर कलेजोमा थुप्रै मसिना पत्थर भेटिएको
५	२०७५/१०/१८	गिद्ध		गिद्ध प्रजनन केन्द्र कसरामा एक भाले गिद्धको मृत्यु भएकोले शव परीक्षण गरेको	Necrotic enteritis बाट मरेको पाइएको
६	२०७५/१०/१९	बाघ		नारायणी गा.वि.स. नवलपरासीको मुसहरघाटबाट पानीमा मरेको बाघलाई शव परीक्षण गरिएको	शव कुहिसकेकाले मृत्युको कारण एकिन हुन नसकेको

क्र.सं.	मिति	प्रजाति	स्थान	विवरण	कैफियत
७	२०७११०२७	चित्तल		मेघौली - ६, दद्रेनीमा केराधारीमा मरेको पोथी चित्तलको शव परीक्षण गरिएको	संभवत केरामा छरिएको विषादी (Cypermethrin 25% EC) को कारणले मरेको हुन सक्ने देखिएको
८	२०७११०२८	बदेल		ओम रिजालको सौराहामा रहेको हात्तीसारको गेटमा मरेको फेला परेको पोथी बनेलको शव परीक्षण गरेको	स्वस्थ देखिने सो बनेल किन मर्यो एकिन भएन ।
९	२०७१११३	घर पालुवा हात्ती		इचर्नी टप्पु, सौराहामा गैडा होटलको चचलकली हात्तीलाई सरकारी हात्ती विप्रेन्द्रगजले हानेर मरेको ले शव परीक्षण गरेको	विद्युतीय तारवारको झड्काले त्रसित विप्रेन्द्रगज हात्ती भाग्दै जाँदा चरिरेको चचलकली हात्तीलाई हमला गरे मरेको
१०	२०७१११५	गैडा		अमलटारीबाट करीव ५०० मिटर दक्षिणमा पर्ने विनयटिस भन्ने स्थानमा मरेको पाइएको पोथी गैडाको शव परीक्षण गरेको	त्याव परीक्षण वाट क्षयरोगको संक्रमण देखिएको
११	२०७२११२२	गैडा		टेम्पल टाइगर क्षेत्रमा मरेर कुहिएको अवस्थामा पाइएको भाले गैडाको शव परीक्षण गरिएको	जुधेर घाइते भएको गैडा एक हप्ताजति अशक्तभै ८-१० दिन अगाडी मरेको
ग) हात्ती तालिमकर्ता					
१	२०७११११९ देखि २०७१११२० सम्म			माडीगज र सौराहागज हात्तीको तालिम सुपरीवेक्षण	उपचार समेत गरिएको
घ) हात्ती उपचारकर्ता					
१				केही रोगी हात्तीहरू उदाहरणका लागि भोला प्रसाद, उमा कली र मोति प्रसाद ख हात्तीहरूको वर्षैभरी उपचार भइ रहेको ।	
२				पारस गज, लोकतन्त्रकली, चुरेगज, मोति प्रसाद क, र कुश प्रसाद हात्तीहरू गत वर्षमा Chain Free अवस्थामा छडिएकोले हिलोले गर्दा बुट्टा खराब भै सो को उपचारका लागि सौराहा हात्तीसारमा ECI, NTNC र चि.रा.नि.को सक्रियतामा Elephant Foot Bath निर्माण गरी मिति २०७११०२८ गतेदेखि उपचार जारी राखिएको ।	
३				गैडा गणना, २०१५ को शिलशिलामा करिव ३० वटा हात्तीहरूको छाती काटेकाले Intensive उपचार गरिएको ।	
४				गैडा गणना २०१५ मा धिरेन्द्रकली हात्ती लंगडो भई हालसम्म उपचार जारी रहेको र रामप्यारी हात्ती पनि गणना पछि लंगडो भएको तर सामान्य उपचार पछि राम्रो भएको ।	
५				माहुतहरूको लापरवाहीको कारणले बहादुरगज, मोति प्रसाद क, भोला प्रसाद र विनायक प्रसाद हात्तीहरूको टाउकोमा भएको घाउको नियमित उपचार भइ रहेको ।	
६				लम्बोदर प्रसाद हात्ती मिति २०७१११२३ देखि मातेकोले हाल २०७२३३ सम्म पनि खोल र काम लिन नसकेको ।	

अनुसुची ६
Midwinter Water Birds Count in 2015

S. N.	Nepali Name	Common Name	Scientific Name	Counting Location						Total
				A	B	C	D	E	F	
1	डुबुल्कीचरा	Grebe								
	सिउरे डुबुल्कीचरा	Great Crested Grebe	Podiceps cristatus	0	0	0	1	0	13	14
		ST		0	0	0	1	0	13	14
2	सुईरोटुडे, जलेवा	Darter and cormorant								
	सुईरोटुडे	Darter	Anhinga melanogaster	1	5	3	1	3	3	16
	सानो जलेवा	Little Cormorant	Phalacrocorax niger	4	23	0	0	0	5	32
	जलेवा	Great Cormorant	Phalacrocorax carbo	33	7	376	31	4	467	918
		ST		38	35	379	32	7	475	966
3	बकुल्लाहरु	Egrets and herons								
	सानो सेतोबकुल्ला	Little Egret	Egretta garzetta	11	20	23	13	19	9	95
	ठुलो सेतोबकुल्ला	Great Egret	Casmerodius albus	8	3	15	7	17	7	57
	मझौला सेतोबकुल्ला	Intermediate Egret	Mesophoyx intermedia	2	2	13	2	2	7	28
	बस्तु बकुल्ला	Cattle Egret	Bubulcus ibis	0	9	15	0	7	0	31
	आसकोटे बकुल्ला	Indian Pond Heron	Ardeola grayii	7	5	17	5	3	5	42
	छोटा खुट्टे बकुल्ला	Little Heron	Butorides striatus	4	3	4	4	5	5	25
	बाँके बकुल्ला	Black-crowned Night Heron	Nycticorax nycticorax	0	0	7	0	0	320	327
	रातो जुनबकुल्ला	Cinnamon Bittern	Ixobrychus cinnamomeus	1	0	0	0	0	0	1
	फुस्रो बकुल्ला	Grey Heron	Ardea cinera	6	1	0	4	1	2	14
	ध्वानी बकुल्ला	Purple Heron	Ardea purpurea	1	0	0	0	0	0	1
		ST		40	43	94	35	54	355	621
4	साँवरी	Ibis								
	कराँ साँवरी	Black Ibis	Pseudibis papillosa	29	9	9	20	29	22	118
		ST		29	9	9	20	29	22	118
5	गरुडहरु	Storks								
	धुँगीफोर गरुड	Asian Openbill	Anastomus oscitans	4	3	23	2	3	1	36
	लोभीपापी गरुड	Woolly-necked Stork	Ciconia episcopus	0	0	2	0	2	3	7
	कालो गरुड	Black Stork	Ciconia nigra	8	2	3	0	21	11	45
	भुँडीफोर गरुड	Lesser Adjutant	Leptoptilos javanicus	3	3	4	1	2	1	14
		ST		15	8	32	3	28	16	102
6	सारसहरु	Crane								
	लक्ष्मण सारस	Common Crane	Grus grus	0	0	0	97	0	0	97
		ST		0	0	0	97	0	0	97
7	हाँसहरु	Geese and ducks								
	सिलसिले हाँस	Lesser Whistling-duck	Dendrocygna javanica	0	107	0	0	0	0	107
	चखेवा	Ruddy Shelduck	Tadorna ferruginea	904	494	782	951	1528	392	5051
	खडखडे हाँस	Common Shelduck	Tadorna tadorna	0	0	0	1	0	0	1
	बतक हाँस	Gadwall	Anas strepera	100	0	47	0	11	197	355
	हरियो टाउंके हाँस	Bar-headed Goose	Anser indicus	0	0	1	81	312	0	394
	विजुला गैरी	Mallard	Anas platyrhynchos	51	0	5	0	9	68	133

वितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

S. N.	Nepali Name	Common Name	Scientific Name	Counting Location						Total
				A	B	C	D	E	F	
	सुईरो पुच्छे हाँस	Cotton Pygmy-goose	Nettapus coromandelians	0	0	1	0	0	0	1
	मणितुण्डक	Common Teal	Anas crecca	0	0	2	0	69	9	80
	कैलो टाउंके हाँस	Northern Pintail	Anas acuta	0	0	0	0	4	0	4
	सुनजुरे हाँस	Common Merganser	Mergus merganser	41	11	28	35	20	34	169
	काललीजुरे हाँस	Red-crested Pochard	Rhodonessa rufina	0	0	0	0	7	15	22
	सिन्दुरे हाँस	Eurasian Wigeon	Anas penelope	0	0	30	0	0	0	30
		ST		1096	612	896	1068	1960	715	6347
8	जलकुखुरा	Waterhen and moorhen								
	सिमकुखुरा	White-breasted Waterhen	Amaurornis phoenicurus	2	2	2	0	0	3	9
	बगाले सिमकुखुरा	Common Moorhen	Gallinula chloropus	14	2	78	0	0	13	107
	कुर्मा	Purple Swamphen	Porphyrio porphyrio	0	2	1	0	0	0	3
	ध्वाँसे सिमकुखुरा	Brown Crake	Amaurornis akool	1	1	5	0	0	0	7
	मरुल	Common Coot	Fulica atra	0	2	1	0	2	0	5
9	चाहाहरु	Snipe								
		Common Snipe	Gallinago gallinago	0	0	9	0	0	0	9
	गोभण्डीर चाहा	Jack Snipe	Lymnocyrtus minimus	3	0	0	0	0	2	5
		ST		20	9	96	0	2	18	145
10	भिलचरी	Jacana								
	लामा औले भिलचरी	Bronze-winged Jacana	Metopidius indicus	5	67	22	0	0	13	107
		ST		5	67	22	0	0	13	107
11	बगरबट्टाई	Thicknee								
	बगरबट्टाई	Eurasian Thicknee	Burhinus oedienemus	0	9	1	0	0	0	10
		ST		0	9	1	0	0	0	10
12	आँसी टुँडे	Shorebirds and waders								
	राता खुट्टे टिमटिमा	Common Redshank	Tringa totanus	7	1	17	3	0	3	31
	टिहुली	Common Greenshank	Tringa nebularia	48	4	7	2	34	13	108
	रुख सुडसुडिया	Green Sandpiper	Tringa ochropus	13	4	5	5	5	5	37
	चञ्चले सुडसुडिया	Common Sandpiper	Actitis hypoleucos	8	4	12	7	8	7	46
	जलरङ्ग	Timmnick's Stint	Callidris temminckii	120	7	11	51	17	31	237
		Kentish Plover	Charadrius alexandrinus	0	0	0	6	0	0	6
	लघुराज पुत्रिका	Little Ringed Plover	Charadrius dubius	37	5	21	22	20	37	142
	पानी गौथली	Small Pratincole	Glareola lactea	550	0	250	87	0	0	887
		ST		783	25	323	183	84	96	1494
13	गंगा चिल, हुड्डियाऊ	Gull								
	राजा गंगा चिल	Brown-headed Gull	Larus brunnecephalus	1	0	0	0	0	0	1
	खोल हुड्डियाऊ	River Lapwing	Vanellus duvaucelii	5	8	10	7	6	8	44
	हुड्डियाऊ	Red-wattled Lapwing	Vanellus indicus	7	7	7	3	3	7	34
		ST		13	40	340	193	93	111	1573
14		Wetland dependent raptors								
	मलाहा चिल	Osprey	Pandion haliaetus	4	1	1	1	4	3	14

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

S. N.	Nepali Name	Common Name	Scientific Name	Counting Location						Total
				A	B	C	D	E	F	
	माछाकुल	Grey-headed Fish Eagle	Ichthyophaga ichthy-aetus	1	1	1	1	1	1	6
		ST		5	2	2	2	5	4	20
		Total		2044						

Itinerary of waterbirds count 2015						
S. N.	Date	Station	Section-wise Location	Weather	Time	
					Start	End
1	10 Jan 2015	A	Sunachuri – Sauraha	Cloudy	09h00	16h30
2	11 Jan 2015	B	Sauraha- Kasara	Cloudy	09h30	14h30
3	12 Jan 2015	C	Kasara - Rapti/Naryani. Confluence	Sunny	11h30	16h30
4	13 Jan 2015	D	Sigraulighat – Amaltari Ghat via-south Bhangalo of Narayani	Sunny	10h00	15h45
5	14 Jan 2015	E	Sigraulighat - Amaltari Ghat via-north Bhangalo of Narayani	Sunny	10h30	15h30
6	15 Jan 2015	F	Amaltari Ghat -Tribeni	Sunny	09h30	16h30

अनुसूची ७
पोष्टहरूको विवरण

क्र.सं.	पोष्टको नाम	सेना	निकुञ्ज	संयुक्त	हात्ती	रहेको स्थान	कैफियत
१	प्रतापपुर पोष्ट	√				पर्सा व.ज.आ.	
२	सुनाचुरी प्रवेशद्वार		√			निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
३	लिंगलिंगे पोष्ट			√		निकुञ्ज	
४	खगेन्द्रमल्ली गुल्म	√				निकुञ्ज	
५	खगेन्द्रमल्ली प्रवेशद्वार		√		√	मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार प्यारीढाप
६	चप्परचुली पोष्ट	√				निकुञ्ज	
७	अमृते पोष्ट			√	√	निकुञ्ज	
८	जनकपुर पोष्ट		√			मध्यवर्ती	
९	भिमपुर पोष्ट	√				निकुञ्ज	
१०	इचर्नी पोष्ट		√			मध्यवर्ती	
११	सौराहा सेक्टर र गुल्म			√	√	मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
१२	खोरसोर				√	मध्यवर्ती	हात्ती प्रजनन केन्द्र
१३	दुधौरा पोष्ट	√				मध्यवर्ती	
१४	कछुवानी पोष्ट			√	√	निकुञ्ज	
१५	डुमरिया पोष्ट			√	√	निकुञ्ज	
१६	जर्नेली पोष्ट	√				निकुञ्ज	
१७	वरणडाभार पोष्ट	√				मध्यवर्ती	
१८	वीसहजारी ताल पोष्ट	√				मध्यवर्ती	
१९	देवनगर पोष्ट		√			मध्यवर्ती	
२०	बेलसहर पोष्ट		√		√	मध्यवर्ती	
२१	घटगाई प्रवेशद्वार			√		निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
२२	कसरा हेडक्वाटर			√	√	निकुञ्ज	निकुञ्ज र श्रीजंग गण मुख्यालय
२३	धुवा पोष्ट			√		निकुञ्ज	
२४	बनकट्टा प्रवेशद्वार			√	√	निकुञ्ज	
२५	सुखिभार पोष्ट			√	√	निकुञ्ज	
२६	भिम्ले गुल्म	√				निकुञ्ज	
२७	बाघमारा पोष्ट			√	√	निकुञ्ज	
२८	खोरियामुहान पोष्ट			√	√	निकुञ्ज	
२९	टेम्पलटाइगर पोष्ट	√				निकुञ्ज	
३०	मेघौली प्रवेशद्वार		√		√	मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
३१	स्यालवास पोष्ट			√		मध्यवर्ती	
३२	सिसवार पोष्ट		√			मध्यवर्ती	
३३	गाजापुर पोष्ट	√				मध्यवर्ती	
३४	धोवा पोष्ट			√		निकुञ्ज	
३५	घाँघर पोष्ट	√					
३६	बोटेसिमरा पोष्ट			√		निकुञ्ज	
३७	बगाइ सेक्टर र गुल्म			√		निकुञ्ज	
३८	अमुवा पोष्ट	√				निकुञ्ज	
३९	दिपानगर (ठोरी) पोष्ट		√			निकुञ्ज	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	पोष्टको नाम	सेना	निकुञ्ज	संयुक्त	हात्ती	रहेको स्थान	कैफियत
४०	ईच्छानगर पोष्ट	√					
४१	गिद्धेनी पोष्ट		√		√	मध्यवर्ती निकुञ्ज	
४२	कृजौली प्रवेशद्वार		√		√	मध्यवर्ती निकुञ्ज	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
४३	दिव्यपुरी पोष्ट (क)		√		√	मध्यवर्ती	
४४	दिव्यपुरी पोष्ट (ख)	√				निकुञ्ज	
४५	लोखानी प्रवेशद्वार		√			मध्यवर्ती	निकुञ्ज प्रवेशद्वार
४६	बादरभुला पोष्ट	√				निकुञ्ज	
४७	लामीचौर पोष्ट			√	√	मध्यवर्ती	
४८	अमलटारी सेक्टर र गुल्म			√		मध्यवर्ती	निकुञ्ज सेक्टर र नयाँभैर वीदल गुल्म मुख्यालय
४९	सेरी पोष्ट			√		निकुञ्ज	
५०	भुताहा पोष्ट			√		मध्यवर्ती	
५१	तमासपुर पोष्ट			√		मध्यवर्ती	
५२	बगवन पोष्ट	√				मध्यवर्ती	
५३	गजाग्रहा, त्रिवेणी पोष्ट			√		निकुञ्ज	
५४	साईली मांडली खोला	√				निकुञ्ज	स्थायी क्याम्पिङ्ग
५५	सुरुङ्गखोला	√				निकुञ्ज	स्थायी क्याम्पिङ्ग
५६	ज्ञानेशवर सा.व.	√				वन क्षेत्र	स्थायी क्याम्पिङ्ग

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

अनुसुची ८

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा हाल सम्म तैनाथ भएका गण/गुल्मको विवरण

क्र.सं.	गणको नाम	आगमन मिति	प्रस्थान मिति
१	श्री शेर गण	२०३८।५।२४	२०३९।१।०५
२	श्री फष्टराइफल गण	२०३९।१।०४	२०४१।७।२७
३	श्री नयां गोरख गण	२०४१।७।२७	२०४३।८।२७
४	श्री पुरानो गोरख गण	२०४३।८।२७	२०४५।६।२५
५	श्री शम्शेरदल गण	२०४५।७।९	२०४७।७।२४
६	श्री गोरखनाथ गण	२०४७।७।२५	२०४९।१।२।२५
७	श्री श्रीनाथ गण	२०४९।१।२।२५	२०५२।१।३१
८	श्री शेर गण	२०५२।१।१०	२०५४।१।१०
९	श्री सवुज गण	२०५४।१।११	२०५६।१।१५
१०	श्री दि फेमस महिन्द्रदल गण	२०५६।१।१।२०	२०५७।१।२।२८
११	श्री देवीदत्त गण	२०५८।१।४	२०६०।१।२
१२	श्री पुरानो गोरख गण	२०६०।१।२	२०६५।१।०।१६
१३	श्री गोरख बहादुर गण	२०६५।१।०।१६	२०६७।१।१।२६
१४	श्री नन्दाबक्स गण	२०६७।१।१।३०	२०७।१।१।४
१५	श्री श्रीजंग गण	२०७।१।१।४	हालसम्म
चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको पश्चिम सेक्टरको सुरक्षार्थ तैनाथ गुल्महरू			
१	श्री संग्राम सार्दुल गुल्म	२०६५।२।२५	२०६७।१।२६
२	श्री रणदल गुल्म	२०६७।१।२६	२०७।१।२०
३	श्री नया भैरवीदल गुल्म	२०७।१।२०	हालसम्म

नोट: २०६५ जेष्ठ भन्दा पहिले एउटै गणको जिम्मेवारीमा रहेको ।

अनुसूची १क
आ.व. २०७१/७२ मा पक्काउ परी मुद्दाको अनुसन्धान तथा तहकिकात गरिएका मानिसहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	पक्काउ मिति	अभियोग	मुद्दा दायरी नं.	मुद्दा दायरी मिति	कारवाहीको विवरण				बरामद सामान	कैफियत
							पुर्पक्षको लागि थुनामा	तारेखमा		जिम्मा जमानी		
								सादा तारेख	धरौटी सहित			
१	कृष्ण बोटे	कोलहुवा गा.वि.स.वडा नं. ४, नवलपरासी	०७/०१/२०	तामा र कछुवा	११/०७	०७/०१/२०			धरौटी		तामा र कछुवा	
२	बुद्धिराम बोटे	कोलहुवा गा.वि.स.वडा नं. ४, नवलपरासी	०७/०१/२०			०७/०१/२०			"		"	
३	राजकुमार बोटे	कोलहुवा गा.वि.स.वडा नं. ४, नवलपरासी	०७/०१/२०			०७/०१/२०			"		"	
४	महाविर बोटे	कोलहुवा गा.वि.स.वडा नं. ४, नवलपरासी	०७/०१/२०			०७/०१/२०			"		"	
५	चन्द्र बहादुर प्रजा	शक्तिखोर गा.वि.स.वा. नं. ३, चितवन	०७/०४/२०	गौडा		०७/०४/२०						जिम्मा
६	धनलाल प्रजा	शक्तिखोर गा.वि.स.वा. नं. ३, चितवन	०७/०४/२०			०७/०४/२०						जिम्मा
७	राम बहादुर तामाङगा	सनहरी १, मकवानपुर	०७/०४/२०	माछा	पुरानो	०७/०४/२०			धरौटी			
८	जैसलाल प्रजा	अयोध्यापुरी १, बाँदरभुला, चितवन	०७/०४/२०	चितुवा	पुरानो	०७/०४/१७						जरिवाना
९	रामलाल रम्बा	अयोध्यापुरी १, बाँदरभुला, चितवन	०७/०४/२०	कछुवा र वन्यजन्तु	१२/०७	०७/०४/१९			थुनामा		बन्दुक २, गोली	
१०	जगतलाल प्रजा	अयोध्यापुरी १, बाँदरभुला, चितवन	०७/०४/२०			०७/०४/१९			थुनामा		बारुद	
११	राजकुमार घलान	अयोध्यापुरी १, बाँदरभुला, चितवन	०७/०४/२०			०७/०४/१९			थुनामा		"	
१२	मान बहादुर लामा	अयोध्यापुरी १, बाँदरभुला, चितवन	०७/०४/२०			०७/०४/१९			थुनामा		"	
१३	जहुवा चौधरी	पश्चिम चम्पारन बेतिया भारत	०७/०४/१७	काठ	१३/०७	०७/०४/१०			थुनामा		काठ	
१४	शिवलाल चेपाङ्ग	अयोध्यापुरी १, बाँदरभुला, चितवन	०७/०४/२०	चितुवा	पुरानो	०७/०४/१९						जरिवाना
१५	देव नारायण थारू	कोलहुवा ६, नवलपरासी	०७/०४/२०	काठ र वन्य जन्तु	१५/०७	२०/०४/२०			धरौटी		काठ	
१६	नर बहादुर थारू	कोलहुवा ६, नवलपरासी	०७/०४/२०	काठ र वन्य जन्तु	"	"			"		काठ	
१७	प्रेम महतो	कोलहुवा ६, नवलपरासी	०७/०४/२०	काठ	"	"			"		काठ	

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	मुद्दा दायरी नं.	मुद्दा दायरी मिति	कारवाहीको विवरण				बरामद सामान	कैफियत
							पुर्षको लागि थुनामा	सादा तारेख	तारेखमा धरौटी सहित	जिम्मा जमानी		
१८	शेर बहादुर बोटे	कुमरोज ६, चितवन	०७।१।१४	तामा	९११०७१	२०७।१।२३	थुनामा			तामा		
१९	कारि महतो	कुमरोज ६, चितवन	०७।१।१४	तामा	"	"	"			"		
२०	रागराम महतो	बघौडा गा वि स बडा नं. ५, चितवन	०७।१।१८	काठ		२०७।१।१८			जिम्मा	काठ		
२१	महेश सहनी	पसरापुर ९, सितामरही, भारत	०७।१।१८	माछा	९६१०७१	२०७।६।१८	थुनामा			माछा, जाल र साईकल		
२२	रुपबाल सहनी	पसरापुर ९, सितामरही, भारत	०७।१।१८	माछा	"	"	"			"		
२३	राम सुन्दर महतो	बछौली ३, चितवन	२०७।१।२७	माछा र करेन्ट		०७।१।२९			जिम्मा	माछा र तियारी जाल		
२४	सोम नारायण महतो	बछौली ३, चितवन	"	"		"			"	"		
२५	महेश चौधरी	बछौली ३, चितवन	"	"		"			"	"		
२६	भरत पुडासैनी	जगतपुर ५, चितवन	२०७।६।७	रौंढा		२०७।६।११			"			
२७	चेतमान दराई	बघौडा ९, चितवन	२०७।६।८	काठ	९७०७१	"		धरौटी		काठ		
२८	भरत दराई	बघौडा ९, चितवन	"	"	"	"		"		"		
२९	सन्त कुमार दराई	बघौडा ९, चितवन	"	"	"	"		"		"		
३०	मन्जु दराई	बघौडा ९, चितवन	"	"	९८१०७१	"		"		"		
३१	कुमार बहादुर पौडेल	अयोध्यापुरी ७, चितवन	२०७।६।२५	"	९९१०७१	२०७।७।१७		धरौटी		काठ र ट्रयाक्टर		
३२	आनन्द लामिछाने	अयोध्यापुरी ५, चितवन	२०७।६।३०	"	"	"		"		"		
३३	माधव तामाङ भन्ने विजय लामा	हाडीखोला ४, मकवानपुर	२०७।७।५	रौंढा	पुरानो	२०७।७।१३	कैदमा					
३४	मान बहादुर चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	२०७।७।१८	वन पैदावार खरेटो	१०१०७१	२०७।७।२८		"		खरेटो		
३५	मंगले चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"		"		"		
३६	धन बहादुर चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"		"		"		
३७	प्रकाश चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"		"		"		

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	मुद्दा दायरी नं.	मुद्दा दायरी मिति	कारवाहीको विवरण			कैफियत
							पुर्पक्षको लागि थुनामा	सादा तारेख	तारेखमा धरौटी सहित	
३८	कृष्ण बहादुर चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"	"	"	"	"
३९	सूर्य बहादुर चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"	"	"	"	"
४०	दिपक चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"	"	"	"	"
४१	सन्धु माया चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"	"	"	"	"
४२	सरिता चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"	"	"	"	"
४३	साईली चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"	"	"	"	"
४४	कान्छी चेपाङ	मनहरी ५, मकवानपुर	"	"	"	"	"	"	"	"
४५	सोमल महतो	पदपुर ६, चितवन	२०७१/७५	हात्तीलाई भाला हानेको	१००	२०७१/७३०		धरौटी	भाला	
४६	छन्नु महतो	खैरहनी न.पा. १०, चितवन	२०७१/७२१	माछा	१०४	"			जिम्मा	
४७	राजन बोटे	खैरहनी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	"				तैयारी जाल र माछा
४८	कचहरी चौधरी	खैरहनी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	"				"
४९	शिवलाल चौधरी	खैरहनी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	२०७१/७३०			जिम्मा	
५०	विक्रम चौधरी	खैरहनी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	"			"	
५१	सुरेश बोटे	खैरहनी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	"			"	
५२	सजिव गुरुङ	जगतपुर १, चितवन	२०७१/७२४	"	१०५	२०७१/७१८		धरौटी		तैयारी जाल र माछा
५३	बिरन्द्र बोटे	जगतपुर १, चितवन	"	"	"	"		"		तैयारी जाल र माछा
५४	भागिरथ भुशाल	मेघौली ९, चितवन	२०७१/७२५	बंदेल मोरेको						मृतक बंदेल
५५	मिन बहादुर अर्याल	गुन्जनगर ६, चितवन	१०७१/७३०	गोडा	१०२	२०७१/७३३	कैदमा			तैयारी जाल
५६	कामी महतो	कठार ९, चितवन	२०७१/७१८	माछा	१०३	२०७१/७१४		"		"
५७	बुद्धिमान श्रेष्ठ	कठार ९, चितवन	"	"	"	"		"		"
५८	विस्तराज अधिकारी	जगतपुर ५, चितवन	२०७१/७२९	काठ	१०८	२०७१/९१८		"	काठ	
५९	नवराज अर्जेल	जगतपुर ५, चितवन	"	"	"	"		"		"
६०	तिलक प्रसाद दंगाल	जगतपुर ५, चितवन	"	"	"	"		"		"
६१	टकनाथ पुडासैनी	जगतपुर ५, चितवन	"	"	"	"		"		"
६२	बलराम संजेल	जगतपुर ५, चितवन	"	"	"	"		"		"
६३	बल बहादुर बल	जगतपुर ५, चितवन	"	"	"	"		"		"

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	मुद्दा दायरी नं.	मुद्दा दायरी मिति	कारवाहीको विवरण				कैफियत
							पुरषको लागि थुनामा	सादा तारेख	तारेखमा धरौटी सहित	जिम्मा जमानी	
६४	विनोद पौडेल	जगतपुर ५, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
६५	लाल कुमारी सापकोटा	जगतपुर ५, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
६६	यम बहादुर कुमहाल	कुमारवर्ती ९ नवलपरासी	२०७९/१२५	"	१०९	२०७९/०९१	"	"	"	"	"
६७	अमर गुरुङ्ग	कुमारवर्ती ५, नवलपरासी	"	"	"	"	"	"	"	"	"
६८	बल बहादुर प्रजा	कोराक ९, चितवन	२०७९/०९५	गौडा	पुरानो	२०७९/०१२०	थुनामा	"	"	"	"
६९	रमेश तामाङ	कोराक ९, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
७०	शंकर परियार	माडि नं. पा. १, चितवन	"	काठ	११३०७९	२०७९/१११०	"	धरौटी	"	काठ, आरा, बन्वरो	"
७१	दिपक बोटे	माडि नं. पा. १, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
७२	देव बोटे	माडि नं. पा. १, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
७३	सोमल बोटे	माडि नं. पा. १, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
७४	टेक बहादुर बोटे	माडि नं. पा. १, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
७५	ओम बहादुर परियार	माडि नं. पा. १, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
७६	राम हरि बस्नेत	सिन्धुली	२०७९/०१२०	चित्तल	११२०७९	२०७९/१११४	"	"	"	चित्तल २ बटा	"
७७	खडक बहादुर क्षेत्री	नारायणी नं.पा. ३, चितवन	२०७९/०१२९	"	११४०७९	२०७९/११२९	"	"	"	"	"
७८	विकास क्षेत्री	नारायणी नं.पा. ३, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
७९	रामलाल महतो	रत्ननगर नं.पा. १७, चितवन	२०७९/०१२२	काठ	१११०७९	२०७९/१११२	"	"	"	टेक्टर र काठ	"
८०	भिखारी महतो	रत्ननगर नं.पा. १७, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
८१	रामायण दास	रत्ननगर नं.पा. १७, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
८२	भरत महतो	रत्ननगर नं.पा. १७, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"
८३	राजकुमार प्रजा	कोराक ९, चितवन	२०७९/०१२७	गौडा	११५/११८	२०७९/११२५	थुनामा	"	"	"	"
८४	धन बहादुर राना	बारे चोक २, कुरिनटार, चितवन	२०७९/१११०	"	११७०७९	२०७९/१२२	"	"	"	"	"
८५	मिलन बोटे	पटिहानी ८, चितवन	२०७९/०१२३	गौडा	११७	२०७९/०१२५	थुनामा	"	"	"	"
८६	तोमिन गाम्बिन	भारतको अरुणान्वल प्रदेश	"	"	११९	"	"	"	"	०७९/१२/१५ मा M16A1 बरामद	"
८७	गोबे जिबे	भारतको अरुणान्वल प्रदेश	"	"	११९	"	"	"	"	"	"
८८	नारायण प्रसाद चापागाँई	नारायणी नं.पा. ४, चितवन	२०७९/१११९	काठ	१२१०७९	२०७९/१२३	"	धरौटी	"	"	"
८९	लोक बहादुर मगर	नारायणी नं.पा. ४, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	"	"

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	पक्काड मिति	अभियोग	मुद्दा दायरी नं.	मुद्दा दायरी मिति	कारवाहीको विवरण			बरामद सामान	कैफियत
							पुरषको लागि थुनामा	सादा तारेख	तारेखमा धरौटी सहित		
१०	संजय पटुवारी	भारतको बिहार, नौरिया, दोन	२०७१/११/१३	अवैध रुपमा र I.नि.प्रवेश	१२०१०७१	२०७१/१२/१४	थुनामा			राशन,भाँडाकुडा सहित बन्दोवस्तीका सामानहरु	
११	मिन प्रसाद भण्डारी	तिर्रोतमा न.पा. १, रुपन्देही	२०७१/११/२७	चित्तल	१२२१०७१	२०७१/१२/२०		धरौटी		काठ	
१२	विक्रम मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	२०७१/१२/१३	काठ	१२३१०७१	२०७१/१२/२६					
१३	जलन्धर मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१४	सुनिल मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१५	अशोक मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१६	श्यामु मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१७	सुवास मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१८	किसुन मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१९	व्दरिका वानिया	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१००	सन्तोष मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१०१	प्रकाश मुसहर	त्रिवेणी सुस्ता ८, नवलपरासी	"	"	"	"					
१०२	मंगल बहादुर लामा	मनहरी २, मकवानपुर	२०७१/१२/२९	माछा	१२४१०७१	२०७२/११/५		धरौटी		तियारी जाल	
१०३	सविना घर्ती	भण्डारा ५, चितवन	२०७२/११/२	बदेल	१२५१०७२	२०७२/११/६				बदेलको बच्चा ४	
१०४	सुरेश विष्ट	रत्ननगर न.पा. ४, चितवन	२०७२/११/१	गैडा	१२६१०७२	२०७१/१३/०					
१०५	पर्सराम वानिया	रत्ननगर न.पा. ४, चितवन	"	"	"	२०७२/१२/११					
१०६	श्याम श्रेष्ठ	रत्ननगर न.पा. ४, चितवन	२०७१/१६	"	"	२०७२/११/३०		सादा तारिक			
१०७	भक्त बहादुर श्रेष्ठ	मेचीनगर न.पा. १०, फापा	२०७२/१२/१०	"	"			धरौटी			
१०८	शेर बहादुर क्षेत्री	मेचीनगर न.पा. १०, फापा	"	"	"						
१०९	बलराम गिरी	रत्ननगर न.पा. ४, चितवन	"	"	"						
११०	हस्त बहादुर कुमाल	नारायणी न.पा. ५, चितवन	२०७२/११/७	माछा	१२६१०७२	२०७२/११/८		धरौटी			
१११	मान बहादुर माझी	नारायणी न.पा. ५, चितवन	"	"	"	"					
११२	शिव कुमाल	नारायणी न.पा. ५, चितवन	"	"	"	"					
११३	विनोद कुमाल	नारायणी न.पा. ५, चितवन	"	"	"	"					
११४	राजेश चौधरी	बछौली ३, चितवन	२०७२/११/५	बदेल	१२७१०७२	२०७२/११/३					
११५	राजेश चौधरी	बछौली ३, चितवन	२०७२/११/८	"	"	"					
११६	किशोर गौतम	जगतपुर ४, चितवन	२०७२/११/५	काठ	पुरानो	२०७२/११/७					

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	मुद्दा दायरी नं.	मुद्दा दायरी मिति	कारवाहीको विवरण			कैफियत
							पुरषको लागि शुनामा	सादा तारेख	तारेखमा धरौटी सहित	
११७	शुक्रराम महतो	माडी न.पा. १०, चितवन	२०७२/११/७	"	१३२/०७२	२०७२/११/१	"	"	"	
११८	बुधुन महतो	माडी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
११९	राम कृष्ण महतो	माडी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२०	नन्द कुमार महतो	माडी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२१	भोला महतो	माडी न.पा. १०, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२२	सुक माया बोटे	नारायणी न.पा.१ चितवन	२०७२/११/२०	माछा	१२९/०७२	२०७२/११/२९	"	"	"	
१२३	पन्च माया बोटे	नारायणी न.पा.१ चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२४	रमा बोटे	नारायणी न.पा.१ चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२५	प्रकाश बोटे	नारायणी न.पा.१ चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२६	मंगले बोटे	नारायणी न.पा.१ चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२७	जलु महतो	नारायणी न.पा.१ चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२८	आईतराम बोटे	नारायणी न.पा.१ चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१२९	दिशाल गुरौ	दिव्यनगर ५, चितवन	२०७२/११/२५	बढेल	१३१/०७२	२०७२/११/३१	"	"	"	
१३०	सुवास महतो	दिव्यनगर ५, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१३१	सत्य नारायण चौधरी	दिव्यनगर ५, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१३२	लक्ष्मण चौधरी	दिव्यनगर ५, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१३३	आशिक रोक्का	दिव्यनगर ५, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१३४	जगराम प्रजा	माडी न.पा. १२, बाँदरभुला, चितवन	२०७२/११/२९	बढेल र अतिक्रमण	१३६ र १३७	२०७२/११/२७	"	धरौटी	"	
१३५	अन्नम प्रजा	माडी न.पा. १२, बाँदरभुला, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१३६	कृष्ण प्रजा	माडी न.पा. १२, बाँदरभुला, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१३७	नवेलाल प्रजा	माडी न.पा. १२, बाँदरभुला, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१३८	सानो काच्छा बल	भण्डारा ५, चितवन	"	माछा	१३५/०७१	२०७२/११/२९	"	"	"	
१३९	भिम बहादुर तामाङ्ग	भण्डारा ५, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१४०	कृष्ण बहादुर प्रजा	भण्डारा ५, चितवन	"	"	"	"	"	"	"	
१४१	पद्म बहादुर भ्लोन	सुकौरा ५, मकवानपुर	२०७२/११/५	गैडा	पुरानो	२०७२/११/७	"	"	"	
१४२	कृष्ण प्रपन्नाचार्य	त्रिवेणी सुस्ता ३, नवलपरासी	२०७२/११/२९	अतिक्रमण						

नोट: बिना अनुमती घाँस बाउरा काट्न जाने ३३० जना गरी जम्मा ४७२ जना ।

अनुसूची १ख
आ.व. २०७१/०७२ मा फैसला भएका मुद्दाहरूको विवरण

क्र. सं.	दायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	ठेगाना	पक्राउ मिति	अभियोग	फैसला मिति		फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण		कैफियत			
								कैद	जरिवाना	सफाई	सफाई				
१	२०७०/०४/०४	८५/०७०	निकुञ्ज प्रवेश गरी काठ चोरी निकासी गरेको	यज्ञ बहादुर राणा मारार (वर्ष ३९)	शुक्रनगर-८, चितवन	२०७०/०४/१३	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ४(क), ५(ड) र छ	१ वर्ष	रु. ५,०००।						
				सिम्रपाले कान्छा भन्ने प्रेमराज सुवेदी (वर्ष ४३)	शुक्रनगर-८, चितवन				१ वर्ष	रु. ५,०००।					
				पुने एवं विशाल भन्ने पूर्ण बहादुर कुमाल (वर्ष १८)	शुक्रनगर-३, चितवन				१ वर्ष	रु. ५,०००।					
				काले भन्ने जीवन पौडेल (वर्ष १८)	जगतपुर-९, चितवन				१ वर्ष	रु. ५,०००।					
				रामदोङ्ग लामा (वर्ष २०)	जगतपुर-९, चितवन	२०७१/०१/०८							सफाई	आफै हाजिरी	
				लक्ष्मण दोङ्गलामा (वर्ष २०)	जगतपुर-९, चितवन								सफाई	आफै हाजिरी	
				वृद्धिमान साकी (वर्ष ३४)	जगतपुर-९, चितवन	२०७०/०४/१३							सफाई		
				बहुला कार्डेला भन्ने शेर बहादुर तामाङ (वर्ष ४६)	शुक्रनगर-३, चितवन								रु. ५,०००।		
				जीवन तामाङ (वर्ष ३१)	जगतपुर-९, चितवन	२०७०/०४/१७							रु. ८,०००।		
				२	२०७०/११/११	१०८/०७०	अबैध रुपमा राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती वनमा सालको काठ काटेको	बसन्त कानु मारार (वर्ष ४०) रमेश चमार हरिजन (वर्ष २५) टिकाप्रसाद चौधरी (वर्ष २९) राम विवास चमार (वर्ष २५) ओम प्रकास चौधरी (वर्ष ३४)	रूपौलीया-४, नवलपरासी रूपौलीया-४, नवलपरासी रूपौलीया-४, नवलपरासी रूपौलीया-४, नवलपरासी रूपौलीया-४, नवलपरासी	२०७०/१०/१८	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (ड) र म.क्षे.व्य.नि. २०५२ को नियम १७(क)	२ वर्ष	रु. १०,०००। रु. १०,०००। रु. १०,०००। रु. १०,०००। रु. १०,०००।		
३	२०६४/०२/२३	७८/०६४	रौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको	पोमा गुरुङ्ग भन्ने पेम्बा गुरुङ्ग (वर्ष ७१)	खाङ्गसार-३, मनाङ घर भई का.मा.न.पा.-४, काठमाडौं	२०६९/०६/२६	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा १९ (१)	१४ वर्ष ६ महिना	रु. १,००,०००।		पुरक फैसला				
४	२०७१/०३/३१	१२४/०७०	अबैध रुपमा काठ चोरी निकासी गरेको	मंगलसिंह तामाङ्ग भन्ने मंगले गुरुङ्ग (वर्ष ४२) कमल सिङ्गतान (वर्ष ३६)	साविक पिठौली-४, हाल कावासोती न.पा.-१३ नवलपरासी साविक पिठौली-४, हाल कावासोती न.पा.-१३ नवलपरासी	२०७२/०३/१९ २०७२/०३/२९	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (ड), (छ) र म.क्षे.व्य.नि. २०५२ को नियम १७(क)	२०७१/०८/११	रु. १०,०००।	सफाई	आफै हाजिरी				

क्र. सं.	बायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	फैसला मिति	फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण			कैफियत		
									कैद	जरिवाना	सफाई			
५	२०७०/१०/१४	१०४/०७०	चित्तल मारी मासु समेत काटिको	राजकुमार श्रेष्ठ (वर्ष ३६)	गितानगर-९, चितवन	२०७०/०९/३०	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (क), २६(३) र म.क्षे.व्य.नि. २०५२ को नियम १७(ड)	२०७१/०८/१६	रु. १०,०००।					
				रुपा पन्त (वर्ष १५)	गितानगर-९, चितवन				सफाई					
				विनोद भुजेल (वर्ष २३)	शिवनगर-८, चितवन	२०७०/१२/२७							आफै हाजिरी	
६	२०६२/११/२५	७६/०६२	रौडा मारी बाग किची व्यवसाय गरेको	दयानिधी बजगाई (वर्ष ५०)	गितानगर-६, चितवन					रु. १०,०००।		आफै हाजिरी		
				धिपन सिंह कुवेर (वर्ष ३५)	गितानगर-६, चितवन					रु. १०,०००।			आफै हाजिरी	
				रुद्र पन्त भन्ने रुद्र प्रसाद पन्त (वर्ष ६२)	गितानगर-९, चितवन					रु. १०,०००।			आफै हाजिरी	
७	२०६९/११/११	९२/०६९	रौडा मारी बाग किची व्यवसाय गरेको	सुनिल न्यौपाने (वर्ष २४)	गितानगर-६, चितवन	२०६९/११/०२	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (क), १० र ११(१)	२०७१/०८/२५	रु. ५०,०००।			पुरक फैसला		
				गोपाल कुमाल (वर्ष ५३)	मेधौली-१, चितवन									
				जितवहादुर कुमाल (वर्ष ४२)	मेधौली-१, घर भई हाल दिव्यनगर-८, चितवन						रु. ५०,०००।			
८	२०६९/११/११	९२/०६९	रौडा मारी बाग किची व्यवसाय गरेको	लोक बहादुर गुरुङ (वर्ष ४०)	कल्याणपुर-६, चितवन	११/७/२०६९	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (क), २६(६) र म.क्षे.व्य.नि. २०५२ को नियम १७(ड)	२०७१/०९/०२	रु. १०,०००।					
				गणेश गायक (वर्ष ३२)	कल्याणपुर-४, चितवन						रु. १०,०००।			
				धनेश्वर थारु (वर्ष ४३)	बघौडा-३, चितवन	२०७०/०२/१६						रु. १०,०००।		आफै हाजिरी
९	२०७१/०१/१०	११६/०७०	अवैध रुपमा सालको काठ चोरी निकासी	प्रतापसिंह बुढा मगर (वर्ष १९)	जगतपुर-९, चितवन	२०७२/१२/२२	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (ड), २६(६)	२०७१/०९/०२	रु. १०,०००।					
				अमान्त बस्याल (वर्ष २०)	जगतपुर-९, चितवन						रु. १०,०००।			
				राम बहादुर रिमाल (वर्ष ५०)	जगतपुर-४, चितवन	२०६८/१२/२०	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (ड), र छ	२०७१/०९/१३						
१०	२०७०/०१/२३	१००/०६९	किना अनुमति निकुञ्ज क्षेत्रबाट बढेलका पाठा चोरी निकासी गरेको	नेत्र बहादुर डुहाना (वर्ष ४०)	जगतपुर-४, चितवन	२०७०/०१/०८	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (क), छ, र २६ (३)	२०७१/०९/१३	रु. ५,०००।					
				शंकर तामाङ भन्ने शंख बहादुर तामाङ (वर्ष ६०)	भण्डारा-६, चितवन									

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	दायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	ठेगाना	पक्राउ मिति	अभियोग	फैसला मिति	फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण		कैफियत
									कैद	जरिवाना	
११	२०७०/०९/२९	१०३/०७०	अश्वय रुपमा सालको काठ कटान गरी लुकाई छिपाई र खिको	सोमिया चौधरी (वर्ष ५०)	कुमारोज-४, चितवन	२०७०/०९/२२	रानि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (ड), र छ	२०७१/०९/१३	रु. १०,०००		
१२	२०६४/०३/२६	९४/०६८	रौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको	महेन्द्र सहनी (वर्ष २०)	बघौडा-६, चितवन	२०६९/०३/०३	रानि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (क), र २७	२०७१/०९/१६	रु. १,००,०००		
१३	२०६७/१२/०१	५३/०६७	सालको खब काटी चोरी निकासी गरेको	सुकुराम दराई भन्ने काविराज दराई (वर्ष ३४) सोमला दराई (वर्ष ३७)	कठार-८, चितवन	२०६७/११/१६ २०६९/०५/२५	रानि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (ड), र छ	२०७१/०९/२०	रु. ५,०००	६ महिना	
१४	२०६९/०१/२८	८६/०६९	राष्ट्रिय निकुञ्ज भित्रबाट काठ काटी चोरी निकासी गरेको	विर बहादुर कुमाल (वर्ष ५५) वर्म देव बोटे (वर्ष ३१) यम बहादुर चौधरी (वर्ष २५) कलराम बोटे (वर्ष २९)	मेघौली-२, चितवन मेघौली-१, चितवन मेघौली-१, चितवन मेघौली-१, चितवन	२०६९/०१/०१	रानि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (ड), र छ	२०७१/०९/२०	रु. १०,००० रु. १०,००० रु. १०,००० रु. १०,०००		
१५	२०६९/०७/२६	८३/०६९	अश्वय रुपमा तिथारी जाल प्रयोग गरी माछा मारेको	सोमलाल बोटे (वर्ष ५०) धन बहादुर थापा (वर्ष ४९) काली बहादुर बोटे (वर्ष ४३) राम बहादुर बोटे (वर्ष ३८) वासुदेव बोटे (वर्ष ३०) नारायण बोटे (वर्ष ३५) सुकुराम बोटे (वर्ष ५९) राजन बोटे (वर्ष २७) राम बोटे (वर्ष २८)	पटीहानी-१, चितवन पटीहानी-४, चितवन पटीहानी-६, चितवन पटीहानी-१, चितवन पटीहानी-६, चितवन पटीहानी-१, चितवन पटीहानी-१, चितवन पटीहानी-१, चितवन पटीहानी-१, चितवन	२०६९/०७/१५	रानि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (ब), र २६ (छ) र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली २०३० का ७ (घ)	२०७१/०९/२०	रु. १०,००० रु. १०,००० रु. १०,००० रु. १०,००० रु. १०,००० रु. १०,००० रु. १०,००० रु. १०,०००		
१६	२०७१/०५/३०	९६/०७१	विना ईजाजत निकुञ्ज भित्र माछा मारेको	महेश सहनी (वर्ष ३५) रुपाल सहनी (वर्ष २८)	भारत पर्सौनी-९, सितामडी, भारत भारत पर्सौनी-९, सितामडी, भारत	२०७१/०५/१२	रानि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (क), २६ (छ) र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नियमावली २०३० का ७ (घ)	२०७१/०९/२१		६ महिना	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	बायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	फैसला मिति	फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण			कैफियत
									कैद	जरिवाना	सफाई	
१७	२०६९/१२/०७	९६/०६९	अवैध रुपमा राष्ट्रिय निकुञ्ज भित्रबाट काठ काटी चोरी निकासी गरेका	धनमाया थिङ्ग (वर्ष ३५) तारा थापा (वर्ष १९)	जगतपुर-६, चितवन जगतपुर-६, चितवन	२०६९/११/३०	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(ड), र (छ)	२०७१/११/१२	रु. १०,०००। रु. १०,०००।			
१८	२०७०/०१/०९	९८/०६९	राष्ट्रिय निकुञ्ज भित्रबाट सालको काठ चोरी निकासी गरेको	कोपिला भन्ने उषा घर्ती (वर्ष ३२) टूली माया भन्ने सुक माया तामाङ्ग (वर्ष ५७)	जगतपुर-६, चितवन जगतपुर-६, चितवन	२०६९/११/३१ २०७०/०१/१५	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(ड), र (छ)	२०७१/११/१२	रु. १०,०००। रु. १०,०००।			
१९	२०६९/१०/२८	९०/०६९	अवैध रुपमा व्यटिबाट करे न्टलागाई माछा मारेको	हर्क बहादुर गुरुङ्ग (वर्ष २९) दिपक लामा (वर्ष २४) बुद्धि दराई (वर्ष ३१)	कठार-८, चितवन कठार-८, चितवन कुमरोज-९, चितवन	२०६९/१०/०५	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), र (ख), र (घ)	२०७१/१२/१०	रु. १०,०००। रु. १०,०००। रु. १०,०००।			
२०	२०७१/०४/२१	९०/०७१	करेन्ट लगाई माछा मारेको	ज्ञान बहादुर लामा (वर्ष ३५) रमेश लामा (वर्ष १९) बद्धि एवं काले भन्ने राम बहादुर तामाङ्ग (वर्ष ४०)	मनहरी-२ मकवानपुर मनहरी-२ मकवानपुर मनहरी-१ मकवानपुर	२०७१/०३/२९	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५ (क), (ख), र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज नियम(वली २०३० को नियम ७	२०७२/०१/०६	रु. १०,०००। रु. १०,०००। रु. १०,०००।			
२१	२०७०/११/०८	१०/०७०	विना इजाजत राष्ट्रिय निकुञ्ज प्रवेश गरी सालको रूख काटेको	शनिचरा दराई (वर्ष ३५) सन्तु दराई (वर्ष ६०) मोहन कुमार राई (वर्ष ५०) राशरण चौधरी (वर्ष २५) अमन कंडेल (वर्ष ३४)	भाङ्गरा-४, चितवन भाङ्गरा-४, चितवन भाङ्गरा-१, चितवन भाङ्गरा-४, चितवन भाङ्गरा-४, चितवन	२०७०/१०/१६	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ४(क), ५(ड), र (छ)	२०७२/०१/१६	रु. ५,०००। रु. ५,०००। रु. १,०००। रु. १,०००। रु. १,०००।	६ महिना ६ महिना ६ महिना ६ महिना ६ महिना		
२२	२०७०/०६/२१	१०/०७०	गैडा मार्ने मनसायले हलियार सहित निकुञ्ज प्रवेश गरेको	बद्धि बहादुर प्रजा (वर्ष ३३) राम कुमार प्रजा (वर्ष ३४) रमेश चेपाङ्ग (वर्ष २२) विर बहादुर प्रजा (वर्ष २८) डिल्ली बहादुर प्रजा (वर्ष २३)	खैरहनी-४, चितवन कोराक-९, चितवन कोराक-९, चितवन भाङ्गरा-६, चितवन भाङ्गरा-६, चितवन	२०७०/०५/२८ २०७०/०५/२९	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ४, ५(ब), र २६(छ)	२०७२/०१/२३	रु. १०,०००। रु. ८,०००। रु. १,०००। रु. १,०००। रु. १,०००।	२ वर्ष २ वर्ष २ वर्ष २ वर्ष २ वर्ष		

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	दायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	फैसला मिति	फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण		कैफियत
									कैद	जरिवाना	
२३	२०६७/०९/०७	५०/०६७	रौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय सरेको	दामु प्रजा (वर्ष २५)	भण्डारा-६, चितवन				२ वर्ष	रु. १,०००।	
				दुर्गा बहादुर कुमाल (वर्ष २६)	मेघौली-३, चितवन	२०७०/०६/१३			२ वर्ष	रु. १,०००।	
				दलिराम दराई (वर्ष २५)	मेघौली-४, चितवन	२०७०/०६/१३			१ वर्ष		
				रामशरण हजारा भन्ने गोपाल हजारा दुसाँचा(वर्ष ४१)	मथौल-४, पर्सा	२०७०/०६/१४			२ वर्ष	रु. ५,०००।	
				पाना कान्छा भन्ने पानस चेपाङ्ग (वर्ष २५)	कोराक-९, चितवन	२०७०/०५/२९			२ वर्ष	रु. ५,०००।	सफाई
				उण्डा कान्छा एव जङ्गे भन्ने राजे श चेपाङ्ग (वर्ष २७)	कोराक-९, चितवन				२ वर्ष	रु. ५,०००।	
२४	२०६७/०९/०७	५४/०६७	रौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय सरेको	श्रीमान साईला भन्ने शेर बहादुर चेपाङ्ग (वर्ष ३७)	कोराक-९, चितवन	२०६७/०८/१२	रानि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १०, १९ (१०) र २६(१)	२०७२/०३/१५	१० वर्ष	रु. ५०,०००।	
				कालीखोले कान्छा भन्ने राजकुमार प्रजा (वर्ष २१)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/२५		१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				मिलन भन्ने काजिमान प्रजा (वर्ष ३०)	कोराक-९, चितवन	२०६७/११/१५		१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		अन्य मुद्दामा पकाउ
				प्रेमलामा भन्ने सुमन बोम्जन (वर्ष ४७)	सिद्धि-२, चितवन	२०६७/११/१४	रानि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १०, १९ (१०) र २६(१)	२०७२/०३/१५	१२ वर्ष	रु. ५०,०००।	
२४	२०६७/१२/०८	५४/०६७	रौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय सरेको	बले भन्ने बल बहादुर प्रजा (वर्ष ४३)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/१५			१४ वर्ष		कारागार बाट उपस्थित गराई वयान गराइएको जिल्ला वन कार्यालय धादिङ्गको मुद्दामा थुनामा
				कालीखोले कान्छा भन्ने राजकुमार प्रजा (वर्ष २१)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/२५		१० वर्ष			
२४	२०६७/१२/०८	५४/०६७	रौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय सरेको	बाईया साईला भन्ने रमेश तामाङ्ग लामा (वर्ष २९)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/१५			१० वर्ष		कारागारबाट उपस्थित गराई वयान गराइएको जिल्ला वन कार्यालय धादिङ्गको मुद्दामा थुनामा

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	दायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	फैसला मिति	फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण			कैफियत
									कैद	जरिवाना	सफाई	
२५	२०६७/१२/०९	५६/०६७	गैडा मारी खाग विक्री व्यवसाय	श्रीमान साईला भन्ने शेर बहादुर चेपाङ्ग (वर्ष ३७)	कोराक-९, चितवन	२०६७/०८/१२		२०७२/०३/२७	१० वर्ष			अन्य मुद्दामा पकाउ
				दिले भन्ने दिल बहादुर प्रजा (वर्ष ३२)	सिद्धि-२, चितवन	२०६९/०४/१७			सफाई			
				वमे भन्ने वम बहादुर प्रजा (वर्ष ३७)	सिद्धि-२, चितवन	२०७१/१०/२०			सफाई			
२६	२०७०/०६/२१	९१/०७०	गैडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको	मिलन भन्ने काजिमान प्रजा (वर्ष ३०)	कोराक-९, चितवन	२०६७/११/१५	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क),१०,१९ (१) र २६(१)	२०७२/०३/२७	१४ वर्ष	रु. १०,०००।		पुरक दायरी
				कालीखोले कान्छा भन्ने राजकुमार प्रजा (वर्ष ३१)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/२५			१४ वर्ष	रु. ८०,०००।		
				व्यापारी कान्छा भन्ने केदार प्रजा (वर्ष ३३)	शक्तिखोर-८, चितवन	२०६७/११/१४			१५ वर्ष	रु. ८०,०००।		
				वले भन्ने वल बहादुर प्रजा (वर्ष ४३)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/१५			१४ वर्ष	रु. १०,०००।		
				श्रीमान साईला भन्ने शेर बहादुर चेपाङ्ग (वर्ष ३७)	कोराक-९, चितवन	२०६७/०८/१२			१० वर्ष	रु. ५०,०००।		
				बुद्ध बहादुर प्रजा (वर्ष ३३)	खैरहनी-४, चितवन	२०७०/०५/२८			१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				शिवलाल विक. (वर्ष ४०)	कोराक-९, चितवन	२०६७/११/१७			५ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				नोरसाड लामा (वर्ष ४६)	जोरपाटी-३, काठमाडौं	२०७०/०५/३१			१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				नुर्पु छुटेन लामा (वर्ष ५०)	विही-३, गोरखा घर भई हाल स्वयम्भु काठमाडौं				१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				मिलन भन्ने काजिमान प्रजा (वर्ष ३०)	कोराक-९, चितवन	२०६७/११/१५	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क),१०,१९ (१) र २६(१)		१४ वर्ष	रु. १,००,०००।		
२७	२०६७/१२/०९	५९/०६७	गैडा मारी खाग विक्री व्यवसाय	कालीखोले कान्छा भन्ने राजकुमार प्रजा (वर्ष ३१)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/२५	२०२९ को दफा ५(क), १०, १९ (१) र २६(१)	२०७१/०३/२८	१४ वर्ष	रु. १,००,०००।		कारागारबाट उपस्थित गराई वयान गराइएको
				शक्तिप्रजा (वर्ष १७)	खैरहनी-४, चितवन	२०६८/०४/१०			१० वर्ष	रु. ५०,०००।		

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	दायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	उपाना	पकाउ मिति	अभियोग	फैसला मिति	फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण			कैफियत
									कैद	जरिवाना	सफाई	
२८	२०६७/१२/०९	६०/०६७	गैडा मारी खाग चिकी व्यवसाय गरेको	दल बहादुर प्रजा (वर्ष ४५)	खैरहनी-४, चितवन	२०६८/०१/१०		२०७१/०३/२८	१० वर्ष	रु. ५०,०००।		
				दुर्गा बहादुर तामाङ्ग (वर्ष ४२)	खैरहनी-४, चितवन	२०६८/०१/११			१० वर्ष	रु. ८०,०००।		
				वाईबा साईला भन्ने रमेश तामाङ्ग लामा (वर्ष ३९)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/१५			१४ वर्ष	रु. ५०,०००।		
				पाडो भेना भन्ने शिवलाल वि.क. (वर्ष ४०)	कोराक-९, चितवन	२०६७/११/१७			५ वर्ष			
				बुद्धि बहादुर प्रजा (वर्ष ३३)	खैरहनी-४, चितवन	२०७०/०५/२८			१४ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				मिलन भन्ने काजिमान प्रजा (वर्ष ३०)	कोराक-९, चितवन	२०६७/११/१५	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १०, १९ (१) र २६(१)		१४ वर्ष	रु. १,००,०००।		
२९	२०७०/०६/२१	९२/०७०	गैडा मारी खाग चिकी व्यवसाय गरेको	कालीखोले कान्छा भन्ने राजकुमार प्रजा (वर्ष ३१)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/२५		२०७१/०३/२८	१४ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				श्रीमान साईला भन्ने शेर बहादुर चेपाङ्ग (वर्ष ३७)	कोराक-९, चितवन	२०६७/०८/१२			१२ वर्ष	रु. ५०,०००।		
				जागिरे काईला भन्ने कमल बहादुर प्रजा (वर्ष ४६)	कोराक-९, चितवन	२०७१/०१/०४			१२ वर्ष	रु. ५०,०००।		
				वले भन्ने वल बहादुर प्रजा (वर्ष ४३)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/१५			१४ वर्ष	रु. ८०,०००।		
				बुद्धि बहादुर प्रजा (वर्ष ३३)	खैरहनी-४, चितवन	२०७०/०५/२८			१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				दिधी लामा (वर्ष ५५)	समागाँउ-३ गोरखा घर भई हाल काठमाडौं बोद्ध वस्ने	२०७०/०५/३१	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १०, १९ (१) र २६(१)		१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		पुरक दायरी
३०	२०६७/१२/०९	६१/०६७	गैडा मारी खाग चिकी व्यवसाय गरेको	हिन्दुक भन्ने हितिन लामा (वर्ष ३८)	गाऊपरोक, गोरखा घर भई हाल काठमाडौं बोद्ध वस्ने	२०७०/०५/३१		२०७१/०३/२८	१० वर्ष	रु. ५०,०००।		
				काजिमान प्रजा (वर्ष ३०)	कोराक-९, चितवन	२०६७/११/१५	रा.नि. तथा ब.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १०, १९ (१) र २६(१)		१२ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				कालीखोले कान्छा भन्ने राजकुमार प्रजा (वर्ष ३१)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/२५			१२ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				वले भन्ने वल बहादुर प्रजा (वर्ष ४२)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/१५		१४ वर्ष	रु. १,००,०००।			

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	दायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	फैसला मिति	फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण			कैफियत
									कैद	जरिवाना	सफाई	
३१	२०७०/०६/२१	९३/०६७	गौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको	जागिरे काईला भन्ने कमल बहादुर प्रजा (वर्ष ४६)	कोराक-९, चितवन	२०७१/०१/०४			१० वर्ष	रु. ८०,०००।		
				श्रीमान साईला भन्ने शेर बहादुर चेपाङ्ग (वर्ष ३७)	कोराक-९, चितवन	२०६७/०८/१२			१० वर्ष	रु. ८०,०००।		
				बुद्धि बहादुर प्रजा (वर्ष ३३)	खैरहनी-४, चितवन	२०७०/०५/२८			१४ वर्ष	रु. १,००,०००।		
३२	२०७०/०७/१४	९७/०७०	सरोक्षित वन्यजन्तु सालकको खपटा विक्री व्यवसाय गरेको	नोरसाङ लामा (वर्ष ४६)	जुटपानी-३, काठमाडौं	२०७०/०५/३१	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क),१०,१९ (१) र २६(१)	२०७१/०३/२८	१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		पुरक दायरी
				नुपु लुटेन लामा (वर्ष ५०)	विही-३, गोरखा घर भई हाल स्वयम्भु काठमाडौं	२०७०/१२/१०	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क),१९ (१) र २६(२)	२०७१/०३/२९	८ वर्ष	रु. ४०,०००।		
३३	२०६७/१२/०९	६२/०६७	गौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको	इन्द्र बहादुर घलान (वर्ष ४५)	अयोध्यापुरी-९, चितवन	२०६७/११/१५	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क),१० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				केशव क्षेत्री भन्ने केशव पत्त (वर्ष ३३)	ठोरी-९, पर्सा	२०७१/१०/२५	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				मिलन भन्ने काजिमान प्रजा (वर्ष ३०)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/१५	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१२ वर्ष	रु. १,००,०००।		
३४	२०६७/१२/०९	६३/०६७	गौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको	कालीखोले कान्छा भन्ने राजकुमार प्रजा (वर्ष ३१)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/२५	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१२ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				वले भन्ने वल बहादुर प्रजा (वर्ष ४३)	कोराक-९, चितवन	२०७१/१०/१५	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१२ वर्ष	रु. १,००,०००।		
				बुद्धि बहादुर प्रजा (वर्ष ३३)	शसिखोर-८, चितवन	२०६७/११/१४	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१२ वर्ष	रु. १,००,०००।		
३४	२०६७/१२/०९	६३/०६७	गौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको	बुद्धि बहादुर प्रजा (वर्ष ३३)	खैरहनी-४, चितवन	२०७०/०५/२८	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१४ वर्ष	रु. ९०,०००।		
				सन्त बहादुर प्रजा (वर्ष ३५)	सिद्धि-३, चितवन घर भई हाल खैरहनी-१	२०६७/१२/०२	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१२ वर्ष	रु. ९०,०००।		
				सागर प्रजा (वर्ष २५)	सिद्धि-३, चितवन	२०७०/०१/२७	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१४ वर्ष	रु. ९०,०००।		
				दिले भन्ने दिल बहादुर प्रजा (वर्ष ३२)	सिद्धि-३, चितवन	२०६९/०४/१७	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१४ वर्ष	रु. ९०,०००।		
				शुक्र भन्ने शुक्र बहादुर प्रजा (वर्ष २६)	सिद्धि-३, चितवन	२०६८/०८/२८	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३०	१५ वर्ष	रु. ५०,०००।		

क्र. सं.	बायरी मिति	मुद्दा नं.	मुद्दा	प्रतिवादीको नाम	ठेगाना	पकाउ मिति	अभियोग	फैसला मिति	फैसला अनुसार कारवाहीको विवरण			कैफियत	
									कैद	जरिवाना	सफाई		
				राम कुमार प्रजा (वर्ष २६)	सिद्धि-३, चितवन	२०६८/०४/२३			१४ वर्ष	रु. १०,०००।			
				लाल कुमार प्रजा (वर्ष २५)	सिद्धि-३, चितवन	२०६८/०४/२४			१४ वर्ष	रु. १०,०००।			
				विष्णु चेपाङ्ग (वर्ष २७)	सिद्धि-३, चितवन	२०६९/०२/२०			१२ वर्ष	रु. १०,०००।			
				कृष्ण प्रजा (वर्ष ३१)	खैराह-४, मकवानपुर	२०६७/१२/१४			१२ वर्ष	रु. १०,०००।			
				राकेश भन्ने रामशरण वि.क. (वर्ष ४०)	बसमाडी-३, मकवानपुर	२०६७/१२/२५			१५ वर्ष	रु. १,००,०००।		अन्य मुद्दामा थुनामा कारागारबाट उपस्थित गराई बयान गराइएको	
३५	२०६८/०५/१३	६२/०६८	रौडा मारी खाग विक्री व्यवसाय गरेको	मधुकार प्रजा (वर्ष ३१)	सिद्धि-३, चितवन	२०६८/०४/२३	रा.नि. तथा व.ज.सं.ऐन २०२९ को दफा ५(क), १० र १९ (१)	२०७१/०३/३१	१२ वर्ष	रु. १०,०००।		पुरक दायरी	
				लोकेश्वर प्रजा (वर्ष २९)	सिद्धि-३, चितवन	२०६८/०४/२३		१२ वर्ष	रु. १०,०००।				
				वाईवा साईला भन्ने रमेश तामाङ्ग लामा (वर्ष ३९)	कोराक-९, चितवन	१०/१५/२०७१							

अनुसूची १०
निकुञ्ज र मध्यवर्ती क्षेत्रमा गरिएको अध्ययन अनुसन्धान र डकुमेन्ट्री छायांकन सम्बन्धी विवरण

क. अध्ययन अनुसन्धान

S.N.	Research Topics	Permission Date	Research Time		Name of Researcher	Type of Research	Level	Organization	Remarks
			From	To					
1	Status and Conservation challenges of Vultures in lowland Nepal	5/6/2071	Aug. 2014	Jan, 2015	Jagannath Adhikari	Professional		Birendra Multiple College, Bharatpur, Chitwan	
2	Role and Limitation of advanced monitoring techniques for biodiversity conservation : Lesson learned from the case study of TAL Nepal	6/6/2071	Sept, 2014	Dec, 2014	Yesasbi Shrestha	Academic	Masters	Sciences Po University, France	
3	Establishing dung beetle diversity in CNP and comparing it with adjoining agricultural area	7/13/2071	30 Oct, 2014	30 Nov, 2014	Pradeep Tamang	Academic	Masters	Norwegian University Of Life Science, Norve	
4	Management of Invasive Alien species in two different Ramsar sites of Nepal	7/16/2071	7/14/2071	9/30/2071	Anubhabi Thapa	"	"	Golden Gate International College, Kathmandu	
5	Threats to Tiger its habitat and challenges in conservation in CNP	7/18/2071	7/19/2071	9/12/2071	Nirajan Rijal	"	"	College of Applied Science Nepal	
6	Examining ecological factor influencing distribution abundance and surfacing behaviours of endangered river dolphin in Narayani river system of Nepal	7/18/2071	Oct, 2014	June, 2016	Shambhu Paudel	Professional		The Himalayan, Kathmandu	
7	Long term tiger monitoring and Anti-Poaching Effort (2014-2015)	8/7/2071	24-Nov-14	15th july 2015	Mr. Prakashman Shrestha, Dr. Jhamak Bdr. Karki, Mr. Baburam Mahato, Mr. Raju Kumal, Mr. Balkrishna Mahato, Mr. Hom Bdr. Gurung, Mr. Krishna Mahato	Professional		Nepal Tiger Trust Meghauri, Chitwan	
8	Assessment of park-people conflict in Chitwan National Park	8/8/2071	8/8/2071	9/29/2071	Mrs. Roshna Kumari Pokhrel	Academic	B.Sc. Forestry	Institute of Forestry, Hetauda.	
9	An assessment of human-tiger conflict in Chitwan National Park (A case study from Gardi and Gunjanagar Village Development committee of Chitwan District	8/8/2071	24-Nov-14	30 Feb 2015	Mr. Amritmath Acharya	Academic	B.Sc. Forestry	Institute of Forestry, Pokhara.	
10	Program for planned Biodiversity and Ecosystem Research	8/14/2071	29-Nov-14	12-Dec-14	Griffith University	Professional		Griffith University, Australia & NTNC-BCC	

S.N.	Research Topics	Permission Date	Research Time		Name of Researcher	Type of Research	Level	Organization	Remarks
			From	To					
11	Study Tour	8/26/2071	8/28/2071	9/3/2071	Dr. Hemsagar Baral	Professional		Himalayan Nature Kathmandu, Charles Sturt University	
12	Conflict to Coexistence: Training locals to save themselves and the elephant in Chitwan	9/11/2071	9/11/2071	12/29/2071	Mrs. Rama Mishra	Professional		Grantee-Rufford Small Grants Foundation	
13	Status of wildlife poaching in Chitwan National Park	9/13/2071	9/13/2071	10/29/2071	Mr. Sarojmani Paudel	Academic	B.Sc. Forestry	Kathmandu Forestry College Kotesowar, Kathmandu	
14	An Assessment of human population Dynamics around protected Areas - A case study of CNP	9/14/2071	9/14/2071	Paush Last 2071	Mrs. Anjana Puri	Academic	B.Sc. Forestry	Kathmandu Forestry College Kotesowar, Kathmandu	
15	Status of human-tiger conflict in and around Chitwan National Park	9/17/2071	9/18/2071	Magh Last 2071	Mr. Shivalal Gaire	Academic	B.Sc. Forestry	Kathmandu Forestry College Kotesowar, Kathmandu	
16	Habitat mapping and conservation threats of Gharial (Gavialis gangeticus) in Narayani river, CNP	9/18/2071	9/18/2071	Magh Last 2071	Mrs. Diksha Pokhrel	Academic	B.Sc. Forestry	Institute of Forestry, Pokhara.	
17	An assessment of human-elephant conflict in Buffer Zone of chitwan national park, Nepal (A case study from Ratmanagar municipality, Bachauli Chitwan District)	9/25/2071	9/25/2071	Paush Last 2071	Mrs. Menuka Kshetri	Academic	B.Sc. Forestry	Institute of Forestry, Hetauda.	
18	Mid-Winter Water Bird Count	9/27/2071	10 January, 2015	25 January, 2015	Mr. Bed Bahadur Khadka, Mr. Chandrshekhhar Chaudhary, Mr. Nurendra Aryal	Professional		Chitwan National Park	
19	Park-people conflict: A case study form madi municipality of CNP	9/29/2071	9/29/2071	9/29/2071	Mr. Prakash Limbu	Academic	B.Sc. Forestry	Institute of Forestry, Pokhara.	
20	An Assessment on wildlife crime control Efforts in chitwan national park (A case study form bagai-madi and kasara sector)	9/29/2071	9/29/2071	10/29/2071	Mr. Abinash Thapa	Academic	B.Sc. Forestry	Institute of Forestry, Pokhara.	
21	Assessment of community based programs to prevent Human-Elephant conflict in Nepal	9/29/2071	9/29/2071	2071/10/25	Mr. Sandip Shrestha	Professional		Kathmandu University Dhulikhel, Kavre	
22	Effect of Mikania micranta on Regeneration and Growth of Forest : A case study from Bufferzone Community Forest of CNP	10/9/2071	10/9/2071	10/29/2071	Mr. Samyog Basnet	Academic	B.Sc. Forestry	Institute of Forestry, Hetauda.	

S.N.	Research Topics	Permission Date	Research Time		Name of Researcher	Type of Research	Level	Organization	Remarks
			From	To					
23	A semester program; ecological services and Biodiversity in Nepal's Community Forest, Spring 2015	10/28/2071	12-Feb-15	7-May-15	NTNC-BCC, sauraha	Professional		NTNC-BCC, sauraha	
24									
25	Contribution of Wildlife Tourism to the Conservation of Tiger(Panthera tigris tigris)	12/19/2071	1-Mar-15	1-May-15	Bandana Thapa	Academic	Master	Technical University Dresden , Germany	
26	Long term tiger monitoring and antipoaching efforts 2014-2015	2072/2/4	24th November 2014	15th July 2015	Babu Ram Mahato , Raj Kumal , Balkrishna Mahato	Professional		Nepal Tiger Conservation Project	
27	Human-Tiger(Panthera tigris tigris) Conflict in Chitwan National Park, Nepal	2/19/2072	1 June 2015	16th Nov 2015	Rajendra Dhungana	Academic	Master	Prince of Songkla University,Hat Yai, Thailand	

क. Film Documentary Production

S.N.	Topic of Documentary	Permission Date	Documentary Time		Name of concern Person/organization	Type of Film/ Documentary	Name of Film/ Documentary Producer	Remarks
			From	To				
1	Devin Supertramp Travelogue	6/24/2071	6/24/2071	6/27/2071	Mr. Chris Landa	Professional	UK	
2	By train from India to Nepal	6/31/2071	6/31/2071	7/8/2071	Mr. Mayer Hagman	"	Germany	
3	Wildlife Nature	10/15/2071	10/15/2071	11/16/2071	Mr. Junichi Takegami	Professional		
4	Tigers of Nepal	11/4/2071	11/4/2071	11/8/2071	Mr. Wolf gebhardt (Germany)	Professional		Sri Mila production Private Limited Baudha, Kathmandu.
5	Wild Frank	12/3/2071	17th March 2015	27th March 2015	Miguel Ciganda Urdiaian (Spain) , Rajendra Manandhar (Nepal)	Professional		Nepal Social Truks and Expdition Pvt.Ltd
6	Nepal Rhino Survey 2015 (Documentry)	1/3/2072	18-Apr-15	24-Apr-15	Richard Anthony Edwards	Professional		WWF UK
7	Wildlife Nature (Documentry)	2/15/2072	05th June 2015	05th July 2015	Junichi Takegami	Professional		4051-8-8, Nakamura Minami Nerima-ku, Tokyo, Japan

अनुसूची ११
वन्यजन्तुको मृत्यु सम्बन्धि विवरण

क्र.सं.	मिति	स्थान	GPS लोकेशन	मृत्युको कारण	लिङ्ग/उमेर	कैफियत
१	२०७१।१।८	निकुञ्जको टाइगर टप्स क्षेत्र	N२७°५४'४२.०, E०८°४'७१।५५	बाघको आक्रमणबाट	बच्चा भाले/अन्दाजी ८ महिना	खागा नपलाएको, खुर सवुत
२	२०७१।१।१५	निकुञ्जको वगवान क्षेत्र	N२७° ३२।९२१" E०८°५'५५।१३२"	खोलाले वगाएर	बच्चा भाले/अन्दाजी ७ महिना	खागा नपलाएको, खुर सवुत
३	२०७१।१।२२	बाटुली पोखरी म.सा.व.पटिहानी, चितवनको सितामाई तालमा	N २७.५७३५४ E ८४.३८४१७	एक आपसमा जुधेर	भाले/अन्दाजी २५ वर्ष	खागा र खुर सवुत
४	२०७१।८।६	नारायणी म.सा.व., नवलपरासी	N२७°६'४३'४२ E०८°४'२०'७४	कालगतिले	बच्चा पोथी/अन्दाजी १ महिना	खागा र खुर नपलाएको
५	२०७१।८।१२	निकुञ्जको भालुटापु क्षेत्र	N२७°३३'०८'४ E०८°४'१०'०२'८	बाघको आक्रमणबाट	बच्चा पोथी/अन्दाजी १ वर्ष	खागा र खुर सवुत
६	२०७१।८।२२	निकुञ्जको मुण्डातालमा	N२७°३२'४२ E०८°४'०६'०५'३	मगर गोहीको आक्रमणबाट	बच्चा भाले/अन्दाजी १ वर्ष	खागा र खुर नपलाएको
७	२०७१।९।१७	निकुञ्जको साइली माइली पोष्ट नजिक	N२७°५५'४५'१ E०८°४'२३'४०'८	कालगतिले	भाले/अन्दाजी ३५ वर्ष	खागा र खुर सवुत
८	२०७१।९।२८	सुखिभार पोष्ट नजिक कांसघारीको गाहीताल भिम्ले क्षेत्र	N २७°३२'८.५ E ८४°०६'३५	कालगतिले	पोथी/अन्दाजी ३७ वर्ष	खागा र खुर सवुत
९	२०७१।११।५	गुन्द्रही ढकाहा म.सा.व., नवलपरासी	N २७°३२'८.५ E ८४°०६'३५	कालगतिले	भाले/अन्दाजी २० वर्ष	खागा र खुर सवुत
१०	२०७१।११।६	हर्यवास फाँटा सुखिभार	२०२२°७७३, ३०५°०७३५	सडिगलि गएकोले कारण नखुलेको	अन्दाजी ४ वर्ष	खागा र ९ खुर सवुत
१०	२०७२।१।२२	निकुञ्जको टेम्पल टाइगर क्षेत्र	N२७°३२'४५'५ E०८°४'०५'०५'४	एक आपसमा जुधेर	भाले/अन्दाजी २० वर्ष	खागा र खुर सवुत
ख. बाघ						
१	२०७१।५।९	कसरा सानो फलामे खोरभित्र	२३°३३'४३, ३०५°०१'४२	तनावको कारणले	भाले/अन्दाजी ५ वर्ष	पोष्टमार्टम पश्चात कसरा कार्यालय परिसरमा खाडल खनी सम्पुर्ण शरिर गाडिएको
२	२०७१।५।१५	वरण्डाभार जैविक मार्ग	N २७ ५ ५७ ९. ९ E ८ ४ ४ ६ ३ ७. ७	बदेलको आक्रमणबाट	पोथी/अन्दाजी १ वर्ष	पोष्टमार्टम पश्चात सौराहाको गोष्टहाउस परिसरमा खाडल खनी सम्पुर्ण शरिर गाडिएको
३	२०७१।७।५	शुक्रनगर ७ बडेरघारीस्थित टिकाराम सापकोटाको धान खेत	N २७ ३३ ५४. १ E ८ ४ १ ५ ५ ५. ९	घटनास्थलमा बाघको पाइला मात्र देखिएकोले रोग लागि कालगतिले मरेको	भाले/अन्दाजी ६ वर्षको	पोष्टमार्टम पश्चात कसराको खाडल खनी सम्पुर्ण शरिर गाडिएको
४	२०७१।८।३	निकुञ्ज क्षेत्रको नन्दभाउजु ताल नजिक	N २७ ३२ ११ E ८ ४ ० ३ ३ ४. ४	बाहिरी चोटपटक नभएकोले कालगतिले मरेको	भाले/अन्दाजी ३ महिनाको	पोष्टमार्टम पश्चात सौराहाको गोष्टहाउस परिसरमा खाडल खनी सम्पुर्ण शरिर गाडिएको
५	२०७१।१०।१८	नारायणी नदीको उत्तरी किनार मुसहरघाट, नवलपरासी	N२७°३४'२६, E०८°४'०८'१७	बाहिरी चोटपटक नभएकोले कालगतिले मरेको	भाले/अन्दाजी ६ महिनाको	पोष्टमार्टम पश्चात सौराहाको गोष्टहाउस परिसरमा खाडल खनी सम्पुर्ण शरिर गाडिएको

ग. हात्ती						
१	२०७१।४।४	बाघमारा पोष्ट नजिक राप्ती नदीमा (बराहगज निकुञ्जको पाल्तु हात्ती)	२५५३६६, ०८४१६५८९	कारण नखुलेको	भाले / ११ वर्ष	बर्षातको समयमा राप्ती नदीमा हात्ती मरेको ठाउँमा गहिरौं भएकोले बाह्रा र पुच्छर काटेर परीक्षणका लागि दिमा र रगत निकाली सोही स्थानमा छाडी दिएको
२	२०७१।६।१२	बछ्यौली २, सौराहा, चितवन (नीज पाल्तु हात्ती)	०५४९०६०, ३०५०८०५	विरामी भएर	लक्ष्मीकली पोथी / ४० वर्षको	बछ्यौली २, सौराहा, चितवनस्थित ओम बहादुर रिजालको हात्तीसार परिसरमा खाडल खनि गाडिएको
३	२०७१।१।१२	निकुञ्जको इचर्नी टापु क्षेत्र (नीज पाल्तु हात्ती)	०२५३१६४, ३०५२३९९	दिपेन्द्रगज हात्तीको आक्रमणबाट रोडा वाइल्डलाइफ क्याम्पको चन्चलकली हात्ती	पोथी / ५४ वर्ष	सोही स्थानमा खाडल खनि गाडिएको
४	२०७१।१।१९	निकुञ्जको हर्दा खोला स्थित रातोमाटे क्षेत्र भन्ने ठाउँ (जगली हात्ती)	N२५४३५६ E ३०५०५८०	खुल्ल नसकेको		घटनास्थल प्रकृति जाचबुझ गर्दा १ महिना अगाडी मृत्यु भएको हुनसक्ने अनुमान गरिएको र सडिगली हाडखोर छरिएर रहेकोले लिंग, उमेर पहिचान गर्न नसकिएको
घ. सौरिगाई						
१	२०७२।१।२४	नन्दनताल नजिक, निकुञ्ज क्षेत्र		बाघको आक्रमणबाट	भाले / अन्दाजी ७ वर्षको	सोही स्थानमा छोडिएको

ड. अन्य वन्यजन्तुहरू						
क्र.सं.	वन्यजन्तु	भाले	पोथी	क्र.सं.	वन्यजन्तु	पोथी
१	चितुवा	१		८	शिद्ध	१
२	जरायो	४	४	९	मगर गोही	१
३	मलसार्त्रो	१		१०	रतुवा	४
४	चित्तल	४९	२४	११	लगुना	२
५	बँदल	७	४	१२	मयुर	१
६	चरिबाघ	१		१३	भालु	१
७	अजिगर		२			

अनुसूची १२
मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरूको नामावली
(२०७१।८।५ मा गठित चौथो समिति)

क्र.सं.	पद	नाम, थर	संस्था/उपभोक्ता समितिको नाम
१	अध्यक्ष	श्री मधुकर मल्ल	मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति (सिखौली उपभोक्ता समिति), नवलपरासी
२	सदस्य	श्री बाबुराम पाठक	लोथर उपभोक्ता समिति, चितवन
३	"	श्री सुक बहादुर तामाङ्ग	खगेन्द्रमल्ली उपभोक्ता समिति, चितवन
४	"	श्री नारायणदत्त तिमिल्सिना	बुढीराप्ती उपभोक्ता समिति, चितवन
५	"	श्री बासुदेव ढुंगाना	मृगकुञ्ज उपभोक्ता समिति, चितवन
६	"	श्री देवराज सापकोटा	बरण्डाभार उपभोक्ता समिति, चितवन
७	"	श्री शंकर महतो	पटिहानी उपभोक्ता समिति, चितवन
८	"	श्री सन बहादुर तामाङ्ग	केरुङ्गा उपभोक्ता समिति, चितवन
९	"	श्री श्याम अधिकारी	मेघौली उपभोक्ता समिति, चितवन
१०	"	श्री रेविजंग गुरुङ्ग	कालावञ्जर उपभोक्ता समिति, चितवन
११	"	श्री नारायणदत्त सापकोटा	पाँचपाण्डव उपभोक्ता समिति, चितवन
१२	"	श्री शिव बहादुर कार्की	रेवा उपभोक्ता समिति, चितवन
१३	"	श्री मथुरा बहादुर भण्डारी	अयोध्यपुरी उपभोक्ता समिति, चितवन
१४	"	श्री हरि प्रसाद खनाल	निर्मलठोरी उपभोक्ता समिति, पर्सा
१५	"	श्री लिलाधर अधिकारी	सिसवार उपभोक्ता समिति, नवलपरासी
१६	"	श्री बासुदेव पौडेल	लामीचौर उपभोक्ता समिति, नवलपरासी
१७	"	श्री प्रेमशंकर मर्दनिया	अमलटारी उपभोक्ता समिति, नवलपरासी
१८	"	श्री दोमन बहादुर भण्डारी	नन्दभाउजु उपभोक्ता समिति, नवलपरासी
१९	"	श्री विफला थारु	गोसाईंवावा उपभोक्ता समिति, नवलपरासी
२०	"	श्री कुल बहादुर गुरुङ्ग	दाउन्नेदेवी उपभोक्ता समिति, नवलपरासी
२१	"	श्री लक्ष्मण गौतम	त्रिवेणी उपभोक्ता समिति, नवलपरासी
२२	"	श्री प्रभु प्रसाद महतो	बघौडा उपभोक्ता उपसमिति, चितवन
२३	"	श्री प्रतिनिधी	जिल्ला विकास समिति, चितवन
२४	"	श्री प्रतिनिधी	जिल्ला विकास समिति, मकवानपुर
२५	"	श्री प्रतिनिधी	जिल्ला विकास समिति, नवलपरासी
२६	"	श्री प्रतिनिधी	जिल्ला विकास समिति, पर्सा
२७	सदस्य सचिव	श्री प्रमुख संरक्षण अधिकृत	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

अनुसूची १३ क
आ.व. २०७१/७२ को मध्यवर्ती क्षेत्रको वार्षिक कार्यक्रम तथा प्रगति

क्र. सं.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	इकाई	आ.व. २०७१/०७२ को						प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ.व.को प्रगति						सुचान्कमा आधारित प्रमुख प्रतिफल र उपलब्धि	कैफियत
			वार्षिक कार्य लक्ष्य			चौमासिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			प्रतिवेदन प्रगति				
			परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट		
अ. संरक्षण कार्यक्रम (३० प्रतिशत)																
१	भू-क्षय नियन्त्रण (तटवन्धन निर्माण)	घ.मि.	३३७४	३३७४	३३७४०००	३३७४	३३७४	३३७४०००	३३७४	३३७४	३३७४०००	३३७४	३३७४	३३७४०००	९७२	
२	काडे तारवार र पखाल निर्माण	कि.मि.	७	११२५	१२५००००	७	११२५	१२५००००	७	११२५	१२५००००	७	११२५	१२५००००	९२१	
३	विद्युतीय तारवार र मेसजाली मर्मत	कि.मि.	१६	११६५	१६४५०००	१६	११६५	१६४५०००	१६	११६५	१६४५०००	१६	११६५	१६४५०००	९१	
४	विद्युतीय तारवार र मेसजाली निर्माण	कि.मि.	१११४५	५७३	५७३५०००	१११४५	५७३	५७३५०००	१११४५	५७३	५७३५०००	१११४५	५७३	५७३५०००	९३४	
५	विद्युतीय तारवार रेखदेख व्यवस्थापन	जना	६	०१४७	४६६०००	६	०१४७	४६६०००	६	०१४७	४६६०००	६	०१४७	४६६०००	१००	
६	समस्याग्रस्त वन्यजन्तु व्यवस्थापन	पटक	१	०१३	३०००००	१	०१३	३०००००	१	०१३	३०००००	१	०१३	३०००००	०	
७	वैकल्पिक उर्जा अनुदान (गोबररथौंस, सोलार, उन्नत चुलो)	वटा	३३०	३३९	३३९३०००	३३०	३३९	३३९३०००	३३०	३३९	३३९३०००	३३०	३३९	३३९३०००	९५१	
८	सिमासार क्षेत्र संरक्षण सुधार (ताल, पोखरी मर्मत)	पटक	६	०१६३	६३४०००	६	०१६३	६३४०००	६	०१६३	६३४०००	६	०१६३	६३४०००	७९१	
९	सामुदायिक वन व्यवस्थापन (वनपथ निर्माण, घासमैदान, कार्ययोजना निर्माण, तालिम)	वटा	६	०१६७	६७००००	६	०१६७	६७००००	६	०१६७	६७००००	६	०१६७	६७००००	९६६	
१०	वन्यजन्तुबाट भएको क्षति राहत अनुदान तथा कोष	पटक	१	११६६	१६६६०००	१	११६६	१६६६०००	१	११६६	१६६६०००	१	११६६	१६६६०००	१००	
११	वृक्षारोपण	हे.	५	०१३५	३५००००	५	०१३५	३५००००	५	०१३५	३५००००	५	०१३५	३५००००	६३५	
१२	नर्सरी	वटा	१	०१०५	५००००	१	०१०५	५००००	१	०१०५	५००००	१	०१०५	५००००	१००	
१३	सा.वन गस्ती हेरालु परिचालन	पटक	१०	०१६९	६९२०००	१०	०१६९	६९२०००	१०	०१६९	६९२०००	१०	०१६९	६९२०००	१००	
१४	चोरी थिक्कर नियन्त्रण (सुचना संकलन, अनुपमन, इन्धन, मर्मत)	पटक	३	०१९१	९०६०००	३	०१९१	९०६०००	३	०१९१	९०६०००	३	०१९१	९०६०००	९९१	
१५	डडेलो नियन्त्रण	पटक	२	०१२६	२६००००	२	०१२६	२६००००	२	०१२६	२६००००	२	०१२६	२६००००	७९६	
१६	गोही कछुवा संरक्षण	पटक	२	०१६५	६५००००	२	०१६५	६५००००	२	०१६५	६५००००	२	०१६५	६५००००	१००	
१७	पार्क, खेल मैदान संरक्षण	पटक	१	०११	१०००००	१	०११	१०००००	१	०११	१०००००	१	०११	१०००००	१००	
१८	संरक्षण संबन्धि गोष्ठी / अन्तरक्रिया	पटक	२	०१३७	३७००००	२	०१३७	३७००००	२	०१३७	३७००००	२	०१३७	३७००००	१००	
१९	मचान निर्माण	वटा	६	१३	१३०१७००	६	१३	१३०१७००	६	१३	१३०१७००	६	१३	१३०१७००	९२३	

क्र. सं.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	इकाई	आ.व. २०७१/०७२ को						वार्षिक प्रगति			प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ.व.को प्रगति			सुचांकमा आधारित प्रमुख प्रतिफल र उपलब्धि	कैफियत
			वार्षिक कार्य लक्ष्य		चौमासिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति	प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ.व.को प्रगति	प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ.व.को प्रगति	सुचांकमा आधारित प्रमुख प्रतिफल र उपलब्धि	कैफियत					
			परिमाण	भार	वजेट	परिमाण						भार	वजेट	परिमाण		
२०	धार्मिक सम्पदा संरक्षण	पटक	१	०११	१०००००	१	०११	१०००००	०	०	०	०	०	०		
२१	सर्पदंश औषधी खरिद सहयोग	पटक	१	०१०	७५०००	१	०१०	७५०००	१	०१०	७५०००	१	०१०	७५०००	१००	
२२	निकुञ्ज व्यवस्थापन	पटक	१	०१९	९०००००	१	०१९	९०००००	१	०१९	९०००००	१	०१९	९०००००	१००	
२३	मानव बन्धनतु ढुन्ड व्यवस्थापन	पटक	२	१	१००००००	२	१	१००००००	२	१	९९७३००	२	१	९९७३००	९९१७	
२४	सामुदायिक वनमा खावा निर्माण	मि.	१००	०१०	८००००	१००	०१०	८००००	९५	०१०	७६०५३	९५	०१०	७६०५३	९५११	
	जम्मा			२६६६७००	२६६६७००		२६६६७	२६६६७००		२६६६७	२६६६७००		२६६६७	२६६६७००		
आ	सामुदायिक विकास कार्यक्रम (३० प्रतिशत)															
१	तटवन्धन निर्माण र मर्मत	घ.मी.	८२५	०१८३	८२५०००	८२५	०१८३	८२५०००	७९	०१७९	७८५०००	७९	०१७९	७८५०००	९५१२	
२	विद्युतीय तारवार र मेसजाली निर्माण	कि.मि.	२८७	१५३	१४३४०००	२८७	१५३	१४३४०००	३	१५३	१४३४०००	३	१५३	१४३४०००	१००	
३	खानेपानी निर्माण र मर्मत	वटा	३०	०५९	५८९०००	३०	०५९	५८९०००	२२	०५४	४३५८९६	२२	०५४	४३५८९६	७४	
४	सामुदायिक भवन निर्माण	वटा	२०	६५९	६५९३०००	२०	६५९	६५९३०००	२०	६५३	६४३२८५१	२०	६५३	६४३२८५१	९७६	
५	सिंचाई व्यवस्थापन (कुलो, वोरिड, ईनार, पोखरी)	वटा	५५	२५३	२५३२०००	५५	२५३	२५३२०००	५४	२५४	२४४६५२३	५४	२५४	२४४६५२३	९६६	
६	विद्यालय सहयोग	वटा	१५	१३२	१३२१०००	१५	१३२	१३२१०००	१५	१३२	१३२०९८	१५	१३२	१३२०९८	९६९	
७	वाटो ग्रामोर्ग	कि.मि.	८९५	६३६	६३६८०००	८९५	६३६	६३६८०००	८९	६३५	६२४६८२७	८९	६३५	६२४६८२७	९९६	
८	विद्युतीकरण सहयोग	मि.	५०	०१२	१२००००	५०	०१२	१२००००	५०	०१२	१२००००	५०	०१२	१२००००	१००	
९	पुल र कल्भर्ट निर्माण	वटा	१५	२०२	२०१७०००	१५	२०२	२०१७०००	१५	१८४	१८४२८७०	१५	१८४	१८४२८७०	९१५	
१०	शौचालय निर्माण	वटा	२४	०१२	२४१०००	२४	०१२	२४१०००	२४	०१२	२३८९२९	२४	०१२	२३८९२९	९९१	
११	पिम्बिक स्पेट निर्माण	वटा	१	०१२	२४२०००	१	०१२	२४२०००	१	०१२	२४२०००	१	०१२	२४२०००	१००	
१२	ढलनाला निर्माण	मि.	६४	०३२	३२००००	६४	०३२	३२००००	६४	०३२	३२००००	६४	०३२	३२००००	१००	
१३	बन्धनतुवाट भएको अति राहत कोष	पटक	१	०१६	२५९०००	१	०१६	२५९०००	१	०१६	२५९०००	१	०१६	२५९०००	१००	
१४	भवन मर्मत सुधार	पटक	१	०१९	१९२०००	१	०१९	१९२०००	१	०१९	१९२०००	१	०१९	१९२०००	१००	
१५	लक्षित समुदायको आवास सुधार	पटक	१	०	१०४०००	१	०	१०४०००	१	०११	१०४०००	१	०११	१०४०००	१००	
१६	वैकल्पिक उर्जा अनुदान (गोबरयाँस, सोलार, उन्नत चुली)	वटा	२०	०१२	२०००००	२०	०१२	२०००००	२०	०१२	२०००००	२०	०१२	२०००००	१००	
१७	सामुदायिक विकास अनुदान	पटक	१	३४२	३४२१७००	१	३४२	३४२१७००	१	३४७	२९६५०४०	१	३४७	२९६५०४०	८६७	
	जम्मा			२६६६७००	२६६६७००		२६६६७	२६६६७००		२६६६७	२६६६७००		२६६६७	२६६६७००		

क्र. सं.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	इकाई	आ.व. २०७१/०७२ को						वार्षिक प्रगति			प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ.व.को प्रगति			सुचांकमा आधारित प्रमुख प्रतिफल र उपलब्धि	कैफियत	
			वार्षिक कार्य लक्ष्य		चौमासिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति		प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ.व.को प्रगति		प्रतिफल	वजेट	प्रतिफल	वजेट			
			परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार							वजेट
इ. आयआर्जन तथा सिप विकास कार्यक्रम (२० प्रतिशत)																	
१	अचार र दालमोट बनाउने तालिम	जना	१२	०।०६	६००००	१	०।०६	६००००	१२	०।०६	६००००	१	०।०६	६००००	१००		
२	सिचाई व्यवस्थापन (कुलो, ईनार, बोरिङ, पोखरी)	वटा	२३	१।०९	१०९००००	२३	१।०९	१०९००००	२३	१।०९	१०९००००	२३	१।०९	१०९००००	९९।२		
३	भेटरिनरी अनुदान, पशु नल्ल सुधार, स्वास्थ्य शिविर	पटक	१	१।२३	१२२५०००	१	१।२३	१२२५०००	१	१।२३	१२२५०००	१	१।२३	१२२५०००	१००		
४	सीप विकासका लागि मेशिन उपकरण खरिद	पटक	१	०।१८	१८४०००	१	०।१८	१८४०००	१	०।१८	१८४०००	१	०।१८	१८४०००	९५।९		
५	लक्षित वर्गका लागि आयआर्जन कार्यक्रम	पटक	२	०।७६	७६००००	२	०।७६	७६००००	२	०।७६	७६००००	२	०।७६	७६००००	९३।४		
६	सामुदायिक माछा पोखरी निर्माण	वटा	२	०।२७	२७००००	२	०।२७	२७००००	२	०।२७	२७००००	२	०।२७	२७००००	९६।६		
७	समुह विकास तालिम र सहकारी अनुदान	पटक	१	०।८९	८९००००	१	०।८९	८९००००	१	०।८९	८९००००	१	०।८९	८९००००	१००		
८	नेचर गाईड र होटल व्यवस्थापन तालिम	जना	७५	१।०८	१०७७०००	७५	१।०८	१०७७०००	६८	०।९८	९८००००	६८	०।९८	९८००००	९०।६		
९	पशुपालन तालिम	पटक	१	१।४४	१४४००००	१	१।४४	१४४००००	१	१।४४	१४४००००	१	१।४४	१४४००००	१००		
१०	तरकारी खेती तालिम	पटक	१	१।०४	१०४००००	१	१।०४	१०४००००	१	०।६	६०००००	१	०।६	६०००००	५७।७		
११	मोबाईल कम्प्युटर मर्मत तालिम	जना	१०	०।१	१०४०००	१०	०।१	१०४०००	१०	०।१	१०४०००	१०	०।१	१०४०००	१००		
१२	लघु उद्यम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	वटा	३	०।३४	३४००००	३	०।३४	३४००००	३	०।३४	३४००००	३	०।३४	३४००००	१००		
१३	पलम्वर,मेकानिकल तालिम	जना	२०	०।३१	३०५०००	२०	०।३१	३०५०००	२०	०।३१	३०५०००	२०	०।३१	३०५०००	१००		
१४	ड्राईभिङ तालिम	जना	९०	०।९	९०००००	९०	०।९	९०००००	९०	०।९	९०००००	९०	०।९	९०००००	१००		
१५	सिलाई कटाई तथा कपडामा बुझा गर्ने तालिम	जना	९३	१।४१	१४०५०००	९३	१।४१	१४०५०००	९३	१।४१	१४०५०००	९३	१।४१	१४०५०००	१००		
१६	ग्रील बनाउने तालिम	जना	४	०।०६	६१०००	४	०।०६	६१०००	४	०।०६	६१०००	४	०।०६	६१०००	१००		
१७	ब्युटी पार्लर तालिम	जना	४२	०।४२	४२००००	४२	०।४२	४२००००	४२	०।४२	४२००००	४२	०।४२	४२००००	१००		
१८	हाउस वाइरिङ तालिम	जना	१९	०।१९	१९००००	१९	०।१९	१९००००	१९	०।१९	१९००००	१९	०।१९	१९००००	१००		
१९	हस्तकला सामग्री दुनाई तालिम	जना	१७	०।१७	१७००००	१७	०।१७	१७००००	१७	०।१७	१७००००	१७	०।१७	१७००००	१००		
२०	विद्युतीय तारवार र मेसजानी निर्माण	मि.	७५	०।३५	३५००००	७५	०।३५	३५००००	७५	०।३५	३५००००	७५	०।३५	३५००००	१००		
२१	संरक्षण अभियान कार्यक्रम	पटक	१	०।०९	८९०००	१	०।०९	८९०००	१	०।०९	८९०००	१	०।०९	८९०००	१००		
२२	फलफुलको विरुदा वितरण	वटा	५००	०।१	१०००००	५००	०।१	१०००००	५००	०।१	१०००००	५००	०।१	१०००००	१००		

क्र. सं.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	इकाई	आ. व. २०७१/०७२ को						वार्षिक प्रगति			प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ. व. को प्रगति			सुचांकमा आधारित प्रमुख प्रतिफल र उपलब्धि	कैफियत	
			वार्षिक कार्य लक्ष्य		चौमासिक लक्ष्य		वार्षिक प्रगति		प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ. व. को प्रगति		प्रतिवेदन अवधिसम्म यस आ. व. को प्रगति		सुचांकमा आधारित प्रमुख प्रतिफल र उपलब्धि	कैफियत			
			परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट	परिमाण					भार
२३	एकल महिला, अपागका लागि आयआर्जन कार्यक्रम	पटक	१	०।४८	४७५०००	१	०।४८	४७५०००	१	०।२८	२७५०००	१	०।२८	२७५०००	५७९		
२४	वन्यजन्तुबाट भएको भति राहत कोष	पटक	१	१।५३	१५२६६०००	१	१।५३	१५२६६०००	१	१।५३	१५२६६०००	१	१।५३	१५२६६०००	१००		
२५	आगानिक खेती तालिम	जना	५५	०।२९	२९४०००	५५	०।२९	२९४०००	५५	०।२९	२८७७७०	५५	०।२९	२८७७७०	९९९		
२६	दैनिक प्रकोप राहत	पटक	१	०।२५	३४७८००	१	०।२५	३४७८००	१	०।२५	३४७८००	१	०।२५	३४७८००	९९९		
२७	पर्या पर्यटन कार्यक्रम	पटक	१	०।९१	९१००००	१	०।९१	९१००००	१	०।९१	९०९६७४	१	०।९१	९०९६७४	१००		
२८	वन्यजन्तुबाट टुटुरा बनाईएका बालबालिकालाई छात्रवृत्ति	जना	३०	०।३	३०००००	३०	०।३	३०००००	३०	०।३	३०००००	३०	०।३	३०००००	१००		
२९	अडुवा, वेसार खेती	पटक	१	०।०४	४००००	१	०।०४	४००००	१	०।०४	४००००	१	०।०४	४००००	१००		
३०	कार्यक्रम अनुगमन मुल्यांकन, परिवहन	पटक	२	१।३	१३०००००	२	१।३	१३०००००	२	१।१२	११२६२४३	२	१।१२	११२६२४३	८६		
३१	गोठ सुधार कार्यक्रम	पटक	१	०।१२	११५०००	१	०।१२	११५०००	१	०।१२	११५०००	१	०।१२	११५०००	१००		
	जम्मा			१७७५८	१७७५८००		१७७५८	१७७५८००		१६१७७	१६७८०२०८		१६१७७	१६७८०२०८			
ई. संरक्षण शिक्षा (१० प्रतिशत)																	
१	संरक्षण संवन्धि गोष्ठी, अन्तरक्रिया, तालिम	पटक	२	१।२८	१२७७८००	२	१।२८	१२७७८००	२	१।१७	११६८२२९	२	१।१७	११६८२२९	९१।४		
२	चौरी शिकार नियन्त्रणका लागि युवा समुह परिचालन	पटक	१	०।८६	८५५०००	१	०।८६	८५५०००	१	०।८२	८१६१६५	१	०।८२	८१६१६५	९५।५		
३	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	पटक	१	१।८६	१८६४०००	१	१।८६	१८६४०००	१	१।७	१६९८६६१	१	१।७	१६९८६६१	९१।१		
४	संरक्षण सम्बन्धी सामग्री प्रकाशन तथा प्रसारण	पटक	१	०।३६	३५५०००	१	०।३६	३५५०००	१	०।३६	३३४९१९	१	०।३६	३३४९१९	१००		
५	संरक्षण शिक्षा सम्बन्धी विद्यालय कार्यक्रम	पटक	१	१।०३	१०३००००	१	१।०३	१०३००००	१	०।९८	९७६६००	१	०।९८	९७६६००	९४।९		
६	इको क्लव गठन तथा अनुदान	पटक	१	०।०७	७००००	१	०।०७	७००००	०	०	०	०	०	०	०		
७	संरक्षण सम्बन्धि दिवस समारोह	पटक	२	०।६१	६१४०००	२	०।६१	६१४०००	२	०।५९	५९४०००	२	०।५९	५९४०००	९६।७		
८	संरक्षणमा प्रतिबद्ध व्यक्ति, संघ, संस्थालाई पुरस्कार, छात्रवृत्ति, अक्षय कोष	पटक	१	०।८	८०१०००	१	०।८	८०१०००	१	०।८	८०१०००	१	०।८	८०१०००	१००		
९	संरक्षण सम्बन्धि प्रचार प्रसार	पटक	१	०।८७	८६८०००	१	०।८७	८६८०००	१	०।८	७९५०००	१	०।८	७९५०००	९१।६		
१०	संरक्षण पुस्तकालय निर्माण तथा पुस्तक खरिद	पटक	१	०।२१	२०५०००	१	०।२१	२०५०००	१	०।१६	१६३९५६	१	०।१६	१६३९५६	८०		
११	पर्या पर्यटन कार्यक्रम	पटक	१	०।१५	१४५०००	१	०।१५	१४५०००	१	०।१५	१४५०००	१	०।१५	१४५०००	१००		

क्र. सं.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	इकाई	आ.व. २०७१/०७२ को						वार्षिक प्रगति			प्रतिवेदन अवधि सम्म यस आ.व.को प्रगति			सुचांकमा आधारित प्रमुख प्रतिफल र उपलब्धि	कैफियत	
			वार्षिक कार्य लक्ष्य		चौमासिक लक्ष्य		परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार	वजेट	परिमाण	भार			वजेट
			परिमाण	भार	वजेट	परिमाण											
१२	सांस्कृतिक संरक्षण कार्यक्रम तथा सडक नाटक	पटक	१	०१२	१२००००	१	०१२	१२००००	१	०११	१०५०००	१	०११	१०५०००	८७%		
१३	नेतृत्व विकास र लेखा व्यवस्थापन तालिम	पटक	१	०१२	५२४०००	१	०१२	५२४०००	१	०१२	५२३१२५	१	०१२	५२३१२५	९९%		
१४	विद्युतीय तारवार रेखदेख व्यवस्थापन	पटक	१	०१६	१६००००	१	०१६	१६००००	१	०१६	१६००००	१	०१६	१६००००	१००		
	जम्मा			दादा	६६६६६००		दादा	६६६६६००		दादा	६६६६६५		दादा	६६६६६५			
छ. नदी कटान क्षतिपूर्ति		विगाहा	५	१०	१००००००	५	१०	१००००००	५	१०	१००००००	५	१०	१००००००	१००		
कार्यक्रमको जम्मा				९०	९००००००		९०	९००००००		८५%	८५६१४११		८५%	८५६१४११			
ऊ. प्रशासनिक खर्च (१० प्रतिशत)				१०	१००००००		१०	१००००००		१०	९९७२१५४१		१०	९९७२१५४१	१००		
कुल जम्मा				१००	१०००००००		१००	१०००००००		९५%	९५५५६२१४१		९५%	९५५५६२१४१			

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

अनुसूची १३ ख मध्यवर्तीको क्षेत्रको लागि निकासी भएको बजेट विवरण

क्र.सं.	आ.व.	निकुञ्जले आर्जन गरेको राजश्व आम्दानी रु.	कार्यक्रम संचालनका लागि स्वीकृत कार्यक्रम वमोजिम निकासी भएको रकम रु.	कैफियत
१	२०५२।०५३	४६८७८३४६।००		राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९को दफा २५ (क) वमोजिम राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्षले आर्जन गरेको आम्दानीको ३० देखि ५० प्रतिशतसम्म मध्यवर्ती क्षेत्रका स्थानीय जनताको सामुदायिक विकासको लागि छुट्याइने व्यवस्था वमोजिम चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जले विभिन्न आ.व.मा आर्जन गरेको आम्दानी र सो आम्दानी मध्ये यसको मध्यवर्ती क्षेत्रका लागि विभिन्न आर्थिक वर्षमा निकासी भई आएको रकमको विवरण ।
२	२०५३।०५४	४८२९०६६२।००	२८०८३२।७५	
३	२०५४।०५५	४८१५०९९२।००	२४९४५३३९।०८	
४	२०५५।०५६	५४४४३७७७।००	२४०७५०९६।३५	
५	२०५६।०५७	५९५३७८६४।००	२७२७८८८।७९	
६	२०५७।०५८	७४३०२८०९।००	२८९७५५७८।९८	
७	२०५८।०५९	४९८८७४९६।००	३७५९४००।६९	
८	२०५९।०६	३०८३९९९।००	२०९४३७०८।०३	
९	२०६०।०६१	४००६०७७०।००	९५९७६०६।२५	
१०	२०६१।०६२	२८०३३०९२।००	९९८९२००।००	
११	२०६२।०६३	३७९७९५३६।००	९३४७७०७।७७	
१२	२०६३।०६४	४७७३२०९३।००	९७६०९४३२।००	
१३	२०६४।०६५	५८८४३९००।००	२०४४३२९।७८	
१४	२०६५।०६६	६२७५७५७६।००	४९६८७२९।००	
१५	२०६६।०६७	६९०९७६८९।००	०।००	
१६	२०६७।०६८	८३९४५९३६।००	९६९६६००।००	
१७	२०६८।०६९	९९८९६९४।००	२३९८८००।००	
१८	२०६९।०७	२९९५२९६।००	३५९३२००।००	
१९	२०७०।०७	२४६८७२०९।००	९००००००।००	
२०	२०७१।०७२	२४६२३७६५।००	९००००००।००	
	जम्मा	९३७४२८०९८९।००	५२८८९३८८४।७५	

नोट : निकुञ्जले अघिल्लो वर्षमा आर्जन गरेको राजश्व आम्दानी मध्येबाट मध्यवर्ती क्षेत्रको स्थानीय जनताको सामुदायिक विकासका लागि यस वर्षका कार्यक्रमहरू संचालन हुने व्यवस्था छ ।

अनुसुची १४
वन्यजन्तुबाट भएको मानवीय क्षति

क्र.सं.	घटना मिति	नाम, थर	लिंग	ठेगाना	उमेर (वर्ष)	स्थान र विवरण	अवस्था	वन्यजन्तु
१	२०७१।१।७	शोभन महतो	पुरुष	बछ्यौली १, चितवन		गैडाले हानी मृत्यु भएको (हिलो गरी रिपोर्टिङ भएको)	मृत्यु	गैडा
२	२०७१।४।११	पंचमाया गुरुङ	महिला	अयोध्यापुरी ६, चितवन	७५ वर्ष	वैकुण्ठेश्वर म.सा.व.मा घांस काट्न गएको अवस्थामा बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	मृत्यु	बाघ
३	२०७१।४।१६	चैते बोटे	पुरुष	गर्दी ४, चितवन		गैडाले हानी मृत्यु भएको	मृत्यु	गैडा
४	२०७१।५।३	हरिश्चन्द्र बोटे (मिठ्ठ किपर)	पुरुष	बघौडा २, चितवन		मिठ्ठ संरक्षण तथा प्रजनन केन्द्रको कम्पाउण्ड सफा गर्ने क्रममा बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	मृत्यु	बाघ
५	२०७१।६।२२	सुकुराम बोटे	पुरुष	दिव्यनगर ५, चितवन	४५ वर्ष	नारायणी नदीले कटान गरेको क्षेत्र मध्यवर्ती वनमा पर्ने स्टीपीघोलमा माछा मार्न गएको अवस्थामा बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	मृत्यु	बाघ
६	२०७१।९।१२	नाथुराम चौधरी	पुरुष	नारायणी न.पा.२, चितवन		सदावहार म.सा.व.को अनुगमनमा जाँदा गैडाको आक्रमणबाट घाइते भई उपचारको क्रममा भरतपुर मेडिकल कलेजमा मृत्यु भएको ।	मृत्यु	गैडा
७	२०७१।११।१६	विफल महतो	पुरुष	माडी न.पा.५, चितवन		गैडाको आक्रमणबाट मृत्यु	मृत्यु	गैडा
८	२०७१।११।२०	धन बहादुर कुमाल	पुरुष	माडी न.पा.१०, चितवन		घरछेउको बाटो भएर गाउँतिर जाँदै गर्दा विहान ६:३० बजेतिर गैडाको आक्रमणबाट मृत्यु भएको	मृत्यु	गैडा
९	२०७०।११।३०	तिलिसरा सोमैपार	महिला	नयाँबैलहानी ५, नवलपरासी		गैडाको आक्रमणबाट सामान्य घाइते	घाइते	गैडा
१०	२०७०।११।३०	तुलसी आलेमगर	महिला	नयाँबैलहानी ५, नवलपरासी		गैडाको आक्रमणबाट गम्भिर घाइते	घाइते	गैडा
११	२०७०।११।५	लक्ष्मी श्रेष्ठ	महिला	प्रगतिनगर ३, नवलपरासी		गैडाको आक्रमणबाट सामान्य घाइते	घाइते	गैडा
१२	२०७१।१।२३	चिन्तामणी वि.क.	पुरुष	गर्दी १, चितवन		गैडाको आक्रमणबाट गम्भिर घाइते	घाइते	गैडा
१३	२०७१।३।५	हुद्रा पूर्ण बहादुर वि.क.	पुरुष	अजयदल गुल्म, नेपाली सेना		भिमपुर क्षेत्रमा गस्ती गर्ने क्रममा भालुको आक्रमणबाट सख्त घाइते	घाइते	भालु
१४	२०७१।३।३२	राजेन्द्र महतो	पुरुष	अयोध्यापुरी १, चितवन		भालुको आक्रमणबाट घाइते	घाइते	भालु
१५	२०७१।५।२९	बाल कुमारी थापा क्षेत्री	पुरुष	चितवन न.पा., चितवन		जंगली बंदेलको आक्रमणबाट घाइते	घाइते	बंदेल
१६	२०७१।६।२४	सुमित्रा पाठक	पुरुष	पटिहानी २, चितवन		गैडाको आक्रमणबाट सख्त घाइते	घाइते	गैडा
१७	२०७१।२।१५	दिलकुमारी सिंजाली	महिला	कल्याणपुर ४, चितवन		बाघको आक्रमणबाट घाइते	घाइते	बाघ
१८	२०७१।७।२२	राते बोटे	पुरुष	अयोध्यापुरी ८, चितवन		भालुको आक्रमणबाट घाइते	घाइते	भालु

क्र.सं.	घटना मिति	नाम, थर	लिंग	ठेगाना	उमेर (वर्ष)	स्थान र विवरण	अवस्था	व्यञ्जन्तु
१९	२०७१।०२।२	स्यानी कुमाल	महिला	नयाँबिलहानी १, नवलपरासी		गैडाको आक्रमणबाट गम्भिर घाईते	घाईते	गैडा
२०	२०७१।०२।५	कृष्ण काफ्ले	पुरुष	नयाँबिलहानी ३, नवलपरासी		गैडाको आक्रमणबाट सामान्य घाईते	घाईते	गैडा
२१	२०७१।११।१०	आशिस सुनार	पुरुष	माडी न.पा.६, चितवन		भालुको आक्रमणबाट घाईते	घाईते	भालु
२२	२०७१।०२।२१	रामबहादुर कुमाल	पुरुष	नारायणी न.पा.१, मेघौली, चितवन		गैडाको आक्रमणबाट घाईते	घाईते	गैडा
२३	२०७१।११।११	फुलकुमारी महतो	महिला	कावासोती न.पा.५, नवलपरासी		गैडाको आक्रमणबाट घाईते	घाईते	गैडा
२४	२०७१।११।१७	तिलबहादुर देवकोटा	पुरुष	अयोध्यापुरी ५, चितवन		भालुको आक्रमणबाट घाईते	घाईते	भालु
२५	२०७१।११।१५	नेत्रबहादुर गुरौ	पुरुष	कावासोती १२, नवलपरासी		गैडाको आक्रमणबाट सख्त घाईते	घाईते	गैडा
२६	२०७१।०२।२१	पशा बहादुर गुरुङ्ग	पुरुष	कावासोती १३, नवलपरासी		बदेलको आक्रमणबाट सख्त घाईते	घाईते	बदेल
२७	२०७१।११।०८	विर बहादुर बोटे	पुरुष	कोल्हवा ६, नवलपरासी		भालुको आक्रमणबाट घाईते	घाईते	भालु

अनुसुची १५
आ.व. २०७१/०७२ मा मध्यवर्ती क्षेत्रमा वन्यजन्तुबाट भएको क्षति र राहत वितरणको विवरण

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.					राहत पाएको मिति	कैफियत
							मानवीय क्षति	पशुघन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बालिनाली र फलफुल क्षति		
१	संकाही धरुनी	बछ्यौली १, चितवन	मृगकुञ्ज	२०७१/११/७	गैडाले हानी मृत्यु भएको	३००,०००।०	३००,०००।०	०	०	०	३००,०००।०	२०७१/६/१२	मृतक शोभन महत्तो
२	आकास श्रीसमगर	त्रिवेणीसुस्ता ८, न.प.	त्रिवेणी	२०७१/३/३०	बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	३००,०००।०	३००,०००।०				३००,०००।०	२०७१/६/१२	मृतक छेत्रमणी श्रीसमगर
३	श्याम बहादुर गुरुङ्ग	अयोध्यापुरी ९, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१/४/११	बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	३००,०००।०	३००,०००।०				३००,०००।०	२०७१/६/१२	मृतक पचमाथा गुरुङ्ग
४	शम्भु बोटे	गर्दी ४, चितवन	पांचपाण्डव	२०७१/४/१६	गैडाले हानी मृत्यु भएको	३००,०००।०	३००,०००।०				३००,०००।०	२०७१/६/१२	मृतक चैते बोटे
५	उषा बोटे	बघौडा २, चितवन	निकुञ्ज	२०७१/४/१३	बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	३००,०००।०	३००,०००।०				३००,०००।०	२०७१/६/१२	मृतक हरिश्चन्द्र बोटे
६	कुमार बोटे	दिब्यनगर ५, चितवन	कालाबञ्जर	२०७१/६/२२	बाघको आक्रमणबाट मृत्यु	३००,०००।०	३००,०००।०				३००,०००।०	२०७१/१/२५	मृतक सुकराम बोटे
७	शन्त बहादुर चौधरी	नारायणी न.पा. २, चितवन	मेघौली	२०७१/९/१२	गैडाले हानी मृत्यु भएको	३००,०००।०	३००,०००।०				३००,०००।०	२०७१/१/२५	मृतक नाथुराम चौधरी
८	मिना महत्तो	माडी न.पा. ५, चितवन	बघौडा	२०७१/१/६	गैडाले हानी मृत्यु भएको	३००,०००।०	३००,०००।०				३००,०००।०	२०७१/१/२५	मृतक विफल महत्तो
९	बलि बहादुर कुमाल	माडी न.पा. १०, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१/१/२०	गैडाले हानी मृत्यु भएको	३००,०००।०	३००,०००।०				३००,०००।०	२०७१/१/२५	मृतक धनबहादुर कुमाल
१०	तिलसरा सोमैमगर	नयाबेलहानी ५, न.प.	दाउन्नेदेवी	२०७०/१/३०	गैडाले हानी मृत्यु भएको	२,८२१।०	२,८२१।०				२,८२१।०	२०७१/६/१२	घाइते
११	तुल्सी आलेमगर	नयाबेलहानी ५, न.प.	दाउन्नेदेवी	२०७०/१/३०	गैडाले हानी मृत्यु भएको	५४,२४०।०	५४,२४०।०				५४,२४०।०	२०७१/६/१२	घाइते
१२	लक्ष्मी श्रेष्ठ	प्रगतिनगर ३, न.प.	सिमवार	२०७०/१/१५	गैडाले हानी मृत्यु भएको	५,३३५।०	५,३३५।०				५,३३५।०	२०७१/६/१२	घाइते
१३	चिन्तामणी वि.क.	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७१/१/२३	गैडाले हानी मृत्यु भएको	२०,८५९।०	२०,८५९।०				२०,८५९।०	२०७१/६/१२	घाइते

आ.व. २०७१/०७२

आ.ब. २०७१/७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपसोक्त समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.						राहत पाएको मिति	कैफियत
							मानवीय क्षति	पशुधन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बाबिनाली र फलफुल क्षति	जम्मा		
१४	पूर्ण बहादुर बि.क. (निकुञ्जमा तैनाथ नेपाली सेना)	अजयदल गुल्म	निकुञ्ज	२०७१/३१	भालुको आक्रमणबाट सडक घाइते	५३,५००	५०,०००						२०७१/१२	घाइते
१५	गोपाल रिजाल	कुमरोज ४, चितवन	बुढिराप्ती	२०७०/११	चित्तुवाले बाखा मारेको	३,०००	३,०००						२०७१/१२	
१६	बाबुराम गौतम	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/७२१	हात्तीबाट धान वाली क्षति भएको	१५,०००	१०,०००						२०७१/३२९	
१७	चन्द्रकान्त सुवेदी	अयोध्यापुरी २, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/७२०	वाघले भैँसीको पाडी मारेको	२०,०००	१०,०००						२०७१/१२	
१८	गोमादेवी वराल	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/७२१	हात्तीबाट धान वाली क्षति भएको	१२,०००	९,०००						२०७१/३२९	
१९	पार्वती रानाभाट	अयोध्यापुरी २, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/७२१	वाघले भैँसीको पाडी र गोरु मारेको	१०५,०००	२०,०००						२०७१/१२	
२०	पूर्णखर भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/८२३	हात्तीबाट घरगोठ क्षति	८०,०००	१०,०००	१००००					२०७१/१२	
२१	सुकदेव भट्ट	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७०/७७	हात्तिले धान खाएको	५,०००	५,०००						२०७१/१२	
२२	कृष्ण प्रसाद अधिकारी	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७०/७७	हात्तिले धान खाएको	२,७००	२,७००						२०७१/१२	
२३	कमला भट्ट	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७०/७७	हात्तिले धान खाएको	२,०००	२,०००						२०७१/१२	
२४	टिकीसरा भट्टराई	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७०/७७	हात्तिले धान खाएको	३,०००	३,०००						२०७१/१२	
२५	लाल बहादुर राइ	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७०/७७	हात्तिले धान खाएको	२,०००	२,०००						२०७१/३२९	
२६	मोतिराम लम्साल	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७०/७७	हात्तिले धान खाएको	२,०००	२,०००						२०७१/३२९	
२७	हिरा कुमारी सापकोटा	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७०/७७	हात्तिले धान खाएको	२,०००	२,०००						२०७१/३२९	
२८	शान्ती सुनार	कल्याणपुर ५, चितवन	रेवा	२०७०/७७	वाघले बंगुर खाएको	१३,०००	१०,०००	१००००					२०७१/१२	
२९	नेत्र प्रसाद अधिकारी	कल्याणपुर ७, चितवन	रेवा	२०७०/७९	वाघले गोरु खाएको	३०,०००	१०,०००	१००००					२०७१/१२	
३०	दिलमाया तामाङ्ग	कल्याणपुर ७, चितवन	रेवा	२०७०/७२५	वाघले पाडा खाएको	१५,०००	१०,०००	१००००					२०७१/१२	
३१	विष्णुसाम्य रिमाल	कल्याणपुर ६, चितवन	रेवा	२०७०/७२	गैडाले धान खाएको	६,०००	६,०००						२०७१/३२९	
३२	सरस्वती पुलाही मगर	पटिहानी ८, चितवन	पटिहानी	२०७०/९११७	चित्तुवाले बाखा खाएको	९,५००	९,५००						२०७१/१२	
३३	प्रताप भुजेल	पटिहानी ८, चितवन	पटिहानी	२०७०/९११७	चित्तुवाले बाखा खाएको	४,०००	४,०००						२०७१/१२	

आ.ब. २०७१।०७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.					राहत पाएको मिति	कैफियत
							मानवीय क्षति	पशुधन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बालिनाली र फलफुल क्षति		
३४	राम वहादुर गुरुङ्ग	पटिहानी ८, चितवन	पटिहानी	२०७०।११।१९	चित्तुवाले बाखा खाएको	९,०००।०	९,०००।०					२०७२।२।१२	
३५	लक्ष्मी पौडेल	बघौडा ४, चितवन	बघौडा	२०७०।०८।०७	बाघले भैसी मारको	८०,०००।०	८०,०००।०					२०७२।३।२९	
३६	रामकृष्ण तामाङ्ग	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।१३	बाघले गोरु खाएको	२०,०००।०	२०,०००।०					२०७२।२।१२	
३७	वसन्तराज सुवेदी	अयोध्यापुरी ३, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।११	गैडाले गहुँ वाली खाएको	६,०००।०	६,०००।०					२०७२।३।२९	
३८	हुंरा प्रसाद देवकोटा	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।१६	गैडाले गहुँ वाली खाएको	६,०००।०	६,०००।०					२०७२।३।२९	
३९	खेम लाल देवकोटा	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।१७	गैडाले गहुँ वाली खाएको	१४,०००।०	१४,०००।०					२०७२।३।२९	
४०	रेवती गुरुङ्ग	अयोध्यापुरी ६, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।२०	हातिले घर भत्काएको	२०,०००।०	२०,०००।०	१००००।०				२०७२।२।१२	
४१	टेकवती अधिकारी	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।२०	गैडाले गहुँ वाली खाएको	१०,०००।०	१०,०००।०					२०७२।२।१२	
४२	रामचन्द्र देवकोटा	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।१७	गैडाले गहुँ वाली खाएको	८,०००।०	८,०००।०					२०७२।२।१२	
४३	गोमा देवी बराल	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।२१	हातिले घर भत्काएको	१०,०००।०	१०,०००।०	९०००।०				२०७२।२।१२	
४४	प्रेम वहादुर भण्डारी	अयोध्यापुरी ५, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।२२	हातिले घर भत्काएको	७,०००।०	७,०००।०					२०७२।२।१२	
४५	गणेश वहादुर भण्डारी	अयोध्यापुरी ६, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।२१	हातिले घर भत्काएको	६,०००।०	६,०००।०					२०७२।२।१२	
४६	भगवती अधिकारी	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।११।२९	हातिले घर भत्काएको	१८,०००।०	१८,०००।०	१००००।०				२०७२।२।१२	
४७	बिसुना बोट	कुमरोज ६, चितवन	बुढिराप्ती	२०७०।०७।३३	चित्तुवाले बाखा खाएको	८,०००।०	८,०००।०					२०७२।२।१२	
४८	भगवती उप्रेती	कुमरोज ७, चितवन	बुढिराप्ती	२०७०।०७।२९	चित्तुवाले बाखा खाएको	१२,०००।०	१२,०००।०					२०७२।२।१२	
४९	राम वहादुर र नामगर	कुमरोज ८, चितवन	बुढिराप्ती	२०७०।१०।१६	चित्तुवाले बाखा खाएको	११,०००।०	११,०००।०					२०७२।२।१२	
५०	गोविन्द सापकोटा	वख्यौली २, चितवन	मृगाकुञ्ज	२०७०।०८।२५	हातिले घर भत्काएको	१२,५००।०	१२,५००।०	७५००।०				२०७२।२।१२	
५१	गोविन्द सापकोटा	वख्यौली २, चितवन	मृगाकुञ्ज	२०७०।०८।२६	हातिले घर भत्काएको	१२,८००।०	१२,८००।०	७६००।०				२०७२।२।१२	
५२	ज्ञान वहादुर मान्नी	वख्यौली २, चितवन	मृगाकुञ्ज	२०७०।०८।२६	हातिले घर भत्काएको	४,२००।०	४,२००।०	३०००।०				२०७२।२।१२	
५३	ऋषि राम तिवारी	वख्यौली २, चितवन	मृगाकुञ्ज	२०७०।०८।२७	हातिले पर्खाल भत्काएको	१७,०००।०	१७,०००।०	१००००।०				२०७२।२।१२	
५४	लक्ष्मी माया श्रेष्ठ	वख्यौली २, चितवन	मृगाकुञ्ज	२०७०।०८।२८	हातिले घर भत्काएको	१७,०००।०	१७,०००।०	१००००।०				२०७२।२।१२	
५५	वैद्यनाथ दास	र.न.पा. ५, चितवन	मृगाकुञ्ज	२०७०।११।१	हातिले घर भत्काएको	११,५००।०	११,५००।०	६९००।०				२०७२।२।१२	
५६	लक्ष्मी माया श्रेष्ठ	वख्यौली २, चितवन	मृगाकुञ्ज	२०७०।११।११	हातिले घर भत्काएको	७,०००।०	७,०००।०	४०००।०				२०७२।२।१२	
५७	विश्वनाथ महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०।१६।५	हातिले धान खाएको	५,७००।०	५,७००।०					२०७२।३।२९	
५८	नन्दलाल महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०।५।३०	हातिले धान खाएको	५,७००।०	५,७००।०					२०७२।३।२९	

आ.ब. २०७१/०७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.						राहत पाएको मिति	कैफियत
							मानवीय क्षति	पशुधन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बाणिज्यी र फलफुल क्षति	जम्मा		
५९	ललिराम महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	८,१००।०						६,२००।०	२०७२/३१२९	
६०	तैयब हुसेन	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	५,४००।०						४,७००।०	२०७२/३१२९	
६१	विकनी देवी महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	१०,८००।०						८,०००।०	२०७२/३१२९	
६२	बाबुराम महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	३९,६००।०						१०,०००।०	२०७२/३१२९	
६३	विक्रमिया थरुनी	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	४३,०००।०						१०,०००।०	२०७२/३१२९	
६४	तिर्थ महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	५,४००।०						४,५००।०	२०७२/३१२९	
६५	जियन र वासुदेव महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	१३,३००।०						९,०००।०	२०७२/३१२९	
६६	रामप्यारी महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तीबाट वाली क्षति भएको	५,७००।०						४,३००।०	२०७२/३१२९	
६७	प्रभु महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	४३,०००।०						१०,०००।०	२०७२/३१२९	
६८	मोलाराम महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तीबाट वाली क्षति भएको	७,६००।०						५,४००।०	२०७२/३१२९	
६९	भबर सिं गुरुङ्ग	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तीबाट वाली क्षति भएको	५,७००।०						५,०००।०	२०७२/३१२९	
७०	भजनी देवी थरुनी	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तीबाट वाली क्षति भएको	५,७००।०						५,०००।०	२०७२/३१२९	
७१	बुसाही महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तीबाट वाली क्षति भएको	५,७००।०						५,०००।०	२०७२/३१२९	
७२	छेगंर महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तीबाट वाली क्षति भएको	२८,५००।०						१०,०००।०	२०७२/३१२९	
७३	जयनारायण महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	२८,५००।०						१०,०००।०	२०७२/३१२९	
७४	टुवर महतो	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	५,७००।०		०।०	०।०			५,०००।०	२०७२/३१२९	
७५	खेम वहादुर थापा मगर	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	हात्तिले धान खाएको	५,४००।०						४,५००।०	२०७२/३१२९	
७६	शेर वहादुर श्रेष्ठ	गर्दी २, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५	बाघले भैँसी मारेको	७,०००।०					१०००।०	१०,०००।०	२०७२/३१२९	
७७	कृष्ण प्रसाद अधिकारी	कल्याणपुर ६, चितवन	रेवा	२०७०/१५	गैडाले आलु वाली खाएको	१२,६००।०						१०,०००।०	२०७२/३१२९	
७८	डिल वहादुर मगर	कल्याणपुर ४, चितवन	रेवा	२०७०/१५	चितुवाले वंगुर खाएको	१३,०००।०					१०००।०	१०,०००।०	२०७२/३१२९	
७९	टेक वहादुर कट्टवाल क्षेत्री	कल्याणपुर ३, चितवन	रेवा	२०७०/१५	बाघले रागो खाएको	३०,०००।०					१०००।०	१०,०००।०	२०७२/३१२९	
८०	विष्णुप्रसाद सिलवाल	मण्डारा ५, चितवन	खोन्डमल्ली	२०७०/१०	गैडाले गहुँ वाली खाएको	५,०००।०						५,०००।०	२०७२/३१२९	
८१	जिवन महतो	गर्दी ७, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१०	जंगली हात्तिले घर भत्काएको	६,०००।०					५,०००	५,०००।०	२०७२/३१२९	

आ.ब. २०७१/०७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्दिशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.					राहत पाएको मिति	कैफियत	
							मानवीय क्षति	पशुपुन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बालिनाली र फलफुल क्षति			जम्मा
८२	वरन महतो	गढी ७, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/०१/२०	जंगली हातिले घर भत्काएको	५,०००/०		४०००/०				४,०००/०	२०७२/२/१२	
८३	लिखाराम महतो	गढी ७, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/०१/२०	जंगली हातिले घर भत्काएको	२,०००/०		२०००/०				२,०००/०	२०७२/२/१२	
८४	भिम बहादुर बि.क.	गढी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/०१/२२	जंगली हातिले घर भत्काएको	१५,०००/०		१००००/०				१०,०००/०	२०७२/२/१२	
८५	विगनराम महतो	गढी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/०१/१४	बाघले भैसी मारेको	३०,०००/०	१००००/०					१०,०००/०	२०७२/२/१२	
८६	नन्दकेशर देवकोटा	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/०१	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	८,०००/०						४०००/०	२०७२/३/२९	
८७	हर्क ब. हमाल	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/०४	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	६,०००/०						३०००/०	२०७२/३/२९	
८८	पशुपती मगर	अयोध्यापुरी ८, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/२४	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	२१,०००/०						८०००/०	२०७२/२/१२	
८९	धनपति देवकोटा	अयोध्यापुरी ८, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/२२	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	१२,०००/०						६०००/०	२०७२/२/१२	
९०	नन्दलाल भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१३	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	१०,०००/०						५,०००/०	२०७२/२/१२	
९१	दुलप्रसाद आचार्य	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१८	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	५,०००/०						३०००/०	२०७२/२/१२	
९२	कृष्णकली जैमी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१२	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	५,०००/०						३०००/०	२०७२/२/१२	
९३	शिवप्रसाद भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१२	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	७,०००/०						४,५००/०	२०७२/३/२८	
९४	लक्ष्मीमाया भट्टराई	अयोध्यापुरी ६, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/११	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	८,०००/०						४,५००/०	२०७२/३/२८	
९५	चन्द्र ब. पाण्डे	अयोध्यापुरी ६, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/११	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	१०,०००/०	०/०	०/०				५,०००/०	२०७२/३/२९	
९६	दिपेन्द्र प्रसाद पाण्डे	अयोध्यापुरी ६, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/११	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	१०,०००/०						५,०००/०	२०७२/३/२९	
९७	गीविन्द्रराज पाण्डे	अयोध्यापुरी ६, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१३	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	८,०००/०						४,५००/०	२०७२/३/२९	
९८	छोबिलाल हुंगाना	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/२८	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	६,०००/०						४,०००/०	२०७२/३/२९	
९९	लक्ष्मी पौडेल	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१४	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	१५,०००/०						१०,०००/०	२०७२/३/२९	
१००	मनिराम भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१२	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	७,०००/०						४,०००/०	२०७२/३/२९	
१०१	टिकाराम भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१३	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	८,०००/०						४,५००/०	२०७२/३/२९	
१०२	गिरीराज भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१३	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	६,०००/०						४,०००/०	२०७२/३/२९	
१०३	केशव प्रसाद आचार्य	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/०१/१६	गैडाले गहुँवाली नोक्सान गरेको	६,०००/०						४,०००/०	२०७२/३/२९	
१०४	अम्बिका तामाङ्ग	कुमरोज २, चितवन	बुढिराप्ती	२०७०/०१/२१	चिचुवाले बाखा खाएको	८,०००/०	८०००/०					८,०००/०	२०७२/२/१२	
१०५	डिल बहादुर भुजेल	बघौडा २, चितवन	बघौडा	२०७०/०१/२३	हातिले घरभत्काई अन्न क्षति गरेको	३०,०००/०		१००००/०				१०,०००/०	२०७२/२/१२	
१०६	मान बहादुर श्रेष्ठ	बघौडा २, चितवन	बघौडा	२०७०/०१/२३	हातिले घरभत्काई अन्न क्षति गरेको	१०,०००/०		८०००/०				८,०००/०	२०७२/२/१२	

आ.ब.२०७१।०७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.						राहत पाएको मिति	कैफियत
							मानवीय क्षति	पशुधन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बालिनाली र फलफुल क्षति	जम्मा		
१०७	मोहन शाहकानु	बघौडा ६, चितवन	बघौडा	२०७०।०।२८	हात्तिले गहुँवाली खाएको	१६,०००।०		१००००।०			१००००।०	२०,०००।०	२०७२।३।२९	
१०८	कुल बहादुर भण्डारी	ठोरी ८, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।९।३०	हात्तिले घर भत्काई अन्न क्षति गरेको	१३,०५५।०	१००००।०					२०,०००।०	२०७२।२।१२	
१०९	चुडा बहादुर पण्डित	ठोरी ८, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।१०।२९	हात्तिले घर भत्काई अन्न क्षति गरेको	६,०६०।०			६०६०।०			६,०६०।०	२०७२।२।१२	
११०	शरण प्रसाद पराजुली	ठोरी ८, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।९।१८	हात्तिले घर भत्काई अन्न क्षति गरेको	८,८५०।०		८८५०				८,८५०।०	२०७२।२।१२	
१११	ठाकुर प्रसाद कुँवर	ठोरी २, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।९।१५	हात्तिले घर भत्काएको	१२,१२०।०		१००००।०				१०,०००।०	२०७२।२।१२	
११२	लक बहादुर कुँवर	ठोरी ५, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।८।२५	हात्तिले घर भत्काएको	१४,०००।०		१००००				१०,०००।०	२०७२।२।१२	
११३	ईन्द्र बहादुर थापा	ठोरी २, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।९।१८	हात्तिले भण्डारण गरेको अन्न क्षती गरेको	२०,०००।०		१००००।०				१०,०००।०	२०७२।२।१२	
११४	धना गोले	ठोरी ८, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।९।१६	हात्तिले घर भत्काइ अन्न क्षती गरेको	४,४००।०		४४००।०				४,४००।०	२०७२।२।१२	
११५	यादव प्रसाद पराजुली	ठोरी ८, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।९।१५	हात्तिले घर भत्काइ अन्न क्षती गरेको	२५,०००।०		१००००।०				१०,०००।०	२०७२।२।१२	
११६	पूर्ण बहादुर कुँवर	ठोरी ३, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७०।१०।२९	हात्तिले घर भत्काइ अन्न क्षती गरेको	११,३२०।०		१००००।०				१०,०००।०	२०७२।२।१२	
११७	बुढीमाया रुचाल सार्की	पिठौली ४, नवलपरासी	लामिचौर	२०७०।११।१३	बाघले गोरु मारेको	८,०००।०	८०००।०					८,०००।०	२०७२।२।१२	
११८	बालकुमारी राना	पिठौली ४, नवलपरासी	लामिचौर	२०७०।१।२४	बाघले बोका खाएको	५,०००।०	५०००।०					५,०००।०	२०७२।२।१२	
११९	शारदा के.सी	पिठौली ४, नवलपरासी	लामिचौर	२०७०।१।२८	चितुवाले बगुर खाएको	८,५००।०	८५००।०					८,५००।०	२०७२।२।१२	
१२०	पार्वती बेम्बु मगर	पिठौली ४, नवलपरासी	लामिचौर	२०७०।१।२५	बाघले बंगुर खाएको	९,०००।०	९०००।०					९,०००।०	२०७२।२।१२	
१२१	शारदा ओझा	पटिहानी ८, चितवन	पटिहानी	२०७०।१।२५	चितुवाले बाखा खाएको	२३,७५०।०	१६७५०।०					१६,७५०।०	२०७२।२।१२	२ वटा बाखा
१२२	सन्तोस भुजेल	पटिहानी ८, चितवन	पटिहानी	२०७०।१।२६	चितुवाले बाखा खाएको	४,५००।०	४५००।०					४,५००।०	२०७२।२।१२	
१२३	केशव प्रसाद मैनाली	कुमारोज ३, चितवन	बुढिराप्ती	२०७०।२।१०	हात्तिले धानवाली क्षती गरेको	८,०००।०					८०००।०	८,०००।०	२०७२।३।२९	
१२४	नन्द प्रसाद मैनाली	कुमारोज ४, चितवन	बुढिराप्ती	२०७०।२।१०	हात्तिले धानवाली क्षती गरेको	८,०००।०					८०००।०	८,०००।०	२०७२।३।२९	
१२५	एकनारायण चापागाईं	कावासोती १, नवलपरासी	लामिचौर	२०७०।१।२९	चितुवाले बाखा खाएको	८,०००।०	८०००।०					८,०००।०	२०७२।२।१२	
१२६	आईते बहादुर वि.क.	पिठौली ६, नवलपरासी	लामिचौर	२०७०।१।२९	चितुवाले बाखा खाएको	८,०००।०	८०००।०					८,०००।०	२०७२।२।१२	

आ.नं.२०७१।०७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.						राहत पाएको मिति	कैफियत
							मानवीय क्षति	पशुधन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बालिनानी र फलफुल क्षति	जम्मा		
१२७	सुकराम बोटे	दिम्बनगर ४, चितवन	कालाबञ्जर	२०७१।१।३	बाघको आक्रमणबाट गोरु मरेको	२५,०००।०	१००००।०					१०,०००।०	२०७२।१।२२	
१२८	पदमराज लामिछाने	कल्याणपुर ५, चितवन	रेवा	२०७१।१।२४	चित्तुवाले बाखा खाएको	१२,०००।०	१००००।०					१०,०००।०	२०७२।१।२२	
१२९	चन्द्र बहादुर आचार्य	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७१।१।२१	गैडाले गहुँवाली नोकसान गरेको	२,६००।०	३,०००।०	२६००				३,०००।०	२०७२।३।२९	
१३०	मिरीप्रसाद न्यौपाने	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२०७१।१।२०	गैडाले गहुँवाली नोकसान गरेको	३,०००।०	३,०००।०	३०००।०				३,०००।०	२०७२।३।२९	
१३१	सिता रिमाल	कल्याणपुर ६	रेवा	२०७१।१।१२	चित्तुवाले बाखा खाएको	१०,५००।०	१००००।०					१०,०००।०	२०७२।१।२२	
१३२	राजेन्द्र महत्तो	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।३।३२	भालुको आक्रमणबाट मानिस घाइते	२३,९६५।०	२३,९६५।०					२३,९६५।०	२०७१।१।२५	घाइते
१३३	गोरु ब. थापा क्षेत्री	चितवन न.पा., चितवन	कालाबञ्जर	२०७१।५।२९	वेदलको आक्रमणबाट घाइते	५०,०००।०	५०,०००।०					५०,०००।०	२०७१।१।२५	घाइते
१३४	कृष्ण प्रसाद पाठक	पटिहानी २, चितवन	पटिहानी	२०७१।६।२४	गैडाको आक्रमणबाट सखल घाइते	५०,०००।०	५०,०००।०					५०,०००।०	२०७२।२।२४	घाइते
१३५	विलकुमारी सिंजाली	कल्याणपुर ४, चितवन	रेवा	२०७१।२।१५	बाघको आक्रमणबाट मानिस घाइते	१०,१८४।०	१०,१८४।०					१०,१८४।०	२०७२।२।२४	घाइते
१३६	राते बोटे	अयोध्यापुरी ८, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।२२	भालुको आक्रमणबाट मानिस घाइते	२२,२६०।०	२२,२६०।०					२२,२६०।०	२०७१।१।२५	घाइते
१३७	स्यानी कुमाल	नयावेलहानी १, नवलपरासी	दाउन्नेदेवी	२०७१।८।२	गैडाको आक्रमणबाट गम्भिर घाइते	५१,२०९।०	५०,०००।०					५०,०००।०	२०७२।३।२०	घाइते
१३८	कृष्ण काफ्ले	नयावेलहानी ३, नवलपरासी	दाउन्नेदेवी	२०७१।८।५	गैडाको आक्रमणबाट सामान्य घाइते	८,०३४।०	८,०३४।०					८,०३४।०	२०७१।१।२५	घाइते
१३९	आशिस सुनार	माडी न.पा. ६, चितवन	बघौडा	२०७१।९।१०	भालुको आक्रमणबाट मानिस घाइते	२,६३०।०	२,६३०।०					२,६३०।०	२०७२।३।२०	घाइते
१४०	रामबहादुर कुमाल	नारायणी न.पा. १, चितवन	मेघौली	२०७१।२।३१	गैडाको आक्रमणबाट मानिस घाइते	८,१६४।०	८,१६४।०					८,१६४।०	२०७२।२।२४	घाइते
१४१	फुलकुमारी महत्तो	कावासोती न.पा. ७, नवलपरासी	लामिचौर	२०७१।९।११	गैडाको आक्रमणबाट मानिस घाइते	१७०,९७०।०	१७०,९७०।०					१७०,९७०।०	२०७२।३।२०	घाइते
१४२	तिलबहादुर देवकोटा	अयोध्यापुरी ५, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।१।१७	भालुको आक्रमणबाट मानिस घाइते	५७३९।०	५०,०००।०					५०,०००।०	२०७२।३।२०	घाइते

आ.ब. २०७१/७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	साग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.					राहत पाएको मिति	कैफियत
							मानवीय क्षति	परपुत्रन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बालिनाली र फलफुल क्षति		
१४३	पशा ब. गुरुङ्ग	कावासोती १,३,नवलपरासी	लामिचौर	२०७१/१२/२१	वदेतको आक्रमणबाट मानिस घाइते	२४,३६७०	२४,३६७०					२०७२/३/२९	घाइते
१४४	विर ब. बोटे	कोल्हवा ६, नवलपरासी	नन्दमाउजु	२०७१/१/१८	भालुको आक्रमणबाट मानिस घाइते	७,५६६०	१०,००००					२०७२/३/२९	घाइते
१४५	गोविन्द सापकोटा	बछ्यौली २, चितवन	मृगकुञ्ज	२०७१/४/१	हात्तिले पखाल भत्काएको	१००,००००	१००,०००	१००००				२०७२/३/२०	
१४६	रामनाथ धिमरे	बछ्यौली ७, चितवन	मृगकुञ्ज	२०७१/४/१५	हात्तिले घरको पाली भत्काएको	५,००००	५,०००	५०००				२०७२/३/२०	
१४७	विष्णु प्र. पोखरेल	बछ्यौली ७, चितवन	मृगकुञ्ज	२०७१/४/१५	हात्तिले घरको वार भत्काएको	९,००००	९,०००	९०००				२०७२/३/२०	
१४८	गोविन्द सापकोटा	रत्ननगर न.पा. १, चितवन	मृगकुञ्ज	२०७१/८/१	हात्तिले घरको भ्याल भत्काएको	४,००००	४,०००	४०००				२०७२/३/२०	
१४९	मनरुगा सुवेदी	रत्ननगर न.पा. १, चितवन	मृगकुञ्ज	२०७१/८/८	हात्तिले घरको भ्याल, पखाल, ग्यासमा क्षति पुऱ्याएको	१००,००००	१००,०००	१००००				२०७२/३/२०	
१५०	बाबुराम मर्दनिया	रत्ननगर नगरपालिका ४, चितवन	मृगकुञ्ज	२०७१/८/९	हात्तिले चामल, नुन, भाच्छाघर नोक्सान गरेको	५,२६५०	५,२६५	४०००				२०७२/३/२०	
१५१	मगन महतो	रत्ननगर न.पा. १, चितवन	मृगकुञ्ज	२०७१/८/९	हात्तिले घर र ४ बोरा धान नोक्सान गरेको	१०,००००	१०,०००	५०००				२०७२/३/२०	
१५२	सोमबहादुर बोटे	नारायणी नगरपालिका १, चितवन	मेघौली	२०७१/१०/१७	हात्तिले घर भत्काएको	१०,००००	१०,०००	८,०००				२०७२/३/२०	
१५३	प्रमिला बोटे	नारायणी नगरपालिका १, चितवन	मेघौली	२०७१/१०/१७	हात्तिले घर भत्काई धान नोक्सान गरेको	२२,००००	२२,०००	१०,०००				२०७२/३/२०	
१५४	रत्नबहादुर क्षेत्री	ठोरी १, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७१/११/१८	हात्तिले घर भत्काएको	२३,००००	२३,०००	१०,०००				२०७२/३/२०	
१५५	गौमाया तामाङ्ग	ठोरी १, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७१/११/१८	हात्तिले घर भत्काएको	३५,००००	३५,०००	१०,०००					
१५६	दिधमाया गैरे	ठोरी १, पर्सा	निर्मलठोरी	२०७१/११/१८	हात्तिले घर भत्काएको	१०,००००	१०,०००	१०,०००				२०७२/३/२०	
१५७	हरिमाया राई	माडी न.पा. ७, चितवन	रेवा	२०७१/९/१६	हात्तिले घर भत्काएको	५,००००	५,०००	५०००				२०७२/३/२०	
१५८	याम प्रसाद पौडेल	अयोध्यापुरी २, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१/३/१३	बाघले बाखा मारेको	८,५००	५,४००					२०७२/३/२०	
१५९	कृष्ण बहादुर शिङ्ग	मनहरि २, मकवानपुर	लोथर	२०७१/२/२७	बाघले बाखा मारेको	३०,००००	३०,०००	१५,०००				२०७२/३/२०	
१६०	भिम बहादुर पाण्डे	मितानगर ४, चितवन	वरणडाभार	२०७१/७/१४	चितुवाले माऊ बाखा मारेको	१४,००००	१४,०००	१००००				२०७२/३/२०	
१६१	सुर्य प्रसाद पौडेल	मितानगर ४, चितवन	वरणडाभार	२०७१/७/१८	चितुवाले माऊ बाखा मारेको	१२,००००	१२,०००	१००००				२०७२/३/२०	
१६२	धर्मदत्त न्यौपाने	मितानगर ६, चितवन	वरणडाभार	२०७१/७/३०	चितुवाले बाच्छी मारेको	८,००००	८,०००	८,०००				२०७२/३/२०	

आ. न. २०७१/०७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.					राहत पाएको मिति	कैफियत	
							मानवीय क्षति	पशुधन क्षति	घर गोठ क्षति	अल्प क्षति	बालिनाली र फलफुल क्षति			जम्मा
१६३	हरिमाया भुजेल	सितानगर ४, चितवन	वरण्डाभार	२०७१/०८/११	चित्तुवाले खसी मारेको	१६,०००/०	१००००					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१६४	विष्णु प्रसाद गौले	सितानगर ६, चितवन	वरण्डाभार	२०७१/०८/१७	चित्तुवाले बाख्राको पाटी मारेको	४,५००/०	४५००					४,५००/०	२०७२/३/२०	
१६५	शंकर गौतम	सितानगर ४, चितवन	वरण्डाभार	२०७१/०८/१८	चित्तुवाले खसी मारेको	१६,०००/०	१००००					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१६६	खुसीराम धिमिरे	सितानगर ५, चितवन	वरण्डाभार	२०७१/०८/१२	चित्तुवाले खसी मारेको	१०,०००/०	१००००					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१६७	दिल बहादुर अधिकारी	सितानगर ६, चितवन	वरण्डाभार	२०७१/०८/१२	चित्तुवाले बाख्छी मारेको	८,०००/०	८०००					८,०००/०	२०७२/३/२०	
१६८	दिपक बोटे	पटिहानी ८, चितवन	पटिहानी	२०७१/०७/२६	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	४,९५०/०	४९५०					४,९५०/०	२०७२/३/२०	
१६९	सन्त बहादुर तामाङ्ग	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१/०७/२८	बाघले १ खसी र ३ बाख्रा मारेको	३४,०००/०	३४०००					३४,०००/०	२०७२/३/२०	
१७०	सुनिता पाण्डे	कल्याणपुर ३, चितवन	रेवा	२०७१/०७/२३	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	१०,०००/०	१००००					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१७१	बुद्धिमाया सुनार	कल्याणपुर ७, चितवन	रेवा	२०७१/०८/१४	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	१२,०००/०	१००००					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१७२	वती कुमारी वि. क.	कल्याणपुर ७, चितवन	रेवा	२०७१/०८/१४	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	१०,०००/०	१००००					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१७३	रेसम न्यौपाने	दुम्कीवास ६, नवलपरासी	दाउन्नेदेवी	२०७१/०७/१८	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	८,०००/०	८०००					८,०००/०	२०७२/३/२०	
१७४	छप बहादुर सुनारी	नयाबेलहानी २, नवलपरासी	दाउन्नेदेवी	२०७१/०८/२६	चित्तुवाले बंगुर मारेको	६,५००/०	६५००					६,५००/०	२०७२/३/२०	
१७५	विक्रम महतो	बघौडा १, चितवन	बघौडा	२०७१/०७/२८	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	८,०००/०	८०००					८,०००/०	२०७२/३/२०	
१७६	मिना गुरुङ्ग	बघौडा ९, चितवन	बघौडा	२०७१/०८/१७	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	१२,०००/०	१००००					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१७७	सरस्वती नेपाली	बघौडा ४, चितवन	बघौडा	२०७१/०८/११	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	१२,०००/०	१००००					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१७८	तुलबहादुर वि. क.	कावासोती ११, नवलपरासी	लामिचौर	२०७१/०६/१७	चित्तुवाले खसी मारेको	७,०००/०	७०००					७,०००/०	२०७२/३/२०	
१७९	मिनबहादुर महतो	कावासोती ११, नवलपरासी	लामिचौर	२०७१/०९/१०	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	१०,०००/०	१०,०००/०					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१८०	मनकुमारी अर्याल	कावासोती ११, नवलपरासी	लामिचौर	२०७१/०९/२७	चित्तुवाले खसी मारेको	१०,०००/०	१०,०००/०					१०,०००/०	२०७२/३/२०	
१८१	धनबहादुर वि. क.	नारायणी न.पा. ६, चितवन	केरुङ्गा	२०७१/१०/०१	चित्तुवाले खसी मारेको	६,४००/०	६,४००/०					६,४००/०	२०७२/३/२०	
१८२	मालती सुवेदी	कल्याणपुर ३, चितवन	रेवा	२०७१/०९/१७	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	८,०००/०	८०००					८,०००/०	२०७२/३/२०	
१८३	धनकुमारी महतो	नयाबेलहानी ३, नवलपरासी	दाउन्नेदेवी	२०७१/११/१८	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	७,०००/०	७०००					७,०००/०	२०७२/३/२०	
१८४	सुरेन्द्र कुमाल	नयाबेलहानी ३, नवलपरासी	दाउन्नेदेवी	२०७१/१०/०७	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	५,५००/०	५५००					५,५००/०	२०७२/३/२०	
१८५	गुरुप्रसाद सुवेदी	कठार ७, चितवन	खगेन्द्रमल्ली	२०७१/०२/२५	चित्तुवाले बाख्रा मारेको	६,०००/०	६०००					६,०००/०	२०७२/३/२०	
१८६	गम्भिर बहादुर पौडेल	माडी न.पा. ७, चितवन	रेवा	२०७२/११/८	बाघले गोरु मारेको	२५,०००/०	१०,०००/०					१०,०००/०	२०७२/३/२९	
१८७	गोपाल बहादुर पौडेल	माडी न.पा. ७, चितवन	रेवा	२०७२/११/८	बाघले गोरु मारेको	२५,०००/०	१०,०००/०					१०,०००/०	२०७२/३/२९	

आ.ब.२०७१।०७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपभोक्ता समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.					राहत पाएको मिति	कैफियत	
							मानवीय क्षति	पशुधन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बाणिज्यी र फलफूल क्षति			जम्मा
१८८	रामचन्द्र अधिकारी	माडी न.पा.८, चितवन	रेवा	२०७२।१।१५	बाघले बाखा मारेको	९,८५०।०		९,८५०।०					२०७२।३।२९	
१८९	तारापति अधिकारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।१।१६	गैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	६,०००।०							२०७२।३।२९	
१९०	शिवलाल भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०।१०।११	गैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	८,०००।०							२०७२।३।२९	
१९१	कृष्ण प्रसाद अधिकारी	अयोध्यापुरी ८, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।१।१०	गैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	६,०००।०							२०७२।३।२९	
१९२	पशुपति मगर	अयोध्यापुरी ८, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।३।२६	गैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	१०,०००।०							२०७२।३।२९	
१९३	ऋषि बहादुर सुनार	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।१।१३	हात्तिले धानवाली नोक्सान गरे	१०,०००।०							२०७२।३।२९	
१९४	केशव प्र.तिमिलसिना	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।१५	हात्तिले धानवाली नोक्सान गरे	१२,०००।०							२०७२।३।२९	
१९५	दुर्गा ब. सुनार	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।१२	हात्तिले धानवाली नोक्सान गरे	१२,०००।०							२०७२।३।२९	
१९६	खगेसरा भट्टराई	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।२२	हात्तिले धानवाली नोक्सान गरे	१६,०००।०							२०७२।३।२९	
१९७	हिमादेवी दुवाडी	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।१६	हात्तिले धानवाली नोक्सान गरे	१५,०००।०							२०७२।३।२९	
१९८	सरस्वती अधिकारी	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।७	हात्तिले धानवाली नोक्सान गरे	१२,०००।०							२०७२।३।२९	
१९९	पद्म बहादुर आर्चाय	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।२५	हात्तिले धानवाली नोक्सान गरे	२४,०००।०							२०७२।३।२९	
२००	गणेश ब. थापा	अयोध्यापुरी ५, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।२१	गैडाले धानवाली नोक्सान गरेको	१५,०००।०							२०७२।३।२९	
२०१	राम बहादुर थापा	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७१।७।२२	गैडाले धानवाली नोक्सान गरेको	१५,०००।०							२०७२।३।२९	
२०२	देवकला तिमिलसिना	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२९७१।२।२५	गैडाले मकैवाली नोक्सान गरेको	८,०००।०							२०७२।३।२९	
२०३	देवकला वास्तोला	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२९७१।२।२०	गैडाले मकैवाली नोक्सान गरेको	४,०००।०							२०७२।३।२९	
२०४	खगेन्द्र सापकोटा	कल्याणपुर ९, चितवन	रेवा	२९७१।२।२०	गैडाले मकैवाली नोक्सान गरेको	६,०००।०							२०७२।३।२९	
२०५	कृष्ण प्र. तिमिलसिना	कल्याणपुर ८, चितवन	रेवा	२९७१।२।१७	गैडाले मकैवाली नोक्सान गरे	४,०००।०							२०७२।३।२९	
२०६	दुर्गा नेपाली (साकी)	पिठौली ९, नवलपरासी	लामिचौर	२०७१।२।२९	चित्तवाले बाखा मारेको	८,०००।०	८०००।०						२०७२।३।२९	
२०७	सानु गौतम	कुमरोज ४, चितवन	बुढिराप्ती	२०७०।१०।१९	बाघले वंगुर मारेको	१०,०००।०	१००००।०						२०७२।३।२९	

आ.ब.२०७१/७२

क्र.सं.	निवेदकको नाम	ठेगाना	उपसोक्त समिति	घटना मिति	घटनाको विवरण	माग गरेको रकम	राहत निर्देशिका अनुसार प्राप्त गर्न सक्ने रकम रु.						राहत पाएको मिति	कैफियत
							मानवीय क्षति	पशुघन क्षति	घर गोठ क्षति	अन्न क्षति	बाकिनाली र फलफूल क्षति	जम्मा		
२०८	ऋषिराम भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/१०/१४	मैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	६,०००/०					३,०००/०		२०७२/३/२९	
२०९	बुद्धिप्रसाद भण्डारी	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/१०/१४	मैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	६,०००/०					३,०००/०		२०७२/३/२९	
२१०	रामबहादुर हमाल	अयोध्यापुरी ७, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/१०/११	मैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	८,०००/०					४,०००/०		२०७२/३/२९	
२११	विलमाया तिमिल्सिना	अयोध्यापुरी ८, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/१०/११	बाघले बाखा मारेको	४,०००/०		४०००/०					२०७२/२/१२	
२१२	दीधराम तिमिल्सिना	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/१०/१४	मैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	६,०००/०					४०००/०		२०७२/३/२९	
२१३	शोभाखर तिमिल्सिना	अयोध्यापुरी १, चितवन	अयोध्यापुरी	२०७०/११/२	मैडाले गहुँवाली क्षति गरेको	९,०००/०					६०००/०		२०७२/३/२९	
२१४	महम्मद हुसेन	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५/८	हात्तिले धान खाएको	१६,२००/०					१००००/०		२०७२/३/२९	
२१५	चन्द्र बहादुर वि.क.	गर्दी १, चितवन	पांचपाण्डव	२०७०/१५/८	हात्तिले वाली क्षति गरेको	२,८५०/०					२८५०/०		२०७२/३/२९	
	जम्मा					४९,६५३०४/०	६०३३५०/०	३२२२५०/०	११६६००	४४८५३०/०	४४८५३०/०			

अनुसूची १६
नदी कटान जग्गाको क्षतिपूर्ती वितरण सम्बन्धि विवरण

क्र.सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	कित्ता नं.	क्षतिपूर्ती दिएको जग्गाको क्षेत्रफल			प्रति कठ्ठा रु.	शुक्तीनी रकम रु.	कैफियत
				विगाहा	कठ्ठा	धुर			
क	खगोन्द्रमल्ली उपभोक्ता समिति, चितवन								
१	राम प्रसाद पाठक	कठार, चितवन	६/क ६१५	०	४	०	५००००	२०००००	
२	विष्णु प्रसाद उप्रेती	कठार, चितवन	५/क ७४७	०	२	४	५००००	११००००	
	जम्मा				६	४		३१००००	
ख	पटिहानी उपभोक्ता समिति, चितवन								
३	डिल कुमारी बोटे, सुकराम बोटे, जंगे बोटे, सोमलाल माफी, सोरे बोटे, काले बोटे, अशोक बोटे समेत ७ जना	पटिहानी ८, चितवन	१/ख १२१९	०	२	०	७५०००	१५००००	
	जम्मा			०	२	०		१५००००	
ग	केशरा उपभोक्ता समिति, चितवन								
१०	पुतली कमिनी	जगतपुर, चितवन	९/क ३३२	०	५	१२	५००००	२८००००	
११	ईन्द्र बहादुर वि.क.	जगतपुर, चितवन	९/क ३२५	०	४	१७	५००००	२४२५००	
१२	ईन्द्र बहादुर वि.क.	जगतपुर, चितवन	९/क ३२६	०	२	६५	५००००	११६२५०	
१३	दुर्गादेवत काफ्ले	जगतपुर, चितवन	९/क २८३	०	५	८	५००००	२७००००	
१४	डिल बहादुर सुनार	जगतपुर, चितवन	९/क ३२२	०	२	१६	५००००	१४००००	
१५	डिल बहादुर सुनार	जगतपुर, चितवन	९/क ३१०	०	१	३	५००००	५७५००	
१६	रेमाकान्त न्यौपाने	शुक्रनगर, चितवन	९/क १८१	०	१०	२	७००००	७०७०००	
	जम्मा			१	३२	४५		१८१३२५०	
घ	मेघौली उपभोक्ता समिति, चितवन								
१७	जिवलाल सापकाटा	सा. मेघौली, चितवन	४/घ २९६	०	२	०	५००००	१०००००	
१८	सन्त बहादुर कुमाल	सा. मेघौली, चितवन	२/क ५००	०	३	०	५००००	१५००००	

क्र.सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	किता नं.	क्षतिपूर्ति दिएको जग्गाको क्षेत्रफल			प्रति कठ्ठा रु.	शुक्लानी रकम रु.	कैफियत
				विगाहा	कठ्ठा	शुर			
१९	गुन बहादुर कुमाल	सा. मेघौली, चितवन	२/क ५७४	०	२	०	५००००	१०००००	
२०	हेमराज कुमाल	सा. मेघौली, चितवन	२/क ५७२	०	२	०	५००००	१०००००	
२१	हरी बहादुर कुमाल	सा. मेघौली, चितवन	२/क २१६	०	४	०	५००००	२०००००	
२२	सोम बहादुर कुमाल	सा. मेघौली, चितवन	२/क ३६८	०	२	०	५००००	१०००००	
२३	दामोदर,छविबाल पौडेल	सा. मेघौली, चितवन	३/क ११४	०	२	३	५००००	१०७५००	
२४	दामोदर, छविबाल पौडेल	सा. मेघौली, चितवन	३/क ११६	०	२	१०	५००००	१२५०००	
२५	कृष्ण बहादुर कुमाल	सा. मेघौली, चितवन	३/क ६०२	०	३	७	६००००	२०१०००	
२६	टिका बहादुर कुमाल	सा. मेघौली, चितवन	३/क ६५२	०	२	९	६००००	१४७०००	
२७	दुखहर्नी धरनी	सा. मेघौली, चितवन	५/च १७६	०	३	७	१०००००	३३५०००	
२८	नन्द कुमार डुम्रे	सा. मेघौली, चितवन	९/घ ३६२	०	२	१९	५००००	१४७५००	
	जम्मा			१	११	१५		१८१३०००	
ड	कालाबन्धर उपभोक्ता समिति, चितवन								
२९	कौसिला पौडेल	सा. सिसवार, चितवन	२/क २३	०	०	१७	५००००	४२५००	
३०	दिलमाया पौडेल	सा. सिसवार, चितवन	६/ग १२९	०	३	०।५	५००००	१५१२५०	
३१	सुजता काफ्ले	सा. सिसवार, चितवन	२/क २२९	०	२	०	१०००००	२०००००	
३२	जुना माया थापा	सा. सिसवार, चितवन	६/ग १३०	०	१	१०	१०००००	१५००००	
३३	गंगादेवी क्षेत्री	सा. सिसवार, चितवन	५/क २३३	०	१	०	१०००००	१०००००	
३४	जयसरा थापा	सा. सिसवार, चितवन	२/क २३०	०	२	०	१०००००	२०००००	
३५	खिर माया राना	सा. सिसवार, चितवन	६/ग १३१	०	१	१०	१०००००	१५००००	
३६	डवलमाया गुरुङ्ग	सा. सिसवार, चितवन	२/क २३१	०	२	०	१०००००	२०००००	
३७	तिलक निधि पाण्डे	सा. सिसवार, चितवन	४/ख ५५३	०	७	१४	१०००००	७७००००	
	जम्मा			१	१	११५		१९६३७५०	

क्र.सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	कित्ता नं.	क्षतिपूर्ति दिएको जग्गाको क्षेत्रफल			प्रति कठ्ठा रु.	शुक्लानी रकम रु.	कैफियत
				विगाहा	कठ्ठा	धुर			
३८	पौचपाण्डव उपभोक्ता समिति, चितवन	गर्दी-७, चितवन	७/ख २६४	०	३	१७	४००००	१५४०००	
३९	पुर्ण बहादुर आचार्य	गर्दी-८, चितवन	७/ख १११	०	८	१३	४००००	३४६०००	
	जम्मा			०	१२	१०		५०००००	
४०	बघौडा उपभोक्ता उपसमिति, चितवन	बघौडा २, चितवन	२/क ४७८	०	६	३५	४००००	२४७०००	२ जनाको नाममा संयुक्त लालपुर्जा भएको जग्गा
	जम्मा							२४७०००	
४१	सिसवार उपभोक्ता समिति, नवलपरासी	सिसवार, नवलपरासी	३/ख ३९९	०	१	१५	८००००	१४००००	
४२	शिवलाल शर्मा	सिसवार, नवलपरासी	३/ख ३४५	०	१	०५	८००००	८२०००	
४३	जीवन राम चौधरी	सिसवार, नवलपरासी	३/ख ३४३	०	१	०५	८००००	८२०००	
४४	डिल्लीराम चौधरी	सिसवार, नवलपरासी	३/ख ३४६	०	१	०५	८००००	८२०००	
	भिम बहादुर चौधरी	सिसवार, नवलपरासी	३/ख ३४६	०	१	०५	८००००	८२०००	
	जम्मा			०	४	१६५		३८६०००	
४५	असलटारी उपभोक्ता समिति, नवलपरासी	सा. अग्यौल (हाल कुमार वर्ती)	६/ग ६६९ (सा. ४३३)	०	३	०	१५००००	४५००००	
	भक्त बहादुर गुरुङ			०	३	०		४५००००	
	जम्मा			०	३	०		४५००००	
४६	नन्दभाउजु उपभोक्ता समिति, नवलपरासी	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ३६०	०	१	१४	६००००	१०२०००	
४७	होम बहादुर थारु	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ५५०	०	१	१४	६००००	१०२०००	
४८	विन्दु माया खनाल	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ७	०	१	१४	६००००	१०२०००	
४९	माईती कुमारी बोटे	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ११५	०	१	१३	६००००	९९०००	
	सिवराम थारु	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ११५	०	१	१३	६००००	९९०००	

क्र.सं.	जग्गाधनीको नाम, थर	ठेगाना	कित्ता नं.	क्षतिपूर्ति दिएको जग्गाको क्षेत्रफल			प्रति कठ्ठा रु.	शुल्कानी रकम रु.	कैफियत
				विगाहा	कठ्ठा	शुर			
५०	छन्जुराम महतो थारु	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ४६६	०	२	०	६००००	१२००००	
५१	रमेश खनाल	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क २२९	०	२	०	६००००	१२००००	
५२	श्याम सुन्दर महतो थारु	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ४६७	०	१	१८५	६००००	११५५००	
५३	गणेश मान श्रेष्ठ	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ४१३	०	२	१०	६००००	१५००००	
५४	संय कुमारी महतो	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ४९०	०	१	१७५	६००००	११२५००	
५५	केवल प्रसाद महतो	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ४८७	०	१	१७५	६००००	११२५००	
५६	बलिभद्र कंडेल	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ४०१	०	२	२	६००००	१२६०००	
५७	धनीराम थारु	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ४८८	०	१	१७५	६००००	११२५००	
५८	आशा राम महतो	कोल्हुवा, नवलपरासी	७/क ४८९	०	१	१७५	६००००	११२५००	
५९	हिरा कुमारी मुसहर	कोल्हुवा, नवलपरासी	५/घ २०	०	१	०	१५००००	१५००००	
६०	जित बहादुर थारु, छन्जुराम महतो, हुम बहादुर महतो, सिता कुमारी महतो, टेक बहादुर महतो समेत ५ जना	कोल्हुवा, नवलपरासी	४/ख १८४	०	१	८	६००००	८४०००	५ जनाको नाममा संयुक्त लालपुर्जा भएको जग्गा
६१	भवानी थारु	कोल्हुवा, नवलपरासी	४/ख ४८६	०	२	८	६००००	१४४०००	
	जम्मा			१	९	११५		१८६४५००	
ट	सोसाईवावा उपभोक्ता समिति, नवलपरासी								
६२	माया शंतेत	प्रसौनी, नवलपरासी	५/ ६५०	०	१	०	१५००००	१५००००	
६३	चित प्रसाद कोईराला	प्रसौनी, नवलपरासी	२/क २६८	०	३	०	५००००	१५००००	
६४	विफला थारु	प्रसौनी, नवलपरासी	२/क ५४४	०	२	५	५००००	११२५००	
६५	चोलाकान्त अर्याल	प्रसौनी, नवलपरासी	२/क ५६०	०	०	१२	१५००००	९००००	
	जम्मा			०	६	१७		५०२५००	
	कुल जम्मा			८	१०	१०		१,००,००,०००।०	

अनुसुची १७
हस्तान्तरण र विधान दर्ता भएका मध्यवर्ती सामुदायिक वनको विवरण

१. हस्तान्तरण भएका मध्यवर्ती सामुदायिक वनको विवरण

क्र. स.	उपभोक्ता समितिको नाम	गा.वि.स./ न.पा.	क्र. सं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	विधान दर्ता मिति	कार्योजना स्वीकृत मिति	नविकरण भएको अन्तिम मिति	क्षेत्रफल (हे.)	कठ	दाजरा भारी	घाघुरी सख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसख्या	आ.न. ०७१०७२ मा काठ सञ्चालन	आ.न. ०७१०७२ मा दाजरा सञ्चालन	आ.न. ०७१०७२ मा स्टक	आ.न. ०७१०७१ मा आम्दानी	
१	लोथर	मनहरी	१	श्री बम्हर्देव लमीदमार	मनहरी २, मकवानपुर	२०६३/१२/२१	२०६४/११/२३		२७१.४१	१११२/२६	५३३४	३३६	९८९	९१	१९६०					
		पिप्ले	२	श्री ब्रह्मस्थानी	पिप्ले ५, चितवन	२०५४/०१/९	२०५४/०१/१०	२०६८/०१/११	९५.६०	४४८/१६	५३३	३८४	१०७७	१०१	२०९५	२३९/१५	५३३/१००		१०१/८६९/३१००	
		पिप्ले	३	श्री जनार्थिक	पिप्ले ५, चितवन	२०५८/०१/०१/९	२०६१/०१/०१/६	२०६८/०१/०४	५१.४२	२९६/३०	२०३	२९१	८४५	८१	१६५७	२२४/४२	१११/१००	३०/२२		३७९/३१३/१००
		पिप्ले	४	श्री जगहरी जनचौतना	पिप्ले २, चितवन	२०५८/०१/०१/९	२०६८/०१/२१/९	२०६८/०१/२१/९	४५.४०	२०१/३३	१०५२	१३३	३७८	३८८	७६६	११६/१६	५३३/१००			
		पिप्ले	५	श्री शान्ती	पिप्ले १, २, ३, ७ र ८, चितवन	२०५४/०१/२१	२०५४/०१/२१	२०६८/०१/१४	५.८८	१७९/२३	२०४	२०४	४९८	४९८	१०२२	१६५/१६	२३४/१००			१८६/२६१/१००
		भण्डारा	६	श्री राप्ती एकता	भण्डारा ३, ४, ५, ६ र ७, चितवन	२०५४/०१/२१	२०५४/०१/१०	२०६८/०१/१०	१७.९६	०/१००	६७६	६७६	१९९६	१८६३	३८५९					
		कटार	७	श्री देवियान	कटार १ र ४, चितवन	२०५७/७/२२	२०५८/०१/१७	२०५८/०१/१७	१४.०१	०/१००	२६४	२६४	७७०	७७०	१५६८					
		कटार	८	श्री कण्ठेश्वरी	कटार २, ३ र ५, चितवन	२०६४/०१/१७	२०६४/०१/१७	२०६४/०१/१७	११.४०	४६९/८२	६२७	१७९४	१७९४	१७९४	३५६७					
		कटार	९	श्री कुचकुचे	कटार ६, ७, ८ र ९, चितवन	२०५४/०१/२१	२०५४/०१/१०	२०५४/०१/१०	११.८०	०/१००	६९८	६९८	१६०८	१६०८	३१५२					
		कुमरोज	१०	श्री कुमरोज	कुमरोज १-९, चितवन	२०५४/०१/१४	२०६१/०१/२३	२०६६/०१/२१	४६.८०	७७८/३७	१६५४	१६५४	४७४९	४६४१	९२९०	७७८/३७	१५८०/३१००			४४३५/२२६/१००
		बछौली	११	श्री जनकौली	बछौली ७, चितवन	२०६०/०१/२९	२०६२/०१/१७	२०७०/०१/६	७.४७	३७४/२	१८४	१८४	३३६०	३१६०	६५२०					
		र.न.पा.	१२	श्री वाघमारा	बछौली १ र ४, चितवन	२०५९/०१/१७	२०५९/०१/१९	२०७०/०१/२०	२१.४०	१५४/४५	१३५२५	१०१७	२५५७	२६०६	५१६३	४३९/२०	९४८/१००			
		र.न.पा.	१३	श्री चित्रसेन	र.न.पा. ४ र ५, चितवन	२०५४/०१/१७	२०५४/०१/१७	२०६८/०१/२९	४८.३०	८०७/३३	८११	८११	२३३५	२२१८	४४५३	४६४/५५	३८९/१००	२२/७७		१९४३३०/२१०/३
		र.न.पा.	१४	श्री मिलीजुली	र.न.पा. १, ४ र ६, चितवन	२०६१/११	२०६२/०१/१७	२०७०/०१/९	४५.६६	५६२/८३	२०७४	१२२५	३४३	६६०६	६६०६					१२७८/५४/१००
		र.न.पा.	१५	श्री टिकौली	र.न.पा. ७, चितवन	२०६१/०१/२५	२०६२/०१/७	२०६८/०१/१४	४६.६०	६८४/४९	७४१	५५३	१३८१	१३८१	१५६५	७६५/७२	५१/८१			
४		७							२४४५/३१	७४७/८५	४४०९१	१००८५	२७७६८	२७७६८	५४८४३	३१९४/१००	१९०७५/१००	१९७५००	२६७९/०२/७०३	
५	सिबौली	अमरापुरी	१	श्री सत्यहरीयाली	अमरापुरी ८, नवलपरासी	२०५४/०१/२४	२०५४/०१/४	२०५४/०१/४	७.२५	०/१००	०	९१	३०६	२९४	६००					
		रजहर	२	श्री नारायणी	अमरापुरी ९, नवलपरासी	२०५४/०१/२३	२०५४/०१/४	२०५४/०१/४	२०/२५	०/१००	०	९१	२४०	२४०	४९०					
		रजहर	३	श्री भू-संरक्षण	रजहर ४, नवलपरासी	२०५४/०१/१४	२०५४/०१/४	२०६६/०१/२२	२०/६७	०/१००	०	१५६	५००	४९२	९९२					
		रजहर	४	श्री सिसवार	रजहर ३, नवलपरासी	२०५४/०१/१५	२०५४/०१/२२	२०६६/०१/२२	३४.८७	९६८/१	२७३	१६२	४८४	९८८	९८८					
		दिब्यपुरी	५	श्री कालिका	रजहर १, २ र ५, नवलपरासी	२०५८/०१/२७	२०६०/०१/२७	२०७०/०१/२७	२५.९०	१९३/३०	६३२	३१७	७८०	७८०	१५७७	१९३/३१				
		दिब्यपुरी	६	श्री दिव्य	दिब्यपुरी १, २, ३ र ७, नवलपरासी	२०५४/०१/२३	२०५४/०१/२८	२०६४/०१/११	१४.२७	१३३/८३	५२६	६०२	१३२	१३२	२६४१	१६८/१७८	१४२/१००			२३९६६०/२१/७४

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. स.	उपभोक्ता समितिको नाम	गा.वि.स./ न.पा.	क्र. सं.	मध्यवर्ती सामुदायिक बन्को नाम	ठेगाना	विश्राम दर्ता मिति	कार्योजना स्वीकृत मिति	नविकरण भएको अन्तिम मिति	क्षेत्रफल (हे.)	कठ	दाउरा भारी	घाशुली संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या	आ.न. ०७१०७२ मा काठ संकलन	आ.न. ०७१०७२ मा दाउरा संकलन	आ.न. ०७१०७२ मा स्टक	आ.न. ०७१०७१ मा आम्दानी		
७	लाभीचौर	प्रगतिनगर	७	श्री मातृभूमि	प्रगतिनगर १, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	१९५४	३२९	७६५	७५९	१५२४	५७१.११	८७५.००	८६५.८६	०.७००७		
			८	श्री नारायणी	देवचुली न.पा. १४, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	७७४	२६०	६०३	११७७	११७७	११७७	११७७	११७७	११७७	०.७००७	
			९	श्री प्रगति	प्रगतिनगर ३, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	१०२५	३८६	१०२५	१७७	२००२	१७७	१७७	१७७	१७७	०.७००७	
			१०	श्री राजारत्न	पिठौली १, २, ६ र ९, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	४४४६	४३०	१९२२	१९२२	१९२२	५३३.१४	४४४.१००	५३३.१४	५३३.१४	०.७००७	
			११	श्री नमुना	कावासोती ७, १२, १३, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	१२४५६	७५६	१२४५६	१२४५६	३७०२	१२४५६	३७०२	३७०२	३७०२	०.७००७	
			१२	श्री कुडौली	पिठौली ७, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	५९५	३७०	९६४	९६४	९९५	९९५	५९५	५९५	५९५	०.७००७	
			१३	श्री कुमारवर्ती आदर्श	कावासोती न.पा. ११, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	३२०	२३७	५८२	५८२	११४६	५८२	३२०	३२०	३२०	०.७००७	
			१४	श्री शान्तिकुञ्ज	पिठौली २ र ६, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	०	४२१	११५	११५	१०८७	१०८७	१०८७	१०८७	१०८७	०.७००७	
			१५	श्री कृष्णसार	का. न.पा. ७ र १०, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	५६५	८०५	२०२४	२०२४	३८८९	३८८९	३८८९	३८८९	३८८९	०.७००७	
	अमलटारी		१६	श्री गुन्द्रही बकाहा	अर्चौली ७, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	९७३	१९९२	६२३	६२३	१२१४९	१२१४९	१२१४९	१२१४९	१२१४९	०.७००७	
	नन्दमाउजु		१७	श्री प्यंटकिय भूताहा	नारायणी ३, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	५११	८९	८९	८९	४८१	४८१	४८१	४८१	४८१	०.७००७	
	दाउन्देवी		१८	श्री पानवारी	नयाँ बेलहानी २, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	२९४६	८४९	२९४६	२९४६	४३८६	४३८६	४३८६	४३८६	४३८६	०.७००७	
			१९	श्री ठूलोपोखरा	नयाँ बेलहानी ३ र ४, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	१०३५७	५०३	१४०२	१४०२	३०६७	३०६७	३०६७	३०६७	३०६७	०.७००७	
			२०	श्री ठुडोखेल	दुम्कीवास ८, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	९९२	४१७	४१७	४१७	८३३	८३३	८३३	८३३	८३३	०.७००७	
			२१	श्री मदनवावा	दुम्कीवास ७, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	२५२६	१२४	४८५	४८५	८५७	८५७	८५७	८५७	८५७	०.७००७	
			२२	श्री तिनचुली	दुम्कीवास ६, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	१०९०	२३८	६६८	६६८	१३०३	१३०३	१३०३	१३०३	१३०३	०.७००७	
			२३	श्री त्रिवेणी	त्रिवेणी १, २, ३, ७ र ८, नवलपरासी	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	५१११	६४७	११३८	११३८	१८०७	१८०७	१८०७	१८०७	१८०७	१८०७	०.७००७
			२३																	०.७००७	
	बरगडामार		१	श्री बनदेवि बरगडामार	भ.न.पा. ८ र ९, चितवन	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	४९९०	२३६३	६१२६	६१२६	१२०४६	१२०४६	१२०४६	१२०४६	१२०४६	०.७००७	
			२	श्री नवज्योति	गितानगर ६ र ९, चितवन	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	२६८	३०२	९५२	९५२	१७९१	१७९१	१७९१	१७९१	१७९१	०.७००७	
			३	श्री दक्षिणाकाली	गितानगर ४, चितवन	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	१७५४	४२३	१२२०	१२२०	२३५२	२३५२	२३५२	२३५२	२३५२	०.७००७	
			४	श्री बाटुलीपोखरी	पटिहानी ७ र गितानगर १, २, ३, चितवन	२०५४.१६.१५	२०६४.११.२१	२०७०.११.२७	५.३७७	५९३.०३	५१२	५८९	१४९	१४९	२८५	२८५	२८५	२८५	२८५	०.७००७	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. स.	उपभोक्ता समितिको नाम	गा.वि.स./ न.पा.	क्र. सं.	मध्यवर्ती सामुदायिक बन्कोको नाम	ठेगाना	विधान दर्ता मिति	कार्योजना स्वीकृत मिति	नविकरण भएको अन्तिम मिति	क्षेत्रफल (हे.)	कठ	दाउरा भारी	घरघुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या	आ.न. ०७१०७२ मा काठ संकलन	आ.न. ०७१०७२ मा दाउरा संकलन	आ.न. ०७१०७२ मा स्टक	आ.न. ०७१०७२ मा आम्दानी	
१३	पटिहानी	पटिहानी	५	श्री बेलशहर	पटिहानी १ र ३-९, चितवन	२०५८/०३/२९	२०६२/११/१९	२०६८/११/२०	१९७३९	३८१३६	१०७	१९६०	५४९५	५२८६	१०७८१	३६५१९	४२४१००	०७१०७२ मा स्टक	२०९६४९५७	
१४	केरुवा	जगतपुर	६	श्री विरेन्द्रनगर	पटिहानी २, चितवन	२०५४/१०/२३	२०५४/१०/२२	२०५७/११/२७	३९६०	०१००	०	२९०	८४१	८४१	१६५७	२४५७				
१५	मेघौली	जगतपुर	७	श्री धैलाघारी	जगतपुर १ र २, चितवन	२०५४/१०/२३	२०६२/११/२	२०६८/११/५	५५६४०	२५१५३	५०१	९४६	२४९३	२४५७	४९५०	६२५१००	६२५१००	३९६२		५१८७७५१७
१६	मेघौली	मेघौली	८	श्री बेलहडा सा.बन	जगतपुर ३, चितवन	२०६७/११/१	२०६८/११/७		७५५७	०१००	०	११९	३३७	३३७	६७६					
१७	मेघौली	मेघौली	९	श्री राधाकृष्ण	मेघौली ५, चितवन	२०५८/०५/१	२०६४/१०/४	२०७०/१०/२९	७६६०	३३८१२	१३४४	६२४	१७७९	१७७९	३५३७	२४६१५	४६३१००			१६००३१५१००
१८	मेघौली	मेघौली	१०	श्री हरियाली रास्ती	मेघौली ९, चितवन	२०५९/१२/२०	२०६२/११/३०		८४६६१	११७६४	११९१	२९१	१३७०	७७३	१६०२	११३१४	११३१४			१७७४९१००
१९	मेघौली	मेघौली	११	श्री मालीका	मेघौली ५, चितवन	२०६७/११/२०	२०६८/११/७		१७६६१	१०७१६६	०	४६७	१३७०	१३७०	१३७०	१०७६६	१०७६६			४८१८७५१३७
२०	मेघौली	मेघौली	१२	श्री रास्ती नियन्त्रण	मेघौली १, चितवन	२०७०/११/२७	२०७०/१०/८		१७६६१	५७५५३	२२०३	३७२	१०२१	१०२१	२०४४	४३७१२	७००१००			१४६७१२००
२१	मेघौली	मेघौली	१३	श्री दियालौ	मुन्जानगर ८, चितवन	२०६९/१५/२९	२०६९/१५/३		१२१००	३२०१७	५४४७	६६८	१७७७	१७७७	२४२९	२४२९	१२४१००			३५३०९५६५६
२२	मेघौली	मेघौली	१४	श्री गरीबपुरे	मुन्जानगर ९, चितवन	२०५६/१०/१४	२०६२/११/३		४९९१००	५५३१९	१९२५	९४४	४०६४	४०६४	५०७१०	४०७१०	५०७१०			२३३६८८१०१
२३	मेघौली	मेघौली	१५	श्री शोभेन्द्र	गरी १-४ र ६-९, बघौडा ४, चितवन	२०५६/१०/१४	२०७०/१०/२६		४९९१००	२१८१०३	२१०६	१५६४	४०६४	४०६४	५०७१०	५०७१०	५०७१०			१०९८८५१००
२४	मेघौली	मेघौली	१६	श्री कल्याणपुर	कल्याणपुर १, चितवन	२०६५/१४/१५	२०६५/१४/६		४९९१००	१८३९२१	४९४४	१५०३	३९२३	३९२३	७६७६	१८३९२१	१८३९२१			२९३९५२०५१४९
२५	मेघौली	मेघौली	१७	श्री हरीनगर	कल्याणपुर ६, चितवन	२०६५/१४/१५	२०६५/१४/६		७६९	०१००	०	६३	१९३	१९३	३९१	३९१	३९१			
२६	मेघौली	मेघौली	१८	श्री गोपालनगर	माडी न.पा. ७, चितवन	२०६५/१४/१५	२०६५/१४/६		२४४०	७५६७	५७	८२	२६९	२६९	५२१	५२१	५२१			
२७	मेघौली	मेघौली	१९	श्री बन् शक्ति	डोरी ५ डोख ९, पर्सा	२०६९/१५/१७	२०७०/१०/२६		४९९१००	१९९०१४	१४०२	५८५	१८३४	१८३४	१७८८	१४४८	१४४८			
२८	मेघौली	मेघौली	२०	श्री सरस्वती	डोरी २, पर्सा	२०६९/१५/२२	२०७०/१०/२६		४९९१००	१०७१८	१४०२	३३२	९९९	९९९	१९५४	१९५४	१९५४			
२९	मेघौली	मेघौली	२१	श्री शक्तिचन्द्रे	डोरी १, पर्सा	२०६९/१५/१७	२०७०/१०/२६		४९९१००	६२९५६	१६११	२०९	६२०	६२०	११८८	४०९४९	४०९४९			
३०	मेघौली	मेघौली	२२	श्री सिकारीवास	निर्मावस्ती ४, पर्सा	२०७०/१५/३	२०७०/१०/२६		४९९१००	१०५०६१	२०६५	१४४	४४०	४४०	८६१	१०५०६१	१०५०६१			
३१	मेघौली	मेघौली	२३	श्री बेलघारी	निर्मावस्ती ३ र ४, पर्सा	२०७०/१५/७	२०७०/१०/२६		४९९१००	१४०६९	२०७७	१९६	५४७	५४७	१०५६	१०५६	१०५६			
३२	मेघौली	मेघौली	२४						३९९१३४	१२००७७	११८०५	८०२५	२०८३	२०८३	४२२०६	९२४१००	९२४१००	३९६१००		३९६१३४

क्र. स.	उपभोक्ता समितिको नाम	गा.वि.स./ न.पा.	क्र. सं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	विश्राम दर्ता मिति	कार्योजना स्वीकृत मिति	नविकरण भएको अन्तिम मिति	क्षेत्रफल (हे.)	काठ	दाउरा भारी	घरघुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या	आ.न. ०७१०७२ मा काठ संकलन	आ.न. ०७१०७२ मा दाउरा संकलन	आ.न. ०७१०७२ मा आम्दानी
४	सोलाहा सेक्टर	७	१५						२४४५।३१	७४७।८५	४५०६१	१००८५	२७५६८	२७७५	५४८१३	३१९४०३	१९०७६।००	२६७३१०२७।०३
७	आम्दानी सेक्टर	११	२३						३७४१।८५	१३८३५।६५	६५८८९	९९७९	२७४९२	२६७४०	५४२३२	११०२१९१	३६०९६।००	१९५।७५
५	कसरा सेक्टर	६	१३						११८१।२६	५५६३।९९	१९२४५	९४९४	२५६६७	२४७५३	५०४१०	४९८७९७	३८३८।००	१५०।२९
४	बगाईं सेक्टर	५	१०						३४९१।३४	१२१००।७९	११८१७	८०२५	२१८६३	२१०४३	४२९०६	९१२४१।२	२५५६४।००	३२९३११।४९
२०	कुसुमा	२९	६१						१०८८७।५६	३९००३।२८	३९०००	३५०३	१०२७०	९९६०१	२०२३९१	२५३२१।०३	८४५०४	९०९।२९

२. दर्ता भएका र हस्तान्तरण हुन बाँकी मध्यवर्ती सामुदायिक वनको विवरण

क्र. स.	उपभोक्ता समितिको नाम	गा.वि.स./ न.पा.	क्र. सं.	मध्यवर्ती सामुदायिक वनको नाम	ठेगाना	विश्राम दर्ता मिति	कार्योजना स्वीकृत मिति	नविकरण भएको अन्तिम मिति	क्षेत्रफल (हे.)	काठ	दाउरा भारी	घरघुरी संख्या	पुरुष	महिला	जम्मा जनसंख्या	आ.न. ०७१०७२ मा काठ संकलन	आ.न. ०७१०७२ मा दाउरा संकलन	आ.न. ०७१०७२ मा आम्दानी
१	लामीचौर	पिठौली	१	श्री शान्ति	पिठौली ४	२०५८।०।१८												
२	मेघौली	मेघौली	२	श्री सदावाहार	मेघौली ५ र ९ चितवन	२०६२।१।१७												
३	बघौडा	बघौडा	३	श्री वर्दाहा १	मेघौली ३,४,६ र ७ चि	२०५४।०।२३												
४	बघौडा उप	बघौडा	४	हरियाली महिला	बघौडा ३	२०७०।१२।२७												
५	अयोध्यापुरी	अयोध्यापुरी	५	श्री टम्टाअनार	अयोध्यापुरी ७ र ८	२०५४।२।२८												
६			६	श्री परई	माडी न.पा. १०	२०७५।२।४												
७			७	श्री बैकुण्ठे	अयोध्यापुरी १ र ६	२०६०।१।७												
८	निर्मलखोरी	निर्मलखोरी	८	श्री रामकुण्ड	निर्मलखोरी १ र २	२०६४।१।३												
९			९	श्री ओडार	निर्मलखोरी १ र ४	२०६४।१।०।४												

अनुसुची १८
नीजि वनको विवरण

क्र.सं.	दर्ता मिति	दर्ता गर्ने व्यक्तिको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (बिगाहा)	बृक्षारोपण गरिएको वर्ष	प्रजाति विरुवा संख्या	कैफियत	सेक्टर
१	३/१९/२०५७	लक्ष्मण कुमार श्रेष्ठ	जगतपुर ४, चितवन	१-०-०	२०५१	सिसौ १३०० बकैना १२५		कसरा
२	७/१/२०५७	डाडपानी काफ्ले	मेघौली ९, चितवन	१-०८-१०	२०५०	सिसौ, बाँस, डालेघाँस, अश्वनाथ, कुरीलो, गुजरानो, ५७००० जडिबुटि समेत		
३	१०/१३/२०६७	कर्मा छोसाड गुरुङ्ग	मेघौली ४, चितवन	३-०७-१६	२०६७	सिसौ १००, सिमल २५, बकाईनो ५०, खयर १००, रातो चन्दन २०००, ईपिलडीपल ५०, लिची १००, आप २५		
			जम्मा	५-१६-०६				
४	९/२१/२०५७	शकर चौधरी	बछौली ५, चितवन	०-०८-१४	२०४६	सिसौ, सिमल, टिक १८०६	वन भण्डारा	सौराहा
५	९/२१/२०५७	रामजी चौधरी	बछौली ५, चितवन	०-०८-१४	२०४०	सिसौ, सिमल, टिक १८०८	६, चितवन	
६	९/२१/२०५७	निलकुमार चौधरी	बछौली ५, चितवन	०-०८-१४	२०४०	सिसौ, सिमल, टिक १८०५		
७	९/२१/२०५७	शकर, रामजी, निलकुमार चौधरी	बछौली ५, चितवन	१-०३-०७	२०४०	आँप, अस्ता, सल्लो सिसौ, सिमल, टिक ५९५		
८	१/४/२०५९	मन्दिरा देवी धनु श्रेष्ठ (वत्त)	का.म.न.पा. १६, काठमाडौं	१-१२-०८	२०४८	खयर ३२३		
९	१/४/२०५९	गोमादेवी सेडाई	भाडारा ९, चितवन	०-०५-१८	२०५०	खयर २३०		
			जम्मा	४-०७-१५				
१०	२/१/२०५८	लक्ष्मी गुरुङ्ग	रजहर ४, नवलपरासी	०-१०-००	२०५०	सिसौ ५००	अमलटारी	अमलटारी
११	११/१७/२०६१	भीम बहादुर क्षेत्री	ठोरी १, पर्सा	१-०५-१३	२०४८, २०५६	सिसौ ९२५ (२०४८सालको) सिमल १२४	बगाई माडी	बगाई माडी
			कुल जम्मा	११-१९-१४				

अनुसूची १९
कबुलियती वनको विवरण

क्र.सं.	कबुलियती वनको नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हेक्टर)	मिति		अवधि वर्षमा	नविकरण		कार्य समिति			घरघुरी संख्या	जनसंख्या		कैफियत	
				हस्तान्तरण	म्याद सकिने		पहिलो	दोश्रो गर्नु पर्ने	पुरुष	महिला	जम्मा		पुरुष	महिला		जम्मा
१	घट्टे बगर क मकवानपुर	मनहरी २, मकवानपुर	७२	२/४/२०५६	३/३०/२०९४	४०	२०५९/०६०	२०६५/०६६	५	२	७	७	१९	२५	४४	
२	घट्टे बगर ख मकवानपुर	मनहरी २, मकवानपुर	६४	२/५/२०५६	३/३१/२०९४	४०	२०५९/०६०	२०६५/०६६	६	१	७	७	३१	२३	५४	
३	घट्टे बगर ग मकवानपुर	मनहरी २, मकवानपुर	६०८	२/६/२०५६	४/१/२०९४	४०	२०५९/०६०	२०६५/०६६	१	५	६	७	३१	३१	६२	
	जम्मा		१९६८						१२	८	२०	२१	८१	७९	१६०	

नोट: जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुरबाट वन ऐन, २०४९ तथा वन नियमावली, २०५१ बमोजिम हस्तान्तरण भएको कबुलियती वन निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र घोषणा भएपछि मध्यवर्ती क्षेत्रमा परेकाले जिम्मेवारी सरी आएको ।

अनुसूची २०

आ.व. २०७१/०७२ मा मध्यवर्ती क्षेत्रमा दर्ता भएका उद्योगहरूको विवरण

क्र. सं.	उद्योग दर्ता माग गर्नेको नाम	ठेगाना	दर्ता माग भएको उद्योगको नाम	उद्योग स्थापना हुने स्थान			विभागीय निर्णय मिति	सिफारिस मिति
				स्थान	कित्ता नम्बर	क्षेत्रफल (बिगाहा)		
१	जिवन महत्तो	गर्दी-७, चितवन	टिपीकल थारु रेष्टुरेन्ट एण्ड बार	गर्दी-७, चितवन	१६९,२७५	०.५.०	२०७१/४/७	२०७१/४/१४
२	टेक बहादुर पुन	शुक्रनगर-७, चितवन	भिरवारी पोल्ट्री फर्म	शुक्रनगर-७, चितवन	५८०	०.८.१५	२०७१/४/१४	२०७१/४/१४
३	भुवन बहादुर भण्डारी	शुक्रनगर-४, चितवन	रिभर राप्ती केरुङ्गा होटेल	जगतपुर-२, चितवन	२२७	०.१०.०	२०७१/४/१४	२०७१/४/१६
४	टुक नारायण पौडेल	बघौडा-३, माडी, चितवन	आर.टि. एग्रो कनसर्न फर्म	बघौडा-३, माडी, चितवन			२०७१/४/१८	२०७१/४/२०
५	धन बहादुर कुंवर	अग्र्यौली-७, नवलपरासी	प्रशंसा कुखुरा,माछा,बंगुर फर्म	अग्र्यौली-७, नवलपरासी	७,८४१,३०४	१.०.०	२०७१/४/२२	२०७१/४/२३
६	चेत प्रसाद तिवारी	रत्ननगर न.पा.-१३, चितवन	सौराहा नमुना माछा फर्म	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	१६९,१७०	०.८.५	२०७१/४/१५	२०७१/४/२६
७	नारायण गिरी	गितानगर-१, चितवन	नारायण पोल्ट्री फर्म	गितानगर-१, चितवन			२०७१/४/२७	२०७१/४/२७
८	दयानिधी दुवाडी	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	दवाडी गाई फर्म	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	२०८	०.४.१	२०७१/४/१९	२०७१/४/२२
९	राम चन्द्र अधिकारी	कल्याणपुर-५, चितवन	युनिक पाडा तथा पशुपालन फर्म	कल्याणपुर-५, चितवन	४४५,७७०	०.५.०	२०७१/४/२८	२०७१/४/२२
१०	नानी बाराकोटी	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	बाराकोटी पोल्ट्री फर्म	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	४६८	०.२.१२	२०७१/४/३	२०७१/४/१५
११	डम्बर पुन / चुरामणी पाथ्या	रत्ननगर न.पा.-१३, चितवन	हिमालयज इलेक्ट्रीकल मे कानिकल फर्म	कल्याणपुर ५, चितवन	४४५,७७०	०.५.०	२०७१/४/२८	२०७१/४/२२
१२	बाबुराम महत्तो	शुक्रनगर-५, चितवन	सलिस रेष्टुरेन्ट एण्ड कटेज	शुक्रनगर-५, चितवन	३५५	०.१९.२	२०७१/४/१९	२०७१/४/१३
१३	पवन कुमार बुढाथोकी	देवचुली न.पा.-१, नवलपरासी	बुढाथोकी माछा तथा पशुपालन प्वाइन्ट	देवचुली न.पा.-१, नवलपरासी	८१,८२	२.०.६	२०७१/४/२३	२०७१/४/१९
१४	राम प्रसाद लामिछाने	बछ्यौली-३, चितवन	गुड्डे वेकरी उद्योग	बछ्यौली-३, चितवन	१६१	०.१.६	२०७१/४/१६	२०७१/४/२०
१५	नारायण प्रसाद दवाडी	पटिहानी-७, चितवन	गणेश माछा फर्म	पटिहानी-७, चितवन	४७९, ७५१, ७५५	२.२.१३	२०७१/४/२९	२०७१/४/२०
१६	भोजराज खनाल	कल्याणपुर-४, चितवन	माडी बायोस्याण्ड फिल्टर उद्योग	कल्याणपुर-४, चितवन	३४५	०.०.११	२०७१/४/६	२०७१/४/२०
१७	भिम बहादुर पौडेल	जगतपुर-१, चितवन	विक्रमबावा खाजा घर	जगतपुर-१, चितवन	३४	०.३.०	२०७१/४/१९	२०७१/४/२०
१८	कमला पौडेल	कावासोती न.पा.-१२, नवलपरासी	पौडेल मत्स्य तथा बंगुर फर्म	कावासोती न.पा.-१२, नवलपरासी	१	२.०४.१४	२०७१/४/१६	२०७१/४/२४
१९	शिवहरि भण्डारी	रत्ननगर न.पा.-७, चितवन	हाम्रो पोल्ट्री फर्म	रत्ननगर न.पा.-७, चितवन	१४०२	०.३.१४	२०७१/४/२४	२०७१/४/२५
२०	जित प्रसाद महत्तो	भण्डारा-३, चितवन	बावा माछा पोखरी फर्म	भण्डारा-३, चितवन	१४८, ४२२	०.६.१८	२०७१/४/२५	२०७१/४/२९
२१	जगत राज दवाडी	पटिहानी-७, चितवन	दवाडी कुखुरा फर्म	पटिहानी-७, चितवन	७६९	१.६.१९	२०७१/४/२४	२०७१/४/२९
२२	छन्नुराम महत्तो	कावासोती न.पा.-१३, नवलपरासी	नासिका राईस मिल	कावासोती न.पा.-१३, नवलपरासी	३४७	०.१०.२५	२०७१/४/२४	२०७१/४/२९
२३	अशोक कुमार श्रेष्ठ	काठमाडौं म.न.पा.-४, काठमाण्डौ	ए वन कटेज	भण्डारा-५, चितवन	१३१	०.७.१३	२०७१/४/२७	२०७१/४/३०
२४	काले महत्तो	खैरहनी न.पा.-१०, चितवन	सुनिल नमुना मत्स्य फर्म	खैरहनी न.पा.-१०, चितवन	७५	१.४.१		
२५	दिलीप प्रसाद पौडेल	बछ्यौली-२, चितवन	ट्रि टप्स लज	बछ्यौली-२, चितवन	१०३३	०.३.१५	२०७१/४/१५	२०७१/४/७
२६	खड्ग बहादुर घिमिरे	रजहर-१, नवलपरासी	रजहर जक्सन रेष्टुरेन्ट	रजहर-१, नवलपरासी	४४८	०.१.०	२०७१/४/१५	२०७१/४/५
२७	माया देवी थापा	कुमारवर्ती-६, नवलपरासी	रोयल गोछाडाटार होटल	कुमारवर्ती-६, नवलपरासी	६६६	०.१.०	२०७१/४/१५	२०७१/४/२७
२८	ईश्वर राई	पिप्ले-२, चितवन	सहयात्री फुड होम	पिप्ले-५, चितवन	१५२	०.०.१०	२०७१/४/१५	२०७१/४/२७
२९	शिरलाल परियार/ साकार पन्त	बछ्यौली-६, चितवन	लायन्स देन रेष्टुरेन्ट	बछ्यौली-२, चितवन	१००८	०.३.९	२०७१/४/१८	२०७१/४/२७

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	उद्योग दर्ता भाग गर्नेको नाम	ठेगाना	दर्ता भाग भएको उद्योगको नाम	उद्योग स्थापना हुने स्थान			विभागीय निर्णय मिति	सिफारिस मिति
				स्थान	कित्ता नम्बर	क्षेत्रफल (बिगाहा)		
३०	रविकिरण धिमिरे	शुक्रनगर-२, चितवन	स्मृति मौरी फर्म	शुक्रनगर-२, चितवन	७९२	०.१९.२	२०७१/६/२६	२०७१/६/३०
३१	खेम कुमारी पुरी	अयोध्यापुरी-१, चितवन	अंजली एग्रो फर्म	अयोध्यापुरी-१, चितवन	३०५	०.३.३	२०७१/७/४	२०७१/७/६
३२	सुर्यराज अधिकारी	जगतपुर-३, चितवन	जगतपुर बाखा फर्म	जगतपुर-३, चितवन	१०४, ०१०, ४२१, ०४४	०.१४.०	२०७१/७/२३	२०७१/७/२५
३३	हरि सिंह के.सी.	देवचुली न.पा.-१३, नवलपरासी	लेक बेसी पोल्ट्री फर्म	देवचुली न.पा.-१३, नवलपरासी	२क ५१३	०.१५.०	२०७१/७/२०	२०७१/७/२६
३४	भिम बहादुर थापा	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	थापा नमुना पशु फर्म	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	८३१	०.३.०	२०७१/७/२३	२०७१/७/३०
३५	दिपक ढंगाना	पटिहानी-७, चितवन	केरुङ्गा माछापालन फर्म	पटिहानी-७, चितवन	८४३, ८५९	२.०.०	२०७१/७/२७	२०७१/७/३०
३६	प्रदिप सिलवाल	कठार-८, चितवन	सिलवाल पोल्ट्री फर्म	कठार -८, चितवन	९, ६८९, ७०९, ९८१	१.४.१८	२०७१/८/२	२०७१/८/३
३७	रामेश्वर चौधरी	बघौडा-३, माडी चितवन	माडी एक्वा ड्रिप्स प्रा.लि.	बघौडा-३, माडी चितवन	४४०	०.३.०	२०७१/७/२८	" "
३८	सागर ढकाल	रत्ननगर न.पा.-८, चितवन	श्रीय बंगुर फर्म	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	१२१	०.५०	२०७१/८/११	" "
३९	ऋषिराम गुरुङ	बछ्यौली-९, चितवन	मध्यवर्ती एकिकृत केरा कृषि फर्म	बछ्यौली-९, चितवन	७०, ७२	१.१५.१४	२०७१/८/३	२०७१/८/५
४०	होम बहादुर कामी	कल्याणपुर-२, माडी चितवन	ए एण्ड के पोल्ट्री फर्म	कल्याणपुर-२, माडी चितवन	३७७	०.४.४	" "	२०७१/८/४
४१	हिमलाल सुवेदी	बछ्यौली-९, चितवन	आँधीखोला केरा कृषि फर्म	बछ्यौली-९, चितवन	५३, ५४	०.१३.६	२०७१/८/३	२०७१/८/५
४२	नारायणदत्त रिजाल	बघौडा-३, माडी चितवन	चाँदनी ब्याग उद्योग	बघौडा-३, माडी चितवन	११	१०.५०व.मि.	२०७१/८/३	२०७१/८/७
४३	ईन्द्र कुमारी सिंखडा	रत्ननगर न.पा.-३, चितवन	पोखरी आवास तथा खाजा घर	कठार-६, चितवन	९९०	१.०१.०१	२०७१/८/१४	२०७१/८/१६
४४	विनोद खनाल	बछ्यौली-२, चितवन	सौराहा गोष्ट हाउस	बछ्यौली-२, चितवन	८८६	०.२.९	२०७१/७/३०	२०७१/८/१७
४५	विर बहादुर मल्ल	जगतपुर-७, चितवन	हाम्रो तरकारी फर्म	जगतपुर-७, चितवन	आ १८, ४४१	१.४.०	२०७१/८/१६	२०७१/८/१८
४६	हरि बहादुर भुजेल	जगतपुर-६, चितवन	प्रभु गाई फर्म	जगतपुर-६, चितवन	३५७	०.२.०	" "	" "
४७	राधा बहादुर तामाङ	कठार-८, चितवन	ओम माछा फर्म	कठार-८, चितवन	७, ३०१, ९७६	१.१४.६	२०७१/८/२१	२०७१/८/२३
४८	कृष्ण भट्ट	बछ्यौली-३, चितवन	स्वीट होम	बछ्यौली-३, चितवन	३७७	०.१.१३	२०७१/८/२३	२०७१/८/२४
४९	टेकनाथ शर्मा सुवेदी	देवचुली न.पा.-१३, नवलपरासी	सुवेदी पोल्ट्री फर्म	देवचुली न.पा.-१३, नवलपरासी	२क १०२९	०.५.१९	२०७१/८/२७	२०७१/८/२९
५०	तुलाराम महतो	गर्दी -८, माडी चितवन	पार्कसाईट खाजा घर	गर्दी-८, चितवन	२०७	०.४.१७	२०७१/९/१	२०७१/९/६
५१	डोलनाथ लामिछाने	कल्याणपुर- ५, माडी चितवन	उन्नत बंगुर फर्म	कल्याणपुर- ५, चितवन	६१७	०.१०.४	२०७१/९/१	२०७१/९/७
५२	घननाथ महतो	माडी नगरपालिका -२, चितवन	विक्रमबाबा कृषि फर्म	माडी नगरपालिका-२	४क ३४९	०.१७.१४	२०७१/९/२	२०७१/९/३
५३	सुर्य बहादुर तामाङ	रत्ननगर न.पा. -१८, चितवन	इभरग्रीन ईकोलज एण्ड रेष्टुरेन्ट	रत्ननगर न.पा.-१८, चितवन	८५०, ८०६	०.३.९	२०७१/९/४	२०७१/९/६
५४	उमापती सापकोटा	शुक्रनगर -३, चितवन	नमुना पोल्ट्री फर्म	शुक्रनगर-३, चितवन	७१२	०.४.	२०७१/९/८	२०७१/९/२१
५५	नेत्र प्रसाद दवाडी	शुक्रनगर -३, चितवन	दवाडी पोल्ट्री फर्म	शुक्रनगर-३, चितवन	१८३	०.३.५	२०७१/९/८	२०७१/९/२१
५६	नमकला सुवेदी	शुक्रनगर -२, चितवन	नमकला पोल्ट्री फर्म	शुक्रनगर-२, चितवन	४१७	०.८.०	२०७१/९/८	२०७१/९/२७
५७	भक्ताराज श्रेष्ठ	कावासोती -१४, नवलपरासी	अग्रौली कृषि फर्म	कावासोती-१४, नवलपरासी	९३७	०.१४.०	२०७१/९/१३	२०७१/९/२०
५८	अमृत खनाल	दुलेगौडा -८, तनहुँ	बाराही कंकट उद्योग	माडी नगरपालिका-८, चितवन	९५२, ९५४	०.८.०	२०७१/९/१३	२०७१/९/१४
५९	महेश खनाल	रत्ननगर न.पा. -१८, चितवन	सफारी पार्क होटेल एण्ड लज	रत्ननगर न.पा.-१८, चितवन	३ख ४७१	०.९.४	२०७१/९/१६	२०७१/९/२०

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	उद्योग दर्ता भाग गर्नेको नाम	ठेगाना	दर्ता भाग भएको उद्योगको नाम	उद्योग स्थापना हुने स्थान			विभागीय निर्णय मिति	सिफारिस मिति
				स्थान	कित्ता नम्बर	क्षेत्रफल (बिगाहा)		
६०	गीतादेवी पौडेल	भरतपुर उ.म.न.पा.-७, चितवन	गिताञ्जली कृषि केराखेती फर्म	माडी न.पा.-२, चितवन	६०२,२९०	१.४.०	२०७१/११/६	२०७१/११/८
६१	मुसहरी धरुनी	कठार-२, चितवन	बाबा खाद्य उद्योग	कठार-२, चितवन	३२२	०.०.१२	२०७१/१२/०	२०७१/१२/४
६२	वासुदेव पन्त	भरतपुर उ.म.न.पा.-२१, चितवन	नमुना कृषि तथा पशुपालन फर्म	भरतपुर उ.म.न.पा.-२१, चितवन	४४६	०.१३.१	२०७१/१२/०	२०७१/१२/१
६३	नेत्र बहादुर गुरुङ	भरतपुर उ.म.न.पा.-२, चितवन	ए अशोका एकिकृत कृषि फर्म	माडी न.पा.-११, चितवन			२०७१/१२/१	२०७१/१२/२
६४	बिर बहादुर तामाङ	रत्ननगर न.पा.-१७, चितवन	लामा होटेल	रत्ननगर न.पा.-१७, चितवन	५५२	०.१.१५	२०७१/१२/१	२०७१/१२/२
६५	छन्नु महतो	रत्ननगर न.पा.-१७, चितवन	मथुरा ब्लक एण्ड क्रीकट उद्योग	रत्ननगर न.पा.-१७, चितवन	३४७	०.१०.२	२०७१/१२/१	२०७१/१२/२
६६	युवराज दवाडी	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन	युना पोल्ट्री फर्म	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन			२०७१/१२/३	२०७१/१२/७
६७	त्रिलोचन सापकोटा	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन	जानकी पोल्ट्री फर्म	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन			२०७१/१२/३	२०७१/१२/७
६८	नरेन्द्र अधिकारी	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन	नम्रता पोल्ट्री फर्म	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन			२०७१/१२/४	२०७१/१२/७
६९	एकराज लामिछाने	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन	रक्षा पोल्ट्री फर्म	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन			२०७१/१२/४	२०७१/१२/७
७०	ईश्वरी प्रसाद ज्ञावली	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन	नवदुर्गा पोल्ट्री फर्म	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन			२०७१/१२/४	२०७१/१२/७
७१	लोकराज न्यौपाने	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन	शिवशक्ति पोल्ट्री फर्म	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन			२०७१/१२/४	२०७१/१२/७
७२	मधुसुदन सिलवाल	बछ्यौली-३, चितवन	सेन्टर वीच एण्ड रेष्टुरेण्ट	बछ्यौली-३, चितवन			२०७१/१२/४	२०७१/१०/०२
७३	एक बहादुर थनेत	कावासोती न.पा.-१५, नवलपरासी	रमभ्रम खाजा घर	कावासोती न.पा.-१५, नवलपरासी			२०७१/१२/८	२०७१/१०/०२
७४	विष्णु अधिकारी	गर्दी-४, माडी चितवन	गोदक राइस मिल	गर्दी-४, माडी चितवन			२०७१/३/३	२०७१/१०/०२
७५	प्रकाश चन्द्र बराल	पटिहानी-७, चितवन	रायन पोल्ट्री फर्म	पटिहानी-७, चितवन			२०७१/१०/२	२०७१/१०/०२
७६	विकास पाठक	जगतपुर-१, चितवन	हरियाली खाजा घर	जगतपुर-१, चितवन	६	०.२.०	२०७१/११/१	२०७१/१०/०७
७७	रेशमलाल कामी	देवचुली न.पा.-१५, नवलपरासी	देवचुली पोल्ट्री फर्म	देवचुली न.पा.-१५, नवलपरासी	२४३	०.४.१५	२०७१/११/१	२०७१/१०/१२
७८	हरिमाया महतो	पटिहानी-६, चितवन	प्रशान्त राइस मिल उद्योग	पटिहानी-६, चितवन	५६८	०.३.१०	२०७१/११/१	२०७१/१०/१४
७९	दुर्गा बहादुर सुनार	माडी न.पा.-७, चितवन	दुर्गा लक्ष्मी सुन चाँदी उद्योग	माडी न.पा.-७, चितवन			२०७१/१०/१८	२०७१/१०/२६
८०	प्रदिप सापकोटा	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन	सापकोटा पोल्ट्री फर्म	भरतपुर उ.म.न.पा.-२८, चितवन			२०७१/१०/२६	२०७१/१०/२७
८१	रामहरि दवाडी	नारायणी न.पा.-६, चितवन	दवाडी राइस मिल	नारायणी न.पा.-६, चितवन	६४४	०.१०.०	२०७१/११/८	२०७१/११/१०
८२	गुमा कुमारी क्षेत्री	रत्ननगर न.पा.-७, चितवन	सापकोटा पोल्ट्री फर्म	रत्ननगर न.पा.-७, चितवन	६७१	०.१४.९	२०७१/११/३	२०७१/११/१५
८३	सिद्धीलाल गुरुङ	कठार-८, चितवन	सुवास पोल्ट्री फर्म	कठार-८, चितवन	८१९	०.४.४	२०७१/११/७	२०७१/११/२६
८४	संघर्ष घोडासैनी	देवचुली न.पा.-१, नवलपरासी	अस्मिता एकिकृत कृषि फर्म	देवचुली न.पा.-१, नवलपरासी	१२०९	०.१.३	२०७१/११/२६	२०७१/११/२७
८५	हेमराज पंगेनी	कावासोती न.पा.-१०, नवलपरासी	पंगेनी एग्रो प्रोडक्ट	कावासोती न.पा.-१०, नवलपरासी	९५७	०.१.१६	२०७१/१०/६	२०७१/११/२७
८६	कृष्ण प्रसाद पौडेल	गैडाकोट न.पा.-५, नवलपरासी	पञ्चरत्न बहुउद्देशिय कृषि फार्म	गैडाकोट न.पा.-५, नवलपरासी	२२१	४.०.०	२०७१/१०/६	२०७१/११/२७

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	उद्योग दर्ता भाग गर्नेको नाम	ठेगाना	दर्ता भाग भएको उद्योगको नाम	उद्योग स्थापना हुने स्थान			विभागीय निर्णय मिति	सिफारिस मिति
				स्थान	कित्ता नम्बर	क्षेत्रफल (बिगाहा)		
८७	ज्ञान बहादुर बोट	कावासोती न.पा.-१५, नवलपरासी	बोटे गाउँ रिसोर्ट एजेन्सी	कावासोती न.पा.-१५, नवलपरासी	३६१	०.६.१२	२०७१/११/२९	२०७१/२/१
८८	सुर्य प्रसाद बुर्लाकोटी	खैरहनी न.पा.-१०, चितवन	सार्थक पोल्ट्रि फर्म	खैरहनी न.पा.-१०, चितवन	४०१	०.२.११	२०७१/११/२९	२०७१/२/३
८९	ज्ञान बहादुर वि.क.	नारायणी न.पा.-११, चितवन	सक्षम पोल्ट्रि फर्म	नारायणी न.पा.-११, चितवन	३४४	०.१०.१०	२०७१/२/३	२०७१/२/३
९०	दुर्गा हुङ्गना	कावासोती न.पा.-१०, नवलपरासी	सोमनाथ बाबा फलेक्स प्रिन्ट एण्ड सर्भिसेज	कावासोती न.पा.-१०, नवलपरासी	३४१	०.४.१	२०७१/२/४	२०७१/२/५
९१	जिवनाथ शर्मा उपाध्याय	रत्ननगर न.पा.-७, चितवन	आचार्य पशुपालन फर्म	रत्ननगर न.पा.-७, चितवन	१५०१	०.४.१२	२०७१/२/३	२०७१/२/६
९२	ईन्द्र बहादुर महतो	देवचुली न.पा.-१, नवलपरासी	बंगुर तथा पशु फर्म	देवचुली न.पा.-१, नवलपरासी	३२९	१.४.५	२०७१/११/२८	२०७१/२/५
९३	सोम बहादुर सुनार	माडी न.पा.-९, चितवन	पुजा राईस मिल	माडी न.पा.-९, चितवन	१४७	०.२.०	२०७१/२/३	२०७१/२/६
९४	ठगाराम महतो	नारायणी न.पा.-१, चितवन	आदित्य राईस मिल	नारायणी न.पा.-१, चितवन	८५३	०.७.१७	२०७१/२/३	२०७१/२/८
९५	योगेन्द्र बहादुर खड्का	नारायणी न.पा.-४, चितवन	जगतपुर एग्रो प्रा.लि.	नारायणी न.पा.-४, चितवन	१३७६	०.१६.१०	२०७१/११/११	२०७१/२/८
९६	राधा सुवेदी (धर्मिरे)	भ.उ.म.न.पा.-२८, चितवन	राधा खाद्य उद्योग	भ.उ.म.न.पा.-२८, चितवन	८००	०.१.१७	२०७१/७/३०	२०७१/२/९
९७	ज्ञान बहादुर कुमाल	भ.उ.म.न.पा.-९, चितवन	बजरंगवली कंकट उद्योग	भ.उ.म.न.पा.-९, चितवन	३८	०.५.०	२०७१/२/९	२०७१/२/३
९८	खगेन्द्र प्रसाद सुवेदी	गैडाकोट न.पा.-१७, न.प.	टेष्टहट तन्दुरी रेष्टुरेन्ट	गैडाकोट न.पा.-१७, न.प.	२५७	०.२.४	२०७१/२/१८	२०७१/२/१९
९९	बिन्दु राउत	गैडाकोट न.पा.-१०, न.प.	बिन्दु गाई फार्म	गैडाकोट न.पा.-१०, न.प.	१२९५	०.१.०	२०७१/२/१७	२०७१/२/२३
१००	नवराज पौडेल	गैडाकोट न.पा.-१०, न.प.	पौडेल गाई फार्म	गैडाकोट न.पा.-१०, न.प.	८८४	०.३.११	२०७१/२/१७	२०७१/२/२३
१०१	कृष्ण प्रसाद सापकोटा	गैडाकोट न.पा.-१०, न.प.	पितौजी रेष्टुरेन्ट	गैडाकोट न.पा.-१०, न.प.	३३७	०.०.१०	२०७१/२/१७	२०७१/२/२३
१०२	सोमिता चौधरी	रत्ननगर न.पा.-१८, चितवन	होटल स्वस्तीक लज एण्डरेष्टुरेण्ट	रत्ननगर न.पा.-१८, चितवन	१२१७	०.१.०	२०७१/२/३०	२०७१/२/२३
१०३	जमुना विश्वकर्मा	गैडाकोट न.पा.-१०, नवलपरासी	जमुना कृषि फर्म	गैडाकोट न.पा.-१०, नवलपरासी	१७६८	०.१.२.१०	२०७२/१/२	२०७२/१/३
१०४	शंकर गैरे	कुमारवर्ती-७, नवलपरासी	न्यू नारायणी मोटरसाईकल वर्कशप	कुमारवर्ती-७, नवलपरासी	५१	०.४.९	२०७२/१/२	२०७२/१/३
१०५	गोमा थनेत	अग्रौली-६, नवलपरासी	थनेत कृषि फर्म	अग्रौली-६, नवलपरासी	१५८	०१६.०	२०७२/१/२	२०७२/१/३
१०६	प्रेम प्रसाद कडेल	भ.उ.म.न.पा.-२१, चितवन	पि. के.फार्निचर उद्योग	भ.उ.म.न.पा.-२१, चितवन	३२६	०.१०.०	२०७१/२/२६	२०७२/१/६
१०७	केशव प्रसाद सापकोटा	खैरहनी न.पा.-१३, चितवन	सापकोटा कुखुरा फर्म	खैरहनी न.पा.-१३, चितवन	७३	०.२.०	२०७१/२/१३	२०७२/१/१०
१०८	जमुना देवी उपाध्यय	देवचुली न.पा.-१, नवलपरासी	विजया पोल्ट्रि फर्म	देवचुली न.पा.-१, नवलपरासी	३१२	०.१३.१३	२०७२/१/१०	२०७२/१/१३
१०९	शशिधर पौडेल	भ.उ.म.न.पा.-२८, चितवन	नन्दी पोल्ट्रि फर्म	भ.उ.म.न.पा.-२८, चितवन	८६ ७६६	०.६.०	२०७१/१०/५	२०७२/१/१६
११०	सुर्य प्रसाद न्यौपाने	भ.उ.म.न.पा.-२१, चितवन	सुर्यकुञ्ज पोल्ट्रि फर्म	भ.उ.म.न.पा.-२१, चितवन	५४२	०.९.०	२०७१/१०/५	२०७२/१/१६
१११	गोविन्द दवाडी	भ.उ.म.न.पा.-२८, चितवन	गोर्खाली पोल्ट्रि फर्म	भ.उ.म.न.पा.-२८, चितवन	८६ ६५७	०.६.७	२०७१/१०/५	२०७२/१/१६
११२	जगन्नाथ वाग्ले	गैडाकोट न.पा.-११, नवलपरासी	सुशाङ्क गाई फर्म	गैडाकोट न.पा.-११, नवलपरासी	१५,०५१,५०९	०.१.०	२०७१/११/१०	२०७२/१/२३

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र. सं.	उद्योग दर्ता माग गर्नेको नाम	ठेगाना	दर्ता माग भएको उद्योगको नाम	उद्योग स्थापना हुने स्थान			विभागीय निर्णय मिति	सिफारिस मिति
				स्थान	कित्ता नम्बर	क्षेत्रफल (बिगाहा)		
११३	तारानाथ शर्मा	गैडाकोट न.पा.-११, नवलपरासी	सरस्वती गाई फर्म	गैडाकोट न.पा.-११, नवलपरासी	१७,९४१,७९५	०.२.०	२०७११११०	२०७२१२३
११४	दिर्घ प्रसाद रिजाल	कावासोती न.पा.-११, नवलपरासी	रिजाल गाई फर्म	कावासोती न.पा.-११, नवलपरासी	४५२	०.१.११	२०७२१२२९	२०७२१३०
११५	जोना चौधरी	रत्ननगर न.पा.-१८, चितवन	थारु भन्झा घर	रत्ननगर न.पा.-१८, चितवन	६५६	०.१.१	२०७२१३०	२०७२११०
११६	कौशिला रिजाल	रजहर-६, नवलपरासी	श्री मुक्तीनाथ गाई फर्म	रजहर-६, नवलपरासी	३क ६२९	०.१.१	२०७२१३८	२०७२११०
११७	मधु देवि वाग्ले	रजहर-६, नवलपरासी	लक्ष्मीनारायण गाई फर्म	रजहर-६, नवलपरासी	३क ११८५	०.२.१०	२०७२१३८	२०७२११०
११८	नविन महतो	भ.उ.म.न.पा.-८, चितवन	महतो पोल्ट्रि फर्म	भ.उ.म.न.पा.-८, चितवन	१२१९	०.१३.१८	२०७२११०	२०७२१११
११९	बुद्धिसेन चौधरी	रत्ननगर न.पा.-७, चितवन	प्रतिमा गाई फर्म	रत्ननगर न.पा.-७, चितवन	८३३	०.१.१४	२०७२११०	२०७२११९
१२०	गुणराज पाठक	पिप्ले-६, चितवन	प्राप्ती पोल्ट्रि फर्म	पिप्ले -६, चितवन	७१२	०.१०.४	२०७२११०	२०७२१२१
१२१	वासुदेव चापागाई	रत्ननगर न.पा.-१८, चितवन	होटल राईनो सोरस	रत्ननगर न.पा.-१८, चितवन	६०५,०	०.१.०	२०७२११९	२०७२१२२
१२२	गुन बहादुर चौधरी	कुमारवर्ती-७, नवलपरासी	मनकामना ग्रिल उद्योग	कुमारवर्ती-७, नवलपरासी	४८०	०.०.१०	२०७२११३	२०७२१२६
१२३	युद्धराज श्रेष्ठ	कुमारवर्ती-७, नवलपरासी	मिलिजुली बंगर फर्म	कुमारवर्ती-७, नवलपरासी	३६०	०.१४.३	२०७२११३	२०७२१२६
१२४	ओम बहादुर गुरुङ्ग	माडी न.पा.-८, चितवन	माडी कुखुरा पालन फर्म	माडी न.पा.-८, चितवन	१०६३	०.६.०	२०७२१२५	२०७२१२५
१२५	सुमित्रा महतो	रत्ननगर न.पा.-६, चितवन	चौधरी ब्रिडिङ बंगुर फर्म	रत्ननगर न.पा.-६, चितवन	७क ७२०	०.०.६	२०७२११०	२०७२११०
१२६	हरि बहादुर भण्डारी	नारायणी न.पा.-३, चितवन	मेघौली गोष्ट हाउस	नारायणी न.पा.-३, चितवन	२२	०.४.१	२०७१०२१७	२०७१०३०३
१२७	सावित्री भण्डारी	नारायणी न.पा.-२, चितवन	सावित्री होटल एण्ड लज	नारायणी न.पा.-२, चितवन	३०१	०.१.०	२०७१०२१७	२०७१०३०३
१२८	छु मायाँ गुरुङ्ग	नारायणी न.पा.-२, चितवन	एनिश्का ग्रील उद्योग	नारायणी न.पा.-२, चितवन	३६	०.०.१६	२०७१०२१७	२०७१०३०३
१२९	कृष्ण थापा	पिठौली-८, नवलपरासी	जयश्री कृष्ण मत्स्य पालन केन्द्र	पिठौली-८, नवलपरासी	९९	२.५.१०	२०७११११७	२०७१०३०४
१३०	लिलेन महर्जन	कावासोती न.पा.-१५, नवलपरासी	लिलेन कृषि फर्म	कावासोती न.पा.-१५, नवलपरासी	८६३	०.४.०	२०७२३३२	२०७२०३०६
१३१	नविन महतो	अग्यौली-४, नवलपरासी	एकीकृत माछा फर्म	अग्यौली-४, नवलपरासी	१८९	०.८.९	२०७२३१७	२०७२०३१८
१३२	शंकर प्रसाद थारु	अग्यौली-४, नवलपरासी	मितज्यु खाजा घर	अग्यौली-४, नवलपरासी	४३७	०.३.२	२०७२३१७	२०७२०३१८
१३३	चुडामणी महतो	अग्यौली-४, नवलपरासी	ग्रिन मिलेज कटेज	अग्यौली-४, नवलपरासी	१७०	०.६.०	२०७२३१७	२०७२०३१८
१३४	नविन महतो	अग्यौली-४, नवलपरासी	सफारी फुड हाउस	अग्यौली-४, नवलपरासी	४०७	०.०१२	२०७२३१७	२०७२०३१८
१३५	गोविन्द उपाध्याय	बैल्डहा-५, नवलपरासी	दर्शन गाई फर्म	बैल्डहा-५, नवलपरासी	७४७	०.२.१५	२०७२३३८	२०७२०३२३
१३६	रघुनाथ कंडेल	कोल्हुवा-१, नवलपरासी	जस्मिन ह्याचरी एण्ड फिड ईन्डस्ट्री प्रा.लि	कोल्हुवा-१, नवलपरासी	१२८०	४.१२.०	२०७२३३७	२०७२०३२३
१३७	श्री विष्णु प्रसाद उप्रेती	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	जुनो मत्स्य तथा कृषि फर्म	खैरहनी न.पा.-१२, चितवन	२२	१.१.४.७	२०७२०३११	०७२०३२४
१३८	रविकिरण लामिछाने	रत्ननगर न.पा.-६, चितवन	कृषि एकिकृत ब्रिडिङ फर्म	रत्ननगर न.पा.-६, चितवन	३६८	१.४.७	२०७२०३२४	२०७२०३२८
१३९	शंकर प्रसाद शर्मा	गैडाकोट न.पा.-१०, नवलपरासी	मुकुन्दसेन बहुउद्देश्यीय पशुपंक्षी आहार उद्योग	गैडाकोट न.पा.-१०, नवलपरासी	२०११	१.०.१८	२०७२३२५	२०७२३२९
१४०	ओम प्रसाद ढुगाना	रत्ननगर न.पा.-१९, चितवन	ओम गाई पालन फर्म	रत्ननगर न.पा.-१९, चितवन	३२४	०.५.१५	२०७२०३२८	२०७२३३०

अनुसुची २१क

जैविक विविधता संरक्षण कोष (BCF) को वार्षिक प्रगति विवरण

क्र.सं.	सहकारी संस्थाको नाम	गत वर्षको अ.ल्या.रु.	यस आ.व.मा BCF कोषबाट लगानी भएको रु.	जम्मा रकम रु.	२०७१/७२ मा फिर्ता भएको ऋण रकम रु.	हाल लगानीमा रहेको रकम रु.	०७१/७२ मा आम्दानी भएको ब्याज रकम रु.
१	पिप्ले मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	३०५२६	०।००	३०५२६	३०५२६	०	४०६
२	कठार मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	५०००००	०।००	५०००००	२४९९६६	२५००३४	३३२४६
३	भण्डारा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	२४९९६०	०।००	२४९९६०	१२५०००	१२४९६०	२६४५
४	पटिहानी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	०	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००
५	मेघौली मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	१२५०००	५०००००।००	६२५०००	१२५०००	५०००००	२२०५५
६	अमरापुरी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.नवलपरासी	०	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००
७	रजहर मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.नवलपरासी	०	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००
८	लामीचौर मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	५५५६१	५०००००।००	५५५६१	५५५६१	५०००००	११५६५
९	कोल्हवा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,नवलपरासी	५०००००	०।००	५०००००	१२५०००	३७५०००	१७५००
१०	गोसाइवावा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,नवलपरासी	३७५०००	७०००००।००	१०७५०००	३७५०००	७०००००	२९३०३
११	दाउन्नेदेवी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.नवलपरासी	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००
१२	त्रिवेणी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,नवलपरासी	८०००००	०।००	८०००००	३९९८५२	४००१४८	५०६३०
१३	कृषकउपकार मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	८०००००	०।००	८०००००	०।००	८०००००	०।००
१४	महेश्वरी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	३७५०००	०।००	३७५०००	२५००००	१२५०००	२१४०१
१५	रेवा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००	०।००
१६	अयोध्यापुरी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	३७५८३९	८०००००।००	११७५८३९	३७५८३९	८०००००	३६२३६
१७	सृजना मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१२५०००	८०००००।००	९२५०००	१२५०००	८०००००	३३३०
१८	केरुङ्गा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	१२४९४५	०।००	१२४९४५	१२४९४५	०।००	४०५५
१९	मृगकुञ्ज मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	६०००००	०।००	६०००००	४०००००	२०००००	३५८०१
२०	अन्नपूर्ण मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	५००३८०	०।००	५००३८०	२४९२२०	२५११६०	३६६८३
२१	दिव्यगुञ्ज मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.,चितवन	३७५०००	०।००	३७५०००	१७६३९०	१९८६१०	२३६१०
	जम्मा	५९०८२११				६०२४९१२	०।००
	समूहहरूमा रहेको जम्मा	११३७२८	०।००	११३७२८		११३७२८	०।००
	कुल जम्मा	६०२१९३९।००	३३०००००।००	९३२१९३९।००	३१८३२९१।००	६१३८६४०।००	३२८४६६।००

अनुसूची २१ख
आ.व. २०७१/०७२ को मध्यवर्ती सहकारी संस्थाहरूको विवरण

क्र.सं.	संस्थाको नाम	उपभोक्ता समिति	शेयर सदस्य संख्या				शेयर पूंजी	संस्थाहरूको बचत	संस्थाहरूको लगानीमा रहेको रकम रु.	ऋण लगानीका क्षेत्रहरू र रकम रु.				
			महिला	पुरुष	संस्थागत	जम्मा				कृषि क्षेत्र	उद्योग, व्यवसाय क्षेत्र	व्यापार	बायोग्यास्त	अन्य
१	पिप्ले मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	लोथर	३४४	२४५	३३	६२२	१४३०८००	४२४९२१८	७८५४३८७	५४९८०७	१५७०८७७	०	७८५४३९	०
२	कठार मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	खगेन्द्रमल्ली	५६०	४१५	९७५	९७५	२५७१५८८	९०४११८२	१५९११२६	६३६४५०	४७७३३८	२३८६६९	७९५५६	१५९११३
३	भण्डारा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	खगेन्द्रमल्ली	४०४	२७०	६७४	६७४	३५३६५०	७९४१०४०	५९५८२१२	३८७२८३८	११९१६४२	२९७९११	२९७९११	२९७९११
४	पटिहानी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	पटिहानी	४६६	४२८	१	८९५	११०७१००	२८११५८	५४६१४७७	१५४१७०५	१८९११११	३३५२५	३३५२५	१९५५१३६
५	मेघौली मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	मेघौली	९३३	९३५	१	१८६८	३२३८२०	२५०७३०३	४२५०५००	१७५००००	७५०५००	०	०	१७५०००
६	अमरापुरी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., नवलपरासी	सिद्धौली	२८९	२२९	५१८	५१८	११६१८००	५८९५८३८	७९०७५१५	५५३५२६१	३९०७५६	७९०७५६	०	११८६१२७
७	रजहर मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., नवलपरासी	सिशवार	५२७८१	१८२	२	५२९६५	८३३०००	५५५५०००	८२२३३८६	४९३४०३२	१६४४६७७	८२२३३९	८२२३३९	८२२३३९
८	लामीचौर मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., नवलपरासी	लामीचौर	१५८	१६३	३२१	३२१	३५०००	३२२०००	१०२०००	६१२००	२०४००	१०२००	५१००	५१००
९	कोल्हवा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., नवलपरासी	नन्दाभाउजु	७०	७४	१९	१६३	१६३८००	७४१०३८	१७२९५०४	१०३७७०२	३४५९०१	१७२९५०	८६४७५	८६४७५
१०	गोसाइवावा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., नवलपरासी	गोसाइवावा	२४८	११२	३६०	३६०	५७५०००	३७९१७००	४५०००००	२७०००००	९०००००	४५००००	२२५०००	२२५०००
११	दाउन्नेदी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., नवलपरासी	दाउन्नेदी	३३	७०	१०३	१०३	१०३००	५५०३४२	७०००००	४२००००	१४००००	७००००	३५०००	३५०००
१२	त्रिवेणी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., नवलपरासी	त्रिवेणी	३९१	२४३	६३४	६३४	१११९००	७५२१६२४	१०५६०४८७	६३३६२९२	२११२०९७	१०५६०४९	५२८०२४	५२८०२४
१३	कृषकउपकार बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	पाचपाण्डव	१२७३	१०२७	२३००	२३००	१००५६३००	५६०१९४५३	६०४५८०००	३६२७४८००	१२०९१६००	६०४५८००	३०२२९००	३०२२९००
१४	मेघवरी बहुउद्देशिय सहकारी संस्था लि., चितवन	बघौडा	१७०	२०४	३७४	३७४	१८२००००	११४६९७२०	११५४०००	६९२४००	२३८०००	११५४००	५७७००	५७७००

क्र.सं.	संस्थाको नाम	उपभोक्ता समिति	शेयर सदस्य संख्या				शेयर पूजा	संस्थाहरूको बचत	संस्थाहरूको लगानीमा रहेको रकम रु.	ऋण लगानीका क्षेत्रहरू र रकम रु.				अन्य
			महिला	पुरुष	संस्थागत	जम्मा				कृषि क्षेत्र	उद्योग, व्यवसाय क्षेत्र	व्यापार	बायोर्ग्यास	
१५	रेवा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	रेवा	१४१	२१४	३५५	३५५	१७८९.००	६०३३०३	१९३६७२५	१९३६७३	१९३६७३	९६८३६		
१६	अयोध्यापुरी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	अयोध्यापुरी	५०५	३७२	८७७	८७७	२२३०१००	६३३२५६४	१३७२२५००	२७४४५००	१३७२२५०	६८६१२५	६८६१२५	
१७	सृजना मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	निर्मलठोरी	९०	११८	२०८	२०८	२०८०००	१६३९१४७	१०९००००	२१८०००	१०९०००	५४५००	५४५००	
१८	केरुङ्गा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	केरुङ्गा	७९	८९	१६८	१६८	३६,४२,०००	१५४००००	४३५००००	२६१००००	४३५०००	२१७५००	२१७५००	
१९	मुगकूञ्ज मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	मुगकूञ्ज	१२०६	७१९	१९२५	१९२५	४०४९३००	२६७०५२५७	४०८५५१९४	१२४१९९७९	९८०५२४७	६५३६८३	८१७०३९	
२०	अन्नपुर्ण मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	बुढीराप्ती	७५९	५७१	१३३०	१३३०	९१००००	६५०५५१९	८८६१९९७	०	१५२४०००	८८७४५	८८७४५	
२१	दिव्यगुञ्ज मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	कालाबञ्जार	२३१	८१	३१२	३१२	१५८४००७	२६०००००	१९८६०१०	५९५८०३	०	२९७९०२	९९३०१	
२२	अमलटारी मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., नवलपरासी	अमलटारी	१०५	१०१	२०६	२०६	२३०६९५	१३९६०००	३५०००००	१७५००००	०	५२५०००	१७५०००	
२३	बघौडा मध्यवर्ती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., चितवन	बघौडा	२७०	१७३	४४३	४४३	४४३०००	३६४१०५	२१६१६६८	१०८०८३४	०	३२४२५०	१०८०८३	
	जम्मा		९२५२	७०३५	१६३४२	५५	३१३९७०६०	१६६०३२५११	१९८९१४६८८	३७४४०१०३	२६१५०८५१	८१०११७	२०६३९४६१	

अनुसूची २२

मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समितिको अध्ययन अवलोकन भ्रमणका सहभागीहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम, थर	पद	उपभोक्ता समितिको नाम	कैफियत
१	श्री मधुकर मल्ल	अध्यक्ष	सिखौली उपभोक्ता समिति तथा म.क्षे.व्य.समिति	
२	श्री बाबुराम पाठक	अध्यक्ष	लोथर उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
३	श्री सुक बहादुर तामाङ	अध्यक्ष	खगेन्द्रमल्ली उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
४	श्री शंकर महतो	अध्यक्ष	पटिहानी उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
५	श्री सन बहादुर तामाङ	अध्यक्ष	केरुगां उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
६	श्री श्याम अधिकारी	अध्यक्ष	मेघौली उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
७	श्री रेवीजंग गुरुङ	अध्यक्ष	कालावञ्जर उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
८	श्री शिव बहादुर कार्की	अध्यक्ष	रेवा उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
९	श्री मथुरा बहादुर भण्डारी	अध्यक्ष	अयोध्यापुरी उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
१०	श्री हरी प्रसाद खनाल	अध्यक्ष	निर्मलठोरी उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
११	श्री लिलाधर अधिकारी	अध्यक्ष	सिसवार उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
१२	श्री विफल थारु	अध्यक्ष	गोसाइवाबा उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
१३	श्री कुल बहादुर गुरुगं	अध्यक्ष	दाउन्नेदेवी उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
१४	श्री लक्ष्मण गौतम	अध्यक्ष	त्रिवेणी उपभोक्ता समिति तथा सदस्य म.क्षे.व्य.समिति	
१५	श्री नारायण प्रसाद लामिछाने	सचिव	बघौडा उपभोक्ता उपसमिति	
१६	श्री लाल बहादुर गुरुगं	कोषाध्यक्ष	लामिचौर उपभोक्ता समिति	
१७	श्री रामलाल श्रेष्ठ	सदस्य	बुढिराप्ती उपभोक्ता समिति	
१८	श्री सुर्य प्रसाद अधिकारी	सदस्य	वरण्डाभार उपभोक्ता समिति	
१९	श्री बुद्धिराज पाठक	सहायक संरक्षण अधिकृत	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय	
२०	श्री टिकाराम पौडेल	सहायक संरक्षण अधिकृत	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय	
२१	श्री आनन्द प्रसाद शर्मा	लेखा अधिकृत	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय	
२२	श्री धर्म प्रसाद साकोटा	लेखापाल	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय	
२३	श्री रमेश कुंवर	ना.सु.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय	
२४	श्री विष्णु प्रसाद ढकाल	का.स.	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय व्यवस्थापन समिति	
२५	श्री हर्कमान लामा	वरिष्ठ बन्जन्त प्राविधिक	राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र	
२६	श्री रामगुलाम चौधरी	ना.सु. हात्तीसार	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय	
२७	श्री किशोर न्यौपाने	गेमस्काउट	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय	

अनुसूची २३
तालिम, गोष्ठी र भ्रमणको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	तालिम/ गोष्ठी / भ्रमण	अवधि	स्थान	आयोजक
१	चितवन रा.नि. र श्री श्रीजंग गणको गरी जम्मा ५४ जना	SMART Patrol Training	२०७।१४।१	कसरा	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
२	रे. श्री लक्ष्मण कुमार महतो	Scientific forest management study tour	२०७।१०।८-११	कपिलवस्तु,पाल्पा र कास्की	जिल्ला वन समन्वय समिति, चितवन
३	ना.सु. श्री अन्वनी कुमार घिमिरे	सेवाकालिन तालिम	२०७।१।२१-२०७।१।३०	न्याय सेवा तालिम केन्द्र, काठमाण्डौ	न्याय सेवा तालिम केन्द्र
४	चितवन रा.नि. र नयाँ भैरवी दल गुल्मीको गरी जम्मा ६१ जना	SMART Patrol Training	२०७।१।२७	अमलटारी, नवलपरासी	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
५	गोमस्काउट श्री टेक बहादुर ढुंगाना	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	२०७।१।१९-२१	बाँके, बर्दिया रा.नि., कृष्णसार संरक्षण क्षेत्र र शुक्लफाँटा व.ज.आ.	राजरत्न म.सा.व. नवलपरासी
६	स.सं.अ. श्री बुद्धिराज पाठक	अध्ययन भ्रमण	८-१३ सेप्टेम्बर २०१४	मलौंसिया	WWF हरियो वन कार्यक्रम
७	स.सं.अ. श्री टिकाराम पौडेल	" " "	२२-२८ सेप्टेम्बर २०१४	" "	" " "
८	रे. श्री छत्र बहादुर खड्का	SMART Training	२०७।६।१२-१४	NTNC-BCC, सौराहा	राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष र श्रमयथिनधर्वा स्वअर्थ भतय या थिलमथल
९	का.अ. श्री आशिष अधिकारी (IDA कार्यक्रम)	" " "	" " "	" " "	" " "
१०	गोमस्काउट श्री यज्ञ काफ्ले	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	२०७।६।२६-३०	पश्चिम नेपालका विभिन्न संरक्षित क्षेत्रहरु	प्र. बर्दाहा म.सा.वन मेघौली, चितवन
११	रे. श्री ऋषिराम ढकाल	E- Bidding training	२०७।७।६-१८	काठमाण्डौ	सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय ताहाचल, काठमाण्डौ
१२	स.ई. श्री मिन बहादुर खड्का	" " "	" " "	" " "	" " "
१३	स.सं.अ. श्री विष्णु प्रसाद थपलिया	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति क्षेत्रिय स्तरमा अभिमुखिकरण गोष्ठी	२०७।७।२४	हेटौडा	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति काठमाण्डौ
१४	स.सं.अ. श्री विष्णु प्रसाद थपलिया	क्षेत्रियस्तरमा क्षमता विकास तालिम	२०७।७।२५-२७	" "	" " "
१५	रे. श्री सुशिल भ्ना	अध्ययन भ्रमण	२०७।७।२६-२९	पर्सा, कोशीटप्पु व.ज.आ. र पाखीवास, धनकुटा	बाटुलीपोखरी म.सा.व. गितानगर, चितवन
१६	गोमस्काउट श्री भिमराज श्रेष्ठ	पुनर्ताजगी तालिम	२०७।७।२९ गते	कसरा	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
१७	गोमस्काउट श्री श्याम चौधरी	" " "	" " "	" " "	" " "
१८	गोमस्काउट श्री टोपलाल श्रेष्ठ	" " "	" " "	" " "	" " "
१९	गोमस्काउट श्री यज्ञ प्र.काफ्ले	" " "	" " "	" " "	" " "
२०	गोमस्काउट श्री रामरिभन यादव	" " "	" " "	" " "	" " "
२१	गोमस्काउट श्री रामचन्द्र रैला	" " "	" " "	" " "	" " "

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	तालिम/ गोष्ठी / भ्रमण	अवधि	स्थान	आयोजक
२२	गेमस्काउट श्री होमनाथ पाहाडी	" "	" "	" "	" "
२३	गेमस्काउट श्री पट्टवारी यादव	" "	" "	" "	" "
२४	गेमस्काउट श्री जनु महतो	" "	" "	" "	" "
२५	गेमस्काउट श्री किशोर न्यौपाने	" "	" "	" "	" "
२६	गेमस्काउट श्री कविन्द्र रेग्मी	" "	" "	" "	" "
२७	गेमस्काउट श्री ललित मल्ल	" "	" "	" "	" "
२८	गेमस्काउट श्री रामकिसुन महतो	" "	" "	" "	" "
२९	गेमस्काउट श्री विश्वनाथ महतो	" "	" "	" "	" "
३०	गेमस्काउट श्री आनन्द सुवेदी	" "	" "	" "	" "
३१	गेमस्काउट श्री लोकराज न्यौपाने	" "	" "	" "	" "
३२	गेमस्काउट श्री तुल्सीराम खनाल	" "	" "	" "	" "
३३	गेमस्काउट श्री रामजीवन साह	" "	" "	" "	" "
३४	गेमस्काउट श्री सुनिल भट्टराई	" "	" "	" "	" "
३५	गेमस्काउट श्री कौशिला मोक्तान	" "	" "	" "	" "
३६	गेमस्काउट श्री महेन्द्र महतो	" "	" "	" "	" "
३७	गेमस्काउट श्री सुमित्रा कु. महतो	" "	" "	" "	" "
३८	गेमस्काउट श्री कृष्ण प्रसाद पौडेल	" "	" "	" "	" "
३९	गेमस्काउट श्री सुरेश यादव	" "	" "	" "	" "
४०	गेमस्काउट श्री प्रमोद राव	" "	" "	" "	" "
४१	दरोगा श्री पल्लनदास थारु	हात्तीसार व्यवस्थापन तथा चोरी शिकार नियन्त्रण तालिम	२०७५।७।३०	सौराहा	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
४२	दरोगा श्री मनिलाल चौधरी	" "	" "	" "	" "
४३	दरोगा श्री प्रकाश नारायण चौधरी	" "	" "	" "	" "
४४	दरोगा श्री मंगल महतो	" "	" "	" "	" "
४५	दरोगा श्री जलेन्द्र प्रसाद चौधरी	" "	" "	" "	" "
४६	दरोगा श्री शिवदत्त चौधरी	" "	" "	" "	" "
४७	दरोगा श्री विश्वनाथ चौधरी	" "	" "	" "	" "
४८	दरोगा श्री लालबाबु चौधरी	" "	" "	" "	" "
४९	दरोगा श्री रतनलाल महतो	" "	" "	" "	" "

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	तालिम/ गोष्ठी / भ्रमण	अवधि	स्थान	आयोजक
५०	दरोगा श्री श्रवणराय थारु	" "	" "	" "	" "
५१	फणित श्री सरोज महतो	" "	" "	" "	" "
५२	फणित श्री शालिग्राम यादव	" "	" "	" "	" "
५३	फणित श्री सन्तोष कुमार सिंह	" "	" "	" "	" "
५४	पछुवा श्री कृष्ण दनुवार	" "	" "	" "	" "
५५	फछुवा श्री रवेन्द्र चौधरी	" "	" "	" "	" "
५६	फछुवा श्री रामनारायण चौधरी	" "	" "	" "	" "
५७	पछुवा श्री वेचन मण्डल	" "	" "	" "	" "
५८	माहुत श्री रामाधिन राय	" "	" "	" "	" "
५९	माहुत श्री लालबाबु चौधरी	" "	" "	" "	" "
६०	माहुत श्री रामचन्द्र यादव	" "	" "	" "	" "
६१	माहुत श्री जिमिदार चौधरी	" "	" "	" "	" "
६२	माहुत श्री मिना महतो	" "	" "	" "	" "
६३	माहुत श्री विष्णुदेव चौधरी	" "	" "	" "	" "
६४	माहुत श्री मुनिलाल चौधरी	" "	" "	" "	" "
६५	माहुत श्री विनोद चौधरी	" "	" "	" "	" "
६६	माहुत श्री हरकृष्ण प्रसाद चौधरी	" "	" "	" "	" "
६७	माहुत श्री विजय पंजियार	" "	" "	" "	" "
६८	माहुत श्री सोम कुमार महतो	" "	" "	" "	" "
६९	माहुत श्री संजय पंजियार	" "	" "	" "	" "
७०	माहुत श्री प्रमलाल बोटे	" "	" "	" "	" "
७१	माहुत श्री राम कुमार चौधरी	" "	" "	" "	" "
७२	माहुत श्री सुनिल चौधरी	" "	" "	" "	" "
७३	माहुत श्री रामेश्वरसिंह दनुवार	" "	" "	" "	" "
७४	माहुत श्री जयराम पंजियार	" "	" "	" "	" "
७५	माहुत श्री शंकर बोटे	" "	" "	" "	" "
७६	स.सं.अ. श्री वेद बहादुर खड्का	Orientation Training on Management Effectiveness Tracking Tool (METT)	२०७८।०१।२३-२५	बाँके रा.नि.कोहलपुर	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय ओभरी, बाँके

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, शहर	तालिम/ गोष्ठी / भ्रमण	अवधि	स्थान	आयोजक
७७	कार्यक्रम अधिकृत श्री आशिव अधिकारी (IDA कार्यक्रम)	" " " "	" "	" "	" " " "
७८	रेन्जर श्री अविनाश थापामगर	Unmanned Aerial Vehicle – UAV पुनर्ताजगी तालिम	२०७१।११।१०-१३	कसरा, चितवन	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग २ डब्लु डब्लु एफ नेपाल
७९	गेमस्काउट श्री रामरिक्तन यादव	SMART PATROL Training	२०७१।१२।२०-२७	सौराहा, चितवन	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
८०	गेमस्काउट श्री ललित मल्ल	" " " "	" "	" "	" " " "
८१	गेमस्काउट श्री सुमित्रा कुमारी महतो	" " " "	" "	" "	" " " "
८२	गेमस्काउट श्री डिल्ली प्रसाद घिमिरे	" " " "	" "	" "	" " " "
८३	स.सं.अ. श्री विष्णु प्रसाद थपलिया	कामरिता बाघ अनुगमन अभिमुखिकरण तालिम	२०७१।१२।२०-२०७१।१०।०१	कसरा, चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
८४	कार्यक्रम अधिकृत श्री आशिव अधिकारी (क्षम कार्यक्रम)	" " " "	" "	" "	" " " "
८५	रेन्जर प्रकाश लिम्बु	" " " "	" "	" "	" " " "
८६	गेमस्काउट श्री ललित मल्ल	" " " "	" "	" "	" " " "
८७	गेमस्काउट श्री सुमित्रा कुमारी महतो	" " " "	" "	" "	" " " "
८८	गेमस्काउट श्री डिल्ली प्रसाद घिमिरे	" " " "	" "	" "	" " " "
८९	गेमस्काउट श्री सितेश कुमार ठाकुर	" " " "	" "	" "	" " " "
९०	गेमस्काउट श्री लोकराज न्यौपाने	" " " "	" "	" "	" " " "
९१	गेमस्काउट श्री कविन्द्र रेग्मी	" " " "	" "	" "	" " " "
९२	गेमस्काउट श्री महेन्द्र महतो	" " " "	" "	" "	" " " "
९३	गेमस्काउट श्री यज्ञ प्रसाद काफ्ले	" " " "	" "	" "	" " " "
९४	गेमस्काउट श्री रिषि राम भुर्तेल	" " " "	" "	" "	" " " "
९५	गेमस्काउट श्री विश्व नाथ महतो	" " " "	" "	" "	" " " "
९६	गेमस्काउट श्री बसन्त लामिछाने	" " " "	" "	" "	" " " "
९७	गेमस्काउट श्री बुद्धिनाथ लामिछाने	" " " "	" "	" "	" " " "
९८	गेमस्काउट श्री शुक्राम दराइ	" " " "	" "	" "	" " " "
९९	गेमस्काउट श्री पटुवारी यादव	" " " "	" "	" "	" " " "
१००	रेन्जर श्री छत्र बहादुर खड्का	Camera Trapping/ Data Analysis Workshop	२०७१।१०।१९-११	पर्सा व.ज.आ. कार्यालय, बारा	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग २ Zoological Society of London
१०१	स.सं.अ. श्री नुरेन्द्र अर्याल	घाँसे मैदान व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्यशाला गोष्ठी	२०७१।१०।१०-११	दुधवा राष्ट्रिय उद्यान, भारत	दुधवा राष्ट्रिय उद्यान, भारत

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	तालिम/ गोष्ठी / भ्रमण	अवधि	स्थान	आयोजक
१०२	स.सं.अ. श्री विष्णु प्रसाद थपलिया	पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठी	२०७१/०१/१५-१६	काठमाण्डौ	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
१०३	प्र.सं.अ. श्री कमलजङ्गा कुँवर	Symposium : Towards Zero Poaching in Asia	२०७१/०१/१९-२३	"	नेपाल सरकार, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय
१०४	अमलटारी सेक्टर अन्तर्गतका १५ वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका २८ जना सदस्यहरु	सामुदायिक वन व्यवस्थापन तालिम	२०७१/०१/२५-२९	बाघबोर, अमलटारी नवलपरासी	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
१०५	गेमस्काउट श्री भिमराज श्रेष्ठ	अवलोकन भ्रमण	२०७१/११/१९-२०	अमलटारी, लुम्बिनी, विवैणी	लोथर उपभोक्ता समिति पिप्ले, चितवन
१०६	स.सं.अ. श्री चन्द्रशेखर चौधरी	"	२०७१/११/२३-२८	काजिरंगा रा.नि. आसाम, भारत	बाघमारा र चित्रसेन म.सा.व.उ.स.
१०७	स.सं.अ. श्री विष्णु प्रसाद थपलिया	योजना तर्जुमा गोष्ठी	२०७१/११/२०	हेटौडा	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति
१०८	व.प.चि.डा. श्री कमल प्रसाद गैह्रे	Governance and state management (सेवाकालिन तालिम)	२०७१/०१/२० देखि ३० कार्यदिन	काठमाण्डौ	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान जावलाखेल, ललितपुर
१०९	रेन्जर श्री कुन्ताराण चौधरी	कार्यालय व्यवस्थापन (सेवाकालिन तालिम)	२०७१/११/२२ देखि ३० कार्यदिन	"	कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान जावलाखेल, ललितपुर
११०	रेन्जर श्री धिबलाल गैरे	"	"	"	"
१११	ना.सु. श्री रामचन्द्र सापकोटा	अध्ययन अवलोकन भ्रमण	२०७१/११/२२-२६	कोशीटप्पु व.ज. आरक्ष र सिक्कीम, भारत	कालाबन्जर उपभोक्ता समिति, चितवन
११२	का.स. श्रीमति अम्बिका ढुंगाना	"	"	"	"
११३	बगार्डमाडी सेक्टर अन्तर्गतका १३ वटा मध्यवर्ती सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहका ३० जना सदस्यहरु	सामुदायिक वन व्यवस्थापन तालिम	२०७१/११/२५-२७	बसन्तपुर, माडी	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय
११४	प्र.सं.अ. श्री कमलजङ्गा कुँवर	खरमुजुर संरक्षण सम्वन्धि गोष्ठी	२०७१/१२/१२	सौराहा	पंक्षी संरक्षण संघ, नेपाल
११५	स.सं.अ. श्री वेद बहादुर खड्का	खरमुजुर संरक्षण सम्वन्धि गोष्ठी	२०७१/१२/१२	सौराहा	"
११६	स.सं.अ. श्री नुरेन्द्र अर्याल	खरमुजुर संरक्षण सम्वन्धि गोष्ठी	२०७१/१२/१२	सौराहा	"
११७	स.सं.अ. श्री नुरेन्द्र अर्याल समेत २६ जना	गैंडा गणना सम्वन्धि तालिम	२०७१/१२/१४-२६	सौराहा	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
११८	रेन्जर श्री छत्र बहादुर खड्का	रेड सम्वन्धि तालिम	२०७१/१२/१५	सौराहा	वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय, रेड कार्यान्वयन इकाई
११९	प्र.सं.अ. श्री कमलजङ्गा कुँवर	क्षेत्रीय समिक्षा गोष्ठी	२०७२/११/९	हेटौडा	मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालय
१२०	प्र.सं.अ. श्री कमलजङ्गा कुँवर	मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व न्युनीकरण	२०७२/११/१७	काठमाण्डौ	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
१२१	प्र.सं.अ. श्री कमलजङ्गा कुँवर	REDD सम्वन्धि गोष्ठी	२०७२/१२/१९-२२	सौराहा	ICIMOD
१२२	रेन्जर श्री छत्र खड्का	REDD सम्वन्धि गोष्ठी	२०७२/१२/१९-२२	सौराहा	ICIMOD
१२३	रेन्जर श्री अविनाश थापामगर	मानव वन्यजन्तु द्वन्द्व व्यवस्थापन गोष्ठी	२०७२/१२/१५	सौराहा	NTNC-BCC
१२४	रेन्जर श्री छत्र खड्का	"	"	"	"

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	तालिम/ गोष्ठी / भ्रमण	अवधि	स्थान	आयोजक
१२५	रेन्जर श्री लक्ष्मण राय	" " " "	" "	" "	" "
१२६	रेन्जर श्री सुशिल भा	" " " "	" "	" "	" "
१२७	रेन्जर श्री किना के.सी.	" " " "	" "	" "	" "
१२८	गोमस्काउट श्री शिव बहादुर साकी	" " " "	" "	" "	" "
१२९	गोमस्काउट श्री सुकराम दराई	" " " "	" "	" "	" "
१३०	गोमस्काउट श्री बसन्त लामिछाने	" " " "	" "	" "	" "
१३१	गोमस्काउट श्री कृष्ण बहादुर परियार	" " " "	" "	" "	" "
१३२	गोमस्काउट श्री राज बहादुर ढुङ्गाना	" " " "	" "	" "	" "
१३३	गोमस्काउट रामनाथ यादव	" " " "	" "	" "	" "
१३४	गोमस्काउट श्री राजेन्द्र पौडेल	" " " "	" "	" "	" "
१३५	गोमस्काउट श्री सुनिल भट्टराई	" " " "	" "	" "	" "
१३६	गोमस्काउट श्री टेक बहादुर ढुङ्गाना	" " " "	" "	" "	" "
१३७	गोमस्काउट श्री राजमनि महतो	" " " "	" "	" "	" "
१३८	गोमस्काउट श्री कौशिला मोक्तान	" " " "	" "	" "	" "
१३९	प्र.सं.अ. श्री कमलजङ्ग कुँवर	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास कार्यक्रम प्रगती समिक्षा गोष्ठी	२०७२/२१/७	हेटौडा	मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालय
१४०	स.सं.अ. श्री चन्द्र शंखर चौधरी	त्यक् न्द्व त्ववज्जलन	२०७२/२१/४-२३	काठमाडौं	केन्द्रिय वन तालिम केन्द्र, काठमाडौं
१४१	स.सं.अ. श्री विष्णु प्रसाद थपलिया	चौरी शिकार नियन्त्रण सिकाई आदान प्रदान बैठक र अध्ययन भ्रमण	२०७२/२१/१९-२६	केन्या, अफ्रिका	WWF केन्या
१४२	रेन्जर श्री किना के. सी.	अध्ययन भ्रमण	२०७२/२१/१९-२०	हेटौडा, जनकपुर	जिल्ला वन समन्वय समिति, चितवन
१४३	खरिदार श्री गोपाल पोखेल	सेवाकालिन तालिम	२०७२/२१/२३-२०७२/२६	ललितपुर	कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, ललितपुर

अनुसूची २४

स्थापनाकाल देखि हाल सम्मको पर्यटक र राजश्व विवरण

क्र.सं.	आ.व.	पर्यटक संख्या (जना)	आ.व.	राजश्व रकम रु.
१	०२९/३०	०	०२९/३०	१७२९
२	०३०/३१	०	०३०/३१	६१५५४
३	०३१/३२	८३६	०३१/३२	१४०२९८
४	०३२/३३	२२०६	०३२/३३	२०१४२१
५	०३३/३४	५०२१	०३३/३४	२३९६८२
६	०३४/३५	५५४७	०३४/३५	४०६१६९
७	०३५/३६	८३२५	०३५/३६	७३३४४०
८	०३६/३७	६२९०	०३६/३७	८१६००२
९	०३७/३८	१२५०३	०३७/३८	७५४२०१
१०	०३८/३९	११२१८	०३८/३९	११४५४३०
११	०३९/४०	११६०२	०३९/४०	११६७२५०
१२	०४०/४१	११७७४	०४०/४१	१५२०७७७
१३	०४१/४२	१४६०६	०४१/४२	१७७०८४७
१४	०४२/४३	१४१५६	०४२/४३	२१७५४२०
१५	०४३/४४	२५४४०	०४३/४४	२४५६७९५
१६	०४४/४५	३८५६५	०४४/४५	३३७०१३९
१७	०४५/४६	४४८८७	०४५/४६	४७५९५६५
१८	०४६/४७	४५६०२	०४६/४७	१३४४९९१०
१९	०४७/४८	४३७५०	०४७/४८	२०१०५०००
२०	०४८/४९	५५३३५	०४८/४९	२७५५४४४
२१	०४९/५०	५५४४२	०४९/५०	३९६८०४९९
२२	०५०/५१	५८९९४	०५०/५१	३६०७१२९८
२३	०५१/५२	६४७४९	०५१/५२	४१५२७३६७
२४	०५२/५३	८३८९८	०५२/५३	४६८७८३४६
२५	०५३/५४	९६०६२	०५३/५४	४८२९०६६२
२६	०५४/५५	१०४०४६	०५४/५५	४८१५०१९२
२७	०५५/५६	१०५८८४	०५५/५६	५४५४३७७७
२८	०५६/०५७	११७५१२	०५६/५७	५१५३७८६४
२९	०५७/०५८	१०६२५४	०५७/५८	७४३०२८०१
३०	०५८/५९	५८३१७	०५८/५९	४१८८७४१६
३१	०५९/६०	४८९२१	०५९/६०	३०८३११९९
३२	०६०/६१	५७८७६	०६०/६१	४००६०७७०
३३	०६१/६२	४२६५४	०६१/६२	२८०३३०१२
३४	०६२/६३	५४३९५	०६२/६३	३७९७९५३६
३५	०६३/६४	८११७१	०६३/६४	४७७३२०९३
३६	०६४/६५	१०५८४४	०६४/६५	५८८४३१००
३७	०६५/६६	११४३८४	०६५/६६	६२७५७५७६
३८	०६६/६७	११५१८१	०६६/६७	६१०१७६८१
३९	०६७/६८	१४६६६२	०६७/६८	८३१४५९३६
४०	०६८/६९	१७०११२	०६८/६९	९९८९६१४८
४१	०६९/७०	१५३७४९	०६९/७०	२११५२१६७
४२	०७०/७१	१७३४२५	०७०/७१	२४६८७२०१
४३	०७१/७२	१७८२५७	०७१/७२	२४६२३७६८
	जम्मा	२६५१४५२		१८२०२३०५७६१००

अनुसुची २५
पर्यटक विवरण

आ.ब. २०७१/७२ (२०७१ श्रावणदेखि २०७२ असार मसात्सम्म)

क्र. सं.	महिला		सुनापुरी		खोन्नास्ली		सौराहा		घटगाई		कसरा		बनकेश्वर		सिन्धु		लौबानी		बनवाटारी		कुलीती		बन्मा		बन्मा
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
१	०	०	०	०	०	०	१३७८२	१२५	०	१०	३०६	५८	१७०	३	४३	०	४६	०	२७	१	१४१६५	१८०	१६७९९	१६७९९	
२	०	०	०	०	०	०	७८९	७८९	०	५	३०९	९	१६८	२	३०	५	१६	०	१७	१२	८७९	८१५	१०६९१	१०६९१	
३	०	०	०	०	०	०	१३६०२	१७०	०	२०	८४०	३३	४३८	७	१५८	३	९७	१	२४६	१३	१७७०	४२०४	२०९५७	२०९५७	
४	०	०	०	०	०	०	१५७०	२३९५	३३	०	१८४९	८०	३९०	१५	४५	१५	२२१	४	५०१	३९	१८९८	४४६९	२५७८१	२५७८१	
५	०	०	०	०	०	०	१०७४	६९८	५३	०	१०१५	२८	२८०	४६	१३०	५	७८	०	३१५	२०	१२३७९	७५१	१६७४	१६७४	
६	०	०	०	०	०	०	७९२६	२३३७	४६	०	५७७	८६	४३७	४०	९२	३३	२६४	०	१४	३१	९०	३३४०	१६७४	१६७४	
७	०	०	०	०	०	०	९४०२	७०२	४४	०	१५	३६	३३९	१९	४४	१२	६८	०	१६	१३५	६	३६२७	१६७४	१६७४	
८	०	०	०	०	०	०	१३९४४	१०४४	४०	०	९७	५७	३३९	२९	१६	११३	१५	२	५	२५२	२७	३६८८	२०४४	२०४४	
९	०	०	०	०	०	०	१२९२७	२०९९	४५	०	२१	१२४५	३५	४९९	३४	२४७	३४	४	३६	९	१५४७	४२२८	२१४८६	२१४८६	
१०	०	०	०	०	०	०	६७०	८२५	३०	०	९	४५	१८	१९	७	४	१	१५	१११	१०	७४४४	९१९	१०४३०	१०४३०	
११	०	०	०	०	०	०	५९९	१८६	३	०	४८	१०	३०	०	६	०	२५	०	४	०	६६०	७६६	१५९२	१५९२	
१२	०	०	०	०	०	०	६८८	२११	४९६	२	०	५३	७	७	१	४९	०	०	०	०	७४२	६२२	१५९४	१५९४	
सम्मा	०	०	०	०	०	०	११४३९८	३०२१८	३९४	०	१५६	८४०८	४८९	३२५२	३	८५४	१२५	१३०	१२	१४६	१६८	७०	३१९२९	१६९२९	१६९२९

लिङ्गा अनुसारको विवरण

क्र. सं.	महिला		पुरुष		महिला		पुरुष		महिला		पुरुष		महिला		पुरुष		महिला		पुरुष		महिला		पुरुष		महिला		कुल
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			
१	०	०	०	०	१	४	२९४	२३८	४९	४०	४३	४०	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	४३	
२	०	०	०	०	१५	२	२६९	२१७	३३	२८	३३	२८	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	
३	०	०	०	०	४३	१८	६७४	६३७	१३०	१२८	१३०	१२८	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	१३०	
४	०	०	०	०	२८	१७	११०८	१२११	२४५	४३९	२४५	४३९	२४५	४३९	२४५	४३९	२४५	४३९	२४५	४३९	२४५	४३९	२४५	४३९	२४५	२४५	
५	०	०	०	०	५३	२१	६६५	६२५	१३७	७६	१३७	७६	१३७	७६	१३७	७६	१३७	७६	१३७	७६	१३७	७६	१३७	७६	१३७	१३७	
६	०	०	०	०	५८	२३	५९६	५०४	२५१	४२	४०	४२	४०	४२	४०	४२	४०	४२	४०	४२	४०	४२	४०	४२	४०	४०	
७	०	०	०	०	३८	२१	४९९	४०६	८२	४२	८२	४२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	
८	०	०	०	०	४४	१४	६८६	६८५	१७७	११०	१७७	११०	१७७	११०	१७७	११०	१७७	११०	१७७	११०	१७७	११०	१७७	११०	१७७	१७७	
९	०	०	०	०	४२	२४	८५१	१०२८	३०१	२२६	३०१	२२६	३०१	२२६	३०१	२२६	३०१	२२६	३०१	२२६	३०१	२२६	३०१	२२६	३०१	३०१	
१०	०	०	०	०	२३	१६	३५२	३४३	१७	८	१७	८	१७	८	१७	८	१७	८	१७	८	१७	८	१७	८	१७	१७	
११	०	०	०	०	५	०	६१	२७	२१	१०	२१	१०	२१	१०	२१	१०	२१	१०	२१	१०	२१	१०	२१	१०	२१	२१	
१२	०	०	०	०	२	५	८५	५३	३८	१९	३८	१९	३८	१९	३८	१९	३८	१९	३८	१९	३८	१९	३८	१९	३८	३८	
सम्मा	०	०	०	०	३६०	१९०	६१४०	६००९	३९०	९६	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	३९०	

अनुसुची २६
राजश्व विवरण (२०७१ श्रावण देखि २०७२ असार मसान्तसम्म)

क्र.सं.	विवरण	श्रावण	भाद्र	आश्विन	कार्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चैत्र	वैशाख	जेठ	असार	जम्मा
१	प्रवेश दस्तुर	०	२२१८५०५०	१३८१२१५०	२८१६८८५०	४१५२२०६९	२०७६०९२१	१६९२३८००	२४९०५६२८	२३१४९५६२	१५२३७७७४	१२३०६२०	१४६६०००	२१०३६३२५४
२	हाली भाडा	०	०	०	५०५००	६९५००	६६५००	१२७५०	०	०	८५०००	०	१००००	२९४२५०
३	सुविधा प्राप्त बाटो	०	१६४५९०	११४५९०	३२३५६०	३६७८७०	१४४८८०	२४१७७०	२५४८२०	२७३४२०	२८३९६०	२६७५९०	२३४१३०	२६७५०८०
४	सवारी दस्तुर	०	२५००	०	७२२५००	२४२८०००	२२५६०००	१७२८०००	२४८८०००	३३१०४००	४५२०००	३७२०००	७२०००	१३८३१४००
५	दण्ड सजाय	०	७०५५०	१५००	९८४१७	१३२५०	१४३००६	७८९५०	११४८००	१२४४००	५५०००	६९८२९	५७२०१	९४४२१३
६	घाट ठेक्का/ टोण्डर	६००००	०	५५०००	९४४०००	६६८५५५	५९५२५०	०	२९००००	१३७५००	५५०००	८१५००	१०३००००	३९१६८०५
७	खरखडाई	०	०	०	०	०	०	९८७००	३२०१००	०	१८३५०	०	०	६०७५०
८	गिद्धी, बालुवा	०	२०८९१	२७६८	५९२३३५	१५६९५०२	४२३००५	२०८९८	४४४७५	३४३४१६	१२६६२००	१२७५९४८	४१९९०४	६४०४०६२
९	टोण्डर फाराम	०	०	४६०००	१५६००	०	६०००	८९४००	०	३६०००	०	०	२५५००	२१८५००
१०	वन पैदावार	०	०	०	०	०	०	५११२	०	०	०	०	०	५११२
११	हुडगा सफारी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	बिलाम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१३	विधिय	०	१६१४००	९६००	६६८००	३६६००	९४००	९७३७५	३०००	९५५९	०	०	४९१५८५	६२६७६४९
१४	वेरजु	०	०	०	०	८४	०	०	०	०	०	०	०	८४
१५	जफत (१४३१२)	०	०	०	०	०	०	०	०	७५०००	०	०	०	७५०००
	जम्मा	६००००	२२६०५३८१	१४१४८००८	३०९८२३६२	४६७४४३३०	२४४०४९६२	२०१७३०८५	२९८२११४३	२८०९७२८७	१७६३३२८४	३२९७३९७	८२३०३२०	२४६३३७६२८
	भ्याट	०	३१२३	३७५९	४३०९४	२०६१९१	५५१७५	३४३६	३६१२७०२	३७३१४७	१७३७८३	७२४६५७	३२४५८६	१०४४५३७९
	भ्याट सहित जम्मा	६००००	२२६०८५०४	१४१५१७६७	३१०२५४५६	४७००६२१	२४४६०१३७	२०१७६५२१	३३४३३८४५	३११२८८७५	१९३६०४६७	४०२२०५४	८५५४९०६	२५६६८३०३७

अनुसूची २७

आ.व. २०७१/७२ मा निकुञ्ज भ्रमण गर्ने विशिष्ट लगायतका व्यक्तिहरूको विवरण

क्र.सं.	भ्रमण गर्ने व्यक्तिको नाम, थर	पद, सम्बद्ध निकाय	अवधि	स्थान	भ्रमणको उद्देश्य
१	मा. श्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड	सभासद एवं अध्यक्ष, एकिकृत ने.क.पा. माओवादी	२०७१।४।२३	कसरा	निकुञ्ज अवलोकन भ्रमण
२	WWF-UK र WWF नेपालका प्रतीनिधीहरू	WWF UK & WWF Nepal	२०७१।५।१६	कसरा	अनुगमन र निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण
३	श्री टीकाराम अधिकारी	महानिर्देशक, रा.नि.तथा व.ज.सं.विभाग	२०७१।६।१०		अनुगमन र निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण
४	मा. श्री महेश आचार्य	मन्त्री, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७१।८।१२-१४	निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्र	निकुञ्ज संरक्षण, व्यवस्थापन र यसका समस्याहरूको बारेमा अध्ययन अवलोकन, छलफल र निर्देशन
५	Mr. Yury Fedotov	Executive Director, UNODC	२०७१।९-२०	" "	वन्यजन्तुको चोरी शिकार नियन्त्रण तथा समग्र निकुञ्ज संरक्षण र व्यवस्थापनको बारेमा जानकारी लिने तथा जिल्लास्तरीय वन्यजन्तु अपराध नियन्त्रण इकाईमा रहेका निकायका प्रमुखहरूसँग अन्तर्क्रिया
६	Mr. Gistina Allentic	Representative South Asia, UNODC	" "	" "	" "
७	मा. श्री रमेश लेखक (कञ्चनपुर)	सभासद एवं सदस्य, संविधान मस्यौदा समिति	२०७१।८।६-७	" "	निकुञ्ज संरक्षण र व्यवस्थापनको बारेमा जानकारी लिने, संविधानमा समावेश गर्नुपर्ने वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धि व्यवस्था, चुरे संरक्षण लगायत समस्याको बारेमा अध्ययन अवलोकन र अन्तरक्रिया
८	मा. श्री कृष्ण भक्त पोख्रेल (चितवन)	" "	" "	" "	" "
९	मा. श्री रामनारायण विडारी (मकवानपुर)	" "	" "	" "	" "
१०	मा. श्री जितेन्द्र देव (पर्सा)	" "	" "	" "	" "
११	डा. श्री रवि अर्याल	सचिव, संविधान मस्यौदा समिति	" "	" "	" "
१२	डा.श्री विजय सिंह	WWF Nepal, हरियो वन कार्यक्रम	२०७१।१०।११	निकुञ्ज र म.क्षे.	WWF Nepal, हरियो वन कार्यक्रमबाट सञ्चालन भएका कार्यक्रमको Mid-term evaluation
१३	Mr. Teri Allendorf	" "	" "	" "	" "
१४	श्री सुदिप पाठक	सदस्य, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	२०७१।१०।२९	कसरा	मुद्दा, थुनुवा र थुनुवा बस्ने घरको स्थलगत अनुगमन निरीक्षण तथा निकुञ्ज भ्रमण
१५	श्री टीकाराम अधिकारी	महानिर्देशक, रा.नि.तथा व.ज.सं.विभाग	२०७१।११।१-२	कसरा, सौराहा	गैँडा गणना र वन्यजन्तु उद्धार केन्द्रको स्थापना सम्बन्धमा छलफल तथा राजकुमार प्रजा सार्वजनिक गर्ने कार्यक्रम
१६	श्री हेमन्त मल्ल	प्रहरी नायव महानिरीक्षक, केन्द्रिय अनुसन्धान ब्यूरो, नेपाल प्रहरी	२०७१।११।१-२	कसरा	राज कुमार प्रजा सार्वजनिक गर्ने पत्रकार सम्मेलन तथा निकुञ्ज भ्रमण
१७	श्री राजन खनाल	सचिव, सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	२०७१।११।४	" "	निकुञ्जको अध्ययन अवलोकन भ्रमण र अन्तरक्रिया
१८	श्री काशीराज दहाल	अध्यक्ष, प्रशासन सुधार आयोग	" "	" "	" " " "
१९	मा. श्री पुरुषोत्तम पौडेल	मन्त्री, युवा तथा खेलकूद	२०७१।११।६	" "	निकुञ्ज अवलोकन भ्रमण
२०	रेन्ज अफिसरहरू	वाल्मिकी टाईगर रिजर्भ, बिहार, भारत	२०७१।११।१३-१४	कसरा, सौराहा, माडी	निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको अध्ययन अवलोकन भ्रमण
२१	मा.श्री महेश आचार्य	मन्त्री, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७१।११।१९-२०	अमलटारी, सौराहा	समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण राष्ट्रिय दिवस, ३१ औं वार्डन सम्मेलन र वन्यजन्तु अस्पतालको शिलान्यास कार्यक्रम

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	भ्रमण गर्ने व्यक्तिको नाम, थर	पद, सम्बद्ध निकाय	अवधि	स्थान	भ्रमणको उद्देश्य
२२	श्री शरदचन्द्र पौडेल	सचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	"	अमलटारी	३१ औं वार्डेन सम्मेलन
२३	श्री टीकाराम अधिकारी	महानिर्देशक, रा.नि. तथा व.ज.सं. विभाग	२०७१/११/१९-२३	अमलटारी, सौराहा	समुदायमा आधारित चोरी शिकार नियन्त्रण युवा जागरण राष्ट्रिय दिवस, ३१ औं वार्डेन सम्मेलन र वन्यजन्तु अस्पतालको शिलन्यास कार्यक्रम
२४	श्री विश्वनाथ उप्रेती	संस्थापक महानिर्देशक, रा.नि. तथा व.ज.सं. विभाग	२०७१/११/१९-२२	अमलटारी	CBAPU Day र ३१ औं वार्डेन सम्मेलन
२५	श्री श्याम वज्रिमय	" "	" "	" "	" " " "
२६	श्री गोपाल प्रसाद उपाध्याय	" "	" "	" "	" " " "
२७	मा. श्री महेश आचार्य	मन्त्री, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७१/२/२८	सौराहा, प्रतापपुर	राष्ट्रिय गैँडा गणना २०१५ उद्घाटन
२८	मा. जनकराज चौधरी (सभासद)	सभासद एवं सभापति, वातावरण संरक्षण समिति, व्यवस्थापिका संसद	२०७१/२/१३	ठोरी, माडी, कसरा	निकुञ्जको Value, अतिक्रमण, निकुञ्ज भित्रवाट निर्माणको लागि प्रस्तावित रेलमार्ग, हुलाकी सडक आदिले जैविक विविधता संरक्षणमा पर्ने प्रभावको बारेमा अध्ययन, अवलोकन भ्रमण र अन्तरक्रिया
२९	मा. राजाराम स्याङ्तान (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३०	मा. राधिका तामाङ्ग (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३१	मा. रेशम बहादुर लामा (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३२	मा. मिठु मल्ल (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३३	मा. परशुराम तामाङ्ग (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३४	मा. जीवन कुमारी घिमिरे (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३५	मा. लिला मगर (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३६	मा. कविता कुमारी सरदार (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३७	मा. डिल माया धामी (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३८	मा. श्री शान्ति देवि चौधरी (सभासद)	सदस्य, " "	२०७१/२/१३	" "	" " " "
३९	श्री बाबुराम कुँवर	महान्यायाधिवक्ता	२०७१/२/१६	कसरा	निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण र मुद्दा सम्बन्धि अनुगमन
४०	श्री सूर्य सिलवाल	सचिव, गृह मन्त्रालय	१०७१/२/२९	कसरा	निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण
४१	श्री विश्वनाथ वली	सहसचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७१/२/२८	सौराहा, प्रतापपुर	राष्ट्रिय गैँडा गणना २०१५ उद्घाटन
४२	श्री कृष्ण प्रसाद आचार्य	सहसचिव, योजना महाशाखा, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७१/२/२३-२५	कसरा, सौराहा	आ.व. २०७१/७२ मा सम्पन्न भएका कार्यक्रमको अनुगमन तथा छलफल
४३	श्री टीकाराम अधिकारी	महानिर्देशक, रा.नि. तथा व.ज. संरक्षण विभाग	२०७१/२/२८	सौराहा, प्रतापपुर	राष्ट्रिय गैँडा गणना २०१५ उद्घाटन
४४	डा. श्री राजन पोखरेल	महानिर्देशक, वन विभाग	२०७१/२/२८	सौराहा, प्रतापपुर	राष्ट्रिय गैँडा गणना २०१५ उद्घाटन
४५	मा. ओनसरी घर्ती (सभासद)	उपाध्यक्ष, संविधान सभा	२०७२/१/२	पटिहानी, कसरा	कमलपोखरी महोत्सव उद्घाटन तथा निकुञ्ज भ्रमण
४६	मा. सावित्री थापा गुरुङ्ग	आयुक्त, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग	२०७२/१/३१	कसरा	निकुञ्ज भ्रमण
४७	श्री विश्वनाथ वली	सहसचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७२/१/२२	सौराहा	राष्ट्रिय गैँडा गणना २०१५ को नतिजा सार्वजनिक र समापन कार्यक्रम
४८	श्री टीकाराम अधिकारी	महानिर्देशक, रा.नि. तथा व.ज. संरक्षण विभाग	" "	" "	" " " "

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

क्र.सं.	भ्रमण गर्ने व्यक्तिको नाम, थर	पद, सम्बद्ध निकाय	अवधि	स्थान	भ्रमणको उद्देश्य
४९	श्री विष्णु प्रसाद पौडेल	उपसचिव, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालय	२०७२।२।१५	सौराहा, कसरा	आ.व.२०७१/७२ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार भए गरेका कार्यक्रमको अनुगमन
५०	श्री विश्वनाथ बली	सहसचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७२।२।२६	सौराहा, कसरा	निकुञ्ज भ्रमण, अनुगमन
५१	श्री शान्तमुनि ताम्राकार	क्षेत्रीय निर्देशक, पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालय	२०७२।२।२६	सौराहा, कसरा	निकुञ्ज भ्रमण
५२	श्री मान बहादुर खड्का	सहसचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७२।२।२६	सौराहा, कसरा	निकुञ्ज भ्रमण
५३	डा. अखिलेश्वरलाल कर्ण	क्षेत्रीय निर्देशक, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय वन निर्देशनालय	२०७२।२।२६ र २०७२।२।२६	सौराहा, कसरा	अनुगमन र निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण
५४	श्री किरण गुरुङ्ग	पूर्व मन्त्री, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७२।२।२२-२३	कसरा	निकुञ्जको अवलोकन भ्रमण
५५	मा. श्री महेश आचार्य	मन्त्री, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	२०७२।३।१४-१५	कसरा	निकुञ्ज भ्रमण, अनुगमन, छलफल, निर्देशन
५६	श्री शंकर प्रसाद अधिकारी	सचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	" "	" "	" " "
५७	श्री टीकाराम अधिकारी	महानिर्देशक, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	" "	" "	" " "
५८	श्री गौरव शम्सेर ज.ब.रा.	प्रधान सेनापति, नेपाली सेना	२०७२।३।२८	कसरा	प्रकृति संरक्षण शिक्षालय उद्घाटन
५९	श्री किरण शर्मा	सहसचिव, वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय	" "	" "	" " "
६०	श्री टीकाराम अधिकारी	महानिर्देशक, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	" "	" "	" " "
६१	LAURA HEISKANEN	Natural Heritage Co-ordinator, UNESCO	२०७२।३।१-४	कसरा, अमलटारी, सौराहा, माडी ठोरी र मेघौली	UNESCO- Mission, निकुञ्जमा निर्माण हुन लागेको रेलमार्ग, हुलाकी सडक, त्रिवेणीको भोलुङ्गे पुल लगायतका पूर्वाधारहरूको स्थलगत अध्ययन
६२	Pearly Wong	Consultant, UNESCO	" "	" "	" " "
६३	श्री अर्जुन ढकाल	Consultant, UNESCO	" "	" "	" " "
६४	श्री यम बहादुर मल्ल	राष्ट्रिय प्रतिनिधि, IUCN-Nepal	" "	" "	" " "
६५	डा. श्री महेश्वर ढकाल	उपसचिव, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	" "	" "	" " "

अनुसुची २दक
विश्व वातावरण दिवस, जुन ५, २०१५ को अवसरमा आ.व. २०७१/७२ मा वितरण गरिएको छात्रवृत्ति विवरण

राष्ट्रिय निकुञ्ज आयोजनातर्फबाट वितरण गरेको छात्रवृत्ति

क्र.सं.	विद्यार्थीको नाम, शर	ठेगाना	अध्ययन गर्ने कक्षा	बन्यजन्तुको आक्रमणमा पर्नेको नाम	बन्यजन्तुको आक्रमणमा पर्नेको अवस्था	आक्रमण गर्ने बन्यजन्तु	सिफारिस गर्ने उपभोक्ता समितिको नाम	अध्ययन गर्ने विद्यालयको नाम	छात्रवृत्ति रकम रु.	कैफियत
१	अनिता शर्मा	अयोध्यापुरी ९, चितवन	कक्षा ८	वेदीनिधि शर्मा	मृत्यु	हात्ती	अयोध्यापुरी उ.स.	माडी मा.वि. बसन्तपुर, चितवन	१२०००/१००	
२	मनिषा महत्तो	माडी न.पा ५, चितवन	कक्षा ४	शम्भु महत्तो	मृत्यु	गैडा	बघौडा उ.स.	रा.प्रा वि.रतनी माडी, चितवन	१२०००/१००	
३	संजिता महत्तो	माडी न.पा ५, चितवन	कक्षा ८	माया महत्तो	मृत्यु	भालु	बघौडा उ.स.	हरिनगर नि.मा.वि माडी, चितवन	१२०००/१००	
४	बिमल तिमिल्सिना	ठोरी ५, पर्सा	कक्षा १	बलबहादुर तिमिल्सिना	मृत्यु	हात्ती	निर्मलठोरी उ.स.	नेपाल रा.उच्च मा.वि.ठोरी, पर्सा	१२०००/१००	
५	लीलामाणी काफ्ले	माडी न.पा १०, चितवन	कक्षा ६	तुलसी काफ्ले	मृत्यु	बाघ	अयोध्यापुरी उ.स.	नि.मा.वि जगन्नाथपुरी अयोध्यापुरी, चितवन	१२०००/१००	
६	सरिता महत्तो	माडी न.पा ५, चितवन	कक्षा ५	विफल महत्तो	मृत्यु	गैडा	बघौडा उ.स.	रा.प्रा.वि. रतनी माडी, चितवन	१२०००/१००	
७	मञ्जु कुमाल	माडी न.पा १०, चितवन	कक्षा ६	धन बहादुर कुमाल	मृत्यु	गैडा	अयोध्यापुरी उ.स.	नि.मा.वि जगन्नाथपुरी अयोध्यापुरी, चितवन	१२०००/१००	
८	रेशम अधिकारी	कावासोती १, नवलपरासी	कक्षा ७	ऋषि प्रसाद अधिकारी	घाइते	गैडा	लामिचौर उ.स.	पिठौली नि.मा.वि., नवलपरासी	१२०००/१००	
९	विना गुढी	कावासोती १२, नवलपरासी	कक्षा १०	नेत्र बहादुर गुढी	घाइते	गैडा	लामिचौर उ.स.	पृथ्वी मा.वि. देवचुली, नवलपरासी	१२०००/१००	
१०	भावना पाठक	भ.उ.म.न.पा. २७, चितवन	कक्षा ९	सुमित्रा पाठक	घाइते	गैडा	पटिहानी उ.स.	लक्ष्मी मा.वि., जगतपुर, चितवन	१२०००/१००	
	जम्मा								६००००/१००	

मध्यवर्ती क्षेत्र कार्यक्रम तर्फबाट वितरण गरेको छात्रवृत्ति

क्र.सं.	विद्यार्थीको नाम, शर	ठेगाना	अध्ययन गर्ने कक्षा	बन्यजन्तुको आक्रमणमा पर्नेको नाम	बन्यजन्तुको आक्रमणमा पर्नेको अवस्था	आक्रमण गर्ने बन्यजन्तु	सिफारिस गर्ने उपभोक्ता समितिको नाम	अध्ययन गर्ने विद्यालयको नाम	छात्रवृत्ति रकम रु.	कैफियत
१	चन्द्रका महत्तो	माडी न.पा ५, चितवन	कक्षा ७	शम्भु महत्तो	मृत्यु	गैडा	बघौडा उ.स.	माडी मा.वि. बसन्तपुर, चितवन	१००००/१००	
२	सन्दिप रिमाल	माडी न.पा ११, चितवन	कक्षा ७	लालुप्रसाद रिमाल	मृत्यु	बाघ	अयोध्यापुरी उ.स.	जन विवन उच्च मा.वि.ओध्यापुरी, चितवन	१००००/१००	
३	ज्योती महत्तो	रत्ननगर न.पा.१९, चितवन	कक्षा ७	मकटु महत्तो	मृत्यु	हात्ती	मुगाकुञ्ज उ.स.	युनिक एकेडेमी रत्ननगर न.पा., चितवन	१००००/१००	
४	योजना आचार्य	रत्ननगर न.पा.१७, चितवन	एल. के. जी.	मणीरत्न आचार्य	मृत्यु	हात्ती	मुगाकुञ्ज उ.स.	लिटिल.स्टार ई.स्कूल रत्ननगर न.पा., चितवन	१००००/१००	
५	बुद्धि बहादुर वि.क.	भ.उ.म.न.पा. २८, चितवन	कक्षा ३	गौमाया वि.क.	मृत्यु	बदिल	पटिहानी उ.स.	मा.वि. गंगानगर पटिहानी, चितवन	१००००/१००	
६	अनिल बोट	सा.गर्दी ४, चितवन	कक्षा १०	चन्द्र बोट	मृत्यु	गैडा	पाँचपाण्डव उ.स.	सोमेश्वर उच्च मा.वि. बरुवा, चितवन	१००००/१००	
७	अर्जुन दर्जी	सा.गर्दी १, चितवन	कक्षा ९	शेर बहादुर दर्जी	मृत्यु	हात्ती	पाँचपाण्डव उ.स.	सोमेश्वर उच्च मा.वि. बरुवा, चितवन	१००००/१००	
८	प्रमेश्वर शर्मा	अयोध्यापुरी ९, चितवन	कक्षा ४	वेदीनिधि शर्मा	मृत्यु	हात्ती	अयोध्यापुरी उ.स.	लक्ष्मी मा.वि.जगतपुर, चितवन	१००००/१००	

९	समिर तमाङ्ग	चित्रवन न.पा.११, चितवन	कक्षा ७	आश ब. तमाङ्ग	मृत्यु	बाघ	कालाबञ्जर उ.स.	गुञ्जानगर उ.मा.वि., चितवन	१०००१००
१०	प्रेम तमाङ्ग	चित्रवन न.पा.११, चितवन	कक्षा ८	आश ब. तमाङ्ग	मृत्यु	बाघ	कालाबञ्जर उ.स.	गुञ्जानगर उ.मा.वि., चितवन	१०००१००
११	सिम्रन वि.क.	निर्मलबस्ती १, पर्सा	कक्षा ३	इन्द्र व.वि.क.	मृत्यु	हात्ती	निर्मलढोरी उ.स.	गुष्म राष्ट्रिय नि.मा.वि., निर्मलबस्ती, पर्सा	१०००१००
१२	कृतिमा सिरिष	त्रिवेणी सुस्ता ७, नवलपरासी	कक्षा ७	क्षेत्रमणि सिरिष	मृत्यु	बाघ	त्रिवेणी उ.स.	शिवपुरगढी मा.वि., त्रिवेणी सुस्ता, नवलपरासी	१०००१००
१३	उत्सव धिमरे	निर्मलबस्ती २, पर्सा	कक्षा ३	बोलानाथ धिमारे	घाइते	हात्ती	निर्मलढोरी उ.स.	बुद्धशान्ती एकडेमी, पर्सा	१०००१००
१४	राममाया प्रजा	रत्ननगर न.पा.७, चितवन	कक्षा ५	हरिबहादुर प्रजा	घाइते	बाघ	मुगाकृञ्ज उ.स.	कपरफोरी मा.वि., चितवन	१०००१००
१५	विनय बोट	माडी न.पा. १, चितवन	कक्षा ७	रतिया बोट	घाइते	गैडा	पाचपाण्डव उ.स.	सोमेश्वर उच्च मा.वि., बरवा, चितवन	१०००१००
१६	सन्देश ओम्हा	भ.उ.म.न.पा.२८, चितवन	कक्षा ८	बिष्णु ओम्हा	घाइते	गैडा	पटिहानी उ.स.	ब्राइटस्टार आ.मा.वि., पटिहानी, चितवन	१०००१००
१७	सञ्जोग ओम्हा	भ.उ.म.न.पा.२८, चितवन	कक्षा ५	बिष्णु ओम्हा	घाइते	गैडा	पटिहानी उ.स.	ब्राइटस्टार आ.मा.वि., पटिहानी, चितवन	१०००१००
१८	राजु थपलिया	कठार ९, चितवन	कक्षा ८	सरला थपलिया	घाइते	भालु	खगोन्द्रमल्ली उ.स.	विद्यामैमोरियल विरेन्द्रनगर, चितवन	१०००१००
१९	विजुता राई	भण्डारा ६, चितवन	कक्षा ९	अक्कल बहादुर राई	घाइते	भालु	खगोन्द्रमल्ली उ.स.	भण्डारा उ.मा.वि., चितवन	१०००१००
२०	रञ्जु दराई	जगतपुर २, चितवन	कक्षा ३	कालिबहादुर दराई	घाइते	गैडा	केरुङ्गा उ.स.	कदम नि.मा.वि., जगतपुर, चितवन	१०००१००
२१	सन्जु दराई	जगतपुर २, चितवन	कक्षा ६	कालिबहादुर दराई	घाइते	गैडा	केरुङ्गा उ.स.	कदम नि.मा.वि., जगतपुर, चितवन	१०००१००
२२	सरस्वती नेपाली	दिव्यनगर ३, चितवन	कक्षा १०	मोहन बहादुर नेपाली	घाइते	गैडा	कालाबञ्जर उ.स.	युवा माध्यमिक विद्यालय, चितवन	१०००१००
२३	रोजीना थापा	चित्रवन १०, चितवन	कक्षा ७	बालकुमारी थापा	घाइते	बदेल	कालाबञ्जर उ.स.	निम्न मा.वि., भुवन बस्ती, चितवन	१०००१००
२४	वर्षा चौधरी	पसौती ६, नवलपरासी	कक्षा ४	बलिराम चौधरी	घाइते	बदेल	सोसाईबावा उ.स.	शान्तिकिरण बोडिङ्ग स्कुल, प्रसौती ६, नवलपरासी	१०००१००
२५	प्रविन चौधरी	पसौती ६, नवलपरासी	कक्षा १	बलिराम चौधरी	घाइते	बदेल	सोसाईबावा उ.स.	शान्तिकिरण बोडिङ्ग स्कुल, प्रसौती ६, नवलपरासी	१०००१००
२६	किशोर सापकोटा	नारायणी न.पा.१, चितवन	कक्षा ७	कृष्णप्रसाद सापकोटा	घाइते	बदेल	मेघौली उ.स.	सरस्वती उ.मा.वि., जीतपुर, मेघौली, चितवन	१०००१००
२७	बिक्रमी महत्तो	नारायणी न.पा.२, चितवन	कक्षा १०	फुलकुमारी महत्तो	घाइते	गैडा	मेघौली उ.स.	ब्राइट फिउचर बोडिङ्ग स्कुल, मेघौली, चितवन	१०००१००
२८	सुस्मिता राई	माडी न.पा. ७, चितवन	कक्षा १२	चन्द्र बहादुर राई	घाइते	बाघ	रेवा उ.स.	माडी क्याम्पस, बघौडा, चितवन	१०००१००
२९	गंगा भुजेल	माडी न.पा. ७, चितवन	कक्षा १०	कमल बहादुर भुजेल	घाइते	भालु	रेवा उ.स.	जनक कल्याण मा.वि., माडी, चितवन	१०००१००
३०	लोकनाथ चापागाई	माडी न.पा. ७, चितवन	कक्षा ९	हरि प्रसाद चापागाई	घाइते	बदेल	रेवा उ.स.	जनक कल्याण मा.वि., माडी, चितवन	१०००१००
	जम्मा								३००००१००

अनुसुची २८ख
सन्तति छात्रवृत्ति

संरक्षित क्षेत्रमा काम गर्ने कर्मचारी र तिनका सन्ततिको क्षमता अभिवृद्धि निर्देशिका, २०७१ बमोजिम वितरण गरिएको छात्रवृत्ति विवरण

क्र.सं.	घाईती र भूतको नाम	घटना मिति	अवस्था	विधार्थीको नाम	नाता	ठेगाना	अध्ययनरत तह	शैक्षिक संस्था	सिफारिस गर्ने कार्यालय	छात्रवृत्ति रकम रु.	कैफियत
१	शेषचन्द्र चौधरी	२०७१/१९	मृत्यु	श्री विराज चौधरी	बुवा	र.न.पा १, चितवन	वि.एस.सि. तेश्रो वर्ष	वन विज्ञान क्याम्पस पोखरा	चितवन रा.नि.का.	१२०००।०	
२	" "	"	मृत्यु	श्री एलिना चौधरी	बुवा	र.न.पा १, चितवन	ल्याब टेक्निसियन	नेपाल पो.ट.ई.भरतपुर	चितवन रा.नि.का.	१२०००।०	
३	शंकर चौधरी	२०६९/१०/०७	घाईते	श्री अनु कु. चौधरी	बुवा	जव्दी ३, सर्लाही	११ कक्षा	नारायण उच्च मा.वि.	चितवन रा.नि.का.	१२०००।०	
४	" "	"	घाईते	श्री अजय चौधरी	बुवा	जव्दी ३, सर्लाही	९ कक्षा	सरस्वती मा.वि.	चितवन रा.नि.का.	६०००।०	
५	" "	२०६९/१०/०७	घाईते	श्री अनिस चौधरी	बुवा	जव्दी ३, सर्लाही	८ कक्षा	सरस्वती मा.वि.	चितवन रा.नि.का.	६०००।०	
६	प्रदेशना चौधरी	२०६४/१२/१९	घाईते	श्री सृजना चौधरी	बुवा	बछौली ६, चितवन	१० कक्षा	बछौली मा.वि.	चितवन रा.नि.का.	६०००।०	
७	" "	"	घाईते	श्री सन्जय चौधरी	बुवा	बछौली ६, चितवन	४ कक्षा	लिटिल स्टार ई.बो. स्कूल	चितवन रा.नि.का.	६०००।०	
८	वद्रीनाथ चौधरी	२०७१/१३	घाईते	श्री मंगल कु. चौधरी	बुवा	फत्तेपुर, वारा	१ कक्षा	रा.विद्युती शिक्षा सदन	चितवन रा.नि.का.	६०००।०	
९	" "	"	घाईते	श्री रामहरी चौधरी	बुवा	फत्तेपुर, वारा	नर्सरी	रा.विद्युती शिक्षा सदन	चितवन रा.नि.का.	६०००।०	
१०	छोटकी थारु	२०७१/१०	मृत्यु	श्री युवराज थारु	बुवा	ठाकुरद्वार ९, बर्दिया	१० कक्षा	मडोला उच्च मा.वि. बर्दिया	बर्दिया रा.नि. का.	६०००।०	
११	" "	"	मृत्यु	श्री अपेक्षा थारु	बुवा	ठाकुरद्वार ९, बर्दिया	४ कक्षा	वि.वि.ए.एस.मेमोरियल ई.बो.	बर्दिया रा.नि. का.	६०००।०	
१२	परशुराम चौधरी	२०७०/०८/२१	घाईते	श्री रञ्जना चौधरी	बुवा	मगरागढी ९, बर्दिया	८ कक्षा	जनज्योती नि.मा.वि. बर्दिया	बर्दिया रा.नि. का.	६०००।०	
१३	" "	"	घाईते	श्री रविना चौधरी	बुवा	मगरागढी ९, बर्दिया	७ कक्षा	जनज्योती नि.मा.वि. बर्दिया	बर्दिया रा.नि. का.	६०००।०	
१४	" "	"	घाईते	श्री सागर चौधरी	बुवा	मगरागढी ९, बर्दिया	१ कक्षा	डाईमण्ड एकाडेमी बो. स्कूल	बर्दिया रा.नि. का.	६०००।०	
१५	विपतराम थारु	२०७०/०७/४	घाईते	श्री सरोज थारु	बुवा	ठाकुरद्वार ९, बर्दिया	१ कक्षा	दिप ज्योती ई.मि.बो. स्कूल	बर्दिया रा.नि. का.	६०००।०	
१६	" "	"	घाईते	श्री साधना थारु	बुवा	ठाकुरद्वार ९, बर्दिया	३ कक्षा	दिप ज्योती ई.मि.बो. स्कूल	बर्दिया रा.नि. का.	६०००।०	
१७	कुल वहादुर थापा	२०६१/०८/०७	मृत्यु	श्री श्रृजना थापा	बुवा	भरतपुर, चितवन	७ कक्षा	सनराईज बोडिंग स्कूल	पर्सा व.ज.आ.का.	६०००।०	
१८	रामजी धिताल	२०६१/०८/०७	मृत्यु	श्री सरिता धिताल	बुवा	पतलैया, वारा	८ कक्षा	बछौली उच्च मा.वि.	पर्सा व.ज.आ.का.	६०००।०	
१९	विष्णुमणी खरेल	२०६६/११/१९	मृत्यु	श्री धिरन खरेल	बुवा	निजगढ ७, वारा	वि.एस.सि.तेश्रो वर्ष	अमृत साइन्स क्याम्पस काठमाण्डौ	पर्सा व.ज.आ.का.	१२०००।०	
२०	लाल वहादुर कुंवर	२०६०/१२/२३	मृत्यु	श्री आकाश कुंवर	बुवा	म.न.पा.१४, कञ्चनपुर	८ कक्षा	मिलस्टोन पब्लिक स्कूल	शुक्लाफाटा व.ज.आ.का.	६०००।०	
२१	" "	"	मृत्यु	श्री भावना कुंवर	बुवा	म.न.पा.१४, कञ्चनपुर	६ कक्षा	सरस्वती उच्च मा.वि.	शुक्लाफाटा व.ज.आ.का.	६०००।०	
	कुल जम्मा									१५०००।०	

अनुसूची २९

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्रमा भएको अतिक्रमणको सारांश विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	न.पा./गा.वि.स.को नाम	अतिक्रमण भएको क्षेत्र	क्षेत्रफल (हे.)	अनुमानित घरधुरी संख्या	अतिक्रमण शुरु भएको अनुमानित वर्ष	प्रकृति	कैफियत
१	नवलपरासी	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	गजग्राह क्षेत्र	१०।०६		२०३४/३५	धार्मिक क्षेत्रको नाममा	पक्की मन्दिर, विद्यालय, आश्रम,
२	नवलपरासी	त्रिवेणी सुस्ता	वडा नं. २, ३, ८ सानो केउलानी, क्यापा टाडी, साहुमारा, शिवनगरगढी	४८।५१	८०	२०३४/३५	स्थानीय मानिसहरूले	पक्की भवन, खेति गरिएको
३	नवलपरासी	नयाँ बेलाहानी	वडा नं. १, २ र ५, तमासपुर	२४।१६	७००	२०३६	सामुहिक रूपमा बाहिरवाट आई	पक्की भवन, विद्यालय, खानेपानी कार्यालय, खेतिवाली लगाईएको
४	नवलपरासी	पिठौली	वडा नं. ४, ७ र ९	२७।०२	७०	२०४५	स्थानीय मानिसहरूले	पक्की भवन, खेतिवाली लगाईएको
५	नवलपरासी	मुकुन्दपुर	वडा नं. ६	८।०६	४५	२०५०	सामुहिक रूपमा बाहिरवाट आई	ब्लकका घर तथा गोठहरू निर्माण तथा खेती गरिएको
६	चितवन	अयोध्यापुरी	वडा नं. ९, बाँदरकुला	५३.९	५५०	२०४७	सामुहिक रूपमा बाहिरवाट आई	पक्की भवन, विद्यालय, सरकारी कार्यालयले समेत सहयोग गरेको, थप अतिक्रमण पनि भईरहेको
७	चितवन	अयोध्यापुरी	वडा नं. ९, कुसुमखोला	१५.४।९	१३५	२०४०	स्थानीय मानिसहरूले	घर तथा गोठहरू निर्माण तथा खेती गरिएको, थप अतिक्रमण पनि भई रहेको
८	चितवन	अयोध्यापुरी	वडा नं. ९, कान्छी वगाई	१७।११		२०३३	स्थानीय मानिसहरूले	घर तथा गोठहरू निर्माण तथा खेती गरिएको, थप अतिक्रमण पनि भई रहेको
९	चितवन	अयोध्यापुरी	वडा नं. ९, प्याउली	२१।४५		२०३३	स्थानीय मानिसहरूले	घर तथा गोठहरू निर्माण तथा खेती गरिएको, थप अतिक्रमण पनि भई रहेको
१०	चितवन	भरतपुर न.पा. र पटिहानी, गीतानगर	बरण्डाभार वन क्षेत्रको पश्चिमतर्फ	६०।६९	२२०	२०४०	भरतपुर र गीतानगरमा स्थानीय तथा पटिहानीमा सामुहिक रूपमा बाहिरवाट आई	पक्की घर गोठ निर्माण तथा खेती गरिएको
११	चितवन	कुमरोज	कुमरोज म. सा. वन क्षेत्र	१७।७७	२००	२०४७	सामुहिक रूपमा बाहिरवाट आई	पक्की घर गोठ निर्माण तथा खेती गरिएको
१२	चितवन	बछौली	जनकौली म.सा. वन क्षेत्र	१।४८	३०	२०३५/३६	स्थानीय मानिसहरूले	पक्की घर गोठ निर्माण
१३	मकवानपुर	मनहरी	सुनाचुरी क्षेत्र	६०।९३	४५०	२०४९	सामुहिक रूपमा बाहिरवाट आई	घर तथा गोठहरू निर्माण तथा खेती गरिएको, थप अतिक्रमण पनि भई रहेको
१४	पर्सा	निर्मलवस्ती	सिकारीवास गाउँ	२।७		२०४५	स्थानीय मानिसहरूले	खेती गरिएको
जम्मा				१२११।१९				

अनुसुची ३०
 चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र यसको मध्यवर्ती क्षेत्र तथा चितवन र नवलपरासीको वन क्षेत्रमा २०औं वन्यजन्तु सप्ताह-२०७२ (२०७२ वैशाख १-७) को अवसरमा सञ्चालन गरिएको कार्यक्रमहरू
 “हाम्रो भविष्यको लागि वन्यजन्तु”

मिति	कार्यक्रम	स्थान	समय	जिम्मेवार	सहभागीता	कैफियत
२०७२/११	वन्यजन्तु संरक्षण सम्बन्धि रेडियो सन्देश	चितवन, नवलपरासी	विहान	प्र.सं.अ. कमलजङ्गा कुँवर	स्थानीय तहमा प्रचारप्रसार	
	राष्ट्रिय गैडा गणना २०१५	निकुञ्ज	विहान ५:०० बजे	स.सं.अ. विष्णु प्रसाद शर्पालया र नरेन्द्र शर्पाल	राष्ट्रिय गैडा गणना टोली २०१५	
	भण्डोत्तलन तथा नयां वर्ष २०७२ सालको शुभकामना आदान प्रदान, नेपालको राष्ट्रिय भण्डा, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको भण्डा, विश्व सम्पदाको भण्डोत्तोलन, व्यानरिङ्ग, अन्तरक्रिया कार्यक्रम	निकुञ्जको मुख्यालय कसरामा अन्तरक्रिया	विहान ५:०० बजे	स.सं.अ. बेद वहादुर खड्का	निकुञ्ज, नेपाली सेना, मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति	
	संरक्षण सम्बन्धीलोक दोहरी, त्रिवेणी मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति, नवलपरासी	त्रिवेणी उ.समितिको कार्यालय प्राङ्गण त्रिवेणी धाममा	दिनको ११:०० बजे	त्रिवेणी उ.समिति, त्रिवेणी नवलपरासी	स्थानीय वासिन्दाहरू	
	पर्यटकीय क्षेत्र सौराहा वरपरको फोहर व्यवस्थापन	सौराहा	विहान ५:०० बजे	चि.रा.नि.सौराहा सेक्टर	निकुञ्ज, जै.वि.सं. केन्द्र, सौराहा, नेपाली सेना, मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति, मध्यवर्ती सा.व.उ.सं., बर्ड एजुकेशन सोसाईटी, फोहर मैला व्यवस्थापन समिति र पर्यटन व्यवसायी	
	एफ.एम.रेडियो माडीबाट संरक्षण सम्बन्धि सूचना प्रसारण १-७ गतेसम्म	माडी		रेवा उपभोक्ता समिति		
	संरक्षण सम्बन्धि १० तुल सडकमा राख्ने र १-७ गते सम्म पर्चा-पम्पलेटिङ्ग गर्ने	माडी		रेवा उपभोक्ता समिति		
	त्रिवेणी उ.समितिका फलफुलका विरुवा (ऑप लिचि) वितरण	त्रिवेणी उ.समितिलेअन्तर्गत रहेको मध्यवर्ती क्षेत्र	विहान ११:०० बजे	त्रिवेणी उ.समिति, त्रिवेणी	मध्यवर्ती क्षेत्रका वासिन्दा	
	मेघौली उ.समिति र सो अन्तर्गत रहेका मध्यवर्ती सा. वनका पदाधिकारीहरू, पर्यटन व्यवसायी बीच वन्यजन्तु सप्ताह तथा नव वर्ष २०७२ को उपलक्ष्यमा शुभकामना आदान-प्रदानका साथ संरक्षण सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम	मेघौली उ.समितिको कार्यालय, मेघौली, चितवन	विहान ११:०० बजे	मेघौली उ.समिति	मेघौली उ.समिति र सो अन्तर्गत रहेका मध्यवर्ती सा. वनहरूका पदाधिकारीहरू	
	राजमार्ग सरसफाई	टिकौली स्थित राजमार्ग	विहान ५:०० बजे	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, सौराहा सेक्टर कार्यालय	निकुञ्ज, जै.वि.सं. केन्द्र, सौराहा, नेपाली सेना, बर्ड एजुकेशन सोसाईटी, फोहर मैला व्यवस्थापन समिति, पर्यटन व्यवसायी, टिकौली उ.समिति, जिल्ला वन, सशस्त्र प्रहरी बल	
संरक्षणमा आवद्ध भएका महानुभावहरूलाई सम्मान कार्यक्रम	बघौडा उ.समितिको कार्यालय	विहान १०:०० बजे	बघौडा उ.समिति	बघौडा उ.समिति, युवा जागरण र म.सा. वन उपभोक्ताहरू		

मिति	कार्यक्रम	स्थान	समय	जिम्मेवार	सहभागिता	कैफियत
२०७२/११३	सार्वजनिकस्थलको मठमन्दिर सरसफाई, त्रिवेणी उ. समिति, नवलपरासी	त्रिवेणीधाम बजार	विहान ९:०० बजे	त्रिवेणी उ. समिति, सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरू	त्रिवेणी उ. समिति अन्तर्गतका स्थानीय वासिन्दाहरू	
	खगोन्द्रमल्ली उ. समितिबाट भण्डारामा संरक्षणमूलक गोष्ठी एवं अन्तरक्रिया कार्यक्रम	भण्डारा	दिनको ११:०० बजे	खगोन्द्रमल्ली उ. समिति	भण्डारा स्थित म.सा. वनका उपभोक्ताहरू	
	निकुञ्जको पदमपुर फाँटामा पक्षी अवलोकन	पदमपुर घाँसे फाँटा क्षेत्र	विहान ५:०० बजे	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज, सौराहा सेक्टर	निकुञ्ज, जै.वि. सं. केन्द्र, सौराहा, निकुञ्ज नेपाली सेना, बर्ड एजुकेशन सोसाइटी	
	वृक्षरोपण कार्यक्रम	वधौडा उ. समितिको कार्यालय परिसर	विहान ८:०० बजे	वधौडा उ. समिति	वधौडा उ. समिति, युवा जागरण र म.सा. वन उपभोक्ताहरू	
२०७२/११४	जङ्गलमा आगलागी नियन्त्रण गर्न र गस्ती फायर लाईन बनाउने, त्रिवेणी उ. समिति, नवलपरासी	त्रिवेणी उ. समिति अन्तर्गत रहेको म.सा. वन	विहान १०:०० बजे	त्रिवेणी उ.स. अन्तर्गत रहेका म.सा. वनमा	त्रिवेणी उ. समिति अन्तर्गतका म.सा. वनका उपभोक्ताहरू	
	खगोन्द्रमल्ली उ. समितिबाट कठारमा संरक्षणमूलक गोष्ठी एवं अन्तरक्रिया कार्यक्रम	खगोन्द्रमल्ली उ. समितिको कार्यालय कठारको मध्यवर्ती हलमा	दिनको ११:०० बजे	मध्यवर्ती सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरू	कठार स्थित म.सा. वनका उपभोक्ताहरू	
	सरसफाई	निकुञ्जको सौराहा-कसरा क्षेत्रको पर्यटक बाटो	विहान १०:०० बजे	रे.छत्र खड्का र निकुञ्ज जिप सफारी सौराहा	निकुञ्ज, जै.वि. सं. केन्द्र, सौराहा, नेपाली सेना, बर्ड एजुकेशन सोसाइटी, फोहर मैला व्यवस्थापन समिति, पर्यटन व्यवसायी, क्षेत्रीय होटल संघ, गाईड एसोसियसन, रत्ननगर नगरपालिका, हात्ती बुकिङ्ग प्रा.वि. र जीप सफारी प्रा. वि. ।	
	बजार सरसफाई	वसन्तपुर बजार क्षेत्र, माडी	विहान १०:०० बजे	वधौडा उ. समिति	वधौडा उ. समिति, युवा जागरण र म.सा. वन उपभोक्ताहरू, व्यापारी वर्गहरू, रेडक्रस, सुरक्षाकर्मी र इको क्लवका विद्यार्थीहरू	
२०७२/११५	डुङ्गामा सयर गरेर नारायणी किनारको प्लाष्टिकजन्य फोहोर टिप्ने र जलचर संरक्षण सम्बन्धि जनचेतना जगाउने	नारायणीको लौगाई - आइलैण्डघाट सम्म	विहान १०:०० बजे	लामीचौर उ. समिति	लामीचौर उ. समिति तथा म.सा. वन पदाधिकारीहरू र युवा जागरण	
	वीस हजार ताल सरसफाई शिबिर, अन्तरक्रिया कार्यक्रम र मगर गोहीलाई प्राकृतिक वासस्थान वीसहजार तालमा छाड्ने	वीसहजार ताल	दिउँसो १२:३० बजे	स.सं.अ. वृद्धिराज पाठक र वेद बहादुर खड्का, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	वरण्डाभार तथा मृगकुञ्ज उ. समितिका पदाधिकारी र सो अन्तर्गत रहेका मध्यवर्ती सामुदायिक वनका पदाधिकारी, उपभोक्ताहरू र त्यस क्षेत्रका विद्यालयका शिक्षक एवं विद्यार्थीहरू	
२०७२/११६	जलचर सर्वेक्षण	लोथर देखि सौराहा सम्म	विहान ५:०० बजे	सौराहा सेक्टर कार्यालय	निकुञ्ज, जै.वि. सं. केन्द्र, सौराहा, निकुञ्ज नेपाली सेना, बर्ड एजुकेशन सोसाइटी,	
२०७२/११६	खोरसोर क्षेत्रमा पक्षी अवलोकन	वरण्डाभार खोरसोर क्षेत्र	विहान ५:०० बजे	सौराहा सेक्टर कार्यालय	निकुञ्ज, नेपाली सेना, जै.वि. सं. केन्द्र, सौराहा, बर्ड एजुकेशन सोसाइटी, सौराहा	

मिति	कार्यक्रम	स्थान	समय	जिम्मेवार	सहभागिता	कैफियत
२०७२/१७	मेघौली उ. समितिले संरक्षण सम्वन्धि लोक दोहरी सांस्कृतिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	पर्साढाप बगौचा (शिवालयपार्क) मेघौली	विहान १०:०० बजे	मेघौली उ. समिति	स्थानीय वासिन्दा, मेघौली उ. समिति तथा मध्यवर्ती क्षेत्र भित्र रहेका मध्यवर्ती सामुदायिक वनका पदाधिकारी एवं उभोक्ताहरु	
	समापन समारोह	टिकट काउन्टर गेट, सौराहा	विहान ६:३० बजे	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज सौराहा सेक्टर	निकुञ्ज, जै. वि. सं. केन्द्र, सौराहा, नेपाली सेना, बर्ड एजुकेशन सोसाईटी, फोहर मैला व्यवस्थापन समिति र पर्यटन व्यवसायी	
	सीतामाई देखि सौराहा पदमार्ग उदघाटन	सीतामाई, पटिहानी	विहान ७:०० बजे	स.सं.अ. बुद्धिराज पाठक	पटिहानी उ. समिति, म.सा.वनका पदाधिकारीहरु र होटल व्यवसायीहरु	
	कसरास्थित राज्ती नदीमा घडियाल गोही छोडी समापन गर्ने	कसरा	विहान ८:०० बजे	स.सं.अ. वेद वहादुर खड्का	जगतपुर स्थित लक्ष्मी मा.वि.का इकोक्लवका विद्यार्थीहरु, केरुङ्गा उ.सं.का पदाधिकारीहरु, होटल व्यवसायी, निकुञ्ज कर्मचारी एवं सुरक्षार्थी	

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

अनुसूची ३१

आ.व. २०७१/७२ मा मध्यवर्ती उपभोक्ता समिति अर्न्तगतका उपभोक्ताहरूलाई उपलब्ध गराईएको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवाको विवरण

क्र.सं.	उपभोक्ता समितिको नाम	ढुङ्गा, गिट्टी र बालुवाको परिमाण (घन मिटरमा)				कैफियत
		ढुङ्गा	गिट्टी	बालुवा	जम्मा	
१	लोथर उपभोक्ता समिति	३३९०	१२	३४०८	६८१०	
२	खगेन्द्रमल्ली उपभोक्ता समिति	३६६९	१५	३६३३	७३१७	
३	बुढीराप्ती उपभोक्ता समिति	१००६	११४९	३४९८	५६५३	
४	मृगकुञ्ज उपभोक्ता समिति	६४२	८६१	४०७७	५५८०	
५	बरण्डाभार उपभोक्ता समिति	०	२८८	५३७०	५६५८	
६	पटिहानी उपभोक्ता समिति	०	२१००	७९२	२८९२	
७	केरुङ्गा उपभोक्ता समिति	५७९	८७९	७०८०	८५३८	
८	मेघौली उपभोक्ता समिति	६२६१	२५४७	४१९१	१२९९९	
९	कालावञ्जर उपभोक्ता समिति	२९०१	२५५	१३५	३२९१	
१०	पाँचपाण्डव उपभोक्ता समिति	०	३२३	०	३२३	
११	रेवा उपभोक्ता समिति	१०५	९	८६४०	८७५४	
१२	अयोध्यापुरी उपभोक्ता समिति	१४७०	१७४	२०७	१८५१	
१३	निर्मलठोरी उपभोक्ता समिति	०	१५९	०	१५९	
१४	सिखौली उपभोक्ता समिति	०	१११९	०	१११९	
१५	सिसवार उपभोक्ता समिति	११५५	०	०	११५५	
१६	लामीचौर उपभोक्ता समिति	३७८	३१२	४२९	१११९	
१७	अमलटारी उपभोक्ता समिति	३५६७	२१०	२०६४	५८४१	
१८	नन्दभाउजु उपभोक्ता समिति	२१०	७७१	८४३	१८२४	
१९	गोसाईबाबा उपभोक्ता समिति	०	७४४	७८	८२२	
२०	दाउन्नेदेवी उपभोक्ता समिति	०	१८०	०	१८०	
२१	त्रिवेणी उपभोक्ता समिति	०	०	०	०	प्राप्त नभएको
२२	बघौडा उपभोक्ता समिति	०	१११	०	१११	
कुल जम्मा		१७२७८१०६	१२०५४	३७४०४	६६७३६१०६	

अनुसूची ३२
स्वीकृत कर्मचारी दरबन्दी विवरण

कार्यालयतर्फ

क्र. सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समुह	स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत कर्मचारी			काज	असाधारण विदा	अध्ययन विदा	रिक्त	कैफियत
						स्थायी	करार	फाजिल					
१	प्रमुख सं. अधिकृत	रा.प. द्वितीय	वन	ने.पा.वा.ला.	१	१							
२	व.पशु चिकित्सक	रा.प. द्वितीय	कृषि	भेटेरिनरी	१	१							
३	सहायक सं. अधिकृत	रा.प. तृतीय	वन	ने.पा.वा.ला.	८	६		१				२	
४	पशु चिकित्सक	रा.प. तृतीय	कृषि	भेटेरिनरी	१	१							
५	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	प्रशासन	सामान्य प्र.	२	२		१				-१	
६	लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	प्रशासन	लेखा	१	१							
७	रेन्जर	रा.प. अनं. प्रथम	वन	ने.पा.वा.ला.	१८	११				१		६	
८	सब ईन्जिनियर	रा.प. अनं. प्रथम	ईन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	१	१							
९	नायब सुब्बा	रा.प. अनं. प्रथम	प्रशासन	सामान्य प्र.	४	४						१	
१०	ना.सु. (न्याय)	रा.प. अनं. प्रथम	प्रशासन	प्रशासन	१	१							
११	लेखापाल	रा.प. अनं. प्रथम	प्रशासन	लेखा	१	१							
१२	खरिदार	रा.प. अनं. द्वितीय	प्रशासन	सामान्य प्र.	५	५						१	
१३	सि. गेमस्काउट	रा.प. अनं. च. प्रा.	वन	ने.पा.वा.ला.	१५	३						१२	
१४	गेमस्काउट	श्रेणी विहिन	वन	ने.पा.वा.ला.	७७	८		२				९	
१५	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्र.	२	०	२						
१६	सवारी चालक	श्रेणी विहिन	ईन्जिनियरिङ्ग	मेकानिकल	२	०	२						
१७	माफ्ती	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्र.	२	१	१						
		जम्मा			१३८	१०७	५	४	०	१		२५	

हात्तीसारतर्फ

१	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	वन	हात्तीसार	१	१						१	
२	ना.सु.	रा.प. अ. प्रथम	वन	हात्तीसार	१	१						१	
३	दरोगा	रा.प. अ. द्वितीय	वन	हात्तीसार	२	२						१	
४	राउत	तृतीय प्रा.	वन	हात्तीसार	३							३	
५	फणित	श्रेणी विहिन	वन	हात्तीसार	३९	११	२३					५	
६	पछुवा	श्रेणी विहिन	वन	हात्तीसार	४०	०	३४					६	
७	माहुत	श्रेणी विहिन	वन	हात्तीसार	४०	३९	०					१	
८	सुचीकार	रा.प्र. अ. च. प्रा.	वन	हात्तीसार	१	०						१	
९	कालीगढ	रा.प्र. अ. च. प्रा.	वन	हात्तीसार	१	०						१	
१०	धामी	श्रेणी विहिन	वन	हात्तीसार	१	०						१	
		जम्मा			१३०	५४	५७	०	०	०		१८	
	कार्यालयतर्फ दरबन्दी				१३८	१०७	५	४	०	१		२५	
	हात्तीसारतर्फ दरबन्दी				१३०	५४	५७	०	०	०		१८	
	जम्मा कुल दरबन्दी				२६८	१६१	६२	४	०	१		४३	

अनुसूची ३३

राहत रकम

मिति २०७१ असोज ९ गते वन्यजन्तु चोरी शिकारीको आक्रमणबाट मृत्यु भएका सिनियर गेमस्काउट स्व.शेषचन्द्र चौधरीको आश्रित परिवारलाई उपलब्ध गराइएको राहत विवरण

- नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७१।१०।१२ को निर्णयानुसार विशेष राहत स्वरुप मृतकको परिवारलाई रु. १०,०००००।-(दश लाख)
- चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयका कर्मचारीहरुको तर्फबाट १ दिनको तलव कट्टा गरी रु. १,१२,०००।-
- जुलोजिकल सोसाइटी अफ लण्डन (ZSL) बाट राहत स्वरुप रु. ५०,०००।-
- WWF Nepal का कर्मचारीहरुको तर्फबाट रु.९४,०००।-
- मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति चितवनबाट रु. ५०,०००।-
- राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहाबाट रु. ५००००।-
- तराई भू-परिधि कार्यक्रमबाट क्रिया खर्च वापत रु. २५,०००।-
- राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र सौराहाबाट क्रिया खर्च वापत रु. २५०००।-
- क्षेत्रिय होटल संघ, हात्ती दौड प्रतियोगिता सौराहाबाट मरणोपरान्त पुरस्कार स्वरुप रु. २५,०००।-
- चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयबाट थप ३ महिनाको तलव राहत स्वरुप रु.५८,४७०।-
- राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र मार्फत Prof. Porwegg, University of Life Science Norway बाटसन्ततीलाई छात्रवृति स्वरुप रु.५०,०००।-
- राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष-जैविक विविधता संरक्षण केन्द्र मार्फत Fred Bagley, Fishery & Wildlife Science USA बाटसन्ततीलाई छात्रवृति स्वरुप रु.१०,०००।-
- मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट सन्ततीलाई छात्रवृति स्वरुप रु. १२०००।-

जम्मा रु. १५,६१,४७०। (पन्ध्र लाख एकसठ्ठी हजार चारसय सत्तरी)

यसै घटनामा घाइते भएका बघौडा गा.वि.स.वडा नं.३, माडी, चितवन निवासी त्रिलोक चौधरीको उपचार खर्च वापत उपलब्ध भएको राहत रकम

- मध्यवर्ती क्षेत्र व्यवस्थापन समिति, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट रु. १,००,०००।० (एक लाख)

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली

जन्म:

वि.सं. २०२२/०२/०५

स्व. शेषचन्द्र चौधरी

स्वर्गारोहण:

वि.सं. २०७१/०६/०९

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयमा कार्यरत सिनियर गेमस्काउट शेषचन्द्र चौधरीको वन्यजन्तु संरक्षण कार्यको सिलसिलामा बगाईमाडी सेक्टरबाट आफू कार्यरत दिपानगर पोस्ट जाने क्रममा अज्ञात समूहको सांघातिक आक्रमणबाट २०७१ आश्विन ९ गते स्वर्गारोहण भएको आज १३ औं दिनको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । यस दुःखद घडीमा भावविह्वल परिवारजन तथा संरक्षण कार्यमा अहोरात्र खटिने कर्मचारीहरूमा भगवानले धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति प्रदान होस् भनी समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

तराई भू-परिधि कार्यक्रम

राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष

मंगलवार २१ असोज २०७१, कान्तिपुर दैनिक

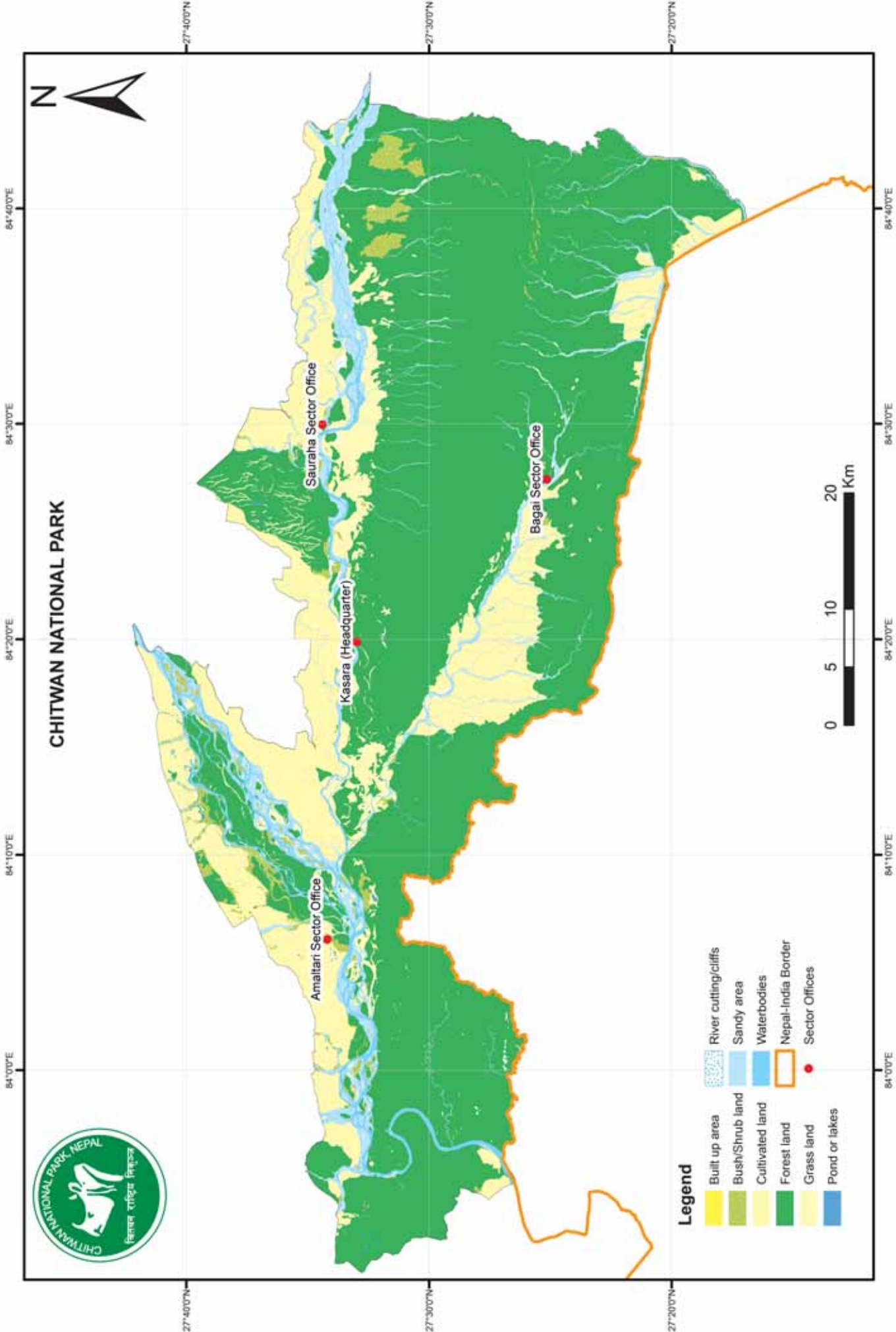
CATS को उपाधि

विश्वमा प्राकृतिक वासस्थानमा बाघ पाइने १३ देशहरु मध्ये नेपालको चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज CATS (Conservation Assured Tiger Standards) को उपाधि पाउने पहिलो निकुञ्ज हो । यस उपाधिको लागि बाघ पाइने सबै देशका संरक्षित क्षेत्रहरुले दावी गरेका थिए । तर बाघ संरक्षणका लागि पुरा गर्नु पर्ने सबै आवश्यकताहरु यस निकुञ्जले पुरा गरेको हुँदा यो उपाधि 6th February 2015 देखि 6th February 2018 सम्म यस निकुञ्जलाई प्राप्त भएको छ । यस उपाधिले यस निकुञ्जको महत्वलाई अझ बढाएको छ र विश्व समुदायमा नयाँ चिनारी दिएको छ । यो सुखद समाचार नेपाल र नेपालीको गौरवको विषय बनेको छ ।

CHITWAN NATIONAL PARK

- Legend**
- Built up area
 - Bush/Shrub land
 - Cultivated land
 - Forest land
 - Grass land
 - Pond or lakes
 - River cutting/cliffs
 - Sandy area
 - Waterbodies
 - Nepal-India Border
 - Sector Offices

नेपाल सरकार

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय

कसरा, चितवन

फोन नं. ०५६-४११०२५, फ्याक्स नं. ०५६-४११०२४

E-mail : info@chitwannationalpark.gov.np

Website : www.chitwannationalpark.gov.np

